

BEGROTING 2026

EINDHOVEN

Inhoudsopgave

1. Hoofdpijn	4
2. Programma's	9
Leeswijzer.....	9
1. Klimaat en weer	10
2a. Ondernemende stad	23
2b. Onderwijs.....	33
2c. Sociale stad	40
3a. Woningbouw en fijne wijken	70
3b. Bereikbaarheid.....	79
4. Veilige wijken	89
5. Levendige stad	94
6. Organisatie	106
3. Paragrafen	119
3a. Lokale heffingen.....	119
3b. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	125
3c. Onderhoud kapitaalgoederen	131
3d. Financiering	137
3e. Bedrijfsvoering	140
3f. Verbonden partijen.....	142
3g. Grondbeleid	147
3h. Openbaarheidsparagraaf	151
3i. Investerings	152
4. Financiële toelichting begroting	159
4.1. Gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd.....	159
4.2. Balans en toelichting	159
4.3. Baten en lasten en toelichting	160
Bijlagen	170
Bijlage 1. Samenstelling van bestuur	170
Bijlage 2. Kerngegevens	174
Bijlage 3. Financieel overzicht.....	176
Bijlage 4. Incidentele posten en structurele mutaties reserves	179
Bijlage 5. Meerjarenraming 2026-2029	185
Bijlage 6. Reserves en voorzieningen	188
Bijlage 7. Subsidies.....	193
Bijlage 8. EMU saldo.....	195
Bijlage 9. Afkortingen	196

1. Hoofdpijn

De dynamiek in Eindhoven is bijzonder. We kijken optimistisch naar de toekomst en we zorgen dat de groeidynamiek hand in hand gaat met onze ambitie dat het succes van velen wordt gedeeld door allen. De economische kracht, het nationaal belang van de regio, en de groei van de stad brengt kansen én uitdagingen met zich mee. Het vraagt oog voor de lange lijnen én voor de balans. En juist die evenwichtige balans blijft ons kompas. Juist nu meer mensen naar Eindhoven komen, wordt het nog belangrijker dat iedereen mee kan doen in onze stad. Onze drijfveer is om binnen onze mogelijkheden ervoor te zorgen dat iedereen aan boord blijft. Dat de stad duurzaam, aangenaam en aantrekkelijk is. En dat alle Eindhovenaren plezierig met elkaar samenleven ongeacht leeftijd of achtergrond. We hebben ervaren dat een snelgroeiende stad en regio om daadkrachtig, stevig en innovatief bestuur vraagt die de problemen van vandaag aanpakt met de blik op morgen. Hardnekkige vraagstukken vragen meer en meer een omslag in ons denken en doen. Zowel voor onszelf als voor partners in de stad. Er is de afgelopen jaren veel bereikt en er is veel in gang gezet wat we de komende tijd moeten waarmaken: op het gebied van wonen, op het gebied van bereikbaarheid, op het gebied van klimaat en op sociaal-maatschappelijk gebied. Het zit allemaal in een stroomversnelling en uitvoeringskracht is daarmee cruciaal. Dit is de laatste begroting van deze bestuursperiode. Een begroting die onze koers toont voor een stad die volop in beweging is. We hebben gelukkig meer financiële ruimte dan we dachten bij de Kadernota. We zetten deze extra middelen prudent in gezien onze grote opgaven: we lossen knelpunten op, verlagen onze risico's en zetten in op de prioriteiten die aangegeven zijn in de Kadernota. Daarnaast sparen we extra voor onze strategische investeringen. We zetten dit in volgens de richtingen die uw raad heeft aangegeven: mobiliteit, onderhoudsniveau van het groen, de brede opgave in het sociaal domein en voorzieningen (waaronder cultuur, parken en speelplekken). En we gaan middelen toevoegen aan het Toekomstfonds. Omdat 2026 ook het jaar van verkiezingen is, hebben we deze begroting zo opgesteld dat er bewegingsruimte blijft voor een nieuwe raad en college om eigen keuzes te maken. Zo houden we balans tussen een gezonde financiële positie en het waarmaken van onze ambities.

Kiezen voor lange lijnen en balans

De afgelopen jaren hebben we de fundamenten gelegd voor de lijnen naar de toekomst. In deze begroting kijken we vooruit en investeren we in een toekomstbestendige en gebalanceerde ontwikkeling van de stad via de lange lijnen. Het jaar 2026 is van het vasthouden van focus, en een jaar van actie en uitvoering. Hieronder laten we zien welke inzet we aanvullend op de Kadernota doen.

Klimaat en energie

Het Klimaatplan III (2026-2030) is in juni 2025 vastgesteld en de emissieplafonds per taakveld zijn opnieuw vastgelegd. Met het gepresenteerde warmteprogramma werken we toe naar een betrouwbaar en toekomstbestendig energiesysteem, waarbij we steeds minder aardgas gebruiken. We sparen in deze begroting extra strategische investeringsmiddelen om in de toekomst meer wijken van het gas te halen en onze biomassa-centrale uit te faseren. We doen een haalbaarheidsonderzoek naar een lokaal waterstofnetwerk en we laten woningen aansluiten op warmtenetten of warmtepompen. Het Energiebedrijf staat aan de lat voor de uitvoering. Via het energiebesparings-programma realiseren we concrete besparings- en isolatiemaatregelen, met name in de gebieden waar de woningen met de laagste energie-labels zijn. Dit doen we met de woningcorporaties binnen het duurzaamheidspact.

Groene stad

Door de groene ruimtes zorgvuldig te ontwikkelen en beheren, creëren we plekken waar mensen kunnen ontspannen, spelen en verbinden met de natuur. Dit doen we door onderhoud en beheer en inzet op ecologie, biodiversiteit en klimaatrobuust groen dat bestand is tegen droogte en wateroverlast. Hiervoor maken we extra middelen vrij. Dat is nodig omdat we steeds meer groen hebben te onderhouden en voor het oplossen van achterstallig onderhoud. Daarnaast investeren we in de vergroening van de binnenstad en doen we onderzoek naar particuliere monumentale bomen en het versnellen van herplant van bomen. De aanpak Groenarme buurten zetten we door in relatie tot het Pleintjesplan. Met een extra impuls, zowel incidenteel en structureel, zorgen we voor gezonde en groene wijken en gaan we hittestress in versteende gebieden tegen. We vergroenen onder

andere in Vaartbroek-Zuid en de Leenderweg. Met het omgevingsprogramma “Gezonde fysieke leefomgeving” nemen we gebiedsgerichte sociale en fysieke maatregelen en dragen we bij aan gezondheidswinst. Ook voor dierenwelzijn reserveren we in deze begroting aanvullende middelen waardoor extra inzet mogelijk is. Dit nemen we mee bij de herijking in 2026 door de nieuwe raad.

Sociale Brainport Agenda

We zijn als mede-initiatiefnemer en oprichter trots op de regionale Vereniging Brainport voor Elkaar. Deze groeiende vereniging van werkgevers verbindt bedrijven, maatschappelijke organisaties, gemeenten en onderwijs om samen te werken aan sociaalmaatschappelijke vraagstukken in de regio met als doel: gelijke kansen voor iedereen. De focus ligt nu op de uitvoering van de Sociale Brainport Agenda, werven van meer werkgevers en regionale opschaling van succesvolle programma's gericht op bestaanszekerheid, basisvaardigheden en samenleven. Er is aanvullend door de gemeente Eindhoven een strategie ontwikkeld voor de inzet van werkgeversvrijwilligers om meer structureel impact te maken. Deze wordt door de vereniging in 2026 geïmplementeerd.

Doorontwikkelen mainportstatus en uitvoeren afspraken

We hebben verantwoordelijkheid genomen voor de cofinanciering van het Beethovenconvenant. Nu zetten we vol in op uitvoering van de gemaakte afspraken rond infrastructuur, wonen, talent en energie. En we werken aan nieuwe afspraken met het Rijk over spoorse opgaven en voorzieningen die nodig zijn om de schaa sprong van de stad en regio op te vangen. Het recent vastgestelde lokale programma voorzieningen en de verkenning naar de regionale voorzieningen die afgelopen jaar door de MRE is uitgevoerd zijn hierbij behulpzaam en richtinggevend. We stellen daarom in deze begroting voor om extra te sparen voor voorzieningen.

Werklocaties

We werken aan een goede landing van ASML op BIC Noord. We doen in een gezamenlijk proces met Best, Oirschot, de Provincie en ASML met als doel: ASML start in het eerste kwartaal van 2026 met de bouw van de eerste fase. We voeren in 2026 de regionale visie werklocaties en de daarbij behorende uitvoeringagenda uit, met aandacht voor de campussen als cruciale economische infrastructuur en ruimte voor het reguliere MKB op de bedrijventerreinen.

Jeugd

De jeugd heeft de toekomst. Daarom zijn we in Eindhoven zuinig op onze jongeren en willen we hen een zo goed mogelijk start geven. Door goed onderwijs, met sport en spel en - waar nodig – met ondersteuning voor jongeren en gezinnen. Tegelijkertijd zien we dat het aantal kinderen wat jeugdzorg nodig heeft blijft groeien. We zien onder andere een toenemende vraag naar ambulante jeugdbegeleiding en verblijf. De vraag overstijgt het jeugdzorgbudget en het Rijk blijft achter in de vergoeding daarvan. Hoewel er incidenteel lucht is gekomen, is een structurele oplossing nog niet in zicht. Daarom maken we extra middelen vrij.

We zien ook dat het systeem vastloopt. Steeds meer geld erbij, is geen houdbare oplossing voor de groeiende zorgvraag. Naast dat het maatschappelijke ongewenst is dat zoveel jongeren kennelijk zorgvragen hebben, is het op termijn ook niet vol te houden. Er is iets anders nodig en dit speelt niet alleen in Eindhoven. Niet voor niets wordt gewerkt aan een nationale hervormingsagenda jeugd. Wij gaan de komende periode aan de slag om meer grip te krijgen op deze groeiende zorgvraag. Aan de kostenkant kijken we bijvoorbeeld naar onze inkoop: zijn verschillende zorgtrajecten te combineren, wanneer is 2e lijnszorg echt nodig en kunnen we sturen op maximale behandelduur? Aan de vraagkant zien we dat maatschappelijke trends van maakbaarheid, risicomijding en individualisering leiden tot een grotere vraag. We zullen beter moeten gaan kijken naar de zorgvraag van een kind of een gezin en scherper moeten bepalen wanneer zorg echt nodig is en wanneer niet. En in gesprek met inwoners vaker kijken wat het probleem is en of ze dat zelf op kunnen lossen, eventueel met een steuntje in de rug. Soms zal er simpelweg 'nee' gezegd moeten worden. Dit gaan we samen met onze partners, zoals onderwijs en huisartsen, aanpakken. Wij Eindhoven heeft daarin een cruciale rol. We komen met hiervoor met voorstellen zodat we zorg kunnen blijven geven aan hen die het echt nodig hebben. Dat gaat bij ongewijzigd beleid namelijk niet lukken.

Op onderwijsvoorzieningen starten we in 2026 met de uitvoering van de eerste tranche van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025-2040. De rijke schooldag is een succes en wordt verder uitgebouwd. We bestendigen dit richting 2026-2028 en geven langjarige zekerheid.

Werk en participatie

Om meer mensen mee te laten doen in de samenleving gaan we door met het versterken van de informele netwerken in buurten en het verbeteren van onze ondersteuning richting werk of activering. We zetten de mens en het talent centraal in ons regionale werkcentrum en zorgen voor scholing en ontwikkelingsmogelijkheden naar sectoren waar we nu al mensen tekortkomen, zoals in de techniek met het Beethoven talentprogramma, banen die nodig zijn voor de energietransitie en op het gebied van zorg en welzijn. We zorgen voor een integrale werkgeversdienstverlening. Schuldhulpverlening krijgt daarnaast extra aandacht. We zetten ook in op de vereenvoudiging van onze dienstverlening aan onze inwoners.

Versterken sociaal domein

We blijven koersen op verandering naar een toekomstbestendige (en financieel houdbare) sociale stad met het transformatieprogramma. Het ondersteunen van de maatschappelijke infrastructuur van de sociale basis en de wijkteams is daarbij noodzakelijk. De Koers Sociaal (2)040 is ons kompas voor de komende jaren, waarbij we inzetten op een stevige sociale basis als fundament en ondersteuning voor de inwoners en buurten die dat het meeste nodig hebben. Ongelijk investeren voor gelijke kansen is het uitgangspunt, bijvoorbeeld via innovatieve aanpakken zoals het Bouwdepot en het jongerenperspectieffonds die we doorzetten. Vanwege de groeidynamiek van de stad zijn we intern een programma gestart om meer inzicht te krijgen in de sociaal maatschappelijke opgaven hierbij met als doel deze opgaven beter te kunnen vertalen naar ruimtelijke claims en sociale programmering.

Wonen

We zetten alle zeilen bij om te bouwen en daarmee de druk op de woningmarkt te verlichten. Eindhoven Bouwt Door heeft concrete resultaten opgeleverd. Door maatwerk zijn grote woningbouwprojecten vlot getrokken met een totaal van 7.500 woningen. We hebben een subsidieregeling voor sociale huurwoningen opgezet en woningdelen via Wooniezie gelanceerd om de bestaande woningvoorraad beter te benutten. In 2025 zijn meerdere projecten gestart, onder andere op Striip-S, in het Victoriakwartier, op diverse plekken in de wijken en aan de zuidkant van het station. De inzet is erop gericht om in 2026 nieuwe projecten te laten starten en onze pijplijn goed gevuld te houden. Met het vaststellen van het Masterplan openbare ruimte Stadhuisplein zetten we stappen vooruit met deze gebiedsontwikkeling.

Mobiliteit

In 2025 heeft de raad met het Verkeerscirculatieplan en het Verbeterplan van de Ring als uitwerking van het Masterplan Mobiliteit belangrijke uitgangspunten en investeringsbudgetten vastgesteld die ons de komende jaren naar de nieuwe fase van uitvoering brengen. We gaan onze woonstraten herinrichten met meer groen en leefruimte en een maximumsnelheid van 30km per uur. We werken investeringsplannen uit met buurten voor de Ring, voor fietstunnels en nieuwe pleinen die ontstaan omdat het autoverkeer niet meer overal kan doorrijden. We zijn ons ervan bewust dat het werken aan straten en pleinen een periode van overlast zal geven. We werken toe naar een Eindhoven dat beter verbonden, schoner, gezonder en veiliger is. In deze begroting sparen we extra hiervoor. Daarnaast blijven we inzetten op gezonde lucht met de verdere uitwerking van het bidbook Schone Lucht Akkoord. Doel is het halen van de WHO-norm dat in 2030 alle inwoners schone lucht inademen. We gaan door met het beperken van overlast van bedrijven, door toezicht en handhaving en de toepassing van de best bestaande technieken dringen we overlast gevende situaties terug.

Werken aan wijken

In onze wijken zien we concrete verbeteringen. Het streven is dat eind dit jaar de zeven stadsdeelteams operationeel zijn. De gemeente wordt meer zichtbaar in de fijnmazigheid van buurten en wijken. We zien dat mensen vaak het gevoel hebben dat we alleen maar bezig zijn met grote projecten, maar we hebben ook in deze begroting nadrukkelijk oog voor het nabije. De permanente Bibliotoop in Tongelre is gerealiseerd. Experimenten met drie buurthuizen zijn gestart. De aanvraag, toekenning en verantwoording van subsidies voor bewoners is

vereenvoudigd. We zetten vol in op het tegengaan van overlast in de wijken, onder andere door de inzet van wijk-BOA's en de wijk-GGZ. We gaan onverkort door met onze inzet om de wijken te versterken. Naast de eerdergenoemde vergroeningsimpuls in wijken, gaan we aan de slag met een aantal wijkwinkelcentra, een extra bibliotheek en buurtontmoeting.

Inwonersparticipatie

We hebben veel aandacht voor de inbreng en het meedenken van onze inwoners. Er zijn verschillende nieuwe en innovatieve projecten gedraaid waarin we erin slagen moeilijk te bereiken groepen actief te betrekken bij besluitvorming. De pilot voor licht verstandelijke beperkten breiden we verder uit en we voeren het uitdaagrecht in. Alle opgedane kennis wordt geborgd en krijgt een impuls met de realisatie van een centraal team gespecialiseerd in inwonersparticipatie binnen de nieuwe sector Gebieden & Wijken. We zetten in op actieve kennisdeling met partners in de stad door het ParticipEasy-festival, door het delen van kennis op onze website en met een online magazine.

Inclusieve stad

Taal is de basis om mee te kunnen doen en verbindt onze inwoners. In Eindhoven is dat Nederlands; en het liefst 'een beetje Eindhovens'. Goede taalvaardigheid en plezier in lezen vergroten de kansen van inwoners, nu én later. Bibliotheek Eindhoven en de bibliotopen spelen daarbij een belangrijke rol. Daarnaast hebben we met Summa/Taalkracht een ambitieus Stadsplan basisvaardigheden. In 2024 hebben we ruim 6000 inwoners uit Eindhoven geholpen met basisvaardigheden, met name op het gebied van Nederlandse taal. Dit zijn zowel cursussen als incidentele hulpvragen. Daarnaast zijn we in 2025 gestart met de Werkgeversaanpak: werkgevers zorgen ervoor dat internationals en hun gezinnen Nederlands leren. We zetten deze aanpak in 2026 door.

Cultuur en sport

Een groeiende, levendige stad vraagt om een stevig cultureel voorzieningenniveau en het investeren in het creatieve ecosysteem. Dit doen we door in te zetten op structurele betaalbare atelierruimtes op de Ruysdaelbaan en Heezerweg, en ateliers te borgen in gebiedsontwikkelingen zoals bij TAC en Sectie C. In 2026 is de opening van VONK en we vieren het 90-jarig bestaan van het Van Abbemuseum met onder andere de opening van de vernieuwde entree en groen stadspark. Daarnaast versterken we het designecosysteem samen met het designveld, zeker nu de Design Academy behouden is voor de stad. En we werken plannen uit voor een nieuwe plek voor het Stroomhuis. Dit doen we bij voorkeur met een beroep op het verzekeringsgeld, en als nodig vanuit de algemene middelen. We vergroten de cultuurparticipatie en sociale cohesie met het Actieplan Cultuur in wijken en voor jongeren hebben we het JongCultuurprogramma. En tenslotte hoort ook het nog beter behouden, benutten, beleven en borgen van ons materiele en immateriële erfgoed in lijn met het uitvoeringsprogramma Erfgoed hier zeker bij. Met de vernieuwing van de Tongelreep, het aanleggen van kunstgrasvelden, het opwaarderen van kleedlokalen en het toegankelijker maken van sportaccommodaties hebben we een impuls aan de breedtesport gegeven. In lijn met het IHP Sport zetten we stappen om het sportvoorzieningenniveau naar een hoger plan te tillen. Extra inzet op de 'toegankelijkheid voor iedereen' voor spelen en sporten in de openbare ruimte gaat daarbij helpen.

Toekomstbestendige organisatie

In de afgelopen periode zijn zowel financieel als organisatorisch stappen gezet waarmee we een stevige basis hebben gelegd voor een toekomstbestendige gemeentelijke organisatie. De organisatie moet ook de komende jaren in ontwikkeling blijven om mee te groeien met de opgaven en ambities van de stad. We hebben verbeteringen gerealiseerd in de systematiek rond groei en overhead, waardoor het gesprek over de groei van de organisatie meer op hoofdlijnen gevoerd kan worden. We zijn er nog niet. Voor de komende periode blijft onderhoud en verdere ontwikkeling noodzakelijk. De effectiviteit en voldoende uitvoeringskracht vraagt blijvende aandacht. Goede samenwerking tussen politiek, bestuur en ambtelijk apparaat is cruciaal; de effectiviteit hangt af van dit samenspel. Erkenning en waardering voor de inzet en investeringen van de afgelopen periode blijft een gezamenlijke opgave en vraagt verdere stappen. Ook op het gebied van dienstverlening zijn er stappen gezet. Er is geïnvesteerd in het verbeteren van de bereikbaarheid van de gemeente voor inwoners, onder andere door een nieuwe telefooncentrale. Een groot aantal brieven is herschreven in begrijpelijke taal. Processen zijn verder gedigitaliseerd, zoals de toestemming voor reisdocumenten van minderjarigen.

Vooruitkijken

Deze begroting markeert op papier het einde van een deze bestuursperiode. Een periode waarin we samen grote beslissingen hebben genomen voor een stad in volle ontwikkeling. Deze begroting laat zien dat we inzetten op de lange lijnen, de benodigde balans en dat we de handen uit de mouwen steken. Deze begroting is dan ook meer dan een verzameling cijfers, het is ons aanbod voor de toekomst van onze veranderende stad, waarin het succes van velen wordt gedeeld door allen. Samen met onze inwoners, partners en de ambtelijke organisatie bouwen we verder aan een stad waar iedereen zich thuis voelt en mee kan doen. Met deze begroting zetten we een volgende stap in het verhaal van Eindhoven. Een verhaal dat we samen schrijven, waar ieders inbreng van belang is en wat laat zien dat Eindhoven een stad van hoop en toekomstzin blijft.

Financieel

De begroting bouwt door op de kadernota, waarin we een bedrag van 16,8 mln incidenteel en 17,3 mln structureel hebben ingezet. Door de meicirculaire en de technische actualisaties kunnen we daar nu 36,6 mln incidenteel en 19,6 mln structureel aan toevoegen. Dit werken we nader uit in paragraaf 4.3 Baten en lasten en toelichting.

(x € 1 miljoen)

Programma	Lasten		Baten	
	2025	2026	2025	2026
1 Klimaat en weer	110	116	-70	-78
2a Ondernemende stad	23	27	-16	-17
2b Onderwijs	57	63	-17	-18
2c Sociale stad - Sociale basis en wijkteams	127	124	-21	-19
2c Sociale stad - Werk en inkomen	219	247	-127	-150
2c Sociale stad - Wmo	132	139	-5	-7
2c Sociale stad - Jeugd	92	104	-1	-2
3a Woningbouw en fijne wijken	94	113	-67	-73
3b Bereikbaarheid	71	70	-5	-8
4 Veilige wijken	45	48	-4	-2
5 Levendige stad	97	102	-19	-20
6 Organisatie	146	162	-841	-889
Mutatie reserves	43	49	-62	-83
Saldo	1.257	1.365	-1.257	-1.365

2. Programma's

Leeswijzer

De Begroting 2026 is opgesteld volgens de door de raad vastgestelde programma-indeling. Elk programma (9 in totaal) bestaat uit één of meerdere thema's met daarbinnen de [taakvelden](#) die zijn gebaseerd op de BBV.

Programma	Rapportageniveau hoofdlijn	Thema (Taakveld)
1. Klimaat en weer	Klimaat en weer	Groen (TV 5.7) Water (TV 7.2) Milieu (TV 7.3 t/m 7.5)
2a. Ondernemende stad	Ondernemende stad	Ondernemende stad (TV 3.1 t/m 3.4)
2b. Onderwijs	Onderwijs	Onderwijs (TV 4.1 t/m 4.3)
2c. Sociale stad	Sociale basis en wijkteams Werk en inkomen Wmo Jeugd	Sociale basis en wijkteams (TV 6.21 t/m 6.23, 7.1) Werk en inkomen (TV 6.3 t/m 6.5) Wmo (TV 6.60, 6.714, 6.791, 6.811, 6.812, 6.91) Jeugd (TV 6.72, 6.82)
3a. Woningbouw en fijne wijken	Woningbouw en fijne wijken	Woningbouw en fijne wijken (TV 8.1 t/m 8.3)
3b. Bereikbaarheid	Bereikbaarheid	Bereikbaarheid (TV 2.1 t/m 2.5)
4. Veilige wijken	Veilige wijken	Veilige wijken (TV 1.1, 1.2)
5. Levendige stad	Levendige stad	Sport (TV 5.1, 5.2) Cultuur (TV 5.3 t/m 5.6)
6. Organisatie	Organisatie	Bestuur en Dienstverlening (TV 0.1, 0.2) Bedrijfsvoering (TV 0.3 t/m 0.5, 0.7 t/m 0.11) Belastingen (TV 0.61 t/m 0.64)

De programma's zijn als volgt uitgewerkt:

Bestuurlijke samenvatting per programma:

In een '2-pager' wordt toegelicht: de thema's, de doelen, de highlights uit het uitvoeringsprogramma bestuursakkoord (klik op [deze link](#) voor de meest recente termijnkalender), financiële kerngegevens, verplichte BBV-indicatoren (vergelijking met andere gemeenten in Nederland via www.waarstaatjegemeente.nl) en verbonden partijen (waarover extra informatie te vinden is in de paragraaf verbonden partijen).

Per thema en taakveld volgt een uitwerking van de 3-W-vragen:

- Wat willen we bereiken: de doelen (genummerd) met bijbehorende effectindicatoren.
- Wat gaan we daarvoor doen: de prestaties (nummer verwijst naar de doelen) inclusief speerpunten 2026.
- Wat mag het kosten: de meerjarige lasten, baten, mutaties reserves en het saldo. Hierbij zijn belangrijkste taken en financiële mutaties toegelicht:
 - o Taken (per onderwerp) in 2026: een sterretje (*) is toegevoegd als het onderwerp ook terugkomt bij de intensiveringen en/of mutaties > €1 miljoen (zie hieronder).
 - o Intensiveringen uit kadernota 2026 of begroting 2026 (in hoofdstuk 4.3 is onder 'intensiveringen' een nadere toelichting opgenomen).
 - o Mutaties tussen jaren 2025 t/m 2029 groter dan €1 miljoen (aanvullend op de intensiveringen).
 - o Gemeentebrede ontwikkelingen die meerdere programma's raken (kapitaallasten, personeelslasten en mutatie reserves) staan in hoofdstuk 4 Toelichting financiële begroting; voor de investeringen staat in paragraaf 3i Investerings een gemeentebreed overzicht.

In de digitale begroting (<https://eindhoven.begroting-2026.nl>) zijn er doorklikmogelijkheden naar o.a. de exploitatie per categorie (onder de tabel 'wat mag het kosten'); bij de doelen, prestaties en indicatoren is achtergrondinformatie raadpleegbaar voor een nadere inhoudelijke toelichting, de motivatie van de keuze voor deze indicator, bron en toelichting op de begrote waarde en bijbehorende beleidsdocumenten. Bij nieuwe indicatoren waarvoor geen historische cijfers beschikbaar zijn staat een "-". Niet bij alle taakvelden zijn indicatoren geformuleerd. Dit is het geval bij taakvelden met een financieel-technisch karakter.

1. Klimaat en weer

De opgave is groot en urgent

Wereldwijd was 2024 het warmste jaar ooit opgetekend, aldus de Europese aardobservatiedienst Copernicus. Het was ook een maand met contrasterende neerslagextremen in heel Europa, waarbij veel gebieden hun droogste maart ooit beleefden en andere juist hun natste in minstens 47 jaar. Het zijn al lang geen incidenten meer. Sterker nog, we kijken er al bijna niet meer van op als er weer een temperatuurrecord sneuvelt. Wereldwijd is de gemiddelde temperatuur inmiddels al bijna 1,5 °C hoger ten opzichte van het pré-industriële tijdperk. De effecten van het broeikas effect doen zich sneller en heviger voor dan lang werd gedacht.

Eindhovense doelstelling

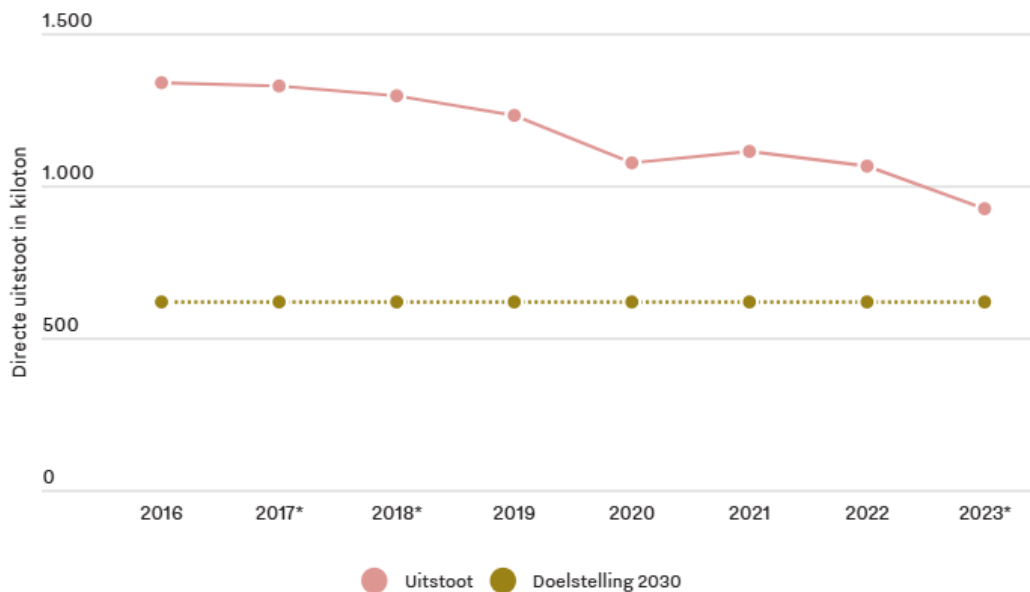
Eindhoven neemt de verantwoordelijkheid om de stad klimaatbestendig in te richten en om de CO₂-uitstoot flink terug te brengen. Dit doen we om klimaatverandering tegen te gaan en de negatieve effecten zoveel mogelijk te minimaliseren. Niet voor niets heeft Eindhoven in 2016 al stedelijke CO₂-doelen vastgelegd in een Klimaatverordening. Daarmee was Eindhoven de eerste en voor zover bekend enige stad die klimaatdoelen juridisch verankerde in regelgeving. In 2030 moet de uitstoot van broeikasgassen in Eindhoven ten opzichte van 1990 met minimaal 55% zijn teruggebracht. In 2050 moet deze zijn teruggebracht naar nul. Het huidige bestuur heeft de klimaat aanpak als één van de belangrijkste opgaven in het bestuursakkoord gezet. Aandachtspunten in 2026 zijn onder andere het zoeken naar oplossingen voor netcongestie ten behoeve van de transitie naar duurzame energie, het uitbreiden en verder professionaliseren van de aanpak energiebesparing en het inrichten en operationeel krijgen van het publieke energiebedrijf Eindhoven Energie, zodat er een stabiele en goedgevulde projectenportfolio ontstaat. Daartoe wordt met deze conceptbegroting additioneel 500K in 2026, 700K in 2027, 1.2 mln in 2028 en 1.2 mln 2029 (totaal 3,6 mln) extra gespaard voor deze opgave. Wij stellen voor om deze middelen thematisch met een bandbreedte te labelen voor investerings- en voorbereidingskosten voor de benodigde infrastructuur voor een toekomstbestendig energiesysteem. Per project worden de komende jaren projectvoorstellen uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd.

Emissiereductiepaden uit klimaatplan 2026-2030 verwerkt in de begroting

In het Klimaatplan III (2026-2030) die in juni 2025 is vastgesteld is de uitstoot van referentiejaar 1990 opnieuw vastgesteld op 1.379kt CO₂e. Daarmee komt het totale uitstootplafond voor de gehele stad in 2030 uit op 620,6 kt CO₂e. Naast de vastgestelde reductiedoelen verplicht de Klimaatverordening het college om jaarlijks een klimaatbegroting op te stellen. Deze Klimaatbegroting vermeld enerzijds expliciet taakstellingen met betrekking tot de verschillende begrotingsprogramma's en anderzijds een beschouwing op de geboekte resultaten en de komende ontwikkelingen. In deze begroting staan onder meerdere taakvelden CO₂ plafonds in de vorm van effectindicatoren, die per taakveld aangeven of we op koers zijn richting de doelstelling. Dit geldt voor de taakvelden milieubeheer (tv. 7.4), fysieke bedrijfsinfrastructuur (tv. 3.2), onderwijshuisvesting (tv. 4.2), wonen en bouwen (tv. 8.3), verkeer en vervoer (tv. 2.1), sportaccommodaties (tv. 5.2), cultuurpresentatie, productie en participatie (tv. 5.3) en beheer overige gebouwen en gronden (tv. 0.3). In het in juni vastgestelde Klimaatplan III zijn deze emissieplafonds per

taakveld opnieuw vastgesteld. Daarbij is rekening gehouden met de verschillende snelheden tussen de taakvelden onderling, terwijl tegelijk het overkoepelende doel van 55% reductie in 2030 onaangetast blijft.

Directe uitstoot in kiloton CO₂ equivalenten (exclusief CO₂-uitstoot auto(snel)wegen) - 2016 t/m 2023

Hoe staan we ervoor?

Het jaar 2023 laat een uitzonderlijk scherpe daling van uitstoot zien, die tezamen met de inzet op verduurzamingsmaatregelen, voor een groot deel verklaard kan worden door hoge gasprijzen als gevolg van de Russische inval in Oekraïne. Vooral binnen de industrie en de woningen is de daling van het energieverbruik het best zichtbaar. De inzet op verduurzamingsmaatregelen zorgen naar verwachting voor een blijvende daling van uitstoot, al zal deze veel minder scherp zijn dan in 2022 en 2023. Dit komt omdat de effecten van de scherpe daling de afgelopen jaren (kleine winstmarge bedrijven en verwarming in woningen lager door hoge energieprijzen) eenmalig zijn en deels zullen wegebben. De voorlopige cijfers voor 2024 – die alleen op nationaal niveau al beschikbaar zijn – lijken dat te bevestigen.

Naast deze incidentele ontwikkelingen speelt een andere, langjarige trend mee die een grote invloed heeft op de uitstootontwikkeling. Vanaf 2015 neemt het opgesteld vermogen aan zonnepanelen en windmolens snel toe, met als gevolg een snel schoner wordende emissiefactor voor elektriciteit. Dit zal ook de komende jaren nog een positieve invloed op de uitstootontwikkeling hebben, al zal deze op termijn afvlakken. Momenteel is grofweg de helft van de elektriciteit al CO₂-vrij. De emissiefactor van elektriciteit is inmiddels zelfs al ruim 60% lager dan in 1990.

Data en Monitoring

De cijfers in de begroting en in klimaatrapportage (bijlage) komen uit de Regionale Klimaatmonitor van het Centraal Bureau voor de Statistiek, de emissieregistratie van het RIVM en het Nationale Energie Verkenning-Rekensysteem (NEV-RS). De gehanteerde cijfers zijn specifiek voor Eindhoven. De meest recente cijfers uit de klimaatmonitor komen uit 2023, waar het kan gebruiken we cijfers uit 2024. De uitstoot in 1990, en daarmee ook de doelstelling van 55% reductie ten opzichte van 1990, is vastgesteld met behulp van de emissieregistratie van het RIVM. Een aantal van de cijfers is nog voorlopig. Ook worden cijfers uit eerdere jaren soms aangepast naar aanleiding van nieuwe inzichten, waardoor deze soms kunnen afwijken van rapportages uit eerdere jaren.

De Klimaatrapportage 2026 geeft een verdieping op de data rondom de energietransitie en CO₂-uitstoot. Daarnaast geeft de rapportage een samenvatting van de te verwachten ontwikkeling van de broeikasgasemissies en de effecten van lokale en inspanningen gericht op de energietransitie en circulariteit.

De volledige klimaatrapportage is ook online te raadplegen: [Klimaatrapportage 2026](#)

In het dashboard van ClimateView modelleren we de verwachte uitstoot in 2030 als we onze doelstelling van 55% CO₂-reductie halen en wat we daarvoor moeten doen. We kunnen met deze software beter inschatten of onze

inspanningen voldoende zijn, waar knelpunten zijn en of we moeten intensiveren. In ClimateView maken we gebruik van dezelfde cijfers als de klimaatrapportage, aangevuld met berekende socio-economische parameters, waarmee een modelmatige toekomstschets van de uitstoot wordt gemaakt. De klimaatrapportage kijkt terug op gerealiseerde uitstoot.

Groen

Groen en recreatie vormen het kloppend hart van een gezonde, veerkrachtige en aantrekkelijke stad. Ze versterken de biodiversiteit, maken de stad klimaatbestendiger, geven identiteit aan de leefomgeving en dragen bij aan het welzijn van alle inwoners. Van (speel)gazons, kruidenrijke grasstroken en gevelgroen tot plantsoenen, bomen, (stedelijk) bos, speelvoorzieningen, parken en natuurgebieden – elk stukje groene straat en plein telt.

De groene hoofdstructuur is leidend voor de gezonde ontwikkeling van de stad. Door de groene ruimtes zorgvuldig te ontwikkelen en beheren, creëren we plekken waar mensen kunnen ontspannen, spelen en verbinden met de natuur. Daarbij werken we nauw samen met andere stedelijke thema's zoals Wonen, Economie, Verkeer, Milieu en Duurzaamheid. Zo bouwen we samen aan een leefbare en toekomstbestendige stad.

Ook in het beheer van het groen trekken we samen op met de teams voor Openbare Ruimte en Water. Want alleen door samenwerking zorgen we voor een gezonde, groene en uitnodigende leefomgeving voor iedereen.

Water

Het thema Water draagt bij aan het verzamelen en transporteren van afvalwater naar de rioolwaterzuivering. Het hemelwater wordt opgevangen, ingezameld en verwerkt. Daarnaast wordt overtalig grondwater afgevoerd om problemen bij wegen en woningen te voorkomen. In de projecten worden de straten vergroend en worden open waterstructuren zoals wadi's en waterbergingen aangebracht waardoor er ook wordt bijgedragen aan het vergroenen zoals aangegeven in de omgevingsvisie.

Door de klimaatverandering zullen zeer zware regenbuien vaker en heftiger optreden. In alle KNMI-scenario's nemen de buien toe. Het traditionele rioolstelsel is niet ontworpen om deze grote hoeveelheden neerslag te verwerken. De riolering is bedoeld om bij normale regen het water van wegen en daken af te voeren. Om bij grote hoosbuien schade te voorkomen, zijn aanvullende maatregelen nodig. Dat kan door infiltratie in de bodem, afvoer naar open water en kortdurende berging op straat of in de openbare ruimte. We moeten accepteren dat door toename van hevige buien vaker water op straat zal staan. In het algemeen is het niet acceptabel als water gebouwen in stroomt of doorgaande wegen blokkeert. Tegelijkertijd kennen we ook langere tijden van droogte waarvoor we water willen vasthouden. Per situatie moet de meest effectieve en doelmatige maatregel worden bepaald. Hierin heeft de gemeente een centrale rol. Zij zorgt voor alle regenwater voorzieningen, zowel het traditionele riool als de andere voorzieningen in het openbare gebied. De waterschappen voeren oppervlaktewater af en de verantwoordelijkheid voor het beschermen van hun eigendom tegen indringend water ligt bij de gebouw eigenaren. Schade is nooit helemaal te voorkomen.

Het huidige WKA is vastgesteld tot eind 2026. In 2026 worden er een omgevingsplan klimaatadaptatie aangeboden ter vaststelling waarbij ook het nieuwe rioolrecht wordt vastgesteld. Hierin wordt ook speciale aandacht voor de Kader Richtlijn Water gevraagd, waarin diverse zaken voor het verbeteren van de oppervlaktewaterkwaliteit zijn opgenomen.

Milieu

Het thema Milieu en Duurzaamheid draagt bij aan een gezonde leefomgeving. Dat doen we door de milieurisico's en -belasting te beperken en de CO₂-uitstoot stadsbreed te verminderen.

Bij milieu betreft het de onderwerpen afval, bodem, geluid, lucht, licht, geur, gevaarlijke stoffen en elektromagnetische straling. De milieuaspecten worden waar nodig en mogelijk toegepast bij keuzes in ruimtelijke ontwikkelingen.

Met beleid, maatregelen en handhaving dragen de milieuthema's bij aan de integrale gezonde en toekomstbestendige ontwikkeling van de stad. Ze hebben daarmee ook directe raakvlakken met uitwerking van ruimtelijke projecten. Als uitwerking van de Omgevingsvisie, onder meer van de stedelijke opgave 'Eindhoven vergroent en wordt gezonder met oog voor mens en dier' en de verstedelijkingsprincipes 'de groene hoofdstructuur is leidend voor de gezonde ontwikkeling van de stad' wordt het omgevingswetprogramma Gezonde Leefomgeving uitgewerkt.

We werken aan het bereiken van minder huishoudelijk restafval en hergebruik van bruikbare materialen uit

afvalstoffen. Doelstelling daarbij is om ons primair grondstofgebruik in 2030 te halveren en in 2050 een circulaire stad te zijn. We zorgen voor een kwalitatief, doelmatig en duurzaam systeem voor de inzameling van huishoudelijk afval.

We maken de bodem schoon en sturen op de optimale inrichting van de ondergrond, zodat we ruimte hebben voor o.a. groen en dat we het potentieel van aardwarmte optimaal benutten. We maken de lucht in de stad schoner en verminderen de geluidsbelasting door middel van (sanerings-)regelingen van het rijk voor wegen. Voor licht hanteren we het uitgangspunt dat verlichting toegepast wordt als het nodig is, licht wordt afgestemd op de ruimtelijke kenmerken en eisen, de activiteiten, het tijdstip en de daarbij behorende gewenste beleving. We beperken risico's van gevaarlijke stoffen bij gebruik binnen bedrijven en tijdens transport en toetsen de effecten van elektromagnetische velden rond antennes en hoogspanningslijnen. We houden bedrijven aan wettelijke emissie-eisen (Vergunningen, Toezicht, Handhaving). We monitoren de milieubelasting en -beleving in de stad aan de hand van rekenmodellen, meetsystemen, inwonersbeleving en rapporteren daarover. Dit gebruiken we in de keuzes die gemaakt worden in ruimtelijke besluitvorming.

Duurzaamheid gaat over de transitie van fossiele energie naar schone en hernieuwbare energie en het zuiniger en slimmer omgaan met grondstoffen, om zo de CO₂-uitstoot drastisch te verminderen. We stimuleren hergebruik van bruikbare materialen uit afvalstoffen, gebruik van circulaire materialen, grondstoffen en producten die gezond zijn voor mens en milieu. Dat doen we door markt vraag te vergroten, (ruimtelijk) beleid te ontwikkelen en (keten)samenwerking te organiseren. Op strategische wijze werken we toe naar een betrouwbaar en toekomstbestendig energiesysteem, waarbij we steeds minder aardgas gebruiken en woningen laten aansluiten op warmtenetten of warmtepompen. Dit wordt concreet in de proeftuinen aardgasvrije wijken. We faciliteren middels het energiebesparings-programma concrete besparings- en isolatiemaatregelen, met name in de gebieden waar de woningen met de laagste energielabels zijn. We werken samen met de woningcoöperaties om dit alles te bewerkstelligen onder de noemer van het duurzaamheidspact. Op bedrijventerreinen werken we samen met onze bedrijven en ondernemers aan innovatieve oplossingen voor verduurzaming van bedrijfsprocessen en netcongestie. Via de programma's Slim Verduurzamen Vastgoed en Slim Verduurzamen Gemeentelijke Gebouwen werken we aan de verduurzaming van ons eigen vastgoed.

Doelen

- Een kwalitatief hoogwaardige groenstructuur met de daarin passende gebruiks- en natuurfuncties
- Optimale riolering
- Minimalisering wateroverlast en/of verstoring van de oppervlakte-waterkwaliteit
- Afval wordt goed aangeboden, gescheiden en verwerkt
- Cumulatief beheerste situatie fysieke leefomgeving
- Totale CO₂-reductie gemeente Eindhoven

Highlights 2026 uitvoeringsprogramma bestuursakkoord

1. Versterken van een leefbare, groene en biodiverse stad:
 - a. Uitvoering van het groenplancentrum (o.a. herinrichting Wilhelminaplein).
 - b. Voortzetting vergroenen 50 straten, aanpak groenarme buurten i.c.m. pleintjesplan, onderhoud en uitbreiding speelvoorzieningen en parken.
 - c. Intensivering beheer vanuit strategisch groenbeheerplan.
 - d. Omgevingsprogramma klimaatadaptatie.
2. Verbeteren van de gezonde fysieke leefomgeving: in brede zin via opstellen omgevingsprogramma gezonde fysieke leefomgeving en specifiek de aanpak luchtkwaliteit (Schone lucht akkoord) en opstelling toekomstperspectief De Hurk.
3. Klimaat: uitvoering vastgestelde Klimaatplan 2026-2030 gericht op reductie met ten minste 55% in 2030 en met ten minste 95% in 2050;
4. Energietransitie:
 - a. Verdere verduurzaming van de gebouwde omgeving o.a. via isolatie, opzetting van (pre-) SMP.
 - b. Voortzetting aardgasvrij maken van wijken door uitrol warmteprogramma en (voorbereidende

werkzaamheden voor) het aanwijzen van warmtekavels. Doorzetten bestaande trajecten in 't Ven-Lievendael en Eindhoven Noordoost. Uitbouwen en verankeren van het publiek energiebedrijf Eindhoven Energie BV gericht op een duurzame, betaalbare, inclusieve en eerlijke energietransitie in Eindhoven.

c. Haalbaarheidsonderzoek lokaal waterstof-netwerk.

d. Aanpak netcongestie o.a. door uitbreiding/versterking infrastructuur E-netwerken.

Financiële kerngegevens

Thema	Taakveld	Lasten	Baten	Mut.res.	Saldo
Groen	Openb. groen en (openlucht)recreatie (tv 5.7)	28.555	-644	-702	27.209
Water	Riolering (tv 7.2)	26.063	-28.206	-20	-2.163
Milieu	Afval (tv 7.3)	34.654	-36.676	0	-2.022
	Milieubeheer (tv 7.4)	26.024	-11.518	-2.072	12.434
	Begraafplaatsen en crematoria (tv 7.5)	1.131	-648	0	483
Klimaat en weer		116.427	-77.692	-2.794	35.941

BBV-indicatoren

Indicator	peiljaar	NL	100-300	> 300	Eindhoven
Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	2023	148	149	243	210
Hernieuwbare elektriciteit	2022	32,5	18,7	13,9	12,3

Verbonden partijen

GR Centrum Uitvoering Reinigingstaken Eindhoven en omgeving (CURE)

Cure behartigt de belangen van en de samenwerking tussen Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard voor het beheer van huishoudelijke afvalstoffen en daarmee samenhangende taken. Dit, in lijn met de Wet milieubeheer en het door de overheid gevoerde afvalstoffenbeleid.

Cure doet dit door de focus te leggen op 4 kernwaarden, zijnde 100% hergebruik van de huishoudelijke afvalstromen, het optimaliseren van het serviceniveau voor de burgers, het beheersen en optimaliseren van de kosten en de inzet van mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt. Hierdoor kan het product afval verder ontwikkeld worden tot nieuwe grondstoffen en kan onder andere de werkgelegenheid en de circulaire regionale economie worden gestimuleerd.

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

De ODZOB voert ten behoeve van de deelnemers taken uit op het gebied van het omgevingsrecht. Als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur levert de Odzob een bijdrage aan het realiseren en borgen van de door de verantwoordelijke overheden in de regio Zuidoost-Brabant aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De opdrachtportefeuille van de ODZOB is voor circa 60% landelijk opgelegd als verplichte basistaak, de rest van de taken zijn verzoektaken. En door de deelnemers ingebrachte budgetten voor collectieve taken en intensivering van taken.

Openbaar groen en recreatie (tv 5.7)

Wat willen we bereiken

1 Een kwalitatief hoogwaardige groenstructuur met de daarin passende gebruiks- en natuurfuncties

De groene hoofdstructuur is leidend voor de gezonde ontwikkeling van de stad. Groen versterkt de biodiversiteit, maakt de stad klimaatbestendiger, geeft identiteit aan de leefomgeving en draagt bij aan het welzijn van alle inwoners.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
% inwoners tevreden over inrichting van het groen in de woonomgeving (1)	71%	>75%	>75%	>75%	>75%	>75%
% inwoners tevreden over onderhoud van het groen in de woonomgeving (1)	66%	>75%	>65%	>65%	>65%	>65%
Biodiversiteit soortgroepen (1)	+/-	kl: +/-	kl: +/-	kl: +/-	kl: +/-	kl: +/-
% inwoners dat jaarlijks een van de grote stadsparken bezoekt (1)	91%	≥ 90%	≥ 90%	≥ 90%	≥ 90%	≥ 90%

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Vergroening van de stad

Door heel Eindhoven werken we aan meer groen, onder andere via onderhoudsprojecten en herinrichtingen. Dit doen we in de groene wiggen, het centrum en in de buurten.

1.2 Vitaal houden beplanting

Met goed onderhoud houden we bodem en groen vitaal. Waar nodig vervangen of renoveren we. Bij grotere ingrepen betrekken we inwoners. We verbeteren de bodem, zodat groen beter bestand is tegen droogte en wateroverlast.

1.3 Ecologisch beheer

We beheren het groen ecologisch waar mogelijk. Grasvelden, trapveldjes en plantvakken vragen intensiever onderhoud. Zo versterken we de biodiversiteit en maken we het groen robuust voor het veranderende klimaat.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Vergroenen Centrum: We geven uitvoering aan het Groenplan centrum (o.a. Stadsdommel, Genderwig, Upside Park en vergroenen van straten en daken), vergroening van het kernwinkelgebied en de entree Van Abbe Museum. Het Wilhelminaplein wordt heringericht en vergroend.
- Vergroenen buurten en pleinen: We gaan door met vergroenen van buurten en pleinen, o.a. Vaartbroek-Zuid en de Leenderweg. Er komt in 2026 en 2027 een vervolg op de aanpak Groenarme buurten, afgestemd op de resultaten uit het Pleintjesplan.
- Versterken Groene wiggen: We versterken biodiversiteit en cultuurhistorie (de groene hoofdstructuur is leidend): via het uitvoeringsprogramma Gennepark en realiseren tot ca. 85ha Natuurnetwerk Brabant. Het natuurcentrum en het Landhuis worden geopend in De Wielewaal.
- Ontwikkelen Soortenmanagementplan: We gaan verder met het opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP) door in 2026 ecologisch onderzoek te doen naar (nader te bepalen) gebouwde bewonende beschermde diersoorten. Voor de versnelling van nieuwbouw, renovatie en de isolatieopgave.
- Ontwikkelen Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie: Het omgevingsprogramma Klimaatadaptatie vormt een stadsbrede uitwerking van de Omgevingsvisie Eindhoven waar bestaand en aflopend beleid in samen komen. Met name op de thema's biodiversiteit, hitte, droogte en wateroverlast.
- Beheerkader Groen: Waar mogelijk ecologisch beheer voor biodiversiteit en klimaatrobuust groen. Extra inzet middelen voor onderhoud in de wijken, areaalgroei, inlopen onderhoud, Binnenstad en onderzoek particuliere monumentale bomen.
- Uitvoering integraal onderhoudsprogramma: Vergroening van 11 straten wordt gefinancierd vanuit groen en

uitgevoerd door openbare ruimte en water. Daarnaast worden zelfstandig renovaties van groen uitgevoerd.

- Herplant bomen: Extra middelen worden ingezet om de versnelling van herplant bomen ook in 2026, 2027 en 2028 voort te zetten. In 2028 zal de wachtlijst terugbracht zijn tot ca. 500 bomen.
- Speelvoorzieningen: Vanuit de uitgangspunten voor spelen en sporten in de openbare ruimte en het uitvoeringsprogramma (begin 2026 gereed) geven we een impuls aan de speelvoorzieningen in onze stad (uitbreiding en onderhoud) en via SSKL voor voorzieningen komen we tot extra inzet op speelvoorzieningen en parken (structureel 1,0 miljoen, zie hiervoor hoofdstuk 4.3 onder 'levendige stad').
- Lichtbos: In 2024 is de Ontwikkelingsvisie vastgesteld door de raad. In september 2025 is Landgoed De Wielewaal (gedeeltelijk) opengesteld voor publiek. In 2026 zal er verder invulling gegeven worden aan deze visie o.a. door de opening natuurcentrum en opening Landhuis.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	22.163	26.177	28.555	28.494	27.778	28.144
Baten	-7	-640	-644	-644	-644	-644
Mutatie reserves	-1.417	3.056	-702	-266	-279	-279
Saldo	20.739	28.593	27.209	27.584	26.855	27.221

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Openbaar groen: onttrekking uit RSMMM (0,3 miljoen) en reserve bovenwijkse voorzieningen (0,2 miljoen).	14.672	-451	-449 *
Personeelslasten:	5.904	0	0
Bomen:	2.767	-100	0 *
Kapitaallasten:	1.986	0	0 *
Verduurzaming en de bouwopgave van woningen en voorzieningen:	770	0	0
Speelvoorzieningen:	737	0	0
Biodiversiteit:	148	0	0
Overig: o.a. kinderboerderij en bokkentuinen (0,3 miljoen), landgoed de Wielwaal (0,3 miljoen), groenplan centrum (0,3 miljoen), huuropbrengsten volkstuinen en onttrekking uit reserve landgoed de Wielewaal.	1.571	-93	-253
Totaal	28.555	-644	-702

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Beheer en onderhoud groen: structureel 0,9 miljoen oplopend naar 1,6 miljoen vanaf 2029. Voor inlopen van onderhoud: incidenteel 0,6 miljoen per jaar in 2026 en in 2027.
- Volumegroei openbare ruimte: structureel 0,3 miljoen, waarvan 0,1 miljoen in dit taakveld.

Begroting 2026:

- Beheer en onderhoud groen: keuze voor 'plus' scenario (structureel - oplopend naar 0,7 miljoen - extra ten opzichte van de kadernota).
- Groenarme wijken: 1 miljoen incidenteel en 0,16 miljoen structureel.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Kapitaallasten: stijging met 1,1 miljoen in 2027, oplopend tot 1,9 miljoen in 2029 door projecten groen; zie paragraaf investeringen.
- Openbaar groen: in 2025 incidentele storting in reserve bovenwijkse voorzieningen van 4,2 miljoen voor Wielewaal.

Riolering (tv 7.2)

Wat willen we bereiken

1 Optimale riolering

Een optimale waterhuishouding voert al het afvalwater af naar de rioolwaterzuivering en beperkt wateroverlast en/of verstoring van de oppervlaktewaterkwaliteit door lozingen uit het rioolstelsel, op een doelmatige wijze.

2 Minimalisering wateroverlast en/of verstoring van de oppervlakte-waterkwaliteit

We streven naar een klimaatrobuste(re) stad. Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte hanteren we richtlijnen voor de aanleg van regenwaterberging om wateroverlast of verstoring van de oppervlaktewaterkwaliteit te voorkomen.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
% inwoners tevreden over de afvoer van het regenwater als het flink heeft geregend (1)	62%	≥ 70%	≥ 70%	≥ 70%	≥ 70%	≥ 70%
% inwoners tevreden over de kwaliteit van het 'openbare water' (2)	82%	≥ 80%	≥ 80%	≥ 80%	≥ 80%	≥ 80%

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Vervangen van riool

We houden de basisvoorzieningen op een doelmatige wijze in stand (op basis van inspectie gegevens en integrale afstemming met overige beleidsvelden).

2.1 Aanpassen waterstructuur

We optimaliseren waterstructuren en leggen nieuwe waterstructuren aan om wateroverlast en verdroging te beperken, hittestress te verminderen en te ontharden en vergroenen voor een gezonde, water- en klimaat robuuste(re) stad.

2.2 Afkoppelen verharding

Om lozingen uit het gemengde rioolstelsel op oppervlaktewater te minimaliseren, koppelen we verharding af en leiden het schone regenwater naar waterbergingslocaties.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Basisvoorziening in stand houden: In 2026 zetten we in op rioolvervanging, gecombineerd met de aanleg van regenwaterstructuren zoals in de Faunuslaan, vervangen riool met aanleg van de Gender in het Victoriapark, en aanleg waterbuffer in Genneper Parken.
- Vergroenen straten: In de projecten wordt standaard 10% minder verhard zodat er minder regenwater naar het riool wordt afgevoerd. In 2026 zullen er 6 straten in waterprojecten worden gerealiseerd
- Zichtbare waterstructuren (waterlopen, groene bergingen): voor een leefbare, aantrekkelijke en gezonde stad en minder wateroverlast. Bijvoorbeeld door het realiseren van een Wadi in de Semmelweislaan. Daarnaast loopt er een project samen met TU studenten en Waterschap om de Lakerloop weer terug te brengen

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	28.109	25.402	26.063	29.727	32.780	35.476
Baten	-25.862	-27.248	-28.206	-31.686	-34.760	-37.456
Mutatie reserves	-663	-1	-20	-53	-68	-68
Saldo	1.585	-1.847	-2.163	-2.012	-2.048	-2.048

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Rioolheffing eigenaren: baten uit rioolheffing bij eigenaren van een woning, bedrijfspand of perceel met een rioolaansluiting.	0	-26.279	0 *
Investerings afval-/ hemelwater: dotatie aan de voorziening voor investeringen.	10.876	0	0 *
Rioleringszorg: algemene taken waaronder voor grondwater.	5.315	0	0
Afvalwater: zorgplicht voor de inzameling en afvoer van huishoudelijk afvalwater.	3.106	0	0 *
Personeelslasten:	2.877	0	0
Kapitaallasten:	2.259	0	0
Rioolheffing gebruikers: baten uit rioolheffing bij afvoer van meer dan 500m3 afvalwater per jaar.	0	-1.741	0
Waterhuishouding: taken behorend bij afvoer van grondwater en hemelwater via Eindhovense watergangen en beheer van watergangen.	834	0	0
Hemelwater: zorgplicht voor de doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater.	645	0	0
Overig:	151	-186	-20
Totaal	26.063	-28.206	-20

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Investerings afval-/ hemelwater: stijging van 3,4 miljoen in 2027, oplopend tot 9,3 miljoen in 2029 door de jaardotatie aan de spaarvoorziening voor vervangings- en verbeteringsinvesteringen van riolering. Mutaties hangen samen met meerjarige investeringsramingen, de begrote ruimte in de rioleringsexploitatie en de meerjarenramingen van genoemde voorziening. Zie ook bijlage 'reserves en voorzieningen'.
- Rioolheffing eigenaren: stijging baten met 3,3 miljoen in 2027 oplopend tot 8,7 miljoen door de actualisatie van het kostendekkingsplan 2026-2029 voor riolering, op basis van 100% kostendekking.

Thema: Milieu

Afval (tv 7.3)

Wat willen we bereiken

1 Afval wordt goed aangeboden, gescheiden en verwerkt

We werken aan de verdere terugdringing van huishoudelijk restafval en een steeds betere scheiding van verschillende afvalstromen. Ook zullen verschillende bijzet interventies waaronder handhaving bijdragen aan het behalen van de basiskwaliteit.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Aandeel restafval (1)	42%	35%	35%	35%	35%	35%
Behalen basiskwaliteit bijplaatsingen bij ondergrondse containers (1)	80%	95%	95%	95%	95%	95%
Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner) (1)	194	-	170	160	150	150

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Verzamelen afval

We werken aan een optimale, servicegerichte en duurzame afvalinzameling- en verwerking met maximale afvalscheiding en reductie van restafval. Innovatie en voortdurende procesverbetering staan centraal

In 2026 richten we ons vooral op:

- Afvalstrategie: we vergroten het aantal ondergrondse papiercontainers bij hoogbouwadressen en de inzameling van groente-, fruit-, tuinafval en etensresten (gft+e) bij hoogbouw.
- Afvalinzameling Centrum: we werken een nieuw inzamelsysteem uit voor het steeds verder verdichtende centrumgebied met de focus op minimaal ruimtelijk beslag in de openbare ruimte.
- Milieustraat Lodewijkstraat en Circulair Netwerk: de vernieuwing van de milieustraat wordt in 2026 uitgevoerd, circulaire huishoudelijke afvalambities worden uitgewerkt in een circulair netwerk met bestaande initiatieven op het gebied van hergebruik, reductie, sociale werkgelegenheid
- Bijzet: De focus ligt op het rechtmatig gebruik van ondergrondse containers door bedrijven; de uitvoering van het handhavingssysteem door Cure wordt verder ontwikkeld en in de praktijk uitgevoerd

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	30.680	32.204	34.654	37.465	39.497	41.227
Baten	-32.447	-34.106	-36.676	-39.487	-41.519	-43.249
Mutatie reserves	-73	0	0	0	0	0
Saldo	-1.840	-1.902	-2.022	-2.022	-2.022	-2.022

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Afvalstoffenheffing: baten uit afvalstoffenheffing (huishoudelijk afval)	0	-34.944	0 *
GR Cure: inzameling, verwerking en doorontwikkeling van huishoudelijk afval (op weg naar 0% restafval)	28.233	0	0 *
Overkoepelende afvaltaken: o.a. andere opruimen zwerfafval als onderdeel van integraal reinigingsbestek en toerekening BTW	5.550	0	0
Reinigingsheffing: baten uit reinigingsheffing (afval kleinere MKB-bedrijven)	0	-1.142	0
Personeelslasten:	726	0	0
Overig:	145	-590	0
Totaal	34.654	-36.676	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- GR Cure: stijging van 2,4 miljoen in 2026, oplopend tot 8,9 miljoen in 2029 door hogere bijdrage van Eindhoven aan GR Cure (zie raadsvoorstel zienswijze Begroting 2026 Cure). Dit is inclusief een jaarlijkse storting in de egalisatievoorziening afval van 0,5 miljoen.
- Afvalstoffenheffing: stijging van 2,1 miljoen in baten in 2026 oplopend tot 8,2 miljoen door de actualisatie van het kostendekkingsplan 2026-2029 voor afval, op basis van 100% kostendekking.

Thema: Milieu

Milieubeheer (tv 7.4)

Wat willen we bereiken

1 Cumulatief beheerste situatie fysieke leefomgeving

We monitoren en rapporteren over de fysieke kwaliteit van de bodem, lucht, geluid, risico's externe veiligheid en elektromagnetische straling en onderzoeken de beleving door onze inwoners en de gemiddelde luchtkwaliteit in Eindhoven.

2 Totale CO₂-reductie gemeente Eindhoven

We reduceren de CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990 met minstens 55% in 2030 en zijn klimaatneutraal in 2050. We halveren ons primair grondstofgebruik in 2030 en in 2050 zijn we een circulaire stad.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
% inwoners dat zich (zeer) onveilig voelt als gevolg van gevaarlijke stoffen/straling/luchtverontreiniging (1)	35%	35%	35%	35%	35%	35%
% inwoners dat last heeft van minstens één vorm van geluidhinder (1)	51%	38%	38%	38%	38%	38%
Concentratie NO2 in µg/m3 (1)	-	16,4	15,1	13,8	12,5	11,3
Concentratie PM10 in µg/m3 (1)	-	15,9	15,7	15,6	15,4	15,2
Concentratie PM2,5 in µg/m3 (1)	-	7,9	7,3	6,8	6,2	5,7
% overschrijdingspunten vast te stellen EU-norm NO2 (1)	-	22,8%	18,2%	13,7%	9,1%	4,6
% overschrijdingspunten vast te stellen EU-norm PM10 (1)	-	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0
% overschrijdingspunten vast te stellen EU-norm PM2,5 (1)	-	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0
Directe CO2-uitstoot totaal gemeente Eindhoven cf Klimaatverordening (% t.o.v. 1990) (2)	67% (2023)	67%	62%	58%	54%	49%
Directe CO2-uitstoot per inwoner cf Klimaatverordening (% t.o.v. 1990) (2)	52,7% (2023)	53,3%	42,4%	38,9%	35,5%	32%

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Saneren en onderzoeken locaties

We beperken milieu-gezondheidsrisico's door te hoog belaste situaties (industrie, wegverkeer, luchtkwaliteit) te onderzoeken en saneren. We onderzoeken de bodemkwaliteit en saneren wanneer dat nodig is bij ruimtelijke ontwikkelingen.

1.2 Verbeteren woonsituatie

We maken een programma gezonde fysieke leefomgeving waarmee we gebiedsgericht maatregelen nemen en zo bijdragen aan zo groot mogelijke gezondheidswinst. Dit samen met het sociaal domein door met 8 criteria de gezondheidswinst vast te stellen.

2.1 Uitvoeren klimaatplan

We zetten breed in op energietransitie, de verduurzaming van de gebouwde omgeving en onze bedrijventerreinen en duurzame mobiliteit. We nemen onze verantwoordelijkheid als organisatie betreffende duurzame inkoop en opdrachtverstrekking. In de taakvelden 0.3, 2.1, 3.2, 4.2, 5.2, 5.3 en 8.3 kunt u lezen hoe dit doorwerkt in de speerpunten voor 2026.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Gezonde Fysieke Leefomgeving: we identificeren plekken waar de grootste gezondheidswinst is te halen, handhaven wettelijke normen. Waar een hoge belasting is, gebruiken we onze bevoegdheid om deze terug te dringen en dragen zo bij aan integraal gezondheidsbeleid
- Saneren en onderzoeken locaties: sanering Eimerick, Bredalaan/Gijzenrooij (monitoring bodemsanering), aanpassing grondwaterbeheer Strijp-locaties. Woningen Leenderweg (gevelisolatie), Leenderweg buiten de Ring (aanbrengen stil asfalt).
- Verbeteren uitvoering Milieubeleid: toepassen regels geur, ondergrond. Uitwerken Bidbook SLA. Implementeren verbeterplan ODZOB. Gezonde lucht voor alle inwoners in 2030 (WHO-norm). Actualiseren luchtbeleid, participeren in Brabantse stikstofafel
- Beperken overlast bedrijven: we werken aan het terugbrengen van overlastgevende situaties zoals op de Hurk middels toezicht en handhaving en het toepassen van best bestaande technieken. We gebruiken ons beleid om overlast voor onze inwoners tegen te gaan.

- Klimaatplan: Aanwijzen warmtekavels. Voortzetten wijkaanpak aardgasvrij. Ontlasten elektriciteitsnet en netbewust ontwikkelen. Uitvoeren energiebesparingsaanpak. Gebiedsgerichte aanpak bedrijventerreinen en Green Deals voor bedrijfsleven. Stimuleren innovatie.
- Ondergrond: de ruimte in de ondergrond is schaars en dat belemmert de ontwikkeling van de stad. We nemen de regie in handen en geven uitvoering aan het Omgevingsprogramma Ondergrond en Masterplan Bodemenergie zodat er een ordening van de ondergrond plaatsvindt.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	22.829	25.253	26.024	30.332	23.089	24.047
Baten	-13.659	-7.718	-11.518	-11.744	-14.743	-11.241
Mutatie reserves	1.382	-2.435	-2.072	-6.269	4.199	222
Saldo	10.552	15.100	12.434	12.319	12.545	13.028

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
CDOKE:	6.997	-7.200	0 *
Bio energiecentrale:	3.661	-3.569	66 *
Exploitatieprojecten:	3.838	-521	-2.130 *
Personeelslasten:	3.645	0	0
Strategische investeringen warmte-/ energietransitie:	3.409	0	0
Vergunningen, Toezicht, Handhaving (VTH): GR Odzob is een uitvoeringsdienst voor VTH (betreft het Eindhoven-deel).	2.261	0	0
Uitvoering duurzaamheid:	542	-12	0
Grondwaterbeheer: bodem en gebiedsgericht grondwaterbeheer.	334	-14	2
Milieubeheer: verbeteren omgevingskwaliteit, verlagen van cumulatieve milieu-gezondheidslast, milieu sturend maken bij ruimtelijk-economische ontwikkelingen, meetsystemen lucht en geluid, anticiperen op (boven)lokale ontwikkelingen.	324	0	0
Overig: o.a. biomassacentrale Meerhoven (0,4 miljoen), uitbesteding dierplaagbestrijding (0,3 miljoen) en opbrengst o.a. WKO Botenlaan (0,1 miljoen).	1.013	-202	-10
Totaal	26.024	-11.518	-2.072

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Begroting 2026:

- Sparen voor klimaatopgave: oplopend naar structureel 1,3 miljoen.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Bio energiecentrale: bij zowel begrote lasten als bij de begrote baten een stijging van 1,6 miljoen (per saldo nul); betreft het (budgettair neutraal) actualiseren van de budgetten op basis eerdere (en verwachte) realisatiecijfers.
- CDOKE: Ten opzichte van 2025 nemen begrote baten en lasten van de CDOKE-middelen in 2026 met 2,7 toe. Dit verschil ontstaat door de mogelijkheid om de CDOKE-middelen per tranche flexibel in te zetten over een periode van drie jaar.
- Exploitatieprojecten: (duurzaamheid): deze lopen over meerdere jaren en worden meerdere keren per jaar geactualiseerd, onder meer voor het omzetten van reguliere budgetten naar projecten. Door de vele fluctuaties is het saldo van lasten, baten en mutaties reserves een momentopname. Het saldo (lasten) daalt in 2026 naar 3,3 miljoen en loopt daarna af naar 0,4 miljoen in 2029.

Thema: Milieu

Begraafplaatsen en crematoria (tv 7.5)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.085	1.023	1.131	1.132	1.131	1.130
Baten	-600	-648	-648	-648	-648	-648
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	485	375	483	484	483	482

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Beheerkosten begraafplaatsen: beheerkosten voor de begraafplaatsen.	923	0	0
Leges begraafplaatsen:	0	-648	0
Overig:	208	0	0
Totaal	1.131	-648	0

2a. Ondernemende stad

Ondernemende stad

Brainport Eindhoven behoort tot de leidende economische regio's in binnen- en buitenland. Deze sterke economische positie dankt zij allereerst aan de prestaties van de ondernemers in Eindhoven en de regio. Maar ook aan o.a. de triple helix samenwerking en een doordachte meerjarenstrategie die zorgen voor de juiste randvoorwaarden voor ons ondernemers- en vestigingsklimaat. We staan met de 'schaalsprong' aan de vooravond van een nieuwe krachtige impuls van de regionale economie, aangevoerd door de groei van het hightech ecosysteem en met een belangrijke rol van het brede mkb. Economische groei is geen doel op zich, maar is wel randvoorwaardelijk voor de 'brede welvaart' en het welzijn van onze samenleving, waarbij we willen dat al onze inwoners profijt hebben van het (economische) succes van Brainport Eindhoven. Gesteund door deze gunstige economische positie zoeken we daarin naar meer balans. Iedereen is nodig en kan van waarde en betekenis zijn.

In 2026 blijven we ons inzetten voor een gezonde, duurzame en toekomstbestendige economische structuur om stad en regio vitaal en leefbaar te houden. Hierbij hebben we aandacht voor de Eindhovense bedrijventerreinen, campussen en kantoorlocaties, de binnenstad én de diverse winkelcentrumgebieden. We zetten in op de verdere uitwerking en uitvoering van recent vastgesteld beleid zoals Regionale Visie Werklocaties en de Detailhandelsvisie 2030. We ontwikkelen de kansenkaart / Actieagenda voor 42 werklocaties, zodat we grip houden op de vraag naar ruimte voor ondernemers én de vraag naar wonen. We kijken nadrukkelijk naar de doorontwikkeling en uitbreiding binnen onze bestaande campussen. Maar ook zetten we in 2026 verder in op het verduurzamen van industrie en bedrijfsleven in lijn met het vastgestelde klimaatplan 2026-2030. In de binnenstad en wijkwinkelcentra ligt de focus in 2026 op verbetering van de ruimtelijke uitstraling en kwaliteit van het aanbod winkels en andere functies.

We bieden ondernemers directe ondersteuning via onze accountmanagers. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor ondernemers en externe stakeholders en adviseren over vestigingsmogelijkheden, uitgifte van locaties op bedrijventerreinen, vergunningaanvragen, verduurzaming, bestemmingsplanmogelijkheden, economische ontwikkelingen en de programmering van werklocaties. Dit doen we op basis van vragen en signalen van ondernemers, partners en de interne organisatie. Via het 'Snappen of Schrappen'-proces blijven we ondernemers voortdurend uitnodigen om knellende regels aan te dragen, zodat regelgeving en procedures actueel en eenvoudig blijven.

Vanuit de gemeente Eindhoven versterken we de basis van onze economische ontwikkeling via innovatie en startups, een ondersteunende arbeidsmarktinfrastructuur, het hebben van voldoende en geschikte werk- en kantoorlocaties, het optimaliseren van onze ondernemersdienstverlening en het intensiveren van onze ondersteuning aan het brede MKB als ruggengraat van onze economie. Dit alles doen we in samenwerking met de Eindhovense ondernemers(verenigingen) en partners zoals Brainport Development, onderwijs- en kennisinstellingen, SGE/MRE, The Gate en de individuele regiogemeenten.

Met Brainport Development en de regionale campussen focussen we op het HTSM-cluster van maakbedrijven en onderzoeksinstituten die het profiel van onze stad en regio verder versterken. In het meerjarenplan 'Brainport in Balans' (2025-2030) van Stichting Brainport staan acht prioritaire opgaven uit de pijlers technologie en ondernemen, talent en maatschappelijke vraagstukken voor onze regio centraal. Deze opgaven komen ook terug in de Jaarplannen van Brainport Development. Aan de hand van de Strategische Agenda Brainport voeren de triple helix partijen in Brainport Eindhoven en de provincie Noord-Brabant de dialoog met het Rijk omtrent hun gezamenlijke ambities voor de Brainportregio. Dit heeft onder andere geresulteerd in de Brainport-deal en de Beethoven-deal, met concrete afspraken die de komende jaren worden uitgevoerd. Eindhoven is de stad van 'TDK': technologie, design en kennis. Dat is uniek; maar weinig steden beschikken over de 'linker- én rechterhersenhelft', over creatief vermogen én tech-kennis. Deze bijzondere combinatie maakt dat Eindhoven een ecosysteem heeft waarin innovatie centraal staat. Die innovaties worden in onze stad niet alleen bedacht, maar ook gemaakt en getest. Hoofd, hart en handen komen hier samen.

Eindhoven is een stad in ontwikkeling, bekend om zijn innovatie en bruisende sfeer met de binnenstad als kloppend hart. De stad transformeert van een 'place to buy' naar een 'place to be' en 'place to meet', waarbij ontmoetingen en sociale interacties centraal staan. Als kern van Brainport Eindhoven speelt het een cruciale rol in het vestigingsklimaat, met een breed scala aan evenementen en voorzieningen, waaronder horeca, detailhandel, vrijetijdsactiviteiten en cultuur. Het nachtleven van Eindhoven is een belangrijk onderdeel, met diverse cafés, bars, clubs, en culturele evenementen die creativiteit en artistieke expressie bevorderen. Samen met de stad is de visie op een bruisend Eindhoven opgesteld die in 2026 verder tot uitvoering wordt gebracht.

Met de inzet op economische transformatie ondersteunen we de betrokken partijen in de binnenstad en winkelcentrumgebieden om met toekomstbestendig aanbod de verblijfskwaliteit te verbeteren. Daarmee wordt de leefbaarheid in de wijk en stad als geheel vergroot. In 2026 zetten we in op een verdere doorontwikkeling van de in Eindhoven opgezette bedrijveninvesteringszones (BIZ), waarbij we de samenwerking tussen ondernemers en / of vastgoedeigenaren versterken. Om als stad leefbaar en aantrekkelijk te zijn, hebben we ook voorzieningen nodig die aansluiten bij de behoefte van onze groeiende en veranderende omgeving. Dit bestaat uit een gebalanceerd aanbod van maatschappelijke, commerciële en topvoorzieningen. In 2026 gaan we aan de slag met de uitvoering van het in 2025 vastgestelde Programma Stedelijke en Maatschappelijke voorzieningen, waarmee we ons richten op optimalisatie van toegankelijkheid van basisvoorzieningen in onze stad. De strategie op regionale- en topvoorzieningen geven we in samenhang met de MRE verder vorm.

Met het oog op onze arbeidsmarkt bouwen we aan een moderne en duurzame arbeidsmarktinfrastructuur, die snel en effectief inspeelt op de vragen van inwoners en werkgevers. Onze regio ontwikkelt zich stap voor stap naar een skills-based economy, waarin talenten centraal staan en vaardigheden zichtbaar en inzetbaar zijn. Elk talent is nodig – nu én in de toekomst.

Verder ronden we in 2026 de overgang van Huis naar Werk naar het Werkcentrum Zuidoost Brabant af. Dit is meer dan een naamswijziging: we integreren het Leerwerkloket en de Regionale Werkgeversdienstverlening structureel in onze werkwijze, sturing én begroting. De basis voor een regionale arbeidsmarktaanpak is gelegd; in 2026 vertalen we dit naar een meerjarenstrategie met concrete oplossingen voor werkgevers en werkzoekenden. We onderzoeken hoe we meer werkgevers actief kunnen betrekken bij het Werkcentrum en hoe we inzicht in en werken aan ontwikkeling voor inwoners meer aantrekkelijk kunnen maken. Deze inzichten vormen de basis voor een nieuwe huisvestingsstrategie.

Met Passport for Work dragen we vanuit onze regio landelijk bij dat iedereen zijn vaardigheden inzichtelijk heeft en dat organisaties op de arbeidsmarkt deze op een uniforme manier waarderen. De Brainport Academy, onderdeel van het aanvalsplan Microchip Talent, regelt onder meer dat de banengroei in de Semicon-industrie beter beschikbaar komt voor ongeschoolde en praktisch geschoolde talenten. 2026 is het eerste volledige jaar waarin deze Academy de ambities op Leven Lang Ontwikkelen en gerichte om- en bijscholing voor alle technische talenten waarmaakt.

Door middel van Human Capital Agenda's zetten we in op een betere balans tussen vraag en aanbod in specifieke (tekort)sectoren. Binnen de Human Capital Agenda Zorg en Welzijn zetten we het oriëntatieprogramma voort om meer mensen te interesseren voor werk in deze sector. In 2026 krijgt de pilot een

structureel vervolg. Binnen de Human Capital Agenda Klimaatbanen zijn in 2026 alle voorgenomen activiteiten in uitvoering. We stimuleren talenten om te kiezen voor een loopbaan die bijdraagt aan een duurzame leefomgeving. Met behulp van subsidie van de Provincie Noord Brabant ontwikkelen we een kennisnetwerk door en voor werkgevers over arbeidsproductiviteit en klimaatbanen.

We hebben bijzondere aandacht voor jongeren en 50-plussers. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt blijft jeugdwerkloosheid een aandachtspunt. In 2026 bieden we jongeren tot 27 jaar perspectief via drie interventies: 1) Praktijkervaring opdoen via de Talentenfabriek, 2) Gerichte communicatie en benadering via het Werkcentrum en 3) Begeleiding door een persoonlijke coach uit hun leefwereld. Deze aanpak stemmen we af met de dienstverlening op het gebied van zorg en inkomen. Voor 50-plussers zetten we het succesvolle project Buddy Werkt voort, waarmee jaarlijks tientallen oudere werkzoekenden aan het werk gaan.

Naast het beschikbaar krijgen en houden van ons eigen talent hebben we talent van buiten nodig. We willen dat de (kennis)werkers en hun gezinnen ervoor kiezen om in Eindhoven te blijven. Het Holland Expat Center South draagt er samen met andere partijen in de stad en regio aan bij dat zij zich zoveel mogelijk thuis voelen en mee gaan doen in onze samenleving. We realiseren in 2025 een gestandaardiseerd informatiepakket dat door werkgevers bij hun nieuwe internationale medewerkers onder de aandacht wordt gebracht. Daarnaast is de website van het Expat center geupdated (per medio september) en maken we een AI-buddy die specifieke situatie-afhankelijke vragen van internationals beantwoordt. In 2026 wordt de AI-buddy verder doorontwikkeld en op alle relevante onderwerpen (zorg, onderwijs, belastingen, immigratierecht, wonen, etc.) geladen. Verder is het leren van de Nederlandse taal van groot belang: reeds 42 werkgevers participeren en ruim 500 internationals zijn ingestroomd in dit taaltraject (werkgeversaanpak taal), waarbij Nederlands door professionele taalaanbieders bij de werkgever wordt onderwezen. In 2026 is de intentie-afspraken dat de werkgevers zelf zorgdragen voor de financiering van dit taalonderwijs aan hun internationale medewerkers. Daarnaast begeleiden we (Huis naar Werk in samenwerking met ESI) spouses naar de arbeidsmarkt op en nemen daarin de kraptesectoren mee als aandachtspunt. Hierbij voeren we het gesprek met werkgevers op lokaal internationaal talent en helpen we (expat center in samenwerking met ESI) het MKB met de uitdagingen die dat met zich meebrengt. In 2025 is het sociale onboarding-programma Homewards doorontwikkeld met Eindhoven365 en Brainport Development én internationals zelf: daaraan hebben 120 internationals/locals deelgenomen. Dit programma wordt in 2026 voortgezet met de ambitie om 360 internationals/locals (dit is drie edities op jaarbasis) door het driemaanden programma te leiden.

Doelen

- Goede dienstverlening voor het bedrijfsleven
- Voldoende internationaal talent voor onze kenniseconomie
- Gezonde economische structuur
- Toename werkgelegenheid
- Arbeidsmarkt in Balans
- Innovatie
- Toename economische activiteiten
- Stimuleren samenwerking met onze partners in de stad.
- Aantrekkelijke stad om te bezoeken
- Ruimte voor bedrijvigheid
- CO2-reductie industrie en bedrijfsleven

Highlights 2026 uitvoeringsprogramma bestuursakkoord

1. Werkgeversaanpak taalaanbod internationals.
2. Uitvoering regionale visie werklocaties en de daarbij behorende uitvoeringagenda, met oog voor en ruimte voor het reguliere mkb op de bedrijventerreinen.
3. Stimuleren samenwerking via BIZ-en (doorlopend) en uitvoering subsidies wijkwinkelcentra.
4. Strategie publiek belang campussen en optimaliseren en verkennen nieuwe structuur BIC 1.
5. Uitvoering ASML op BIC Noord.

Financiële kerngegevens					
Thema	Taakveld	Lasten	Baten	Mut.res.	Saldo
Ondernemende stad	Economische ontwikkeling (tv 3.1)	4.194	0	-225	3.969
	Fysieke bedrijfsinfrastructuur (tv 3.2)	9.398	-7.655	0	1.743
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (tv 3.3)	4.231	-2.581	-59	1.591
	Economische promotie (tv 3.4)	9.554	-6.560	-650	2.344
Ondernemende stad		27.377	-16.796	-934	9.647

BBV-indicatoren					
Indicator	peiljaar	NL	100-300	> 300	Eindhoven
Funciemenging	2023	54,2	57,1	59,3	60,9
Vestigingen (van bedrijven) (per 1.000 inw.15 t/m 64 jr)	2023	181,8	171,9	223,8	168,3

Verbonden partijen

BrabantRing B.V.

BrabantRing BV heeft ten doel het realiseren van een open digitale connectiviteit op basis van principes van rentabiliteit, rendement en doelmatigheid voor de gehele provincie Noord-Brabant over (voornamelijk) bestaande glasvezelnetwerken waarop overheden, maatschappelijke instellingen en bedrijven zich vertrouwd kunnen aansluiten, veilig en betrouwbaar data kunnen delen en innovatieve diensten kunnen ontwikkelen, gebruiken en breed toegankelijk maken via een 'digitale marktplaats'.

BrabantRing is een belangrijke aanjager voor maatschappelijke diensten in een steeds verder digitaliserende samenleving. Het vult een gat waar de markt op dit moment niet in voorziet.

Brainport Development N.V.

Brainport Development draagt bij aan de economische structuurversterking van Brainport Eindhoven. Dat doet de onderneming door het stimuleren en realiseren van projecten en programma's, het promoten van Brainport Eindhoven in binnen- en buitenland, en het ontwikkelen en monitoren van de regionaal-economische strategie van de triple helix (Stichting Brainport).

Breedband Regio Eindhoven B.V.

Breedband Regio Eindhoven (BRE) B.V draagt bij aan het vestigingsklimaat door het in eigendom verwerven, exploiteren en beheren van glasvezelinfrastructuren, dan wel het op andere wijze realiseren van breedbandconnectiviteit in de regio Eindhoven ten behoeve van bedrijven en instellingen. Vanuit maatschappelijk perspectief is BRE een deelneming met een strategisch karakter voor het realiseren van de ambities van de gemeente Eindhoven op het gebied van digitalisering en vestigingsklimaat. Hoogwaardige digitale connectiviteit is een nutsfunctie waar goede borging van het publiek belang randvoorwaardelijk is.

Flight Forum Beheer B.V.

Zie Flight Forum C.V.

Flight Forum C.V.

Dit betreft een samenwerkingsverband met Schiphol Real Estate voor de ontwikkeling van een innovatief en kwalitatief hoogstaand businesspark nabij Eindhoven Airport. De ontwikkeling van dit terrein is erop gericht om de economie van Eindhoven verder te versterken.

Twice Eindhoven B.V.

Twice stimuleert de totstandkoming en ontwikkeling van jonge ondernemingen in vijf thematische bedrijventra op twee innovatieve hotspots in Eindhoven (Twinning 1999 - Bèta 2007 - Catalyst 2012 - Mµ 2013 – Alpha 2021). Doel is om kleinschalige, innovatieve high tech bedrijven hoogwaardige (infrastructurele) faciliteiten en voorzieningen te bieden (waaronder huisvesting) en uit te laten stromen om de sociaaleconomische structuur van de Brainport Regio verder te versterken. Daarnaast ondersteunt Twice het ecosysteem door een verbinding te leggen met het regionale netwerk van adviseurs, investeerders en andere interessante partners. Twice blijft daarmee uniek en van groot belang voor het Brainport vestigingsklimaat.

Economische ontwikkeling (tv 3.1)

Wat willen we bereiken

1 Gezonde economische structuur

Een gezonde economische structuur is vitaal, weerbaar en toekomstbestendig en kent een evenwichtige samenstelling als het gaat om aanwezige sectoren en typen bedrijvigheid.

2 Toename werkgelegenheid

We zorgen voor de juiste randvoorwaarden voor ondernemen in Eindhoven, met voldoende en kwalitatief goede werklocaties. Door zo bestaande en nieuwe bedrijvigheid te faciliteren wordt groei (en behoud) van werkgelegenheid mogelijk gemaakt.

3 Arbeidsmarkt in Balans

Een wendbare arbeidsmarkt vraagt om een veerkrachtige beroepsbevolking en werkgevers met een open leercultuur. Het benutten van onbenut arbeidspotentieel en kansen voor praktisch geschoolden vanuit het Werkcentrum staat centraal.

4 Innovatie

We versterken het innovatief vermogen om stedelijke opgaven aan te pakken, waarbij samenwerking in netwerken en ecosystemen van groot belang is. Dit doen we o.a. door samenwerking met het CBS en MAD in het Stadslab Eindhoven.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Economische groei Eindhoven (%) (1)	n.n.b.	2%	2%	2%	2%	2%
Banen (aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar) (2)	n.n.b.	1.035	1.035	1.035	1035	1035

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Gezonde economische structuur

We zetten in op het verder ontwikkelen van het innovatieve profiel van Eindhoven met focus op de hightech sectoren. Tegelijkertijd faciliteren we het brede mkb en hebben we specifieke aandacht voor start-ups.

2.1 Toename werkgelegenheid

We creëren kansen voor werkgevers en -zoekenden en maken economische ontwikkeling mogelijk.

3.1 Arbeidsmarkt in balans

Een wendbare arbeidsmarkt vraagt om een veerkrachtige beroepsbevolking en werkgevers met een open leercultuur. Het benutten van onbenut arbeidspotentieel en kansen voor praktisch geschoolden vanuit het Werkcentrum staat centraal.

4.1 Ontwikkelen van een kennisagenda en aanjagen van innovaties

Samen met partners (CBS/UDC en MAD/Stadslab) ontwikkelen en jagen we innovatieve oplossingen aan. En we verbinden onze maatschappelijke opgaven aan de kennis van de onderwijsinstellingen, maatschappelijke partners en ondernemers.

In 2026 richten we ons vooral op:

- MKB Ondernemersklimaat: Stimuleren van het MKB-ondernemersklimaat, vooral dmv uitvoering van het MKB Uitvoeringsprogramma en de MKB Deal, versterken van ondernemerscollectieven, inzet van het transformatieteam en het bevorderen van kleinschalig lokaal ondernemerschap.
- Rode loper: Faciliteren van ondernemers die zich in Eindhoven willen vestigen, met uitleg over ondernemen in Eindhoven en ondersteuning bij (complexe) regelgeving en vergunningen.
- Microchip Talent – Opleiden voor de Semicon-toekomst: Onder de vlag van de Brainport Academy leiden we mensen met onbenut talent op voor banen in de snelgroeiende semicon-industrie.
- Werkcentrum Zuidoost Brabant: Het Werkcentrum bundelt alle regionale diensten rondom werk, scholing en ontwikkeling tot één herkenbare en samenhangende aanpak. In 2026 organiseren we de regionale

werkgeversdienstverlening integraal vanuit het Werkcentrum.

- Bedrijveninvesteringszone (BIZ): Het aantal BIZ'en willen we in 2026 uitbreiden met nog eens 3 BIZ'en. In 2026 ligt de focus op de stemming voor verlenging van de BIZ Centrum en het bereiken van concrete en zichtbare resultaten in de gebieden met een BIZ
- Innovatie: het verder ontwikkelen van de instrumenten Stadslab en UDC. En we zetten in op het structureel verbinden van kennisinstellingen/studenten, maatschappelijke partners en ondernemers aan de grote opgaven van stad.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	4.499	3.443	4.194	4.016	3.963	3.960
Baten	-32	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	-222	-50	-225	-50	0	0
Saldo	4.246	3.393	3.969	3.966	3.963	3.960

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Financiering Brainport Development:	2.191	0	0
Ontwikkel- en uitvoeringsbudget:	1.053	0	0
Personeelslasten:	567	0	0
Overig: met name Bruisend Eindhoven (0,3 miljoen), met dekking uit reserve SMMM (0,2 miljoen).	383	0	-225
Totaal	4.194	0	-225

Thema: Ondernemende stad

Fysieke bedrijfsinfrastructuur (tv 3.2)

Wat willen we bereiken

1 Ruimte voor bedrijvigheid

We bieden ruimte aan bedrijven passend bij het innovatieve profiel van Eindhoven. De vraag naar 'ruimte voor ondernemen' is aanhoudend groot. Selectieve groei is mogelijk indien we sturen op het vestigen van passende bedrijven in de juiste gebieden.

2 CO2-reductie industrie en bedrijfsleven

We stimuleren de verduurzaming van industrie en bedrijfsleven, en dragen daarmee bij aan de overall doelstellingen van de Klimaatverordening om in 2030 55% minder CO2-uitstoot te hebben t.o.v. 1990.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Directe CO2-uitstoot industrie, commerciële dienstverlening en kantoren cf Klimaatverordening (Kton) (2)	(2023) 317	325	323	292	261	230

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Regionale samenwerking bij bedrijfshuisvesting

We werken doorlopend samen met gemeenten (SGE/MRE) en provincie aan de regionale programmering van bedrijventerreinen, afstemming voor kantoorlocaties en detailhandel en zorgen voor het laten landen van bedrijven op de juiste plek (9voor1 loket).

1.2 De (her)ontwikkeling van bestaande bedrijvenlocaties financieel mogelijk maken

Om bestaande bedrijventerreinen toekomstbestendig te krijgen (o.a. door herontwikkeling) zetten we in op financiële instrumenten als het Regionaal Ontwikkelfonds werklocaties en het Toekomstfonds Bedrijventerreinen.

Wat gaan we daar voor doen

1.3 Ruimte bieden aan bedrijvigheid

We zorgen voor inzicht in vraag en aanbod irt werklocaties en vertalen dat naar de juiste programmering en aanpak voor de (door)ontwikkeling van onze werklocaties (inclusief campussen).

2.1 Bedrijfsleven helpen te verduurzamen

In samenwerking met het (verenigde) bedrijfsleven jagen wij verduurzaming aan en ondersteunen wij ondernemers om aan de slag te gaan met de energietransitie en circulariteit.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Toekomstfonds Bedrijventerreinen: Ondersteunen van projecten die bijdragen aan het toekomstbestendig maken/houden van de bestaande bedrijventerreinen door overlastbeperking/verplaatsing, verduurzaming en efficiënter ruimtegebruik.
- Regionale samenwerking werklocaties: Regionale samenwerking in m.n. SGE/MRE verband om vraag en aanbod i.r.t. werk- en kantoorlocaties zo goed mogelijk op elkaar te laten aansluiten, o.a. door uitvoering van de regionale visie werklocaties.
- Integrale verduurzamingsaanpak bedrijventerreinen: Stimuleren van gebiedsgerichte en integrale aanpak (bijv. uitvoering Grote Oogst op de Hurk), inzet op energiehubs door bedrijven te stimuleren om samen te werken en energie te delen.
- Lokaal waterstofnet: We onderzoeken de mogelijke realisatie van een lokaal waterstofnet en zetten de stappen richting uitvoering, waaronder consortiumvorming voor potentiële warmtestofafnemers en de aanleg van een lokaal net.
- Aanpak verduurzaming voor sectoren en brede MKB: Door middel van Green Deals stimuleren we sectorgerichte verduurzaming (in deze fase zorg en hightech) en we helpen ondernemers in het brede MKB met inzet van instrumenten als subsidie op energieadviezen.
- Regionaal ontwikkelfonds werklocaties: Implementatie van de resultaten die voortkomen uit de evaluatie van het Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties die in het najaar 2025 heeft plaatsgevonden.
- Voorraad werklocaties: Het treffen van voorbereidingen om Park Forum oost toe te voegen aan de voorraad werklocaties.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	4.678	9.340	9.398	2.362	2.195	2.037
Baten	-3.567	-7.669	-7.655	-616	-471	-316
Mutatie reserves	311	0	0	0	0	0
Saldo	1.422	1.671	1.743	1.746	1.724	1.721

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Grondexploitaties bedrijventerreinen: Voor projecten grond waarbij we de gebiedsontwikkeling bedrijventerreinen zelf oppakken. O.a. voor grondverwerving, bouw- en woonrijpmaken, bovenplanse voorzieningen, verkoop van bouwrijpe gronden, verwijderen van explosieven.	7.588	-7.588	0 *
Personeelslasten:	935	0	0
Overig: o.a. aankleding winkelcentra (0,5 miljoen).	875	-67	0
Totaal	9.398	-7.655	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

- Toekomstfonds Bedrijventerreinen: er worden plannen ontwikkeld om hier middelen aan toe te voegen.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Grondexploitaties bedrijventerreinen en overig: de mutaties zijn het gevolg van fasering; in 2025 bedraagt het saldo van de lasten en baten 2,3 miljoen en lopen daarna af naar 0,2 miljoen in 2029. Zie hiervoor paragraaf 3g Grondbeleid onder 'lasten en baten per taakveld'.

Thema: Ondernemende stad

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (tv 3.3)

Wat willen we bereiken

1 Goede dienstverlening voor het bedrijfsleven

We willen de gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers op een hoger niveau brengen. De ervaring leert dat ondernemers dit waarderen, maar ook dat de tijd die je er aan de voorkant in stopt, aan de achterkant veelal weer wordt terug verdiend.

2 Voldoende internationaal talent voor onze kenniseconomie

Doelstelling is het aantrekken, goed laten landen en behoud van internationaal talent en hun gezin. Zodat de internationale talentpool zich kan bewijzen als een structurele en noodzakelijke toevoeging aan de arbeidsmarkt in onze stad en regio.

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Optimalisatie ondernemersdienstverlening

We blijven inzetten op het optimaliseren van onze gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers, met het in 2024 gestarte ondernemersloket als eerste ingang. Onderdeel van de optimalisatie is het voortzetten van het programma 'snappen of schrappen'.

1.2 MKB Uitvoeringsprogramma/MKB Deal

We ondersteunen de Eindhovense MKB-ondernemers door de projecten en initiatieven van het MKB-programma uit te voeren, samen met kennisinstellingen en het lokale bedrijfsleven. Deze projecten worden mede mogelijk gemaakt door middelen van de MKB Deal.

1.3 MKB bedrijven helpen bij het aannemen van internationale werknemers

Bij vragen van het MKB bij het werven, laten landen en behouden van internationals is het HECS zowel proactief als reactief aan zet via het MKB Accountmanagement. Via het Living In programma verbinden we de talentvolle spouses aan datzelfde MKB.

2.1 Internationale werknemers helpen om in Eindhoven te komen wonen en werken

HECS helpt internationals, hun families en werkgevers bij formele procedures (wonen en werken). Focus ligt op het vroegtijdig informeren van de international om aan management van verwachtingen te doen: de werkgever heeft hierin een belangrijke rol.

In 2026 richten we ons vooral op:

- MKB: Uitvoeren van de (deel)projecten in het MKB Uitvoeringsprogramma alsmede uitvoering geven aan de MKB-deal. We blijven inzetten op MKB vriendelijk inkopen en het verbeteren van informatie(voorziening een ondernemers.
- Ondernemersdienstverlening: Optimaliseren van de gemeentelijke ondernemersdienstverlening, inclusief het voortzetten van het programma 'snappen of schrappen', door ondernemers continu te bevragen om in hun ogen knellende regels aan te dragen. We starten met een nieuwe klantreis
- Living In: in het Living In programma ligt de nadruk op het verkrijgen van commitment van werkgevers op de thema's Nederlandse taal, verwachtingen management en gestandaardiseerde informatie. Hierin voeren we samen met werkgevers projecten uit.
- Internationals helpen in Eindhoven te wonen en werken: Nadruk ligt op het efficiënt uitvoeren van de formalities voor internationals.
- Spouses: Nadruk ligt op het opschalen van het volume van spouses dat we naar de arbeidsmarkt brengen, met speciale aandacht voor een duurzame, langdurige inzet en (maar niet uitsluitend) krapteberoepen.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	3.591	4.026	4.231	4.062	4.016	4.012
Baten	-2.373	-2.789	-2.581	-2.661	-2.741	-2.821
Mutatie reserves	-305	-146	-59	116	116	116
Saldo	913	1.091	1.591	1.517	1.391	1.307

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
BIZ regelingen:	1.913	-1.852	0
Personeelslasten:	1.469	0	0
Leges markten en standplaatsen:	168	-361	0
Overig: o.a. MKB ondernemersloket (0,2 miljoen), Holland Expat Center (0,2 miljoen) en living in/MKB accountmanagement (0,2 miljoen).	681	-368	-59
Totaal	4.231	-2.581	-59

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Begroting 2026:

- Weekmarkten: gefaseerde verhoging i.v.m. kostendekkendheid (aflopend van 0,3 miljoen naar 0,1 miljoen).

Thema: Ondernemende stad

Economische promotie (tv 3.4)

Wat willen we bereiken

1 Toename economische activiteiten

We willen meer economische dynamiek in de stad door nieuwe bedrijven en investeerders aan te trekken, starters te stimuleren en bestaande ondernemers te faciliteren. Inzet is ook een aantrekkelijk leefklimaat voor iedereen in Eindhoven te creëren.

2 Stimuleren samenwerking met onze partners in de stad.

Met Eindhoven365 en Eindhoven247 voeren we de citymarketingstrategie uit die recent is geëvalueerd en met de raad is besproken in 2025 (Q4). Met o.a. Brainport Development, de BOM en de campussen werken we aan de profilering van Brainport Eindhoven.

3 Aantrekkelijke stad om te bezoeken

We pakken de transformatie van monofunctionele centrumgebieden naar vitale gebieden en 'place to be' op in samenwerking met de direct belanghebbenden. Daarbij stimuleren we ondernemerscollectieven (o.a. door inzet van BIZ aanpak).

Effectindicatoren	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Vestigingen (van bedrijven - aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar) (1)	n.n.b.	143	143	143	143	143
Aantal hotelovernachtingen (x 1.000) (3)	1128	1200	1200	1200	1200	1200

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Zichtbaarheid startups

We zetten in op het startup-ecosysteem via diverse projecten. We dragen bij aan The Gate, blijven co-organisator van LevelUp en de rondetafelgesprekken met startups. Daarnaast blijven we als launching customer startups de ruimte geven in de stad.

Wat gaan we daar voor doen

2.1 Versterking vestigings- en leefklimaat

Naast de binnenstad, als het visitekaartje en economische toplocatie, zijn onze campussen (TU/e, HTC, Strijp-S / T en BIC) de innovatie hotspots voor onze regio. We blijven inzetten op de samenwerking tussen de campussen.

3.1 Stimuleren van evenementen

We continueren de uitvoering van de vastgestelde evenementenvisie. We geven uitvoering aan de nieuwe subsidieregeling voor grote evenementen. We voeren de aanbevelingen uit die afkomstig zijn uit de evaluatie van Eindhoven247.

3.2 Voorzieningsniveau

We gaan aan de slag met de uitvoering van het in 2025 vastgestelde programma 'Stedelijke en maatschappelijke Voorzieningen' om het Eindhovense voorzieningsniveau aan te laten sluiten bij de behoeften van de groeiende en veranderende stad.

In 2026 richten we ons vooral op:

- The Gate: Binnen The Gate werken we actief samen met Brainport Development, de BOM, TU/e, Summa en Fontys aan directe ondersteuning van tech startups en aan een toonaangevend startup ecosysteem.
- Startups: We geven uitvoering aan projecten gericht op het startup-ecosysteem, zoals de doorontwikkeling van de gemeente als launching customer, het LevelUp event en Gerard & Anton Awards. Dit is onderdeel van het MKB uitvoeringsprogramma.
- Voorzieningen: we geven uitvoering aan het programma Stedelijk en Maatschappelijke Voorzieningen en trekken samen met de regio/MRE op m.b.t. topvoorzieningen.
- Evenementen: Uitvoering geven aan de aanbevelingen die afkomstig zijn uit de evaluatie van Eindhoven365 (citymarketing) en Eindhoven247 (evenementen)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	7.035	6.049	9.554	5.685	5.632	5.624
Baten	-4.390	-5.660	-6.560	-7.460	-7.460	-7.460
Mutatie reserves	406	-212	-650	121	121	121
Saldo	3.051	177	2.344	-1.654	-1.707	-1.715

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Toeristenbelasting:	0	-6.300	0
Evenementen subsidies:	3.386	0	0
Personeelslasten:	1.957	0	0
Kadernota 2024: MKB-deals en subsidie impulsaanpak binnenstad/wijkcentra.	1.000	0	0 *
Overig: met name Congresbureau (KN26, 0,3 miljoen) en onttrekking uit RSMMM.	3.211	-260	-650 *
Totaal	9.554	-6.560	-650

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Congresmarketing: 0,3 miljoen in 2026.

Begroting 2026:

- Continuïteit van SUOG: 2,5 miljoen incidenteel.
- Aantrekkelijker maken van wijkwinkelcentra: 0,2 miljoen structureel voor wijkcentra Nederlandplein, Vaartbroek, Haagdijk en Trudoplein.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Kadernota 2024: dekking t/m 2026 voor MKB-deals en subsidie impulsaanpak binnenstad/wijkcentra (1,0 miljoen).

2b. Onderwijs

Onderwijs

Onderwijshuisvesting PO/VO

We zijn wettelijk verplicht om te zorgen voor kwalitatieve onderwijshuisvesting. Daarvoor stellen we samen met de PO en VO schoolbesturen Integrale Huisvestings Plannen op. Daarin worden projecten van meerdere schoolbesturen gezamenlijk afgewogen en op elkaar afgestemd. In 2025 is het IHP 2025-240 vastgesteld, waarin alle plannen voor de komende jaren zijn opgenomen, afgewogen en waar budgetten aan zijn gekoppeld. Naast de plannen zoals opgenomen in het IHP kunnen de scholen programma-aanvragen indienen die jaarlijks worden beoordeeld. De schaa sprong, krapte op de woningmarkt en internationalisering zorgen dat leerlingenaantallen steeds moeilijker zijn te voorspellen. Samen met regiopartners en schoolbesturen zoeken we hiervoor oplossingen.

Duurzaamheidsambities

Onze onderwijsgebouwen lopen voor op schema. In 2022 is de uitstoot 34 kton, waar 43 kton is begroot. Dit betekent dat we 9 kton onder het begrote maximum zitten. Met het IHP Gestel (reeds besloten) en het nieuwe 16 jarig IHP gaat dit minimum verder omlaag.

Wettelijke taken op het terrein van onderwijs

We voeren de wettelijke taken op het terrein van onderwijs uit:

- bestrijden van onderwijsachterstanden;
- toezicht en handhaving kinderopvang;
- toezicht openbaar onderwijs;
- handhaven Leerplichtwet;
- uitvoeren doorstroompunt;
- tegengaan van voortijdig schoolverlaten (VSV);
- uitvoeren van Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB);
- uitvoeren van de nieuwe verordening leerlingenvervoer.

Daarnaast werken we in 2026 op de volgende onderdelen met de partners in de stad intensief samen om de basis te versterken en kansrijk opgroeien te bevorderen:

Lokaal Educatieve Agenda

We werken samen met LEA (Lokale Educatieve Agenda) partners en geven samen uitvoering aan de Lokaal Educatieve Agenda 2024-2028 met als gezamenlijke opgave 'Kansen (be)grijpen en Drempels (weg)nemen'. In schooljaar 2025-2026 worden acties uitgevoerd die bijdragen aan burgerschap & zingeving, het bevorderen van kansengelijkheid, het bestrijden van onderwijsachterstanden, het verstevigen van de pedagogische basis en het verbeteren van de aansluiting onderwijs-jeugdhulp. Zo wordt er bijvoorbeeld ingezet op de rijke schooldag op scholen in Eindhoven, maatschappelijke diensttijd (MDT) en week van respect. We monitoren en rapporteren jaarlijks over de resultaten via de LEA monitor. In het LEA overleg zal extra aandacht zijn voor het nieuwkomersonderwijs en de doorgaande ontwikkellijn.

In schooljaar 2024-2025 hebben in totaal 33 scholen in Eindhoven een Rijke Schooldag aangeboden en is daarvoor gebruik gemaakt van de landelijke of gemeentelijke subsidieregeling. Ondanks bezuinigingen vanuit het kabinet en dankzij de inzet van incidenteel extra gemeentebudget (1,2 miljoen voor 2025-2026) is de continuïteit van de bestaande initiatieven van Rijke Schooldag in Eindhoven geborgd voor schooljaar 2025-2026. De intentie is om dit ook voor de schooljaren 2026-2027 en 2027-2028 te gaan borgen.

Het onderwijs, Lumens, Parktheater, Brainport voor elkaar en de gemeente Eindhoven werken samen om de maatschappelijke diensttijd aanpak in Eindhoven "Pak de Vibe" uit te voeren. Dit wordt gedekt uit rijksmiddelen (1.3 miljoen euro beschikbaar en loopt van 2025 tot en met 2027) en een lokale bijdrage van €350.000,- ter co-financiering. €45.000,- daarvan betaald de gemeente Eindhoven vanuit de LEA. Hierdoor kunnen jongeren zich inzetten voor de samenleving en krijgen ze de kans hun talenten verder te ontwikkelen. In totaal doen 1200 jongeren 80 uur mee aan een maatschappelijk project en dragen ze bij aan hun omgeving. Dit gebeurt in samenwerking met de school en andere maatschappelijke partners.

Actieplan MBO

We geven uitvoering aan het actieplan 'samen voor het mbo' 2024-2026. Hierin staan de volgende ambities centraal:

1. Gelijkwaardige positie mbo- studenten. Wij vinden dat onze mbo-studenten de kans moeten krijgen om hun vaardigheden en potentie volledig te ontplooiën en daarmee een duurzame positie op de arbeidsmarkt op te bouwen. Om volwaardig mee te kunnen doen in het onderwijs, op de arbeidsmarkt en in de maatschappij is een gelijkwaardige behandeling van alle studenten noodzakelijk;
2. Mbo leidt op tot een kansrijke toekomst. We zijn ons bewust van de opgaven van de regio en de arbeidsmarkt en zien hierin een cruciale rol voor het mbo weggelegd. We vinden het daarom van groot belang om mbo'ers kansrijk op te leiden, zodat zij duurzaam inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt.

Om deze ambities te realiseren is er jaarlijks (2024,2025,2026) €250.000 gereserveerd voor het verstrekken van subsidie en uitvoeren van activiteiten zoals genoemd in het actieplan.

Aanpak voortijdig schoolverlaten

We werken samen met gemeenten, onderwijs en arbeidsmarktregio's in de regio Zuidoost-Brabant aan een nieuw regionaal programma voortijdig schoolverlaten 2026-2029 en geven daarmee uitvoering aan de nieuwe wet van school naar duurzaam werk. We zetten daarbij gezamenlijk in op een kansrijke toekomst voor jongeren tot 27 jaar middels het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, het begeleiden naar onderwijs (een startkwalificatie) of werk en het ondersteunen bij het behoud van werk.

Aanpak basisvaardigheden

We werken samen met kernpartners laaggeletterdheid om de basisvaardigheden van volwassenen te bevorderen en voeren het regionaal educatief programma en Stadsplan basisvaardigheden 2024-2028 uit. We zien dat op het leren van de Nederlandse taal extra aandacht nodig is, mede vanwege de snelle internationalisering van de stad en regio. Het is de intentie om de werkgeversaanpak rondom taal te continueren in 2026.

Doelen

- Optimale ontwikkeling 0-13 jarigen
- Jongeren (13-23 jaar) perspectief bieden op diploma/arbeid/dagbesteding
- Volwassenen beheersen basisvaardigheden
- Goede onderwijshuisvesting
- CO2-reductie onderwijshuisvesting

Highlights 2026 uitvoeringsprogramma bestuursakkoord

1. Uitvoering eerste tranche van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025-2040.
2. Verdere uitbouw Rijke Schooldag.

Financiële kerngegevens

Thema	Taakveld	Lasten	Baten	Mut.res.	Saldo
Onderwijs	Onderwijshuisvesting (tv 4.2)	24.642	-3.305	-1.305	20.032
	Onderwijsbeleid en leerlingzaken (tv 4.3)	38.805	-14.983	0	23.822
Onderwijs		63.447	-18.288	-1.305	43.854

BBV-indicatoren

Indicator	peiljaar	NL	100-300	> 300	Eindhoven
Absoluut verzuim (per 1.000 leerlingen)	2024	6,7	7,2	8,2	16,3
Relatief verzuim (per 1.000 leerlingen)	2024	28	28	43	14
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2024	2,3	2,6	2,8	2,8

Onderwijshuisvesting (tv 4.2)

Wat willen we bereiken

1 Goede onderwijshuisvesting

Het onderwijslandschap van Eindhoven is divers en in ontwikkeling. Samen met regiogemeenten zijn we voorloper op het gebied van internationalisering van onderwijs. Ook de schaa sprong heeft grote invloed op onderwijshuisvesting.

2 CO2-reductie onderwijshuisvesting

Doelstelling klimaatverordening 2016: 95% CO2 reductie in 2050 en 55% in 2030 ten opzichte van 1990.

Circulaire samenleving in 2050 en 50% minder primaire grondstoffen in 2030.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Directe CO2-uitstoot Onderwijshuisvesting cf Klimaatverordening (Kton) (2)	30	36	32	29	26	23

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Integraal plannen en realiseren

Het 16 jarig IHP (2025-2040) is in februari 2025 vastgesteld. Onderdeel is het herijken van normbedragen o.b.v. duurzaamheidwetgeving van het rijk en Europa. De vereiste middelen zijn in de begroting opgenomen.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Uitvoeringsplan IHP: Er wordt uitvoering gegeven aan het Uitvoeringsplan IHP. Projecten uit de eerste schijf (tot 2028) worden opgestart en het huisvesten van kindpartners in nieuwe schoolgebouwen wordt uitgewerkt.
- Uitvoeren IHP Gestel: In 2026 wordt verder uitvoering gegeven aan het realiseren van het IHP Gestel. We bouwen 6 scholen/kindcentra, waarbij wordt bekeken of dit kan met behulp van de programmatische aanpak (alle projecten worden gezamenlijk in de markt gezet).

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	26.809	23.184	24.642	27.269	29.546	30.134
Baten	-3.320	-3.119	-3.305	-3.394	-3.394	-3.394
Mutatie reserves	-1.057	-2.450	-1.305	-934	-917	-567
Saldo	22.431	17.615	20.032	22.941	25.235	26.173

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Kapitaallasten onderwijshuisvesting:	13.120	0	0 *
Beheerkosten onderwijshuisvesting:	5.470	0	0
SPIL Locaties:	476	-2.245	0
Bewegingsonderwijs en schades:	2.098	-20	0
Personeelslasten:	1.449	0	0
ISE:	911	-179	-43
Kapitaallasten:	1.118	0	0
Doorbelasting energie en onderhoud onderwijshuisvesting:	0	-861	0
Overig: met name onttrekking reserve huisvesting onderwijs.	0	0	-1.262 *
Totaal	24.642	-3.305	-1.305

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- IHP: stelpost kapitaallasten: structureel 0,9 miljoen vanaf 2029.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Kapitaallasten onderwijshuisvesting: stijging van 1,8 miljoen in 2026 oplopend tot 7,3 miljoen in 2029 door toename van investeringen door uitvoering van het IHP Onderwijs.
- Reserve huisvesting onderwijs: onttrekking van 1,1 miljoen in 2026 n.a.v. raadsdossier IHP Gestel.

Thema: Onderwijs

Onderwijsbeleid en leerlingzaken (tv 4.3)

Wat willen we bereiken

1 Optimale ontwikkeling 0-13 jarigen

Kinderen krijgen de mogelijkheden om zich optimaal te ontwikkelen. De sociale basis is versterkt en kansengelijkheid bevordert. Onderwijsachterstanden worden voorkomen en bestreden.

2 Jongeren (13-23 jaar) perspectief bieden op diploma/arbeid/dagbesteding

We willen verzuim en voortijdig schoolverlaten voorkomen en jongeren laten begeleiden naar het behalen van een startkwalificatie of naar duurzame arbeid.

3 Volwassenen beheersen basisvaardigheden

We versterken de basisvaardigheden van volwassenen om de zelfredzaamheid, de maatschappelijke participatie en de doorstroom naar werk of kans op het behoud van werk te vergroten.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
% doelgroepleerlingen (groep 3) dat gemiddeld of bovengemiddeld scoort voor technisch lezen (1)	64%	70%	70%	70%	70%	70%
% leerlingen met startkwalificatie (2)	76%	83%	ntb	ntb	ntb	ntb
% Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) (2)	2,78%	2,6%	ntb	ntb	ntb	ntb
% deelnemers volwasseneducatie dat taalvaardiger is geworden (3)	n.n.b.	70%	60%	60%	60%	60%

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Bestrijden van onderwijsachterstanden

Met Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en het Eindhovense concept Spelen, Integreren en Leren (SPIL) voorkomen we onderwijsachterstanden en bevorderen we de ontwikkeling van Eindhovense kinderen in de leeftijd van 0-13.

2.1 Tegengaan voortijdig schoolverlaten

We werken samen met gemeenten, onderwijs en arbeidsmarktregio's in de regio Zuidoost-Brabant aan een nieuw regionaal programma voortijdig schoolverlaten 2026-2029 en geven daarmee uitvoering aan de nieuwe wet van school naar duurzaam werk.

3.1 Versterken basisvaardigheden volwassenen

We voeren het Regionaal Educatief Plan (REP) voor de arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant uit en werken conform stadsplan basisvaardigheden 2024-2028 aan de aanpak van laaggeletterdheid en het bevorderen van basisvaardigheden van volwassenen

In 2026 richten we ons vooral op:

- Uitvoeren wettelijke taken onderwijs: uitvoeren toezicht en handhaving kinderopvang, toezicht openbaar onderwijs, handhaven leerplichtwet, uitvoeren doorstroompunt, tegengaan voortijdig schoolverlaten (vsv), uitvoeren Wet Educatie Beroepsonderwijs en nieuwe verordening leerlingenvervoer.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Uitvoering geven aan de Lokaal Educatieve Agenda 2024-2028 en Spilbegroting 2023-2026: samen met de lokale partners voeren we de Lokaal Educatieve agenda 2024-2028 en SPILbegroting 2023-2026 uit. De voortgang volgen we via een monitor en rapporteren daar jaarlijks over.
- Uitvoering geven aan Regionaal Educatief Programma en stadsplan basisvaardigheden: we voeren het Regionaal Educatief Programma 2026-2029 en het stadsplan basisvaardigheden 2024-2028 uit met de ambitie om jaarlijks meer laaggeletterde inwoners te bereiken. We brengen dit ook in verbinding met andere initiatieven rondom taal.
- Uitvoeren aanpak voortijdig schoolverlaten: samen met de gemeenten en onderwijs in de regio Zuidoost-Brabant uitvoering geven aan het nieuw regionaal programma voortijdig schoolverlaten 2026-2029.
- Realiseren van Bibliotopen: middels een iteratief proces werken we aan de realisatie van Bibliotopen. De bibliotheekfunctie wordt doorontwikkeld voor activiteiten gericht op eenzaamheid, laaggeletterdheid, taal, digivaardigheid en mediawijsheid voor alle inwoners.
- Continueren constructieve samenwerking internationalisering en groei onderwijs: we continueren de regionale multihelix samenwerking op de onderwijsopgave in de Brainportregio.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	34.984	33.633	38.805	38.375	36.980	37.272
Baten	-17.386	-13.544	-14.983	-14.983	-14.983	-14.983
Mutatie reserves	-1.193	-29	0	0	0	0
Saldo	16.405	20.060	23.822	23.392	21.997	22.289

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Voorschoolse educatie SPIL:	11.906	-9.613	0 *
Subsidie versterken sociale basis:	5.900	0	0
Educatie beroepsonderwijs – regio:	2.925	-2.925	0
Personeelslasten:	5.319	0	0
Doorstroompunt regio:	1.921	-1.921	0
Leerlingenvervoer:	3.126	-14	0
Stadsdeelbibliotheekfuncties:	1.943	0	0
Rijke schooldag:	1.623	0	0
Bibliotheek - begrotingssubsidie:	1.435	0	0
LEA –ontwikkelkansen:	747	0	0
Overig: o.a. Bibliotheek 7 (0,4 miljoen), pilot gratis lidmaatschap bibliotheek Eindhoven (0,3 miljoen), centrale leerlingen administratie (0,3 miljoen) en informatiepunten digitale overheid (0,2 miljoen). Opbrengsten uit informatiepunten digitale overheid (0,2 miljoen) en centrale leerlingen registratie (0,2 miljoen).	1.960	-510	0
Totaal	38.805	-14.983	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Verlengen serieel incidenteel vanaf 2029 LEA: 0,4 miljoen.
- Maatschappelijke infrastructuur extra indexatie: structureel 1,8 miljoen (verdeeld over meerdere taakvelden). In dit taakveld: 0,1 miljoen.

Begroting 2026:

- Buurtontmoeting en Bibliotopen: 0,65 miljoen structureel, waarvan 0,25 miljoen voor Buurtontmoeting (geplaatst in taakveld 6.1) en 0,4 miljoen voor Bibliotheek 7. Tevens tijdelijke projectleider.
- Pilot gratis lidmaatschap bibliotheek Eindhoven: 0,5 miljoen incidenteel in 2026 en 2027.
- Rijke schooldag: 2,4 miljoen incidenteel voor de schooljaren 26/27 en 27/28.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Voorschoolse educatie SPIL: stijging van 1,3 miljoen in lasten en 1 miljoen in baten 2026 door een hogere bijdrage. Specifieke uitkering Voorschoolse Educatie. Een budgetkorting van 10% op deze SPUK-uitkering is nog niet verwerkt in de primaire begroting 2026.

2c. Sociale stad

Eindhoven is een sociale stad waar onze inwoners zich thuis voelen, mee kunnen doen, zich kunnen ontwikkelen en waar we naar elkaar omkijken. Als gemeente zetten we samen met onze betrokken partijen en inwoners in de stad in op een stevige sociale basis en passende zorg en ondersteuning nabij voor inwoners die dat nodig hebben. Of het nu gaat om ontmoetingsactiviteiten in de wijk, een fijne plek om te wonen, goede zorg wanneer dat nodig is, of ondersteuning om werk te vinden – we regelen het met elkaar.

Er komen een aantal ontwikkelingen op ons af die de uitvoering van onze taken in het sociaal domein onder druk zetten. We zien een toenemende vraag naar zorg en ondersteuning, afnemende inkomsten vanuit het Rijk en een tekort aan arbeidskrachten in de zorg. Uit het financieel beeld voor het sociaal domein blijkt dat we te maken gaan krijgen met forse tekorten de komende jaren. Naast deze uitdagingen hebben we ook te maken met de groei van de stad die extra druk legt op de sociale cohesie, kansengelijkheid en ons voorzieningenstelsel.

Om een sociale stad te blijven en de zorg en ondersteuning beschikbaar te houden voor onze inwoners die dat nodig hebben, moeten we de komende jaren scherpe keuzes maken met het oog op de houdbaarheid van het sociaal domein en de transformatie van zorg en ondersteuning die hierbij nodig is. De richting hiervoor is vastgelegd in de Koers Sociaal (2)040 waarbij we kiezen voor investeren in de sociale basis als fundament van onze stad en extra aandacht voor inwoners die te maken hebben met een samenloop van problemen. Op basis hiervan focussen we op zes opgaven:

1. Kracht van inwoners en sociale netwerken centraal
2. Versterken van de institutionele sociale basis
3. Sociaal bouwen & inrichten van de fysieke leefomgeving
4. Kansrijk opgroeien
5. Een financieel zeker bestaan
6. Eerst een thuis

In 2026 zetten we met het Transformatieprogramma Sociaal (2)040 verder in op versnelling van de uitvoering van deze zes opgaven. Samen met partners en inwoners zetten we in op innovatieve zorg en ondersteuning, verbeteringen in het stelsel, vereenvoudiging en effectiviteit, waarbij we ons realiseren dat dit een cultuurverandering vraagt en goede monitoring.

Investeren in de sociale basis, preventie en bestaanszekerheid voorkomt zwaardere (en duurdere) zorg. We leggen daarom sterker de relatie tussen werk & inkomen, jeugd en Wmo: een krachtige sociale basis en toegang tot werk/inkomen verlagen de vraag naar specialistische ondersteuning. Denk bijvoorbeeld aan: jongeren die door extra inzet van jongerenwerk niet in de jeugdzorg belanden, of ouderen die met preventieve ondersteuning langer zelfstandig thuis kunnen blijven. Deze integrale aanpak is de rode draad in 2026.

Sociale basis

Onze stad groeit en verandert snel. Niet iedereen heeft vanzelf een netwerk of voelt zich betrokken. Daarom versterken we ontmoeting en verbinding tussen inwoners. We geloven in de kracht van gemeenschappen: mensen die elkaar kennen, helpen en samen oplossingen bedenken. We onderzoeken hoe we een flexpool van vrijwilligers kunnen opzetten en de mogelijkheden van een paraplustichting die inwoners helpt bij het organiseren van initiatieven. We geven invulling aan opgave 1 van de Koers Sociaal (2)040 De kracht van inwoners en gemeenschappen.

Eindhoven is een diverse stad. Daarom willen we beter luisteren en aansluiten bij wat er al gebeurt in wijken. In 2026 zetten we extra stappen voor een inclusieve stad met het Uitvoeringsprogramma Inclusief Samenleven 2025-2026, mede op basis van de extra middelen uit de Kadernota 2025. We pakken discriminatie aan, verbeteren toegankelijkheid en zorgen dat inwoners elkaar beter leren kennen.

We stimuleren ontmoeting via (Buurt)ontmoeting, het werken aan een Huis van de Wijk in combinatie met de bibliotheek, StadsMakers Eindhoven en een netwerk van sleutelfiguren uit gemeenschappen. Initiatieven zoals Burst Your Bubble en vernieuwende vormen van ontmoeting met kunst en dialoog dragen hieraan bij.

Als gemeente willen we ook zelf leren. Daarom ontwikkelen we de leerlijn Koers Sociaal (2)040, samen met partners. We besteden aandacht aan diversiteit, reablement, de Sociale 7 en het ABCD-gedachtegoed. Tot slot erkennen we dat inwoners de basis vormen van het sociaal domein. We betrekken hen beter bij beleid en benutten hun ervaringskennis.

We geven invulling aan opgave 2 van de Koers Sociaal (2)040 Versterken van de institutionele sociale basis. Iedereen moet prettig kunnen leven in zijn wijk. Daarom zorgen we voor een sterke sociale en fysieke basis dichtbij huis. We versterken bestaande voorzieningen en ontwikkelen nieuwe plekken waar mensen zonder indicatie terecht kunnen, zoals jongerenwerk, basisdagbesteding en het Steunpunt Mantelzorg Verlicht. We investeren hierbij ongelijk voor gelijke kansen.

We werken aan een actieve programmering van de sociale basis, zodat ondersteuning dichtbij en zo mogelijk collectief beschikbaar is (collectiveren ook in combinatie met Buurt in Bloei). Met de Monitor Sociale Basis brengen we in kaart waar extra inzet nodig is. Samen met partners benoemen we kernfuncties (vanuit de Koers (2)040) en onderzoeken we hoe deze op wijk-, stadsdeel- en stadsniveau georganiseerd kunnen worden. We streven naar verdere vereenvoudiging van de subsidieregeling versterken sociale basis.

We zetten stappen richting een integrale manier van financiering in de sociale basis waarbij we ook goed aansluiten bij wijkagenda's van inwoners en partners. Daarnaast kijken we naar hervormingen in het ondersteuningslandschap, zoals inkoop, subsidies en samenwerking.

Gezondheid

We zetten met allerlei activiteiten en maatregelen in op het verbeteren van de gezondheid van onze inwoners en het verkleinen van gezondheidsverschillen. Zo maken we samen met partners in de stad de beweging van zorg en ziekte naar gezondheid. Dit doen we onder andere door preventie en gezondheidsbevordering (GGD en de Stap naar Gezonder), door het uitvoeren van het gezondheidsbeleid (Gezondheid telt voor iedereen), het Plan Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Regioplan Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Programma Gezonde Leefomgeving onder de Omgevingsvisie.

Meedoen van nieuwkomers

In lijn met het bestuursakkoord en de spreidingswet zetten we in op flexibele en mee-ademende opvanglocaties om asielzoekers op te vangen. Conform het beleidsplan Welkom in Eindhoven zetten we in op meedoen vanaf dag één door middel van maatwerk aanbod op vlak van taalverwerving en participatie. Er wordt ingezet op een doorlopende lijn van asiel naar inburgering waarbij de informatievoorziening en activiteiten tijdens de asielperiode zo veel mogelijk aansluiten op de inburgering. Hierbij wordt ingezet op het behoud van werk als ze als vergunninghouder in Eindhoven komen wonen.

Daarnaast blijft Eindhoven ondersteuning bieden aan ongedocumenteerde vreemdelingen en opvang en begeleiding aan ontheemden uit Oekraïne. Ook zetten we ons in voor EU-arbeidsmigranten conform het actieplan 2024-2026. Op basis van de voorziene opgave wordt een voorstel gedaan voor de vervolgaanpak EU-arbeidsmigranten.

Een financieel zeker bestaan

We zetten in op een financieel zeker bestaan voor al onze inwoners. Dit betekent dat we investeren in een stabiel inkomen, werken naar vermogen, kansgelijkheid en armoede en schulden voorkomen. Dit doen we door inwoners

die daar recht op hebben van een uitkering te voorzien. We hanteren daarbij de omgekeerde toets. We investeren meer in de begeleiding van bijstandsgerechtigden naar werk of participatie in brede zin. Ook voor inwoners die al langere tijd in de uitkering zitten. Dit doen we via basisbanen en het plan van aanpak langdurig werklozen. We bieden onze dienstverlening vanuit een breder perspectief aan inwoners aan in het kader van de vereenvoudiging van de minimaregelingen en de vereenvoudiging van de Keten Werk en Geld: we implementeren onze drie pilots voor de nieuwe instroom bijstand, de gesprekken met de huidige bijstandsgerechtigden en de ondersteuning van inwoners met een aflopende ww-uitkering die naar verwachting bijstandsgerechtigd worden. Daarbij wordt de ondersteuning op het gebied van werk, inkomen, armoede en schulden meer in samenhang aan de inwoner aangeboden. We bieden maatwerk en zorgen ervoor dat ons aanbod van re-integratie, activeringsvoorzieningen en schuldhulpverlening goed passend is. Ook de Basisbanen en ons Duurzaam Werkfonds vormen daar onderdeel van. We ontwikkelen in samenspraak met onder meer werkgevers, Ergon en het Werkgelegenheidsteam innovatieve (werkgelegenheids)projecten en Human Capital Agenda's (HCA's). We zorgen ervoor dat ons bijstandsbeleid op het gebied van de nieuwe Participatiewet in balans stimulerend is. Met Ergon en de regiogemeenten gaan we toewerken naar het uitvoeren van het nieuwe Strategisch plan en het toekomstbestendig maken van de infrastructuur van Ergon. We blijven ongelijk investeren in gelijke kansen met o.a. het Bouwdepot en het Jongerenperspectieffonds en breiden samenwerking met partners voor vroegsignalering van zorgelijke betalingsachterstanden verder uit.

Wmo

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) staat onder druk. Dit komt enerzijds door demografische ontwikkelingen (de dubbele vergrijzing), en daarmee ook de druk op de woningmarkt, anderzijds door een afname van beschikbaar zorgpersoneel, middelen en mantelzorgers. De groei van de Brainportregio heeft hier een directe invloed op. De geplande herinvoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage is uitgesteld en daardoor verwachten we geen afname meer van het aantal ondersteuningsvragen. Al deze ontwikkelingen vragen om een andere kijk op de inzet van onze voorzieningen. In 2026 onderzoeken we alternatieve mogelijkheden voor individuele voorzieningen, denk aan een scootmobielpool of wasservice. We zorgen voor uniforme en heldere dienstverlening door gebruik te maken van landelijk vastgestelde normenkaders voor huishoudelijke ondersteuning en begeleiding. Hierbij blijft onverminderd van belang dat inwoners de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Vanuit ons ouderenbeleid blijven we inzetten op bewustwording rondom vitaal ouder worden, onder andere door verdere uitrol van valpreventie in alle buurten en wijken. In samenwerking met Alzheimer Nederland en partners zetten we verdere stappen richting een dementievriendelijke gemeente. Via het Global Network for age-friendly Cities and Communities (WHO) delen we kennis en ervaring met andere gemeenten.

Op het gebied van Maatschappelijke opvang, Beschermd Wonen en Vrouwen en Gezinsopvang voert Eindhoven haar taken uit ten behoeve van de regiogemeenten. In 2026 bekijken we of een (deel van) deze verantwoordelijkheid kan worden overgedragen aan de regiogemeenten. Hiervoor moeten nieuwe bestuursafspraken gemaakt worden met de regiogemeenten over de rolverdeling tussen de centrumgemeente en de regiogemeenten. Ook worden de voorbereidingen getroffen voor nieuwe contracteringsafspraken per 1 januari 2028 over de voorzieningen die regionaal beschikbaar moeten komen en hoe dit zorglandschap er uit moet zien. Dit met flinke te verwachten tekorten op de begroting per 1 januari 2027 voor deze onderdelen. Het aantal dak- en thuislozen in deze regio en het aantal inwoners dat gebruik maakt van Maatschappelijke opvang is flink gestegen in 2024. In de Koers Sociaal 2(040) is afgesproken dat we gaan inzetten op Eerst een Thuis en daarbij passende ondersteuning. Nu is nog vaak de beschikbaarheid van opvangtrajecten het uitgangspunt. In 2026 zal dan ook stevig geïnvesteerd worden in zowel inhoudelijke en innovatieve oplossingen, om meer sociale huurwoningen beschikbaar te krijgen andere woonconcepten, maar ook in het terugdringen van de financiële tekorten. Het verbeteren van de uitvoering van deze wettelijke taken, zoals een goede toegang tot zorg en kwaliteit in de dienstverlening blijven de aandacht vragen.

Jeugd

Wat de financiële jeugd(hulp) betreft staat Eindhoven voor een grote opgave. In lijn met de landelijke trend zien we een jaarlijkse toename in het gebruik van en de uitgaven aan jeugdhulp. De uitgaven zijn gestegen tot 90 miljoen in 2024. De inkomsten van het Rijk zijn onvoldoende om deze uitgaven te dekken. Bovendien zijn de inkomsten wisselend in hoogte en continuïteit (veelal incidentele middelen). Door diverse draaiknoppen al in te boeken als bezuiniging (zoals verkorten van de trajectduur en het indexeren van de kortingen uit de Hervormingsagenda), loopt het Rijk vooruit op mogelijke wets- en beleidswijzigingen, maar blijven gemeenten onzeker over de structurele betaalbaarheid van de jeugdzorg. We zien financiële tekorten op het taakveld Jeugd. De afgelopen jaren is het gelukt om de tekorten grotendeels op te vangen, maar dit is op de langere termijn moeilijk houdbaar. Voor een

toekomstbestendig jeugdstelsel, op inhoud en financieel, zullen we daarom scherpe keuzes moeten gaan maken. Dit doen we in lijn met de principes uit de Koers (2)040. Dat betekent bijvoorbeeld dat we meer eigenaarschap bij de inwoner (jeugdige/gezin) zelf leggen en gerichte keuzes maken in de beschikbare extra ondersteuning (jeugdhulp). Het antwoord op ondersteuningsvragen van jeugdigen en gezinnen, ligt vaak (ook) binnen de eigen context. Specialistische hulp kan hier tijdelijk een aanvulling op zijn.

We zetten ons in om de transformatie van de jeugdhulp te versnellen. Zo gaan we diverse succesvolle, via het Deltaplan Jeugd beproefde, initiatieven op grotere schaal beschikbaar maken voor de stad. De maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd pakken we gezamenlijk op binnen Samen voor Jeugd en waar dat nodig is lokaal. We focussen daarbij onder andere op reikwijdte (jeugdhulp alleen beschikbaar voor jeugdigen/gezinnen waarvoor dit echt bijdraagt aan een duurzame oplossing), meer domeinoverstijgende samenwerking en kleinschalig verblijf. We staan vierkant achter de ambitie om de gesloten jeugdzorg af- en om te bouwen en coördineren deze transformatie in het landsdeel Zuidoost. Ondertussen versterken we preventieve inzet in de 0e en 1e lijn, mede door de meerjarige extra investering in het jongerenwerk. Tenslotte onderzoeken we in 2026 hoe we onderbouwd maatregelen kunnen nemen om schooluitval en het daaraan gekoppelde jeugdhulpgebruik te voorkomen. Zo waarborgen we een gezonde ontwikkeling voor alle jeugdigen in Eindhoven.

Doelen

- Een krachtige sociale basis
- Vergunninghouders zijn zelfredzaam
- Toekomstperspectief voor inwoners zonder verblijfsstatus
- Asielzoekers doen mee in onze samenleving vanaf dag één
- EU burgers nemen volwaardig deel aan onze samenleving
- De samenredzaamheid vergroten
- Duurzaam afschalen van aanvullende ondersteuning (2e lijn) naar ondersteuning door wijkteams (1e lijn) en/of in de sociale basis (0e lijn)
- Gezondheidswinst voor elke Eindhovenenaar

- Zorgen dat inwoners aan het werk komen
- Verstrekken van uitkeringen aan inwoners vanuit de omgekeerde toets gedachte
- Bestrijding van armoede
- Afname schuldenproblematiek
- Inwoners met een arbeidsbeperking aan het werk

- Bevorderen van deelname aan de samenleving van inwoners die een beroep doen op beschermd wonen
- Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen
- Bevorderen van deelname aan de samenleving van inwoners die een beroep doen op de maatschappelijke opvang

- Jeugdigen groeien op in een veilige omgeving ook wanneer ouders (tijdelijk) niet in staat zijn om hun gezag uit te oefenen
- Jeugdigen ontwikkelen zich optimaal
- Jeugdigen groeien zoveel als mogelijk op in een gezinssituatie

Highlights 2026 uitvoeringsprogramma bestuursakkoord

1. Versterken sociale basis: We geven uitvoering aan de nieuwe visie sociale basis en Koers (2)040 onder meer via het stimuleren van verbinding en ontmoeting in de wijk en stad, vrijwillige energie, de collectivering van ondersteuning en de ontwikkelingen bij de bibliotheek.
2. Diversiteit: In het Bestuursakkoord is aangegeven dat we ons inzetten voor een inclusieve samenleving met een sterke focus op gelijke behandeling en het verbeteren van onze dienstverlening op het gebied van fysieke, sociale en digitale toegankelijkheid. Zodoende gaan we racisme en discriminatie tegen. We koppelen onze inspanningen aan de bredere strategische doelen van de stad, waarbij we ons voorbereiden op de toenemende diversiteit en de veranderende bevolkingssamenstelling zoals blijkt uit de Koers Sociaal 2040). Met de extra middelen uit de Kadernota 2025 spelen we in op de lange termijn ontwikkelingen richting een nog diversere stad. Elk jaar stellen we een Uitvoeringsprogramma Inclusief Samenleven op, om deze doelstellingen concreet vorm te geven en bij te dragen aan een rechtvaardige en toegankelijke samenleving voor iedereen.
3. Duurzaam werk: In 2025 zetten we volop in op het begeleiden van bijstandsgerechtigden richting duurzaam werk, starten we met de verbetering van het netwerk werk & inkomen (pilots vereenvoudiging sociaal domein), en beginnen we met de pilot basisbanen om te bevorderen dat mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk komen.
4. Uitbreiding jongerenwerk: in 2025 versterken we het ambulante jongerenwerk. We zetten extra jongerenwerkers in op de vindplaatsen waar jongeren zijn: op straat, op scholen en ook steeds meer in de online leefwereld. Het vergroten van het bereik van het jongerenwerk draagt bij aan tijdige, laagdrempelige ondersteuning in een vroegtijdig stadium aan jongeren die dat nodig hebben.
5. Transformatieprogramma: Om in te spelen op de toenemende druk op het sociaal domein, zetten we in 2025 in op het uitvoeren van de Koers Sociaal (2)040 en de vereenvoudiging van sociaal domein. We gebruiken het transformatieprogramma hierbij als versneller voor specifieke pilots en projecten.

Financiële kerngegevens

Thema	Taakveld	Lasten	Baten	Mut.res.	Saldo
Sociale basis en wijkteams	Samenkracht en burgerparticipatie (tv 6.1)	59.104	-13.426	-3.575	42.103
	Toegang en eerstelijnsvoorz. Integraal (tv 6.23)	45.210	0	-372	44.838
	Volksgezondheid (tv 7.1)	19.648	-5.548	0	14.100
Werk en inkomen	Inkomensregelingen (tv 6.3)	185.525	-150.141	0	35.384
	WSW en beschut werk (tv 6.4)	38.752	0	0	38.752
	Arbeidsparticipatie (tv 6.5)	22.380	0	-140	22.240
Wmo	Hulpmiddelen en diensten (Wmo) (tv 6.60)	11.608	0	0	11.608
	Huishoudelijke hulp (Wmo) (tv 6.711)	26.406	-5.539	0	20.867
	Begeleiding (Wmo) (tv 6.712)	15.941	-647	0	15.294
	Dagbesteding (Wmo) (tv 6.713)	2.791	0	0	2.791
	Overige maatwerkarrangementen (Wmo) (tv 6.714)	787	0	0	787
	PGB Wmo (tv 6.791)	7.172	0	0	7.172
	Beschermd wonen (Wmo) (tv 6.811)	36.597	-415	-1.066	35.116
	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo) (tv 6.812)	26.992	-874	-6.723	19.395
	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO) (tv 6.81B)	727	0	0	727
	Coördinatie en beleid Wmo (tv 6.91)	9.529	0	0	9.529
Jeugd	Jeugdhulp ambulant lokaal (tv 6.751)	8.263	0	0	8.263
	Jeugdhulp ambulant regionaal (tv 6.752)	45.684	0	0	45.684

Financiële kerngegevens

Thema	Taakveld	Lasten	Baten	Mut.res.	Saldo
	Jeugdhulp ambulant landelijk (tv 6.753)	732	0	0	732
	Jeugdhulp met verblijf lokaal (tv 6.761)	7.702	0	0	7.702
	Jeugdhulp met verblijf regionaal (tv 6.762)	21.423	0	0	21.423
	Jeugdhulp met verblijf landelijk (tv 6.763)	2.643	0	0	2.643
	PGB Jeugd (tv 6.792)	2.078	0	0	2.078
	Jeugdbescherming (tv 6.821)	5.910	0	0	5.910
	Jeugdreclassering (tv 6.822)	1.070	0	0	1.070
	Coördinatie en beleid Jeugd (tv 6.92)	8.484	-1.589	0	6.895
Sociale stad		613.158	-178.179	-11.876	423.103

BBV-indicatoren

Indicator	peiljaar	NL	100-300	> 300	Eindhoven
Banen (per 1.000 inwoners van 15-64 jaar)	2023	836,6	923,5	1006,8	1086,6
Jongeren met een delict voor de rechter	2023	1	1	2	1
Kinderen in uitkeringsgezin	2023	6	6	10	7
Werkloze jongeren	2023	2	2	2	2
Netto arbeidsparticipatie	2024	73,2	73,3	72	73,6
Personen met een bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners)	2024	343,6	403,3	651,5	421,5
Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15-64 jaar)	2024	203,1	195,7	240,6	70,8
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2024	13,7	14,4	12,2	13,3
Jongeren met jeugdbescherming	2024	1	1,1	0,9	1
Jongeren met jeugdreclassering	2024	0,4	0,4	0,6	0,4
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	2024	720	731	710	770

Verbonden partijen

GR GGD Brabant Zuidoost

Het doel van de GGD Brabant Zuidoost is een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).

GR Werkvoorziening Regio Eindhoven (GRWRE)

De GRWRE behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), loonkostensubsidie en beschut werken. Daarnaast zijn er gezamenlijk participatietaken afgesproken in het netwerk van Werk en Inkomen. Ergon en het Participatiebedrijf zijn de uitvoeringsorganisatie van de GRWRE. Ergon is de uitvoeringsorganisatie van de Participatiewet en de voormalige Wet Sociale Werkvoorziening voor de gemeenten Eindhoven, Heeze-Leende, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. Het Participatiebedrijf van de GRWRE brengt de talenten/competenties van bijstandsgerechtigden in beeld en zorgt ervoor dat mensen vaardigheden opdoen zodat ze bemiddeld kunnen worden naar betaald werk.

Samenkracht en burgerparticipatie (tv 6.1)

Wat willen we bereiken

1 Een krachtige sociale basis

Een krachtige sociale basis biedt positief tegenwicht en dempt de uitdagingen van de stad. We willen dat inwoners in Eindhoven zich fijn, gezien en gesteund voelen, naar elkaar omkijken en elkaar helpen, zodat er vertrouwen blijft dat het goed komt.

2 Vergunninghouders zijn zelfredzaam

We begeleiden vergunninghouders die in Eindhoven komen wonen naar een zelfredzaam bestaan, waarbij ze hun inburgering goed doorlopen, (betaald werk) kunnen verrichten, in staat zijn hun financiën te beheren en maatschappelijk participeren.

3 Toekomstperspectief voor inwoners zonder verblijfsstatus

We werken met partners intensief samen aan het vinden van bestendige oplossingen voor vreemdelingen zonder recht op verblijf of opvang. Dit kan bestaan uit legalisatie van verblijf, terugkeer naar land van herkomst of doormigratie.

4 Asielzoekers doen mee in onze samenleving vanaf dag één

We zetten intensieve begeleiding in gericht op taal en werk om asielzoekers te laten integreren in de samenleving.

5 EU burgers nemen volwaardig deel aan onze samenleving

We geven uitvoering aan het actieplan EU arbeidsmigranten. Binnen dit plan wordt in 6 actielijnen samengewerkt om de kwetsbare positie van de EU-arbeidsmigranten wonend en/of werkend in onze regio te verstevigen.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
% inwoners dat een beperkt sociaal netwerk ervaart (1)	11%	11%	≤ 10%	≤ 10%	≤ 10%	≤ 10%
Schaalscore sociale cohesie (1)	5,9	5,9	5,9	6,0	6,0	6,0
% dat zich afgelopen jaar actief heeft ingezet voor de buurt (1)	33%	30%	30%	30%	30%	30%
% dat het afgelopen jaar vrijwilligerswerk heeft gedaan (1)	36%	33%	35%	35%	35%	35%
% vergunninghouders dat binnen 3 jaar na start inburgeringstermijn betaald werk heeft (2)	35%	45%	45%	45%	45%	45%
% vergunninghouders dat binnen de inburgeringstermijn voldoet aan de inburgering (alleen voor statushouders die vanaf 1 januari 2022 inburgeringsplichtig zijn geworden) (2)	-	90%	90%	90%	90%	90%

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Versterken sociale basis

We zetten o.a. in op het centraal zetten van de kracht van inwoners en sociale netwerken, verbeterde ondersteuning van vrijwilligers, het faciliteren van (buurt)ontmoeting en werken integraal gebiedsgericht (samen) in en aan de sociale basis.

1.2 Stimuleren van inwonersbetrokkenheid

Niet alleen voor de sociale basis, maar voor alle beleidsthema's geldt dat de inwoner actief betrokken wordt om de juiste besluiten te kunnen nemen. De CRSD, de Jeugdraad en Jong040, maar ook andere belangenpartijen geven (on)gevraagd advies.

1.3 Versterken ambulant jongerenwerk

We trekken de komende jaren extra middelen uit om het ambulant jongerenwerk te versterken, met extra beschikbaarheid van jongerenwerkers op de belangrijkste vindplaatsen van jongeren: op straat, op school, maar ook steeds meer in de online wereld.

Wat gaan we daar voor doen

2.1 Aanbieden maatwerk programma vergunninghouders

Voor alle vergunninghouders wordt een plan inburgering en participatie (PIP) opgesteld na de brede intake. Het bevat een persoonlijk programma voor het leren van de taal i.c.m. werk, vrijwilligerswerk, studie of stage.

3.1 Perspectief aan ongedocumenteerden

We bieden begeleiding aan ongedocumenteerden rondom de verschillende perspectieven; verblijf of vertrek.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Collectieveren ondersteuning: aansluiten bij de behoeften en het bieden van maatwerk in de buurt of wijk d.m.v. het aanbieden van laagdrempelige en toegankelijke hulp en ondersteuning dichtbij, gebruik maken van het collectieveren van hulp en ondersteuning waar mogelijk.
- Ongelijk investeren in gelijke kansen voor iedereen: door gebruik te maken van de diversiteit en toegankelijkheid van aanbod in de wijk, wijk of stad en deze met elkaar te verbinden. Zo versterken we de sociale basis en verminderen we de inzet van aanvullende ondersteuning (van 2e naar 1e naar 0e lijn)
- Door ontwikkelen van de subsidieregeling versterken sociale basis: er wordt gewerkt aan de verdere verbinding van de diverse thema's binnen de regeling.
- Welkom in Eindhoven: we zetten in op samenleven vanaf dag één bij de opvang van asielzoekers conform de visie "Welkom in Eindhoven" zoals begin 2025 is vastgesteld.
- Aanpak arbeidsmigranten: we onderzoeken en werken met een integrale aanpak gericht op arbeidsmigranten, waarmee we bijdragen aan het verbeteren van de werk- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	70.714	60.117	59.104	46.506	45.794	45.875
Baten	-53.408	-15.273	-13.426	-4.659	-4.660	-4.660
Mutatie reserves	8.160	-1.355	-3.575	-2.037	-1.781	-1.756
Saldo	25.466	43.489	42.103	39.810	39.353	39.459
1. Toelichting taken				Lasten	Baten	Reserve
Programma Nieuwkomers: Programma nieuwkomers: o.a. opvang asielzoekers, opvang ontheemden Oekraïne en EU-arbeidsmigranten.				10.273	-7.333	0 *
Sociale basis: initiatieven gericht op versterken:				16.387	0	0
Migratie: Migratie: betreft uitvoering Wet inburgering 2021, ongedocumenteerden, personeelskosten en migratie gerelateerde subsidies.				7.331	-2.879	-2.579 *
Personeelslasten:				9.562	0	0 *
Sociale basis: laagdrempelige basisdagbesteding volwassenen:				5.438	0	0
Maatschappelijk Vastgoed:				1.089	-2.181	-91
Sociale basis: initiatieven gericht op diversiteit en inclusie: onttrekking uit RSMMM.				2.275	0	-388 *
Gezond en Actief Leven Akkoord (Spuk GALA):				888	-941	0
Gemeentebrede subsidieverantwoording:				-1.825	0	0
Sociale basis: initiatieven gericht op jeugd en jongeren:				1.824	0	0
GGW - subsidieregeling actiegebieden:				1.090	0	0 *
Transformatieprogramma sociale basis:				1.021	0	0 *
Sociale basis: initiatieven gericht op informele zorg:				907	0	0
Kapitaallasten:				785	0	0
GGW - subsidieregeling niet-actiegebieden:				693	0	0
Overig: met name gebieden en wijken (0,4 miljoen) en deelplafond huurcompensatie (0,3 miljoen), gemeenschapsvorming buurtontmoeting (0,2 miljoen) en onttrekking uit het saldireserve specifiek (0,5 miljoen).				1.366	-92	-517
Totaal				59.104	-13.426	-3.575

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Lokale bed, bad en brood (BBB): structureel 1,10 miljoen vanaf 2027.
- Maatschappelijke infrastructuur extra indexatie: structureel 1,8 miljoen (verdeeld over meerdere taakvelden) waarvan op sociale basis 0,55 miljoen. In dit taakveld: 0,4 miljoen. Het restant 0,15 miljoen voor de sociale basis gaat naar onderwijs, jeugd en gezondheid.

Begroting 2026:

- Brainport voor Elkaar: incidenteel is 0,6 miljoen beschikbaar, hiervan zetten we 0,1 miljoen in voor sociaal werkgeverschap (projectleider, bedrijfsvrijwilligers en financieel fit) en 0,3 miljoen voor Huis van de Wijk (buurtontmoetingen). Het restant van 0,2 miljoen valt vrij.
- Versterken van sociale cohesie ('Verbind oude en nieuwe Eindhovenaren'): 0,5 miljoen incidenteel voor 2026 en 2027.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Programma Nieuwkomers: stijging lasten van 2,6 miljoen in 2026 door zgn. 'Eindhovense plustaken' op de asiellooties en daling lasten 7,8 miljoen in 2027 doordat de COA-financiering van de asielopvanglocaties op periodieke basis wordt ingeregeld (baten: daling € 7,3 miljoen).
- Personeelslasten: vanaf 2026 stijging 2,9 miljoen door met name effect gemeentebrede kostenverdeling.
- Migratie:
 - daling van 1,5 miljoen in baten in 2026 door beëindiging van rijksfinanciering voor het project Landelijke Vreemdelingen Voorziening.
 - daling van 2,5 miljoen in lasten in 2027 doordat er vanaf 2027 minder kosten worden begroot (is aflopend) in het kader van de stelselwijziging Wet inburgering 2021.
 - storting van 2 miljoen in reserve Oekraïne in 2026, aflopend naar 0 reserve vanaf 2028 door afnemende rijksfinanciering.
- Sociale basis: initiatieven gericht op diversiteit en inclusie: intensivering van 1,1 miljoen loopt t/m 2026 door serieel incidenteel toegekende middelen bij Begroting 2025 en inzet incidentele middelen RSMMM.
- Transformatieprogramma sociale basis: verlaging/herverdeling van 4,9 miljoen in 2026 doordat hierop in 2025 tijdelijk middelen voor de uitbreiding formatie van het Sociaal Domein zijn geparkeerd en deze van daaruit omgezet zijn naar personeelskosten op meerdere taakvelden.
- Onttrekking saldireserve specifiek: voor het sociaal beheer op asiellooties (2026-2030) is over deze periode € 5 miljoen onttrokken: in 2026 € 28.000, 2027: € 528.000, 2028: € 1.778.000, 2029: € 1.778.000 en 2030: € 888.000.
- Overig: daling van 1,2 miljoen in 2026 door afloopt van het incidenteel werkbudget in 2025 voor de nieuw opgerichte sector Gebieden en Wijken. De overige mutaties op reserves komt door aflopende onttrekkingen migratie.

Thema: Sociale basis en wijkteams

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO (tv 6.21)

Wat willen we bereiken

1 De samenredzaamheid vergroten

WIJeindhoven ondersteunt en spoort inwoners aan die zelf geen oplossingen kunnen vinden in het eigen netwerk op sociale basis bij hun ondersteuningsvraag. In toenemende mate wordt er ingezet op collectiveren binnen de eerstelijns en de sociale basis.

2 Duurzaam afschalen van aanvullende ondersteuning (2e lijn) naar ondersteuning door wijkteams (1e lijn) en/of in de sociale basis (0e lijn)

WIJeindhoven ondersteunt inwoners om op eigen kracht verder te kunnen gaan en hierbij minder of geen ondersteuning nodig heeft.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Aantal verbindingen tussen inwoners (1)	382	413	415	420	425	425
Aantal inwoners dat duurzaam wordt afgeschaald van aanvullende ondersteuning (2e lijn) naar ondersteuning door de wijkteams of in de sociale basis (2)	-	ntb	19%	20%	20%	20%
Aantal inwoners dat duurzaam wordt afgeschaald van ondersteuning door de wijkteams naar de sociale basis (2)	-	ntb	40%	40%	40%	40%
Inwonerstevredenheid over de ondersteuning van de wijkteams (2)	-	74	75	75	75	75

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Verwijzen naar en/of bieden van passende ondersteuning in de sociale basis, 1e lijn of 2e lijn

We kijken naar passende oplossingen in het eigen netwerk of sociale basis en WIJeindhoven begeleidt waar nodig. Aanvullende ondersteuning wordt zo snel als mogelijk ingezet als de al geboden ondersteuning niet toereikend of passend is.

1.2 Kwalitatief goede en effectieve hulp

WIJeindhoven ondersteunt de inwoner zo passend mogelijk. Zij helpen de inwoner om zich beter te kunnen redden.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Collectiveren in de sociale basis: WIJeindhoven gaat intensiever collectiveren in de sociale basis, niet alleen t.b.v. jeugd maar ook voor volwassenen. Doel is om bij te dragen aan de afbouw van de inzet 1e en waar mogelijk 2e lijn.
- Richten vanuit Koers Sociaal (2)040: we richten in toenemende mate op de ontwikkellijnen en uitgangspunten vanuit de Koers Sociaal (2)040 in het werk van WIJeindhoven. Waardoor de Stichting bijdraagt aan de langere termijn ontwikkeling in het sociaal domein.
- Vertaling vanuit scenario 1 Vereenvoudiging Sociaal Domein: we maken een vertaling naar de inzet van WIJeindhoven voor inwoners. En bepalen waar in de keten generalisten zelf ondersteunen en waar ze doorverwijzen.
- Datagedreven werken: we sluiten aan bij de transformatielijn vanuit Koers Sociaal (2)040 Datagedreven werken/Dashboard sociaal domein. We onderzoeken welke stelselindicatoren we hanteren m.b.t. de gewenste bewegingen waaronder 2,1,0 en wat dit voor WIJe betekent.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	0	431	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	431	0	0	0	0

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd (tv 6.22)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	428	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	428	0	0	0	0

Thema: Sociale basis en wijkteams

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal (tv 6.23)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	46.206	45.210	44.184	44.186	44.186
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	-372	0	0	0
Saldo	0	46.206	44.838	44.184	44.186	44.186

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Subsidie Stichting WIJeindhoven:	37.968	0	0 *
Veilig Thuis: meldpunt voor huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderen-mishandeling inclusief projecten.	6.710	0	0
Overig: o.a. kinderopvangtoeslagaffaire (0,4 miljoen) en preventief justitieel kader (0,2 miljoen) en onttrekking reserve reserveringen voor kinderopvangtoeslagaffaire (0,4 miljoen).	532	0	-372
Totaal	45.210	0	-372

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Maatschappelijke infrastructuur extra indexatie: structureel 1,8 miljoen (verdeeld over meerdere taakvelden). In dit taakveld: 0,5 miljoen vanaf 2026 en vrijval incidentele middelen in 2027 en 2028 met 1 miljoen per jaar.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Deltaplan Jeugd loopt af in 2025 (€1,5 miljoen).
- In de volgende P&C-cyclus zullen de jaarschijven 2027 en 2028 voor WIJeindhoven worden ingepast met incidenteel 0,5 miljoen per jaar.

Volksgezondheid (tv 7.1)

Wat willen we bereiken

1 Gezondheidswinst voor elke Eindhovenenaar

In 2030 leeft elke Eindhovenenaar 3 jaar extra in goed ervaren gezondheid en zijn de gezondheidsverschillen tussen doelgroepen en wijken met 20% afgenomen.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
SES-WOA (1)	-0,043	-0,053	-0,035	-0,031	-0,027	-0,023
Eenzaamheid (1)	19%	-	18%		17%	
Stress (1)	23%	-	22%	-	21%	-
Gezonde levensverwachting (1)	71,5	72	72,5	73	73,5	74

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Programma en uitvoeringsagenda Gezondheid

We zetten in op een domeinoverstijgende samenwerking op het gebied van gezondheid. Met deze aanpak stimuleren we samen met inwoners een integrale, duurzame beweging richting een gezondere stad en leefomgeving en minder gezondheidsverschillen.

1.2 Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Het GALA is een akkoord tussen het Rijk, gemeenten en zorgverzekeraars en richt zich op een gezonde generatie in 2040. Met diverse acties en maatregelen op 8 thema's zetten we in op gezondheidsbevordering en preventie.

1.3 Integraal Zorg Akkoord (IZA)

Samen met alle IZA-partners (zorg, sociaal en medisch domein, welzijn, verzekeraars) voeren we activiteiten uit binnen de 4 programma's in het Regioplan IZA Eindhoven - De Kempen: mentale gezondheid, ouderen, vitale communities en gezond opgroeien.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Programma gezondheid: binnen het programma Gezondheid ligt de focus vooral op de doorontwikkeling van het programma Gezonde Leefomgeving onder de Omgevingswet met impactgerichte sturing op de kwetsbare gebieden in de stad.
- GALA: het GALA richt zich in 2026 vooral op activiteiten op het gebied van sport en bewegen, terugdringen van gezondheidsachterstanden, versterken sociale basis, mantelzorg en op de ketenaanpakken welzijn op recept en valpreventie.
- IZA: naast de uitvoering van het Regioplan IZA (of aanvullend akkoord) zetten we in 2026 lokaal en regionaal vooral in op de transformatieplannen 'Samenredzaam in het netwerk' en 'mentale gezondheidsnetwerken'.
- GGD: samen met de GGD zetten we in op een toekomstbestendige GGD. We houden rekening met wettelijk taken op het gebied van Publieke Zorg en de Ambulancezorg (incl. heroriëntatie GGD-taken), het financieel meerjaren perspectief en de schaa sprong.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	16.094	19.575	19.648	14.424	14.433	14.417
Baten	-4.638	-5.940	-5.548	-178	-178	-178
Mutatie reserves	-33	0	0	0	0	0
Saldo	11.423	13.635	14.100	14.246	14.255	14.239

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Gemeenschappelijke taken GGD: voor publieke gezondheid.	11.096	0	0
Integraal ZorgAkkoord (Spuk IZA):	4.191	-4.436	0 *
Gezond en Actief Leven Akkoord (Spuk GALA):	893	-934	0
Personeelslasten:	1.510	0	0
Subsidies Publieke Gezondheid:	1.233	0	0
Preventie en Gezondheid: uitvoering van de gezondheidsnota.	562	0	0
Overig: ambulancedienst P&R Genneper parken.	163	-178	0
Totaal	19.648	-5.548	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Integraal ZorgAkkoord (Spuk IZA): daling van 4,2 miljoen in lasten en 4,4 miljoen in baten in 2027. Dit komt doordat deze specifieke uitkering slechts is toegekend voor 4 jaar (2023 t/m 2026). Het Ministerie van VWS in overleg met o.a. de VNG bekijken momenteel of en op welke wijze er een opvolging komt voor deze specifieke uitkering.

Thema: Werk en inkomen

Inkomensregelingen (tv 6.3)

Wat willen we bereiken

1 Verstrekken van uitkeringen aan inwoners vanuit de omgekeerde toets gedachte

Als inwoners recht hebben op een bijstandsuitkering, zorgen we voor een zorgvuldig proces vanuit maatwerk en vertrouwen, en starten snel de ondersteuning richting werk op.

2 Bestrijding van armoede

Samen met publiek-private partners in de stad voorkomen we armoede en schulden bij inwoners.

3 Afname schuldenproblematiek

We voorkomen zoveel mogelijk dat inwoners in de financiële problemen komen. Wanneer dat toch gebeurt, dan zorgen we ervoor dat zij sneller geholpen worden en duurzaam schuldenvrij zijn.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Aantal verstrekte uitkeringen Participatiewet (1)	6.436	6.412	<6.312	<6.312	<6.312	<6.312
Instroom uitkeringen Participatiewet (1)	1.278	1.270	<1.270	<1.270	<1.270	<1.270
Ratio instroom/uitstroom Participatiewet (1)	1,02	0,93	<0,93	<0,93	<0,93	<0,93
% huishoudens met een inkomen tot 101% van het sociaal inkomen in het voorgaande jaar (2)	7,8%	7,6%	7,6%	7,6%	7,6%	7,6%
Aantal inwoners met betalingsachterstanden die via vroegsignalering in beeld zijn gekomen. (3)	12.287		>12.500	12.000	12.000	12.000

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Kwalitatieve uitvoering van bijstand(saanvragen) vanuit de omgekeerde toets gedachte, van instroom tot debiteurenbeleid

Onze dienstverlening gaat uit van vertrouwen, de menselijke maat en waar nodig controleren. We kijken vanuit een breder perspectief en leggen een verbinding met armoede en schulden. Inwoners worden goed en snel ondersteund bij het vinden van werk.

2.1 Inwoners met financiële belemmeringen kunnen toch maatschappelijk deelnemen

We vergroten de toegankelijkheid van minimaregelingen en werken aan het structureel doorbreken van armoede door meedoen voorop te stellen.

Wat gaan we daar voor doen

3.1 Inwoners met beginnende betaalproblemen vinden en ondersteunen (vroegsignalering)

Door in te zetten op vroegsignalering in samenwerking met onze ketenpartners zijn we in staat om onze inwoners met beginnende betaalproblemen sneller te vinden en te ondersteunen.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Verbeteren dienstverlening armoede en schulden: we versterken onze focus op een goede uitvoering: het uitkeren van minimaregelingen, vroegsignalering, schuldhulpverlening en nazorg. We zorgen dat er een passend aanbod is.
- Vereenvoudiging minimaregelingen: we geven uitvoering aan de uitbreiding van de minimaregelingen en werken aan de vereenvoudiging, toegankelijkheid en verbeterde communicatie van de minimaregelingen.
- Uitbreiding partners vroegsignalering: we breiden het aantal partners uit die aangesloten zijn bij vroegsignalering. Zo kunnen we meer inwoners met betalingsachterstanden bereiken en ondersteuning bieden.
- Pilots werk en geld: we implementeren de pilots werk & geld voor de nieuwe instroom, de gesprekken met de huidige bijstandsgerechtigden en de ondersteuning voor inwoners met een aflopende ww-uitkering. Daarbij wordt de ondersteuning meer in samenhang aangeboden.
- Participatiewet in balans: op basis van de nieuwe Participatiewet zoeken we zoveel mogelijk de ruimte om te komen tot een stimulerend bijstandsbeleid

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	163.968	163.320	185.525	188.469	188.499	188.494
Baten	-133.215	-126.587	-150.141	-150.146	-150.150	-150.150
Mutatie reserves	5.670	-1.513	0	0	0	0
Saldo	36.422	35.220	35.384	38.323	38.349	38.344

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Inkomensregelingen Participatiewet (BUIG):	142.316	-149.461	0 *
Bijzondere Bijstandsvoorzieningen (armoederegelingen):	20.293	-550	0
Personeelslasten:	19.043	0	0 *
Kwijtschelden gemeentelijke belastingen:	1.689	0	0
Schulddienstverlening:	1.356	-130	0
Individuele studietoelage:	828	0	0
Totaal	185.525	-150.141	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Inkomensregelingen Participatiewet (BUIG – incl. LKS): stijging lasten van 5,9 miljoen in 2026 in lijn met de te verwachten rijksbijdrage.
- Inkomensregelingen Participatiewet (BUIG – incl. LKS): verwachte stijging van 7,9 miljoen in baten in 2026 door stijging macrobudget gebaseerd op basis van het voorspelmodel.
- Het structurele tekort Ergon vanaf 2026 (geactualiseerd op €1,8 miljoen) is opgevangen middels mitigerende maatregelen (taakveld 6.3 en 6.4).
- Personeelslasten: stijging van 3,8 miljoen in 2026 door met name effect gemeentebrede kostenverdeling.
- Saldireserve specifiek: mutatie in reserve loopt van -1,5 miljoen in 2025 naar 0 in 2026; laatste jaar voor onttrekking uit voor het egaliseren van de resultaten van de Ergon was 2025 (verwachte reservestand eind 2025 = 0).

WSW en beschut werk (tv 6.4)**Wat willen we bereiken****1 Inwoners met een arbeidsbeperking aan het werk**

We zorgen ervoor dat mensen met een arbeidsbeperking bij of via Ergon geplaatst worden (met loonkosten-subsidie of via beschut werk). Daarbij willen we zoveel mogelijk mensen in een zo regulier mogelijke omgeving laten werken.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Aantal mensen dat werkt met een arbeidsbeperking t.o.v. het totaal aantal bijstandsgerechtigden (1)	0,26	0,27	>0,27	>0,27	>0,27	>0,27

Wat gaan we daar voor doen**1.1 Plaatsen van inwoners met een arbeidsbeperking op de arbeidsmarkt**

Inwoners met een arbeidsbeperking willen we zo duurzaam mogelijk op de arbeidsmarkt plaatsen, bij of via Ergon en zo dicht mogelijk tegen de reguliere arbeidsmarkt (met loonkostensubsidie en begeleiding).

In 2026 richten we ons vooral op:

- Voorkomen en bestrijden van ziekteverzuim: we willen meer aandacht voor het ziekteverzuim en starten programma's en activiteiten om dit te voorkomen en bestrijden.
- Het duurzaam plaatsen van inwoners: we plaatsen inwoners zo regulier mogelijk, het liefst rechtstreeks in dienst van een reguliere werkgever en we zorgen ervoor dat deze plaatsingen zo duurzaam mogelijk zijn.
- De infrastructuur toekomstbestendig maken: we gaan de infrastructuur van Ergon versterken en toekomstbestendig maken.
- De nieuwe strategische koers vanaf 2027: in 2026 treffen we alle voorbereidingen die nodig zijn om de nieuwe Strategische koers Ergon vanaf 2027 goed te implementeren.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	37.784	37.059	38.752	37.461	36.183	35.987
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	-179	-1.903	0	0	0	0
Saldo	37.605	35.156	38.752	37.461	36.183	35.987

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
WSW Sociale Werkvoorziening:	37.869	0	0 *
Personeelslasten:	882	0	0
Overig:	1	0	0
Totaal	38.752	0	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- WSW Sociale Werkvoorziening: daling van 1,3 miljoen in 2027 en 2028 en mutatie in de saldireserve specifiek van -1,9 miljoen in 2026 door afbouw van de regeling Wsw. Hier staat tegenover een toename van de loonkostensubsidie (LKS), die in taakveld 6.3 terugkomt.

Arbeidsparticipatie (tv 6.5)**Wat willen we bereiken****1 Zorgen dat inwoners aan het werk komen**

We ondersteunen inwoners naar betaald duurzaam werk, liefst vóóordat zij bijstandsafhankelijk worden. Dat doen we samen met partners als WIJeindhoven, Ergon, Huis naar Werk en ons eigen Werkgelegenheidsteam.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
% uitstroom naar werk t.o.v. het bijstandsbestand (1)	7%	8,0%	>8%	>8%	>8%	>8%
% inwoners dat deeltijd werkt t.o.v. het bijstandsbestand (1)	9%	8%	>8%	>8%	>8%	>8%
% voorkomen instroom in de bijstand t.o.v. het totaal aantal aanvragen bijstand (1)	9%	8%	>8%	>8%	>8%	>8%

Wat gaan we daar voor doen**1.1 Competenties en arbeidsmogelijkheden vaststellen**

De talenten en arbeidsmogelijkheden worden in beeld gebracht van bijstandsgerechtigden via Competensys en de Talentscan. Hierdoor kan goed in beeld gebracht worden welk ondersteuningsaanbod het best past gericht op duurzaam werk of participatie.

1.2 Bemiddeling en plaatsing

Inwoners worden zoveel mogelijk naar duurzaam werk begeleid in samenspraak met partners als Huis naar Werk, Ergon en het Werkgelegenheidsteam. Daarbij worden tal van instrumenten ingezet en ontwikkelen we goede werkgelegenheidsprojecten, HCA's etc.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Pilots werk & geld: we implementeren de pilots werk & geld en gaan uit van een integrale benadering, goede aansluiting op werk(soorten), kansrijke beroepen en human capital agenda's.
- Uitvoering Basisbanen: we voeren de Basisbanen uit en gaan dit uitbreiden naar een andere wijk. We blijven het monitoren en stellen indien nodig bij.
- Duurzaam werkfonds: met dit fonds creëren we onder meer extra kansen voor praktisch opgeleiden, vergroten we de werkzekerheid en nemen we drempels weg bij de stap van bijstand naar werk.
- Projecten en programma's: we hebben specifieke (oriëntatie)programma's voor zorg en welzijn en het werken in de techniek. Daarnaast hebben we projecten in het kader van het bestrijden en voorkomen van jeugdwerkloosheid (lokaal en regionaal).

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	17.598	19.105	22.380	22.295	22.127	20.588
Baten	-2.716	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	-88	581	-140	0	0	0
Saldo	14.794	19.686	22.240	22.295	22.127	20.588

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
GRWRE Begeleidingsvergoeding loonkostensubsidie:	7.534	0	0 *
GRWRE Participatiebedrijf:	4.639	0	0
Personeelslasten:	3.538	0	0
Begeleiding naar werk:	2.266	0	0 *

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Reintegratietrajecten:	2.055	0	0
GRWRE - overige projecten:	953	0	0
Budget Participatie:	649	0	0
Overig: o.a. arbeidsparticipatie (0,6 miljoen) en begeleiding naar werk (0,2 miljoen) en onttrekking uit reserve transformatiefonds sociaal domein (0,1 miljoen).	746	0	-140
Totaal	22.380	0	-140

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Begeleiding naar werk: stijging van 2 miljoen in 2026 en daling van 1,5 miljoen in 2029 door toekenning incidentele middelen t/m 2028 in meicirculaire 2025.
- GRWRE Begeleidingsvergoeding loonkostensubsidie: stijging van 1 miljoen in 2026 door toekenning van extra middelen beschut werk en indexering van het reguliere budget.

Thema: Wmo

Hulpmiddelen en diensten (Wmo) (tv 6.60)

Wat willen we bereiken

1 Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen

Eindhoven wil dat haar inwoners zo lang mogelijk gezond en actief aan de samenleving deelnemen. We vinden het belangrijk dat ouderen zo lang mogelijk eigen regie houden en zelfstandig kunnen blijven wonen met hulp uit hun eigen netwerk.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo (aantal per 10.000 inw) (1)	509	700	700	700	700	700
% inwoners dat zich door de ondersteuning beter kan redden (1)	78%	80%	80%	80%	80%	80%

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Leveren maatwerkarrangementen Wmo

We bieden maatwerkoplossingen aan inwoners die dat nodig hebben. Onder maatwerk verstaan we voorzieningen en hulp die passen bij de persoonlijke situatie van de inwoner.

1.2 Stimuleren oplossingen in de nabij omgeving

We maken de beweging van 2 naar 1 naar 0 door steeds meer aanbod te creëren in de sociale basis of als algemene voorziening, waardoor een maatwerkarrangement niet nodig is en inwoners toch goed geholpen zijn.

1.3 Kwalitatief goede en effectieve ondersteuning

Inwoners zijn tevreden met de ondersteuning die zij ontvangen en kunnen zich door deze ondersteuning beter redden.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Dementievriendelijke gemeenschappen: het aantal (thuiswonende) ouderen met dementie stijgt en daarom gaan we in door met de ontwikkeling van dementievriendelijke wijken in Eindhoven.
- Het ouderenbeleid: we gaan het ouderenbeleid evalueren en bepalen aan de hand hiervan welke vervolgstappen nodig zijn. We zetten in 2026 de ketenaanpak valpreventie voort.
- Ondersteun de ondersteuner: de druk op mantelzorgers neemt door o.a. de (dubbele) vergrijzing onverminderd toe. We blijven ons richten op het zo goed mogelijk faciliteren van onze mantelzorgers.
- Nadere Regeling Sociaal Domein: we bekijken of de Nadere Regeling Sociaal Domein Eindhoven nog voldoet aan de huidige situatie. Daar waar nodig actualiseren we de Nadere Regeling.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	11.426	11.608	11.666	11.844	12.042
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	11.426	11.608	11.666	11.844	12.042

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Mobiliteitsvoorzieningen: mensen met een (lichamelijke) beperking zo goed mogelijk te laten functioneren in het dagelijks leven en hen meer zelfstandigheid te bieden.	6.148	0	0 *
WMO collectief vraagafh. vervoer: Taxibus-voorziening voor inwoners met een beperking om bij voorbeeld sociale contacten te onderhouden.	2.392	0	0
Wmo woonvoorziening: woningaanpassingen zoals trapliften.	2.141	0	0
Overig: vervoersvoorzieningen zoals vergoedingen voor gebruik van eigen vervoermiddelen of zelfstandig vervoer en vervoer van en naar dagbestedingslocaties en het contractbeheer in het kader van de Taxbus.	927	0	0
Totaal	11.608	0	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- WMO; extra volumegroei: structureel 1,3 miljoen oplopend naar 5,1 miljoen. Dit is verdeeld over meerdere taakvelden; in dit taakveld 0,2 miljoen oplopend naar 0,8 miljoen.

Thema: Wmo

Huishoudelijke hulp (Wmo) (tv 6.711)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	27.318	26.406	27.028	27.569	28.175
Baten	0	-3.000	-5.539	-6.855	-6.855	-6.855
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	24.318	20.867	20.173	20.714	21.320

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
WMO Hulp bij het Huishouden: voor inwoners die niet meer in staat zijn om hun huishoudelijke werkzaamheden zelfstandig uit te voeren.	26.074	0	0 *
Eigen bijdrage ontvangsten WMO CAK: geïnde eigen bijdragen in het kader van Wmo.	0	-5.539	0 *
Overig: lumpsum hospice (0,2 miljoen) en personeelslasten (0,2 miljoen).	332	0	0
Totaal	26.406	-5.539	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- WMO; extra volumegroei: structureel 1,3 miljoen oplopend naar 5,1 miljoen. Dit is verdeeld over meerdere taakvelden; in dit taakveld 0,6 miljoen oplopend naar 2,3 miljoen.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Eigenbijdrage ontvangsten WMO CAK: stijging van 3,8 miljoen in baten in 2026 door uitstel van vervanging abonnementstarief WMO.

Thema: Wmo

Begeleiding (Wmo) (tv 6.712)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	15.658	15.941	15.394	15.719	16.082
Baten	0	-537	-647	-647	-647	-647
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	15.121	15.294	14.747	15.072	15.435

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Ondersteuning zelfstandig leven (ZIN): ambulante zorg voorzieningen voor het ondersteunen van inwoners bij taken zoals het indelen van de dag, het leggen van contacten of ondernemen van activiteiten.	12.380	0	0
Begeleiding maatschappelijke opvang: ambulante zorgvoorzieningen voor ondersteunen van kwetsbare inwoners bij taken zoals het indelen van de dag, het leggen van contacten of ondernemen van activiteiten.	2.179	0	0
Opdracht Sociaal Domein (OSD): subsidie specialistische en langdurige zorg. De baten bestaan uit een subsidie van het Rijk voor medicinale heroïneverstrekking.	695	-647	0
Overig: VSB: specialistische en langdurige intensieve ondersteuning (0,4 miljoen) en landelijke inkoop WMO (0,3 miljoen).	687	0	0
Totaal	15.941	-647	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- WMO; extra volumegroei: structureel 1,3 miljoen oplopend naar 5,1 miljoen. Dit is verdeeld over meerdere taakvelden; in dit taakveld 0,3 miljoen oplopend naar 1,4 miljoen.
- Maatschappelijke infrastructuur extra indexatie: structureel 1,8 miljoen (verdeeld over meerdere taakvelden). In dit taakveld: 0,2 miljoen.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Ondersteuning zelfstandig leven (ZIN): stijging van 1,2 miljoen in 2026 en daling van 2,7 miljoen in 2027 een incidentele compensatie bij de meicirculaire in verband met uitstel inkomensafhankelijke eigen bijdrage.

Thema: Wmo

Dagbesteding (Wmo) (tv 6.713)

Wat mag het kosten						
x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	3.270	2.791	2.823	2.879	2.942
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	3.270	2.791	2.823	2.879	2.942

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Maats deelname/dagbesteding: Dagbesteding voorzieningen: voor vervoer naar- en deelname aan niet arbeidsmatige dagbesteding, met als doel het aanbieden van een zinnige invulling van de dag.	2.674	0	0 *
Overig: personeelslasten.	117	0	0
Totaal	2.791	0	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- WMO; extra volumegroei: structureel 1,3 miljoen oplopend naar 5,1 miljoen. Dit is verdeeld over meerdere taakvelden; in dit taakveld 0,1 miljoen oplopend naar 0,2 miljoen.
- Maatschappelijke infrastructuur extra indexatie: structureel 1,8 miljoen (verdeeld over meerdere taakvelden). In dit taakveld: 0,1 miljoen.

Thema: Wmo

Overige maatwerkarrangementen (Wmo) (tv 6.714)

Wat mag het kosten						
x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	795	787	781	781	781
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	795	787	781	781	781

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Wmo Algemeen: verschillende aan de Wmo gerelateerde kosten die aan meerdere onderwerpen zoals medische advisering en licenties.	543	0	0
Overig: budget opdracht sociaal domein maatwerkarrangementen.	244	0	0
Totaal	787	0	0

Thema: Wmo

PGB Wmo (tv 6.791)

Wat mag het kosten						
x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	0	4.075	7.172	7.231	7.368	7.494
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	4.075	7.172	7.231	7.368	7.494

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Ondersteuning zelfstandig leven (PGB): ambulante zorg voorzieningen voor het ondersteunen van inwoners bij taken zoals het indelen van de dag, het leggen van contacten of ondernemen van activiteiten.	2.144	0	0 *
Beschermd Wonen (PGB): voor personen met psychische of psychosociale problemen die (tijdelijk) niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.	2.140	0	0
Personeelslasten:	1.529	0	0
WMO Hulp bij het Huishouden:	892	0	0
Overig: Maatschappelijke deelname/dagbesteding: voorzieningen deelname aan niet arbeidsmatige dagbesteding.	467	0	0
Totaal	7.172	0	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- WMO; extra volumegroei: structureel 1,3 miljoen oplopend naar 5,1 miljoen. Dit is verdeeld over meerdere taakvelden; in dit taakveld 0,1 miljoen oplopend naar 0,5 miljoen.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Ondersteuning zelfstandig leven (PGB): stijging van 2,1 miljoen in 2026 door de IV3 wijziging waarbij PGB's voor de Wmo zijn samengevoegd, zijn tevens indexeringen en compensatie in verband met volumegroei voor hulp bij het huishouden, ondersteuning zelfstandig leven, dagbesteding en beschermd wonen samengevoegd.

Thema: Wmo

Beschermd wonen (Wmo) (tv 6.811)

Wat willen we bereiken

1 Bevorderen van deelname aan de samenleving van inwoners die een beroep doen op beschermd wonen

De kans op het (her)vinden van zelfregie is het grootst als verblijf in opvang voorkomen kan worden of kortstondig is en iemand zo snel mogelijk weer zelfstandig kan wonen.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
% inwoners dat terugkeert in beschermd wonen (1)	2,74%	2%	2%	2%	2%	2%

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Verminderen instroom en bevorderen uitstroom beschermd wonen

We streven naar passende ondersteuning, zo licht mogelijk en daarmee voorkomen van instroom in Beschermd Wonen. Daarnaast maken we afspraken met woningcorporaties om de uitstroom te bevorderen.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Wonen eerst: prioriteit is om mensen zo veel en zo snel mogelijk zelfstandig te laten wonen met passende ondersteuning, het verder doorvoeren van het scheiden van wonen en zorg en uitstroom naar gemeente van herkomst.
- Voorbereiden contractering 2028: dit doen we in samenwerking met regiogemeenten binnen het financiële kader.
- Bestuurlijke samenwerkingsafspraken met regiogemeenten: dit gaat over de rolverdeling tussen centrumgemeente en regiogemeenten, verantwoordelijkheden en bijbehorende financiën.
- Voorkomen instroom, ook vanuit regiogemeenten: dit doen we o.a. door verbetering van de toegang, investeren in lokaal preventieaanbod, outreachend werk en het ondersteunen van mensen met psychische kwetsbaarheid.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	0	33.531	36.597	37.458	37.458	37.458
Baten	0	-700	-415	-700	-700	-700
Mutatie reserves	0	0	-1.066	-1.066	-1.066	-1.066
Saldo	0	32.831	35.116	35.692	35.692	35.692

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Beschermd Wonen (WMO): voorzieningen voor personen met psychische of psychosociale problemen die (tijdelijk) niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Hierbij wordt rekening gehouden met de verschuldigde eigen bijdrage. De mutatie in de reserve innovatie beschermd wonen betreft een in het najaar 2024 doorgevoerde correctie.	35.317	-415	-1.066 *
Innovatiebudget BW: regionaal budget voor het doorontwikkelen van de beweging van beschermd wonen naar beschermd en/of zelfstandig thuis.	1.254	0	0
Overig: personeelslasten.	26	0	0
Totaal	36.597	-415	-1.066

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- WMO extra volumegroei beschermd wonen: structureel 0,4 miljoen.
- Maatschappelijke infrastructuur extra indexatie: structureel 1,8 miljoen (verdeeld over meerdere taakvelden). In dit taakveld: 0,4 miljoen.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Beschermd Wonen (WMO): stijging van 3,7 miljoen in 2026 door IV3 wijziging waardoor PGB's voor beschermd wonen, hulp bij het huishouden, ondersteuning zelfstandig leven en dagbesteding zijn samengevoegd. Mutatie van 1,1 miljoen in reserve in 2026 door correctie storting in de innovatiereserve beschermd wonen.

Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo) (tv 6.812)**Wat willen we bereiken****1 Bevorderen van deelname aan de samenleving van inwoners die een beroep doen op de maatschappelijke opvang**

De kans op het (her)vinden van zelfregie is het grootst als verblijf in opvang voorkomen kan worden of kortstondig is en iemand zo snel mogelijk weer zelfstandig kan wonen.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
% inwoners dat terugkeert in de maatschappelijke opvang (1)	n.b.	3%	3%	3%	3%	3%

Wat gaan we daar voor doen**1.1 Verminderen instroom en bevorderen uitstroom maatschappelijke opvang**

We nemen maatregelen om de instroom in MO te beperken, door ondermeer preventie en maken afspraken met woningcorporaties om de uitstroom te bevorderen

In 2026 richten we ons vooral op:

- Voorkomen instroom ook vanuit regiogemeenten: dit doen we door te investeren in een lokaal preventieaanbod, outreachend werk, voorkomen huisuitzettingen en ondersteuning bij mensen met psychische kwetsbaarheid.
- Wonen eerst: we maken afspraken met o.a. woningcorporaties over andere woonoplossingen, het verder doorvoeren van het scheiden van wonen en zorg en uitstroom naar gemeente van herkomst.
- Dakloze EU-burgers: we begeleiden dakloze EU-burgers naar een bestendig perspectief in combinatie met een kleine winternoodopvang, bij voorkeur op een permanente locatie.
- Bestuurlijke afspraken en voorbereiden contractering 2028: de afspraken en contractering gebeurt in samenhang met Beschermd wonen. De afspraken gaan over de rolverdeling tussen centrumgemeente en regiogemeenten.
- Geweld in afhankelijkheidssituaties: structurele inzet op signalering en zorg, ook voor mannelijke slachtoffers. En het ontwikkelen van een plegeraanpak.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	0	26.450	26.992	20.392	20.648	20.648
Baten	0	-847	-874	-874	-874	-874
Mutatie reserves	0	-6.692	-6.723	-21	-21	-21
Saldo	0	18.911	19.395	19.497	19.753	19.753

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Maatschappelijke opvang: ondersteuning aan dak- en thuislozen in de vorm van 24-uursopvang en noodzakelijke begeleiding en activering/werk.	13.216	0	0 *
Opvang Oekraïners: onttrekking voor dekking tekorten op maatschappelijke opvang.	0	0	-6.702 *
Vrouwen- en gezinsopvang: ondersteuning van dakloze gezinnen en slachtoffers van huiselijk geweld in de vorm van 24 uursopvang en de noodzakelijke begeleiding.	6.529	0	0 *
Outreachend Werk en Mentale Gezondheid: onder meer wijk-GGD, Bemoeizorg en andere partners. Daarnaast activiteiten ter voorkoming van inzet GGZ-zorg.	2.830	0	0
Maatschappelijk Vastgoed: exploitatiekosten en huuropbrengsten.	1.042	-874	-21
Aanpak dakloze EU migranten: begeleiding van dakloze EU migranten naar werk en	1.607	0	0 *

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
woning of terug naar land van herkomst, met daarbij een kortdurende tijdelijke opvang.			
Winternoodregeling: nachtopvang van dak- en thuislozen bij winterkou.	1.069	0	0
Wet verplichte GGZ voorzieningen: verlenen van verplichte zorg aan mensen met een psychische aandoening.	525	0	0
Overig: met name aanpak dak- en thuisloosheid (0,3 miljoen), centrum seksueel geweld (0,3 miljoen) en slachtoffers huiselijk en eengerelateerd geweld (0,1 miljoen).	901	0	0
Totaal	27.719	-874	-6.723

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Maatschappelijke infrastructuur extra indexatie: structureel 1,8 miljoen (verdeeld over meerdere taakvelden). In dit taakveld: 0,2 miljoen.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- In de begroting 2025 zijn incidenteel in 2025 en 2026 middelen zijn onttrokken voor tekorten maatschappelijke opvang. Hierdoor in 2027 daling voor opvang Oekraïners in 2027 (6,7 miljoen in reserve), aanpak dakloze EU-migranten (1,6 miljoen) en vrouwen- en gezinsopvang (2,5 miljoen).

Thema: Wmo

Coördinatie en beleid Wmo (tv 6.91)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	9.257	9.529	9.515	9.505	9.505
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	9.257	9.529	9.515	9.505	9.505

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Personeelslasten:	9.529	0	0
Totaal	9.529	0	0

Thema: Jeugd

Jeugdhulp ambulant lokaal (tv 6.751)

Wat willen we bereiken

1 Jeugdigen ontwikkelen zich optimaal

Om de ontwikkeling te ondersteunen zetten we in op onder andere Kansrijke Start, stevig jongerenwerk in de wijk en een goede aansluiting tussen jeugd(hulp) en onderwijs.

2 Jeugdigen groeien zoveel als mogelijk op in een gezinssituatie

Jeugdigen groeien op bij hun ouders. Als dit (tijdelijk) niet mogelijk is, wordt een vervangende woonplek geboden, die zoveel mogelijk gericht is op de terugkeer naar huis.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
% jeugdigen tot 18 jaar met jeugdhulp (1)	10,8%	10,6%	10,5%	10,5%	10,5%	10,5%
% jeugdigen in verblijf t.o.v. alle jeugdigen (2)	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Stimuleren oplossingen in de nabije omgeving

Wat een jeugdige of gezin nodig heeft op het moment dat het minder goed gaat, is vaak beschikbaar via het eigen sociale netwerk, de buurt of in de sociale basis. Goede aansluiting tussen ondersteuning en het onderwijs is belangrijk.

1.2 Kwalitatief goede en effectieve hulp

De ondersteuningsvragen van de jeugdigen en het gezin staan centraal en de ondersteuning is gericht op het stimuleren van de eigen kracht van de jeugdigen en het gezin.

2.1 Bevorderen opgroeien in gezinssituatie

Om de gezinssituatie te ondersteunen schalen we 'Buurtgezinnen' verder op. Jeugdigen die tijdelijk helemaal niet thuis kunnen wonen vangen we zoveel mogelijk op in pleeggezinnen en gezinshuizen.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Hervormingsagenda Jeugd: binnen Samen voor Jeugd gaan we aan de slag met de opgaves reikwijdte, integraliteit, verblijf en verbeterde organisatie en beschikbaarheid van jeugdhulp.
- Borging Deltaplan Jeugd: we borgen initiatieven uit het Deltaplan Jeugd en onderzoeken tot welke schaalgrootte succesvolle initiatieven (maatschappelijk) rendement opleveren voor de stad.
- Collectieve bekostiging zorg in onderwijstijd: we geven verder vorm aan de collectieve financiering van jeugdhulp in onderwijstijd, waarop we middels diverse proeftuinen ervaring opdeden.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	0	9.408	8.263	8.073	7.830	7.847
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	9.408	8.263	8.073	7.830	7.847

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Jeugdhulp ambulant lokaal (multi): lokaal ingekochte jeugdhulp (alleen eigen gemeente) en sub regionaal ingekochte jeugdhulp (niet alle gemeenten uit de regio kopen samen in). Ambulante zorg in natura betreft vormen van jeugdhulp waarbij een jeugdige thuis woont.	7.948	0	0
Overig: o.a. inzet van een praktijkondersteuner jeugd bij de huisarts (0,3 miljoen).	315	0	0
Totaal	8.263	0	0

Jeugdhulp ambulant regionaal (tv 6.752)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	29.559	45.684	41.084	35.899	36.298
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	29.559	45.684	41.084	35.899	36.298

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Jeugdhulp ambulant regionaal; mono: op regionaal niveau (Samen voor Jeugd) ingekochte ambulante zorg. Vormen van jeugdhulp waarbij een jeugdige thuis woont. Hierbij hoort ook ambulante hulp die jeugdigen krijgen als ze in een pleeggezin wonen. Tevens vallen hier onder ook de kosten voor vervoer vanuit de verblijfslocatie van de jeugdige naar de locatie waar jeugdhulp wordt geboden.	45.328	0	0 *
Overig: met name ambulante crisiszorg (0,3 miljoen).	356	0	0
Totaal	45.684	0	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Project Storm: incidenteel 0,3 miljoen in 2026 en 0,1 miljoen in 2027.

Begroting 2026:

- Actualisatie bestuursopdracht sociaal domein: de inzet op Jeugd stijgt nog steeds waardoor aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn van 2,0 naar oplopend 2,3 miljoen structureel om dit risico te dempen. In dit taakveld: 1,8 miljoen.
- Mentale gezondheid van jongeren: in aanvulling op landelijke middelen (zoals via GALA, SPUK en een mogelijke toekomstige Wet Suïcidepreventie) reserveren we vanaf 2028 0,4 miljoen structureel.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Jeugdhulp ambulant regionaal; mono: stijging van 10,2 miljoen in 2026 en daling van 5,5 miljoen in 2028. In de meicirculaire 2025 is vanaf 2025 ten behoeve van jeugd structureel extra opgenomen. Daarnaast wordt het ingroei pad van de maatregelen van de Hervormingsagenda voor de jaren 2026 en 2027 verzacht met extra middelen. Per 2028 wijzigt het financiële beeld. In 2028 komt een volgende advies van de deskundigencommissie. Om hier niet op vooruit te lopen, heeft het Kabinet geen extra middelen toegevoegd vanaf 2028.

Thema: Jeugd

Jeugdhulp ambulant landelijk (tv 6.753)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	1.995	732	715	690	692
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	1.995	732	715	690	692

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Jeugdhulp ambulante landelijk: het Landelijk Transitiearrangement (LTA) is een set van afspraken die door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) landelijk wordt gemaakt met een beperkt aantal jeugdhulpaanbieders die uitzonderlijk aanbod hebben. Het betreft hier ambulante zorg.	732	0	0
Totaal	732	0	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Personeelslasten: daling van 1,3 miljoen in 2026 door effect gemeentebrede kostenverdeling.

Thema: Jeugd

Jeugdhulp met verblijf lokaal (tv 6.761)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	10.057	7.702	7.626	7.626	7.626
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	10.057	7.702	7.626	7.626	7.626

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Jeugdhulp met verblijf lokaal; multi: lokaal ingekochte jeugdhulp (alleen eigen gemeente) en sub regionaal ingekochte jeugdhulp (waarbij een deel, maar niet alle gemeenten uit de regio samen inkopen). Jeugdhulp met verblijf is jeugdhulp waarbij de jeugdige verblijft op de accommodatie van de jeugdhulpaanbieder, veelal in een groep met andere jeugdigen. Het betreft ook pleegzorg en verblijf in gezinshuizen.	7.702	0	0 *
Totaal	7.702	0	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Jeugdhulp met verblijf lokaal; multi: daling van 2,0 miljoen in 2026 door een herverdeling van de budgetten.

Thema: Jeugd

Jeugdhulp met verblijf regionaal (tv 6.762)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	19.482	21.423	20.832	20.028	20.092
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	19.482	21.423	20.832	20.028	20.092

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Jeugdhulp met verblijf regionaal; mono: op regionaal niveau (Samen voor Jeugd) ingekochte zorg met verblijf. Jeugdhulp met verblijf is jeugdhulp waarbij de jeugdige verblijft op de accommodatie van de jeugdhulpaanbieder, veelal in een groep met andere jeugdigen. Het betreft ook pleegzorg en verblijf in gezinshuizen.	16.796	0	0
Jeugdzorgplus: gesloten jeugdzorg waar jongeren alleen met een rechterlijke machtiging terecht komen.	3.144	0	0
Jeugdhulp met verblijf regionaal; crisis: plaatsingen van jeugdigen in verblijf.	1.483	0	0
Totaal	21.423	0	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Begroting 2026:

- Actualisatie bestuursopdracht sociaal domein: de inzet op Jeugd stijgt nog steeds waardoor aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn van 2,0 naar oplopend 2,3 miljoen structureel om dit risico te dempen. In dit taakveld: 0,3 miljoen.

Thema: Jeugd

Jeugdhulp met verblijf landelijk (tv 6.763)

Wat mag het kosten						
x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	0	3.878	2.643	2.628	2.574	2.579
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	3.878	2.643	2.628	2.574	2.579

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Jeugdhulp ambuland landelijk: het Landelijk Transitiearrangement (LTA) is een set van afspraken die door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) landelijk wordt gemaakt met een beperkt aantal jeugdhulpaanbieders die uitzonderlijk aanbod hebben. Het betreft hier zorg met verblijf.	2.643	0	0
Totaal	2.643	0	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Personeelslasten: daling van 1,8 miljoen in 2026 door effect gemeentebrede kostenverdeling.

PGB Jeugd (tv 6.792)

Wat mag het kosten						
x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	0	2.514	2.078	1.916	1.660	1.678
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	2.514	2.078	1.916	1.660	1.678

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
PGB Jeugd: het persoonsgebonden budget (PGB) is een bedrag waarmee een inwoner zelf zorg of ondersteuning regelt.	2.115	0	0
Personeelslasten:	-37	0	0
Totaal	2.078	0	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Personeelslasten: daling van 1,1 miljoen in 2026 door effect gemeentebrede kostenverdeling.

Jeugdbescherming (tv 6.821)

Wat willen we bereiken

1 Jeugdigen groeien op in een veilige omgeving ook wanneer ouders (tijdelijk) niet in staat zijn om hun gezag uit te oefenen

We investeren in de doorontwikkeling van verblijfsgroepen voor jeugdigen en zetten meer in op kleinschalig verblijf.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jeugdigen met jeugdbescherming (% van alle jeugdigen tot 18 jaar) (1)	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
Jeugdigen met jeugdreclassering (% van alle jeugdigen van 12 t/m 22 jaar) (1)	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Kwalitatief goede en effectieve hulp

We evalueren de gecontracteerde jeugdhulp via contractgesprekken en controles bij onze aanbieders.

1.2 Voorkomen van instroom

We investeren in vroege signalering en goede samenwerking tussen de Gecertificeerde Instellingen en de lokale toegang.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Instroom voorkomen: om de instroom te voorkomen, investeren we in vroege signalering, tijdige gezinsondersteuning en versterking van de samenwerking tussen de Gecertificeerde Instelling (GI) en de lokale toegang.
- Toekomstscenario: we werken aan de implementatie van het Toekomstscenario, via diverse deelprojecten in onze regio.
- Om- en afbouw gesloten jeugdzorg: als centrale gemeente van landsdeel Zuidoost coördineren we de af- en ombouw van de gesloten jeugdzorg (SPUK frictiekosten jeugdzorgplus).

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	0	5.335	5.910	5.924	5.938	5.938
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	5.335	5.910	5.924	5.938	5.938

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Jeugdbescherming: verplicht door de rechter opgelegde hulp bij opvoeding van kinderen.	5.910	0	0
Totaal	5.910	0	0

Thema: Jeugd

Jeugdreclassering (tv 6.822)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	900	1.070	1.073	1.075	1.075
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	900	1.070	1.073	1.075	1.075

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Jeugdreclassering: begeleiding van jongeren die met justitie in aanmerking zijn gekomen.	1.070	0	0
Totaal	1.070	0	0

Coördinatie en beleid Jeugd (tv 6.92)

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	8.389	8.484	8.408	8.361	8.365
Baten	0	-1.224	-1.589	-1.589	-1.589	-1.589
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	7.165	6.895	6.819	6.772	6.776

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Personeelslasten:	6.485	0	0
Regionale samenwerking: organisatiekosten voor het samenwerkingsverband Samen voor Jeugd ten behoeve van regionale inkoop en coördinatie van crisishulp.	975	-1.589	0
Coördinatie en beleid Jeugd; multi: maatwerkvoorzieningen in het kader van multi arrangementen jeugdhulp.	696	0	0
Overig: algemene kosten jeugd.	328	0	0
Totaal	8.484	-1.589	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Begroting 2026:

- Jong040: voortzetting kost 0,1 miljoen structureel.

3a. Woningbouw en fijne wijken

Woningbouw en fijne wijken

Door middel van woningbouw, stedelijke vernieuwing en ruimtelijke ontwikkeling streven we naar een aantrekkelijke en duurzame woon- en leefomgeving voor huidige en nieuwe bewoners. Dat doen we door te werken aan samenhangende integrale gebiedsontwikkelingen, zoals Spoorzone, Internationale Knoop XL, Stadhuisplein, VDMA, Schellenskwartier, Kanaalzone-Zuid naast de ontwikkelingen in de wijken; projecten als Stadshart Woensel, Kastelenplein, Evoluonpark. Ontwikkelingen die de bestaande buurt meteen een opknapbeurt geven.

Daarbij is een goed functionerende woningmarkt van belang, die zowel invulling geeft aan de ambities van de stad (binden van talent) als aan de solidaire stad van twee snelheden. We transformeren en verdichten en we streven naar voldoende betaalbare koop- en sociale huurwoningen in al onze wijken. Hierbij stimuleren wij de verduurzaming van de (bestaande) woningvoorraad en innovatie in bouwen en wonen. Ook zetten we in op bescherming en hergebruik van het historisch erfgoed. We faciliteren initiatieven uit de stad door slagvaardig en klantgericht samen te werken en onze ruimtelijke instrumenten zo efficiënt en transparant mogelijk in te zetten. Daarbij is het streven om inwoners zo veel mogelijk bij de ontwikkelingen in de stad te betrekken. Hiervoor wordt onderzocht of een Woonraad daarvoor het beste middel is.

In de Woonvisie van 2015 heeft de gemeenteraad het kader voor het gemeentelijk woonbeleid vastgelegd. Het Woonprogramma 2021-2025 is de uitwerking hiervan en deze is geactualiseerd. Deze actualisering is vooruitlopend op het op te stellen Volkshuisvestingsprogramma (2026).

In het programma;

- Forse groei van de woningvoorraad om de vraag naar woningen op te kunnen vangen.
- Een evenwichtig woningaanbod, zodat alle inwoners een betaalbare woning kunnen vinden.
- Voldoende geschikte woningen voor kwetsbare inwoners.
- Een innovatieve stad met creatieve oplossingen voor woningbouw, zoals tijdelijk wonen.

Met de innovatieagenda wonen wordt ingezet op het aanjagen van innovatieve initiatieven en het faciliteren van innovatie om sneller, betaalbaarder, duurzamer, naar behoefte, flexibeler en slimmer woningen te realiseren.

Samen met partners in de stad wordt ingezet op "Beter benutten" door optoppen; het beter benutten van woningen met deelconcepten en flexibel gebruik van gebouwen.

Het college zet zich al geruime tijd in op het versnellen van de bouw binnen de stadsgrenzen, met de nadruk op sociale- en middenhuur en middeldure koop. Dit sluit aan bij de bouwversnellingsafspraken in het kader van de Woondeal, die in 2023 is afgesloten en de met regio, Rijk en Provincie gemaakte afspraken over verstedelijking in het Verstedelijkingsakkoord.

Het in 2024 ondertekende Beethoven-convenant zorgt tot 2030 naar verwachting voor een versnelde groei van het aantal arbeidsplaatsen in onze regio en dus ook voor een sterk verhoogde vraag naar woningen. De regionale afspraken worden hierop aangepast en bij het te vernieuwen woonbeleid wordt hier op ingespeeld.

Doelen

- Een aangenaam woon- en leefklimaat in Eindhoven.
- Faciliteren van de groei van de stad
- Groei van de woningvoorraad
- Een energiezuinige corporatiewoningvoorraad
- CO2-reductie woningen

Highlights 2026 uitvoeringsprogramma bestuursakkoord

Woningbouw

1. Eindhoven bouwt door.
2. Innovatie op het proces en het product. Denk hierbij aan het parallel plannen bij woningbouwprojecten en het vergroten van soorten woonvormen.
3. Woonprogramma onder de Omgevingswet.
4. Open Eindhoven: het verhaal over de verdichting van de stad en daarmee ook over de gebiedskaders.

Wijken

5. Versterking van een prettige leefomgeving door te werken vanuit het perspectief van de wijk en de inwoners: concrete uitvoering van door inwoners aangedragen initiatieven en door inspraak en inwonersparticipatie.
6. Komen tot een richtinggevende visie voor buurtontmoeting (o.a. buurthuizen en bibliotopen) voor alle inwoners in de groeiende stad. Met daarbij een beschrijving van de (nieuwe) rol van de gemeente als facilitator.
7. Het op- en inrichten van de nieuwe sector Gebieden & Wijken. Het doorontwikkelen van de rol van de gebiedscoördinator, het doorontwikkelen van datasturing bij gebiedsgericht werken om de uitvoeringskracht te verhogen. Het onderzoek naar de her-allocaatie van middelen. Het maken van een fundamentele visie op wat gebiedsgericht werken voor de organisatie en onze stakeholders betekent. Het integreren van de inwoners – en overheidsparticipatietaak vanuit S&O in de nieuwe sector. Het opvolgen van het dossier actiegebieden en het creëren van een goede samenwerking en heldere rolverdeling met het PACT.
8. De verdere professionalisering van het Pact Woensel Zuid. Met een sterk programmabureau dat ondersteunend en faciliterend is voor de uitvoeringscoalities, die daadwerkelijk opgestart zijn en stappen zetten om met de bewoners te werken aan de concrete vraagstukken.

Financiële kerngegevens

Thema	Taakveld	Lasten	Baten	Mut.res.	Saldo
Woningbouw en fijne wijken	Ruimte en leefomgeving (tv 8.1)	30.175	-5.671	-2.507	21.997
	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) (tv 8.2)	56.067	-54.450	1.206	2.823
	Wonen en bouwen (tv 8.3)	26.615	-12.499	14.500	28.616
Woningbouw en fijne wijken		112.857	-72.620	13.199	53.436

BBV-indicatoren

Indicator	peiljaar	NL	100-300	> 300	Eindhoven
Gemiddelde WOZ waarde (x € 1.000)	2025	398	377	439	391
Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen)	2024	8,4	9,5	9,7	13
Demografische druk	2025	70,7	64	51,7	55,1
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	2025	957	948	958	865
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	2025	1050	1036	1074	977

Verbonden partijen

BIC partner 1 bv

Doelstellingen van de aankoop zijn o.a. het versterken van regionaal innovatie-ecosysteem (Brainport Eindhoven), het langdurig beschermen van essentiële publieke functies en het beter vorm kunnen geven aan de strategische samenwerking over geheel BIC. Dit draagt in brede zin blijvend bij aan de banen van de toekomst, het (toekomstig) verdienvermogen, de economische veiligheid en vernieuwing voor maatschappelijke opgaven. De gemeente heeft na de aankoop de aandelen van zowel de stille vennoten (2 B.V. 's) als de beherend vennoot (1 B.V.) in de commanditaire vennootschap (BIC C.V.) verkregen. De beherend vennoot (BIC GP B.V.) heeft de dagelijkse leiding over het bedrijf (de C.V.), de stille (of commanditaire) vennoten zijn de investeerder in het bedrijf.

BIC partner 2 bv

Zie BIC partner 1 bv.

BIC GP

Zie BIC partner 1 bv.

BIC CV

Zie BIC partner 1 bv.

Ontwikkelingsmaatschappij gebiedsontwikkeling Fellenoord B.V.

Dit jaar werken we toe naar de uitvoering van clusters (met focus op clusters 1,2 en 9) om woningbouw te realiseren. Daarnaast de actualisatie van de kaders; verdere uitwerking van het ruimtelijk raamwerk en daarmee herijking van de business case/grond exploitatie.

Park Strijp C.V.

Dit betreft een samenwerkingsverband met VolkerWessels voor ontwikkeling van vm. Philips-locatie Strijp S met de ambitie om een kwalitatief aantrekkelijk en bruisend hoogstedelijk gebied te maken voor nieuwe gebruikers; cultuuruitingen, innovaties, bedrijfjes, evenementen en bewoners. Primaire doelstelling van de gemeente is de kwaliteitsverbetering van het Plangebied, de wijk en de stad door de herontwikkeling van de huidige bedrijfsbestemming in wervende woon-, werk- en centrumfuncties zoals voorzien in het Masterplan. De doelstelling van Park Strijp C.V. is een kostendekkende grondexploitatie tegen een beheersbaar risico ten behoeve van een vernieuwd stedelijk gebied met hoge dichtheid, hoge kwaliteit en hoge mate van functiemenging, met een zodanige flexibiliteit in plan en programma dat ingespeeld kan worden op marktontwikkelingen met een wervend hoogstedelijk milieu, met ruimte voor een maximale 'woon- resp. werk-ladder', en van hoogwaardige kwaliteit.

Park Strijp Beheer B.V.

Zie Park Strijp C.V.

Leefbare wijken

Leefbare wijken door integraal gebiedsgericht werken

De gemeente Eindhoven blijft zich ontwikkelen in een periode van grote groei. Deze schaa sprong vraagt om een gestructureerde, duurzame en integrale aanpak, met blijvende aandacht voor de leefbaarheid in alle wijken van de stad. Zoals vastgelegd in het Bestuursakkoord, werken we vanuit het perspectief van de wijk. De opgaven in de wijk en de complexiteit hiervan blijven leidend voor de wijze waarop de gebiedsgerichte aanpak wordt georganiseerd.

Aanpak voor de hele stad

In 2026 zetten we een belangrijke stap in de doorontwikkeling van het integraal gebiedsgericht werken. We versterken de gemeentelijke slagkracht op gebiedsniveau en starten met het inrichten van stadsdeelteams en het werken met een gebiedscyclus bestaande uit analyse, plan, agenda en monitor.

Deze gebiedscyclus biedt structuur en maakt een lerende aanpak mogelijk. Door te starten met een gezamenlijke analyse kunnen we beter inspelen op lokale opgaven. Plannen en agenda's helpen om prioriteiten te stellen en inzet te coördineren. Monitoring laat zien wat werkt en waar bijsturing nodig is. Zo werken we gericht, transparanter en effectiever aan leefbare en toekomstbestendige gebieden.

Het doel is dat er zeven stadsdeelteams komen. Relevante gemeentelijke sectoren en externe partners worden actief betrokken bij de stadsdeelteams en gestimuleerd om hun werk meer gebiedsgericht te organiseren.

Gebiedsgericht denken en handelen moet een vanzelfsprekend onderdeel worden van de dagelijkse praktijk.

De betrokkenheid van bewoners is hierin cruciaal. Zij kennen hun wijk het beste en leveren waardevolle inzichten voor een gedragen aanpak. De samenwerking tussen gemeente, partners en bewoners wordt hierdoor versterkt.

De inrichting van deze aanpak is maatwerk: elk gebied krijgt wat het nodig heeft. De invulling zal dus niet overal gelijk zijn.

Onze focus ligt in 2026 op de versterking van de gemeentelijke organisatie én de samenwerking met inwoners en onze netwerkpartners.

Pact Woensel Zuid

Het Pact Woensel Zuid blijft een belangrijk speerpunt binnen de gebiedsgerichte aanpak. Vanuit het Nationaal Programma Leefbaarheid & Veiligheid is het stadsdeel Woensel Zuid sinds juli 2022 aangewezen als 'stedelijk focusgebied'. Het Pact is een zelfstandig samenwerkingsplatform waarbinnen diverse instanties/partners en bewoners werken aan de vijf centrale thema's van het Pact: samen sterker, samen leren, samen wonen, samen leven en samen werken.

Als gemeente zijn we één van de deelnemende partners binnen het Pact Woensel Zuid en we bieden ondersteuning met een jaarlijkse bijdrage van € 400.000 voor het programmabureau Pact Woensel Zuid. Ook verstrekken we subsidies zodat de toegekende rijksmiddelen kunnen worden ingezet in Woensel Zuid. Projecten die in aanmerking komen voor subsidie dragen bij aan een leefbare en veilige wijk: verminderen van armoede, het versterken van weerbaarheid, het ondersteunen van jonge kinderen, het verbeteren van de leefomgeving en het begeleiden van mensen naar werk.

Thema: Woningbouw en fijne wijken

Ruimte en leefomgeving (tv 8.1)

Wat willen we bereiken

1 Een aangenaam woon- en leefklimaat in Eindhoven.

Om de groei van de stad, die plaats vindt in de vorm van verdichting, in goede banen te leiden, moet de stad aantrekkelijk en leefbaar zijn: openbare ruimte, veel groen, een breed woningaanbod, goede voorzieningen etc.

2 Faciliteren van de groei van de stad

Aan de gemeente worden veel bouwinitiatieven voorgelegd. Om de bouwopgave mogelijk te maken zetten we gecoördineerd planologische instrumenten in, zoals planwijzigingen, vergunningverlening en ontheffingen.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Rapportcijfer voor Eindhoven als stad om in te wonen en te leven (1)	7,5	7,6	7,6	7,6		

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Kwaliteitseisen stellen aan (nieuwe) bebouwing en de inrichting van de openbare ruimte

We stellen kwaliteitseisen aan bijv. stedenbouw, duurzaamheid, klimaat, mobiliteit, woonproduct en groen. In de centrumgebieden zijn die hoger dan in de reguliere woonwijken, vanwege het verschil in dynamiek, drukte en ruimtegebruik.

2.1 Beperken doorlooptijden bouw- en aanlegvergunningen

We beperken doorlooptijden van (bouw)vergunningen, vrijstellingen en ontheffingen tot maximaal de wettelijke termijn. Daarnaast zetten wij ons in voor een sneller en transparanter proces.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Knoop XL: Stationsgebied Zuid: Voor ontwikkeling District-E is start bouw voorzien, daarmee zijn alle toe te voegen woningen in het gebied in uitvoering. Fellenoord: Toewerken naar de uitvoering van clusters, met focus op clusters 1, 2 en 9.
- Eindhoven Noordwest (1.1): Er wordt gewerkt aan strategische ontwikkelingen die bijdragen aan de schaa sprong van de Brainportregio. Tevens ligt er een grote mobiliteitsopgave in Eindhoven NW en regio die de komende jaren veel extra inzet en afstemming met de regio zal vragen
- Brainport Industries Campus (1.1): Voor BIC Noord zal in 2026 de ruimtelijke procedure worden afgerond inclusief de wegenstructuur. Voor BIC 2 is de verwachting eind 2026 start bouw. In 2026 zal de definitieve structurering BIC 1 verder vorm krijgen.
- Gebiedsontwikkeling Zuidwest-as: Twee gebiedskaders worden in 2026 afgerond en voor ontwikkeling INCK (400 woningen) is start bouw voorzien. Voor Kastelenplein werken we het stedenbouwkundig ontwerp uit naar een omgevingsplan en wordt de grondexploitatie vastgesteld.
- Verstedelijkingsopgave Brainport 2040/2050: We werken de vervolgonderzoeken uit die op het BO MIRT 2025 worden vastgesteld. Hierbij gaat het om de ruimtelijke vertaling van de woningbouwbehoefte en werklocaties inclusief randvoorwaarden (zoals energie, mobiliteit, voorzieningen) vanaf 2030.
- Eindhoven Airport District (1.1): in 2026 wordt er uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma 2024-2027, o.a. door ontwerp Middenpark en vergroening Luchthavenweg.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	21.882	15.528	30.175	29.926	34.515	24.127
Baten	-18.962	-3.807	-5.671	-5.683	-9.704	-1.539
Mutatie reserves	14.987	3.383	-2.507	-2.857	-2.598	-924
Saldo	17.907	15.104	21.997	21.386	22.213	21.664

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Personeelslasten:	9.140	0	0 *
Projecten faciliterend GB (F): Lasten en baten van projecten grond waarvoor de gemeente een faciliterende rol heeft richting private ontwikkelaars. De baten en lasten muteren over de jaarschijven. Voor nadere toelichting zie paragraaf 3g Grondbeleid.	3.719	-3.719	0 *
Exploitatieprojecten:	3.261	-1.217	-1.172 *
Beethoven:	5.135	0	0 *
Progr organisatie MIRT+ Stationsdistrict:	3.771	0	0
Kapitaallasten:	2.716	0	0 *
Reserve Strategische investeringen:	0	0	-1.050 *
Gronddepot:	391	-635	0
Overig: o.a. gebiedsontwikkelingen binnenstad (0,5 miljoen), programma binnenstad (0,3 miljoen), programma-sturing Eindhoven Noordwest (0,3 miljoen), Open Eindhoven (0,2 miljoen), baten voor uitvoering handhaving BWT en onttrekking uit RSMMM.	2.042	-100	-285 *
Totaal	30.175	-5.671	-2.507

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Overheveling SSKL van programma 'ondernemende stad' naar 'levendige stad': structureel 0,60 miljoen.
- BIC1 rentekosten structureel 2,2 miljoen.
- Verlengen serieel incidenteel vanaf 2029 KnoopXL: incidenteel 0,9 miljoen gedekt uit RSI.
- Gebouwen kaders (MMC TUE/campus 3): incidenteel 0,4 miljoen in 2026 en 0,3 miljoen in 2027, dekking uit RSI.
- Stadhuisplein ontwerp Binnenstad: incidenteel 0,5 miljoen in 2026 en 0,4 miljoen in 2027, dekking uit RSI.

Begroting 2026:

- Wonen: 2,4 miljoen incidenteel voor tijdelijke formatie voor de uitvoeringscapaciteit voor 4 jaar, waarvan 2,0 miljoen in dit taakveld.
- SSKL BIC Noord: oplopend naar structureel 1,0 miljoen vanaf 2029.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Beethoven: vanaf 2026 structureel budget kapitaallasten van 5,1 miljoen voor co-financiering en storting in RSI van 5,1 miljoen in 2026.
- Projecten facilitaire projecten: de mutaties zijn het gevolg van fasering; in 2025 bedraagt het saldo van de lasten en baten 2,8 miljoen (baten) en lopen daarna af naar 0,7 miljoen in 2029 (baten). Zie hiervoor paragraaf 3g Grondbeleid onder 'lasten en baten per taakveld'.
- Personeelslasten: stijging van 4,7 miljoen in 2026 en daling van 1,3 miljoen in 2029 door met name effect kostenverdeling.
- Exploitatieprojecten: mutaties met name door project Woensel-Zuid: stijging lasten van 3,2 miljoen in 2028 en daling 5,5 miljoen in 2029; baten: stijging van 2,4 miljoen in 2028 en daling van 3,7 miljoen in 2029.

Thema: Woningbouw en fijne wijken

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) (tv 8.2)

Gebiedsontwikkeling in Eindhoven krijgt mede vorm via grondexploitaties. Deze grondexploitaties voegen waarde toe voor met name de beleidsthema's wonen, economie (kantoren, bedrijventerreinen en detailhandel) en maatschappelijke voorzieningen (onderwijs, cultuur en sport). In de Meerjaren Prognose Grondexploitaties en Private Ontwikkelingen (MPG) wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over deze grondexploitaties.

Grond zetten we in als middel om sturing te geven aan de doelstellingen van andere beleidsthema's. In de paragraaf grondbeleid (paragraaf 3g) is informatie over de Nota Grondbeleid opgenomen, evenals enkele specifieke kernegevens en kengetallen. We nemen de regie, bij iedere vorm van grondpolitiek. Op deze wijze

houden wij grip op de stad: we continueren wat goed is en gaan ongewenste ontwikkelingen zoveel mogelijk tegen.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	50.067	54.650	56.067	44.491	41.059	39.388
Baten	-46.917	-51.853	-54.450	-43.060	-39.588	-37.958
Mutatie reserves	8.616	7.430	1.206	1.466	1.466	1.466
Saldo	11.767	10.227	2.823	2.897	2.937	2.896

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Grondexploitaties niet bedrijventerreinen: Voor projecten grond waarbij we de gebiedsontwikkeling zelf oppakken. O.a. voor grondverwerving, bouw- en woonrijpmaken, bovenwijkse voorzieningen, verkoop van bouwrijpe gronden, verwijderen van explosieven. De mutaties tussen de jaren zijn het gevolg van fasering. Zie paragraaf 3g Grondbeleid.	46.191	-46.226	877 *
Gronden in voorraad (bebouwd): Beheerkosten (o.a. onderhoud, zakelijke lasten) en opbrengsten (huurinkomsten, incidentele verkopen).	4.134	-5.018	0 *
Grondtransactie/ erfpachtovereenkomst PSV: storting in risicoreserve PSV.	2.151	-2.648	329
Personeelslasten:	1.703	0	0
Kapitaallasten:	1.502	0	0
Maatschappelijke opvang:	386	-558	0
Totaal	56.067	-54.450	1.206

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026

- Verlengen serieel incidenteel vanaf 2029: verwerving grond (beheer): incidenteel 0,1 miljoen.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Grondexploitaties niet bedrijventerreinen: de mutaties zijn het gevolg van fasering; in 2025 bedraagt het saldo van de lasten en baten 22,2 miljoen (baten) en slaat daarna om in 8,0 miljoen (lasten) in 2029. Zie hiervoor paragraaf 3g Grondbeleid onder 'lasten en baten per taakveld'.
- Gronden in voorraad (bebouwd): stijging van 2,3 miljoen in lasten en 3,6 miljoen in baten in 2026 door diverse verwervingen van onroerende zaken in 2025.
- Eindhoven bouwt door fase 2: mutatie van 7,5 miljoen in reserve in 2026 doordat bij de kadernota 2025 incidenteel € 7,5 miljoen is toegekend voor versnelling van woningbouw en via de begroting 2025 in de saldireserve specifiek gestort. Door het incidentele karakter hiervan leidt dit tot een mutatie in 2026 ten opzichte van 2025.

Thema: Woningbouw en fijne wijken

Wonen en bouwen (tv 8.3)

Wat willen we bereiken

1 Groei van de woningvoorraad

De vraag naar woonruimte is groot. Er zijn veel onzekerheden in de markt, zoals rentestijging, gestegen bouwkosten en schaarste aan materiaal en personeel. We werken nauw samen met corporaties en marktpartijen om de woningproductie op peil te houden.

2 Een energiezuinige corporatiewoningvoorraad

We hebben als stad klimaatdoelstellingen. De huidige energieprijzen brengen steeds meer huishoudens in de problemen. We leggen daarom afspraken over een energiezuinige corporatiewoningvoorraad vast in het

Wat willen we bereiken

duurzaamheidspact en de prestatieafspraken.

3 CO2-reductie woningen

Doelstelling klimaatverordening 2016: klimaatneutraal in 2050 en 55% in 2030 ten opzichte van 1990. Circulaire samenleving in 2050 en 50% minder primaire grondstoffen in 2030.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Omvang woningvoorraad (1)	119.370	123.056	125.056	128.056	131.056	134.056
Directe CO2-uitstoot Woningen of Klimaatverordening (Kton) (3)	233 (2023)	232	247	227	206	186

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Toevoegen van woningen

Dit vraagt enerzijds om uitvoeren en herijken van het maatregelenpakket Eindhoven Bouwt Door en anderzijds om maatwerkoplossingen bij projecten die in de Knel zitten. De bouwkostenstijgingen, gebrek aan personeel zorgen voor een extra uitdaging.

1.2 Toevoegen van sociale huurwoningen

In de prestatieafspraken met de corporaties maken we afspraken over de te realiseren aantallen sociale huurwoningen. Dit is onderdeel van de gezamenlijke investeringsagenda.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Opstellen volkshuisvestingsprogramma: 1 januari is de voorziene datum van invoering van de Wet regie op de Volkshuisvesting. Met deze wet wordt de verplichting opgelegd aan gemeente om een Volkshuisvestingsprogramma op te stellen
- Studentenhuisvesting intensiveren: De groei van (internationale studenten) neemt toe, dit leidt tot vraag naar extra studentenwoningen. Ook in de Beethovendeal zijn hier afspraken over gemaakt.
- Opstellen van prestatieafspraken 2026 e.v.: De huidige prestatieafspraken lopen van 2023-2026
- Regionale samenwerking wonen (-en zorg) intensiveren: Op MRE niveau worden regionale woningbouwafspraken gemaakt
- Uitvoering geven aan het programma van het Duurzaamheidspact: hierin zijn een veelheid aan projecten en activiteiten onderverdeeld in 4 pijlers: kwaliteit van leven, natuurlijke stad, duurzame materialen & gesloten kringlopen, energie & CO2-reductie.
- Voorbereidende werkzaamheden voor het aanwijzen van warmtekavels: Ondertussen worden de bestaande aanpakken in de startbuurten onverminderd voortgezet: 't Ven-Lievendaal en Eindhoven Noordoost.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	28.766	24.115	26.615	21.195	21.141	20.040
Baten	-13.280	-11.741	-12.499	-12.491	-12.481	-12.325
Mutatie reserves	7.037	-2.799	14.500	-62	-62	1
Saldo	22.524	9.575	28.616	8.642	8.598	7.716

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Personeelslasten:	11.921	0	0 *
Bouwvergunningen en milieuvergunningen: kosten en opbrengsten leges	667	-9.435	0
Woonwagenbeleid:	4.098	0	0
Maatschappelijk Vastgoed:	1.775	-2.115	12
Gebiedsgerichte aanpak: onttrekking uit RSMMM.	947	0	-709 *
Kapitaallasten:	1.544	0	0
Slim verduurzamen vastgoed:	549	-634	-18
Stelpost Bestuursakkoord 2022 Wijkvernieuwing 3.0:	1.036	0	0
Stadsdeelbudget Kleine fysieke ingrepen OR:	907	0	0
Exploitatieprojecten:	650	0	-250 *
Overig: o.a. financiële ondersteuning EBD (0,5 miljoen), wet goed verhuurderschap (0,5 miljoen), woningbouwoffensief (0,2 miljoen), bestedingen welstand (0,2 miljoen) en regionale urgentiecommissie (0,2 miljoen), opbrengsten van kapvergunningen (0,2 miljoen) en uitwegvergunningen (0,1 miljoen) en onttrekking uit de saldireserve specifiek.	2.521	-315	15.465 *
Totaal	26.615	-12.499	14.500

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Pact Woensel Zuid: jaarlijkse bijdrage van structureel 0,4 miljoen.
- Wonen: incidenteel 0,9 miljoen (excl. overheadkosten): 0,5 miljoen in 2026 (waarvan 0,2 in dit taakveld) en 0,1 miljoen per jaar t/m 2029.
- Formatiewijziging Woensel Centrum: 1,3 miljoen (verdeeld over meerdere taakvelden), met dekking uit RSI.

Begroting 2026:

- Woonwagenlocaties: 1,3 miljoen incidenteel voor brandveiligheid en 2,2 miljoen incidenteel voor de volgende 3 nieuwe kansrijke locaties.
- Ateliers (startende designers): voor de permanente inzet van het pand aan de Heezerweg: structureel 0,1 miljoen.
- Uitbreiding van miva-toiletten: 1,5 miljoen incidenteel voor een nulmeting en de realisatie van indicatief 250 aanpassingen.
- Woningbouwversnelling: voor de jaren 2026 en 2027 € 8 miljoen per jaar, bestaande uit € 7,5 miljoen voor Eindhoven Bouwt Door en € 0,5 miljoen voor het ontwikkelen van volkshuisvestingsprogramma.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Personeelslasten: minder inhuur (7,9 miljoen, invulling moet nog plaats vinden) en meer personeelskosten door gemeentebrede effect van kostenverdeling / CAO (5,9 miljoen).

3b. Bereikbaarheid

Bereikbaarheid

Eindhoven groeit! Verantwoorde leefbare groei vraagt om doorontwikkeling van ons mobiliteitssysteem. Gezien de groei van de stad is het niet leefbaar om het huidige autogebruik te continueren of evenredig mee te laten groeien met het aantal inwoners. Om de stad bereikbaar en leefbaar te houden, stimuleert Eindhoven duurzame vormen van mobiliteit, zoals lopen, fietsen, deelmobiliteit en openbaar vervoer. In maart 2024 heeft de gemeenteraad het Masterplan Mobiliteit vastgesteld als een wenkend perspectief van een leefbare en aangename stad. In mei 2025 is het dossier Mobiliteit in balans vastgesteld, met de uitwerking van de verkeerscirculatie binnen de ring en verbeteringen op de Ring met daarbij concrete investeringsvoorstellen. We hebben een investeringsopgave van ruim 625 miljoen euro voor de komende jaren voor infrastructurele projecten voor de voetganger, fiets, bus en auto. Deze investeringen dragen bij aan de verkeersveiligheid, de ruimtelijke kwaliteit en vergroening, het behalen van onze CO2 doelen en de doorstroming en betrouwbare bereikbaarheid van onze stad. Het gaat daarbij ook om investeringen die voorwaardelijk zijn om de forse woningbouwambities te realiseren. Het gaat om het autoluwer maken van de binnenstad en het verbeteren van de doorstroming op de Ring door bijvoorbeeld ongelijkvloerse kruisingen en herinrichtingen. En ook om het bevorderen van de mobiliteitstransitie door nieuwe fietsenstallingen, de aanleg van fietstunnels en bruggen, aantrekkelijke deelmobiliteit en de herinrichting naar '30 km gebieden' van de radialen en de straten binnen de Ring. Dit gaat uiteraard niet zonder cofinanciering te vinden bij Provincie, Rijk en mogelijk Europa. Het is een ambitieus en samenhangend investeringsprogramma dat we randvoorwaardelijk vinden voor een verantwoorde groei van de stad. Ons voornemen om de parkeertarieven stapsgewijs te laten groeien tot het gemiddelde van de G4 en de Brabantse steden in 2030 geeft ruimte in de algemene dekkingsmiddelen.

Openbare ruimte

Het thema openbare ruimte draagt bij aan een compacte, gezonde, groene en toekomstbestendige stad met veel nieuw groen en water. De openbare ruimte wordt steeds intensiever gebruikt. Dit geeft een grote druk op het onderhouden van de openbare ruimte. Het is daarom belangrijk dat het onderhoudsniveau van de openbare ruimte aan de vastgestelde (basis)kwaliteit voldoet. Bewoners, ondernemers en bezoekers moeten prettig wonen in een schone, veilige en voor iedereen toegankelijke buurt, met voldoende plekken om elkaar te ontmoeten. Met de uitvoering van het jaarlijks onderhoudsprogramma en het uitvoeren van het dagelijks beheer en onderhoud willen we dit doel bereiken. Onderhoud aan de openbare ruimte is niet alleen een doel om de buitenruimte veilig en netjes te houden, maar ook een middel om de openbare ruimte toekomst- en klimaatbestendig te maken. CO2 reductie en klimaatadaptatie worden hierin steeds belangrijker. Daarom wordt bij (her)inrichting van de boven- en ondergrondse infrastructuur waar mogelijk bijgedragen aan klimaat- en circulaire doelstellingen. In taakveld 2.1 is opgenomen welke reductie van CO2 uitstoot we bij de aanleg en onderhoud van de openbare ruimte de komende jaren willen bereiken. De projecten die we in de openbare ruimte uitvoeren, pakken we integraal aan o.a. met de thema's groen, water en verkeer om invulling te geven aan de opgaven uit de omgevingsvisie, waaronder het vergroenen en het gezonder en leefbaarder maken van de stad.

Doelen

- Verbinding
- Vrijheid voor iedereen
- Ruimte maken
- Schoon / CO2-reductie mobiliteit
- Veilig
- Gezondheid
- Ontspannen
- Openbare ruimte
- CO2 reductie fysieke werken openbare ruimte

Highlights 2026 uitvoeringsprogramma bestuursakkoord

1. Mobiliteit-in-Balans: de voorbereiding en invoering van het verkeerscirculatieplan voor de binnenstad, de aanleg van nieuwe pleinen in het centrum en de aanleg van enkele ongelijkvloerse kruisingen op de Ring, daar richten we ons op in 2026. Met de vaststelling van Mobiliteit in Balans zijn locaties waar publieke ruimte en filters komen geïdentificeerd. Met deze maatregelen verminderen we de verkeersdruk in woonwijken en het centrum en dragen we bij aan verbetering van de doorstroming.
2. De Ring: investeringen in de Ring van Eindhoven zijn cruciaal en het ontlast het stadscentrum door het doorgaand verkeer om de stad heen te leiden. We starten het onderzoek en ontwerp voor onder andere de Aansluiting Nieuwe Fuutlaan op de Ring, bouwen een onderdoorgang voor fietsers bij de Beemdstraat/Limburglaan en werken kleinschalige maatregelen op de Ring uit.
3. 30 km/uur straten: de uitbreiding van 30 km/uur zones draagt bij aan verkeersveiligheid en leefbaarheid in woonbuurten. Deze maatregel beschermt kwetsbare weggebruikers zoals fietsers en voetgangers, en creëert een prettigere woonomgeving voor alle inwoners. We bereiden de opstart van participatie over herinrichting 6 radialen binnen de Ring naar principes 30 km per uur voor.
4. Deelfietsen: we voeren de concessie deeltweewielers in voor een betrouwbaar, beschikbaar en betaalbaar aanbod van deelfervoer. We verbeteren het deelfietsensysteem en bieden inwoners en bezoekers flexibele mobiliteit. Door strategische keuzes en plaatsing van deelfietsen bij OV-knooppunten, winkelcentra en bedrijventerreinen ondersteunen we multimodale reizen en verminderen we de afhankelijkheid van de auto.

Financiële kerngegevens

Thema	Taakveld	Lasten	Baten	Mut.res.	Saldo
Bereikbaarheid	Verkeer en vervoer (tv 2.1)	58.104	-3.669	-1.450	52.985
	Parkeren (tv 2.2)	9.837	-3.901	-181	5.755
	Economische havens en waterwegen (tv 2.4)	287	-119	0	168
	Openbaar vervoer (tv 2.5)	2.156	-13	0	2.143
Bereikbaarheid		70.384	-7.702	-1.631	61.051

Verbonden partijen

Eindhoven Airport N.V.

Samenwerkingsverband met de provincie Noord-Brabant en Schiphol Nederland BV voor de exploitatie van voorzieningen ten behoeve van de burgerluchtvaart op de militaire vliegbasis Eindhoven.

Verkeer en vervoer (tv 2.1)

Wat willen we bereiken

1 Verbinding

Voor de Ring het pakket aan maatregelen uitwerken ter verbetering van de doorstroming, veiligheid en leefbaarheid en vermindering van de barrièrefunctie. En verbeteren van netwerken voor fietsen, lopen en openbaar vervoer.

2 Vrijheid voor iedereen

Wij willen betaalbare en duurzame vervoersalternatieven voor iedereen en toegankelijk vervoer. Wij zetten in op mobiliteit die betrouwbaar is. Beschikbaarheid van vervoer op welke manier, tijd en plek dan ook.

3 Ruimte maken

Het verkeerscirculatie plan (VCP) binnen de Ring schept ruimte voor nieuwe pleinen met groen, verblijfskwaliteit en draagt bij aan een leefbaar stadscentrum. Dit geeft ruimte voor de groei van het aantal inwoners en werknemers in ons centrum.

4 Schoon / CO2-reductie mobiliteit

De mobiliteitstransitie draagt bij aan schone mobiliteit. Wij werken verder aan de vastgestelde ambitie in het masterplan Mobiliteit dat in 2038 de mobiliteit in Eindhoven volledig emissieloos is.

5 Veilig

Het aantal verkeersslachtoffers is in 2024 opnieuw gestegen. We blijven streven naar 0 verkeersslachtoffers en houden we vast aan onze doelstelling om in 2030 het aantal verkeersslachtoffers te halveren ten opzichte van 2019.

6 Gezondheid

Actieve mobiliteit (lopen en fietsen) zorgt voor meer gezonde levensjaren, verbetering van de luchtkwaliteit en verminderen van trillingen en geluid van het verkeer. Wij intensiveren de investeringsruimte voor de benodigde infrastructurele netwerken.

7 Ontspannen

We zetten in op prettig verplaatsen zonder gedoe en gastvrij. Met de bouw- en wegwerkzaamheden in de stad is dit extra uitdagend en vraagt om grote inspanning om de stad prettig en veilig bereikbaar te houden.

8 Openbare ruimte

We willen een openbare ruimte die schoon, heel, veilig, toegankelijk en toekomst- en klimaatbestendig is en die mensen stimuleert tot bewegen en ontmoeten. Dit doen we conform het vastgestelde kwaliteitsniveau.

9 CO2 reductie fysieke werken openbare ruimte

In de Klimaatverordening 2016 is vastgelegd dat de uitstoot van broeikasgassen in de stad ten opzichte van 1990 moet zijn teruggedrongen met ten minste 55% in 2030 en met ten minste 95% in 2050, door o.a. de inzet van elektrisch materieel.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
% duurzaam vervoer in de modal split (1)	67%	≥74%	≥75%	≥76%	≥78%	≥80%
Aantal fietsers op fietsroutes (1)	108	112	114	116	118	120
Aantal busreizigers (1)	129	128	130	132	134	136
Aantal treinreizigers (1)	99	104	106	108	110	112
Aantal autoverplaatsingen op de Ring (1)	-	100	100	100	100	100
Directe CO2-uitstoot Verkeer exclusief auto(snel)wegen cf Klimaatverordening (Kton) (4)	268 (2023)	146	249	236	223	210
Aantal ernstige verkeersongevallen (5)	133	74	67	60	53	46
% inwoners dat tevreden is over inrichting openbare ruimte (8)	68%	≥73%	≥70%	≥70%	≥70%	≥70%

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
% inwoners dat tevreden is over onderhoud openbare ruimte (8)	65%	≥73%	≥70%	≥70%	≥70%	≥70%
% bewoners dat vindt dat het in de buurt goed verlicht is (8)	78%	≥75%	≥75%	≥75%	≥75%	≥75%
Basiskwaliteit wegen (8)	-	≥90%	≥90%	≥90%	≥90%	≥90%
Basiskwaliteit bruggen, viaducten en tunnels (8)	93%	≥90%	≥90%	≥90%	≥90%	≥90%
Basiskwaliteit schoon en netjes (8)	94%	≥90%	≥90%	≥90%	≥90%	≥90%
Directe CO2-uitstoot fysieke werken in openbare ruimte cf Klimaatverordening (Kton/€10mln) (9)	-	0,23	0,15	0,13	0,11	0,11

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Realiseren fietsinfrastructuur

We maken doorfietsroutes naar o.a. Best af en bereiden nieuwe doorfietsroutes voor. We gaan een aantal ontbrekende stukken fietsnetwerk (missing links) realiseren en zijn in overleg met omliggende gemeenten over regionale fietsverbindingen.

1.2 Verbeteren kwaliteit HOV

Aantrekkelijk OV is veilig, betrouwbaar en comfortabel. Het HOV-netwerk breiden we uit, en we zetten de planvorming voor een nieuwe OV-terminal (MIRT-verkenning) en het verbeteren van de stations van CS en Strijp S voort richting realisatie.

2.1 Iedereen een betaalbaar duurzaam vervoersalternatief

We continueren de city-deal fiets waarmee iedereen beschikking kan krijgen over een fiets en ook de mogelijkheid om te leren fietsen.

3.1 Uitwerking verkeerscirculatieplan

We starten met wijkmaatregelen van het verkeerscirculatieplan. Samen met wijkbewoners, ondernemers en andere belanghebbenden bepalen we de exacte positie van de eerste filters, afsluiting sectorgrenzen en nieuwe "levende pleinen".

3.2 Uitwerken en realiseren van hubs

Op diverse niveaus zetten we in op het comfortabel kunnen overstappen tussen en naar duurzame vervoerswijzen. We zetten onder andere stevig in op de uitrol van kleinschalige mobiliteitshubs voor deeltweewielers.

4.1 Vervolgstappen ZE-zone

In 2026 pakken we door met handhaving van de zone en de voorbereidingen voor de uitbreiding van de milieuzone naar diesel personenauto's. We werken de routekaart schone mobiliteit uit met maatregelen voor het stimuleren van schonere personenauto's.

4.2 Stimuleren laadinfrastructuur

Om schone mobiliteit te stimuleren werken we verder aan een stadsbreed (snel)laadnetwerk. De aanwezigheid van laadinfrastructuur is een belangrijke overweging bij de aanschaf van een elektrische auto.

5.1 Verbeteren verkeersveiligheid rondom scholen

We zetten in op verkeersveiligheidseducatie en verbetering van verkeersveiligheid rondom scholen. We werken met het Brabants VerkeersveiligheidsLabel en aan herkenbare schoolzones. En we blijven het fietsverkeersexamen stimuleren.

5.2 30 km/u straten in het centrum

In 2026 start de voorbereiding om in 2027 de maximum snelheid aan te passen op een groot aantal wegen op en binnen de Ring. Vanaf 2027 geldt op alle wegen binnen de Ring (m.u.v. J.F. Kennedylaan en Dorgelolaan) een maximum snelheid van 30 km/u.

6.1 Stimuleren lopen en fietsen

We richten de fietsenstalling 18 Septemberplein opnieuw in. Bereiden de uitbreiding fietsparkeervoorzieningen bij o.a. VDMA, Stadhuisplein en Witte Dame voor. We werken aan de bewegwijzering voor voetgangers en fietsparkeren in het centrum.

7.1 Gastvrije Binnenstad

In het voorjaar promoten we lopen en fietsen en in het najaar promoten trein, bus en P+R. Door het jaar zetten we deze campagne ook in om reizigers te informeren over tijdelijke bereikbaarheidssituaties.

8.1 Onderhouden wegen

We houden de wegen in stand door uitvoering van het onderhoudsprogramma wegen (o.b.v. inspecties en integrale afstemming). In het wegenbeheerplan is de ambitie om bij te dragen aan het vergroenen van 50 straten in de periode 2023-2026 opgenomen.

8.2 Onderhouden bruggen, viaducten en tunnels

We borgen de technische staat, veiligheid en bereikbaarheid door uitvoering van het onderhoudsprogramma bruggen, tunnels en viaducten. In het kader van de Tunnelvisie is er ook speciale aandacht voor sociale veiligheid.

8.3 Onderhoud openbare verlichting

We geven uitvoering aan het onderhoudsplan openbare verlichting. We dragen bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen door verlichting te vervangen door LED.

8.4 Reinigen

We houden stad schoon en netjes door onder andere vegen van wegen, verwijderen van groen op verharding en tussen tegels en het verwijderen van zwerfvuil.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Regionale fietsroutes en fietsparkeren: We realiseren regionale fietsroutes, de fietstunnel Beemdstraat en richten de fietsenstalling 18 Septemberplein opnieuw in. We bereiden de uitbreiding fietsparkeren voor, onderzoeken o.a. missing link ongelijkvloerse fietsinfrastructuur Floraplein.
- Vervolg Mobiliteit in Balans: We starten met kleinschalige maatregelen, zoals een extra afslaan rijstrook Ring met Leenderweg. We starten met de wijkmaatregelen in Oud Woensel, Vonderkwartier/Engelsbergen en de omgeving rond de Tongelresestraat binnen de Ring.
- Deelmobiliteit en Hubs: We besteden de concessie deelmobiliteit aan. Verdere uitrol van kleinschalige hubs met deeltweewielers en fietsparkeervoorzieningen door de gehele stad.
- Verkeersveiligheid aanpassen maximum snelheid: Vanaf 2027 geldt op alle wegen binnen de Ring (m.u.v. J.F. Kennedylaan en Dorgelolaan) een maximum snelheid van 30 km/u. En op de Ring vanaf 2027 een maximum snelheid van 50 km/u, m.u.v. het deel tussen de J.F. Kennedylaan en de Eisenhowerlaan.
- KnoopXL: Voor de MMK start de MIRT-planuitwerking waarin het voorkeursalternatief tot een ontwerp wordt uitgewerkt ter voorbereiding op aanbesteding. Voor de start van de aanbesteding van Fietsenstalling Zuid is een positieve uitspraak van de RvS gewenst.
- HOV-4: We werken het ontwerp van HOV4 verder uit, brengen het omgevingsplan in procedure en besteden de eerste tracédelen aan, waarbij we de focus leggen op de delen in en rond het centrum.
- A2/N2 Brainportlijn: De samenhangende keuzes voor de realisatie van de Brainportlijn aan de westzijde van Eindhoven, tussen Best, Veldhoven en de HTCE worden verder uitgewerkt met betrokken partijen, met prioriteit voor het tracé rondom de ontwikkeling van BIC-Noord.
- Een aantrekkelijke en klimaattoekomstbestendige openbare ruimte: Met het onderhoudsprogramma dragen we bij aan het klimaatadaptief en toegankelijk inrichten van de openbare ruimte. In 2026 vergroenen we vanuit onderhoud openbare ruimte 11 straten en gebruiken we de Eindhovense circulaire ladder.
- Gezonde openbare ruimte: Met de inrichting van de openbare ruimte nodigen we uit tot bewegen en ontmoeten en willen we het lopen en fietsen stimuleren. Dit doen we o.a. door het onderhouden van goede loop- en fietsvoorzieningen.
- Waarderen en stimuleren initiatieven: We sluiten in 2026 aan op minimaal twee initiatieven op het gebied van zwerfafval. We (ver)plaatsen en vervangen bankjes om ontmoeting te stimuleren.
- Klimaatneutrale openbare ruimte: We verleden openbare verlichting, zodat alle verlichting in 2030 voorzien is van LED. Dit sluit aan bij de doelstelling, om in 2030 55% van de broeikasgassen t.o.v. 1990 te hebben teruggebracht.
- Leefbare en aantrekkelijke binnenstad: In 2026 geven we uitvoering aan het Beheerplan binnenstad, waarin het onderhoud en beheer aansluit op de nieuwe (groene) inrichting. Extra middelen voor het beheerkader groen worden hiervoor ingezet.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	53.320	55.163	58.104	60.352	59.762	61.262
Baten	-10.774	-2.926	-3.669	-2.719	-2.719	-2.719
Mutatie reserves	2.050	2.427	-1.450	-2.207	-376	2.471
Saldo	44.596	54.664	52.985	55.426	56.667	61.014

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Dagelijks onderhoud: Repareren plaatselijke bestrating, vervanging borden, vernieuwen markeringen, onderhoud straatmeubilair, preventief onderhoud aan bruggen, tunnels en viaducten, etc.	10.538	0	0 *
Exploitatieprojecten: Deze projecten voor lopen vaak meerdere jaren. Middelen die aan het einde van het jaar niet zijn uitgegeven, worden doorgezet naar het volgende jaar, zodat ze binnen het project beschikbaar blijven. Door vele fluctuaties gedurende het jaar is het saldo van lasten, baten en reserves een momentopname. In 2026 wordt aan veel projecten gewerkt, onder andere ten behoeve van het Masterplan Mobiliteit en groot onderhoud aan de Sagittalaan, 't Ven en de Bomansplaats.	8.054	0	-2.062 *
Personeelslasten:	8.719	0	0
Dagelijks beheer (reinigen): Verwijderen van zwerfafval, onkruid bestrijding, vegen van straten, etc.	8.206	0	0
Kapitaallasten:	6.493	0	0 *
Masterplan mobiliteit: Invullen van acties uit de actiepakketten uit het masterplan mobiliteit.	4.135	-155	612 *
Openbare verlichting: Onderhoud en reparatie van lampen, masten en armaturen, inclusief elektriciteitskosten.	4.815	0	0 *
Groot onderhoud en vervanging: Wegen, tunnels, bruggen en viaducten.	2.490	-950	0 *
Gebruik openbare ruimte: Onder andere graafwerkzaamheden voor sleuven en kabels.	648	-1.087	0
Heffing verkooppunten motorbrandstoffen:	17	-1.247	0
Onderhoud verkeerslichten: Inclusief elektriciteitskosten.	1.251	0	0
Gladheidsbestrijding:	1.061	0	0
Overig: o.a. basisvoorziening GGW (0,2 miljoen), exploitatie verkeersveiligheid (0,1 miljoen), bereikbaarheidsagenda ZOB (0,1 miljoen) en baten erfpachtcanons.	1.677	-230	0 *
Totaal	58.104	-3.669	-1.450

2. Intensivering (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Masterplan mobiliteit (uitvoering van pakket II): vanaf 2029 € 8,6 miljoen structureel voor investeringen en exploitatielasten. Hieronder (tv 2.1 en tv 2.2) worden de intensivering van de exploitatielasten nader toegelicht. De (strategische) investeringen uit het masterplan mobiliteit staan toegelicht in paragraaf 3i investeringen. Voor de concessie deelmobiliteit is vanaf 2026 4 jaar 1 miljoen beschikbaar.
- Volumegroei openbare ruimte: structureel 0,3 miljoen, waarvan 0,2 miljoen in dit taakveld.
- Stadhuisplein voorbereidende fase 3&4: incidenteel 0,3 miljoen, dekking uit RSI.
- Brainportlijn: incidenteel 0,4 miljoen in 2026 en 0,6 miljoen in 2027, dekking uit RSI.

Begroting 2026:

- Energieprijzen: structureel 2,5 miljoen en incidenteel 2 x 1,4 miljoen t/m 2029. In dit taakveld 1,3 miljoen t/m 2027 en 0,9 miljoen t/m 2029.
- SSKL voor masterplan mobiliteit: oplopend naar structureel 0,7 miljoen vanaf 2029
- SSKL voor convenant Beethoven: structureel 1,0 miljoen.

Nadere toelichting masterplan mobiliteit:

1.1 Stimuleren lopen en fietsen

- Uitvoering fietstunnel Beemdstraat en uitvoering extra afslaan de rijstrook Ring met Leenderweg, uitvoering kleinere ingrepen bij DAF-poort en A. van Leeuwenhoeklaan enz.

Fietsenstallingspakket 1 (€ 12,4 miljoen investeringen). Dit betreft:

- Toevoegen van 170 plaatsen bij de Witte Dame; opleveren in 2026.
- Toevoegen van 1.650 plaatsen bij 18 Septemberplein en uitbreiding fietsenstallingsplek de Heuvel; gereed in 2026.
- Voorbereiden fietsenstallingsplek VDMA-locatie en uitbreiding met 600 plaatsen; gereed in 2030.
- Voorbereiden fietsenstallingsplek Stadhuisplein en uitbreiding met 400 plaatsen; waarschijnlijk gereed in 2028.
- Toevoegen van 1.000 fietsenstallingsplekken in de openbare ruimte, minimaal 200 per jaar vanaf 2026 t/m 2030.
- Toevoegen van brom- en snorfietsplaatsen in de openbare ruimte, minimaal 70 per jaar.
- Fietsparkeerbewegwijzeringssysteem; start aanleg in 2026.

Fietspadenpakket 1 (€ 38 miljoen investeringen)

Betreft voorbereidingen, ontwerpen, aanbesteden en opstarten participatie voor:

- Ongelijkvloerse kruising Floraplein; start bouw 2028.
- Aanpassingen rotonde Beemdstraat; start aanleg 2027.
- Doorfietsroute Eindhoven – Gemert (Wolvendijk); start aanleg 2027.
- Doorfietsroute HTCE – P&R Gennep Parken; start aanleg 2026.
- Herinrichting Geldropseweg (bij Stratumsedijk); start aanleg 2028.
- Aanpassing fietstunnel Boutenslaan / Bayeuxlaan; start aanleg 2029.
- Herinrichting Edenstraat en Dokter Scaepmanslaan; start aanleg 2027.
- Aanleggen tweerichtingsfietspad Churchillaan; start aanleg 2027.
- Budget voor diverse kleinere infrastructurele aanpassingen fiets;

2.1 Verkeerscirculatie, pleinen, filters

Met de vaststelling van Mobiliteit in Balans zijn locaties waar publieke ruimte en filters komen geïdentificeerd. In 2026 werken we dit verder uit tot initiatieven en projecten.

- Voorbereiden precieze ligging 4 sectorgrenzen, plus ontwerp van de pleinen en participatie
 - Sectorgrens Zuidwest / Gender; oplevering 2029.
 - Sectorgrens Zuid / Dommel; oplevering 2030.
 - Sectorgrens Noord / Oud Woensel; oplevering 2031.
 - Sectorgrens Noordoost / Spoorlijn Eindhoven Helmond; oplevering 2031.

Investing samen met herinrichting radialen naar principe 30 km per uur € 75,8 miljoen.

Onderzoek Nieuwe Fuutlaan en Ongelijkvloerse kruising Ring – Nieuwe Fuutlaan – Tongelresestraat Opstarten project, ontwerp en participatie Aansluiting Nieuwe Fuutlaan op de Ring;

Ring kleinschalige verbeteringen op korte termijn

We realiseren de kleinschalige verbeteringen op korte termijn die in het Verbeterplan Ring geïdentificeerd zijn. Zoals afsluiting van Ventwegen voor autoverkeer.

Onderzoeken zoals MER-studie, ongelijkvloerse kruising Ring- Geldropseweg - Kanaalzone

3.1 Concessie deeltweewielers

In 2026 besteden we de concessie deelmobiliteit aan, waarmee we met de markt voor langere termijn een verbintenis aangaan om gezamenlijk de kwaliteit, betaalbaarheid en beschikbaar aanbod van deelmobiliteit te verbeteren.

4.1 30 km/u straten in het centrum

- Voorbereiden en opstarten participatie over herinrichting 6 radialen binnen de Ring naar principes 30 km per uur GOW.
- Voorbereiden projectmatige aanpak tot herinrichting en participatie van 118 km aan weg en straten naar principes van Motie 30 in de gehele stad in de periode 2027 tot en met 2035 (investering € 42,8 miljoen gedurende 8 jaar, gemiddeld € 5 miljoen per jaar vanaf 2027).

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Exploitatieprojecten: deze lopen over meerdere jaren en worden meerdere keren per jaar geactualiseerd, onder meer voor het omzetten van reguliere budgetten naar projecten. Door de vele fluctuaties is het saldo van lasten, baten en mutaties reserves een momentopname. In 2026 stijgen de lasten met 3,9 miljoen naar 7,4 miljoen en lopen in 2027 af naar 1,2 miljoen. In 2026 wordt aan veel projecten gewerkt, onder andere ten behoeve van het Masterplan Mobiliteit en groot onderhoud aan de Sagittalaan, 't Ven en de Bomansplaats.
- Groot onderhoud en vervanging: De begrote uitgaven in 2026 bedragen € 2,5 miljoen. Stijging en daling van het budget voor onderhoud en vervanging ten opzichte van andere jaren komt omdat er sprake is van een communicerend vat met exploitatieprojecten en kapitaallasten voor investeringen in de openbare ruimte.
- Kapitaallasten: stijging van 3,9 miljoen in 2027, oplopend tot 6,7 miljoen in 2029 door investeringen in de openbare ruimte en het masterplan mobiliteit.
- Openbare verlichting: Het budget voor energielasten daalt na 2026, omdat de energiekosten met deze begroting incidenteel met € 1,6 miljoen zijn verhoogd.
- Overige mutaties in reserves: in 2025 storting van 2,6 miljoen in reserve bovenwijkse voorzieningen en 1,1 miljoen in reserve eporm.

Thema: Bereikbaarheid

Parkeren (tv 2.2)

In 2026 richten we ons vooral op:

- Parkeergarages: Borging middelen voor beheer en onderhoud van bestaande auto parkeergarages
- Transformeren parkeerplaatsen: Transformatie parkeerplekken: We ontwikkelen een aanpak voor het transformeren van parkeerplekken.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	8.268	12.242	9.837	7.526	8.076	8.633
Baten	-2.867	-2.097	-3.901	-2.165	-2.155	-2.155
Mutatie reserves	-1.963	-5.031	-181	388	388	388
Saldo	3.437	5.114	5.755	5.749	6.309	6.866

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Exploitatieprojecten: Betreft bijdragen aan ProRail voor de realisatie van de fietsenstallingen aan de Zuidzijde van het station.	2.381	-1.812	-569 *
Exploitatie parkeervoorzieningen: Parkeergarages en fietsenstallingen.	2.622	-1.947	18
Kosten betaald parkeren:	2.092	-2	0 *
Kapitaallasten:	1.151	0	0
Personeelslasten:	1.121	0	0
Overig: o.a. Masterplan Mobiliteit (parkeren 0,3 miljoen), parkeerstudies (0,1 miljoen), kosten gehandicaptenparkeren (0,1 miljoen) en opbrengst gehandicaptenparkeren.	470	-140	370
Totaal	9.837	-3.901	-181

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Voor onderhoud van de parkeergarages Emmasingel 2a, Kennedyplein 400 en Mathildelaan 2 is vanaf 2026 structureel € 370.000 beschikbaar.
- Voor de exploitatie van de fietsenstallingen bij de Heuvel, Stadhuisplein en VDMA is vanaf 2027 een structureel budget opgenomen dat oploopt tot € 788.000 vanaf 2029.
- Masterplan mobiliteit: structureel € 0,4 miljoen oplopend naar € 1,2 miljoen.

Begroting 2026:

- Beheer en onderhouden parkeergarages Emmasingel 2/A, Mathildelaan 2 en Kennedypein 400: 0,4 miljoen structureel.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Exploitatieprojecten: deze lopen over meerdere jaren en worden meerdere keren per jaar geactualiseerd, onder meer voor het omzetten van reguliere budgetten naar projecten. Door de vele fluctuaties is het saldo van lasten, baten en mutaties reserves een momentopname. Voor 2026 is voor Prorail een aflopende bijdrage en subsidie begroot van 2 miljoen (in 2025 bijdrage van 5 miljoen met dekking uit reserve eporm).

Thema: Bereikbaarheid

Recreatieve havens (tv 2.3)

Dit taakveld hangt nauw samen met taakveld 2.4 Economische havens en vaarwegen. In het WKA 2023-2026 hebben we opgenomen dat we een beheerplan voor het Beatrixkanaal gaan maken. In voorbereiding daartoe hebben we inspecties uitgevoerd aan de technische staat van de damwanden en houten constructies (steigers, meerpalen e.d.) waaruit blijkt dat vervangingsinvesteringen nodig zijn. In 2025 zij hiervoor de benodigde middelen beschikbaar gesteld.

In 2026 richten we ons vooral op:

- herstellen of vervangen damwanden: Uit inspectie van de kunstwerken in de recreatieve haven van het Beatrixkanaal blijkt dat de damwanden in slechte staat zijn. In 2026 gaan we deze vervangen.
- steigers recreatieve haven: Uit inspectie is gebleken dat de steigers in de recreatieve haven in slechte staat zijn. In 2026 gaan we de steigers vervangen.

Thema: Bereikbaarheid

Economische havens en waterwegen (tv 2.4)

In het WKA 2023-2026 hebben we opgenomen dat we een beheerplan voor het Beatrixkanaal gaan maken. In voorbereiding daartoe hebben we inspecties uitgevoerd aan de technische staat van de damwanden waaruit blijkt dat vervangingsinvesteringen nodig zijn. In 2025 zijn hiervoor de benodigde middelen beschikbaar gesteld.

In 2026 richten we ons vooral op:

- vervangen damwanden: Uit inspectie blijkt dat een deel van de damwanden in de economische haven slecht zijn. Deze zullen in 2026 vervangen worden.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	272	387	287	438	436	434
Baten	-62	-119	-119	-119	-119	-119
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	210	268	168	319	317	315

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Kanaalrechten:	0	-60	0
Overige opbrengsten:	0	-59	0
Overig: o.a. kapitaallasten en onderhoudskosten Beatrixkanaal (0,2 miljoen).	287	0	0
Totaal	287	-119	0

Thema: Bereikbaarheid

Openbaar vervoer (tv 2.5)

In 2026 richten we ons vooral op:

- Knoop XL, HOV-4 en A2/N2 Brainportlijn: Zie 2.1

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	1.266	3.532	2.156	2.454	2.451	2.448
Baten	-33	-13	-13	-13	-13	-13
Mutatie reserves	400	-1.330	0	0	0	0
Saldo	1.633	2.189	2.143	2.441	2.438	2.435

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Kapitaallasten:	871	0	0
Openbaar vervoer:	853	-13	0
Overig: personeelslasten.	432	0	0
Totaal	2.156	-13	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Exploitatieprojecten: in 2025 is er € 1,3 miljoen geraamd voor project 'traject Eindhoven - Düsseldorf', na 2025 staat hiervoor niets meer geraamd en dus de afname in 2026.

4. Veilige wijken

Wijken en buurten

Voor wijken en buurten staat in [programma 3a Woningbouw en fijne wijken](#) een uitgebreide toelichting op dit thema.

Veiligheid

Met 2026 gaan we het laatste jaar in van het huidige Beleidskader Veiligheid. De afgelopen drie jaar is er met en voor de stad veel werk verzet om de veiligheid en het gevoel van veiligheid te verbeteren. Zo investeren we o.a. in de veiligheid van onze wijken, beperken we sociale overlast, verminderen we zo veel mogelijk de voedingsbodem van ondermijnende criminaliteit en maken we inwoners weerbaar tegen criminaliteit, polarisatie en maatschappelijke onrust. Dit doen we op stadsniveau, maar ook door middel van onze gebiedsgerichte aanpak. We zijn in alle stadsdelen zichtbaar aanwezig met eerstelijnsprofessionals, waaronder wijkboa's en wijk-GGD'ers. We leveren maatwerk door data uit diverse bronnen te gebruiken en de kennis van bewoners, professionals en ondernemers te benutten in aanpakken op stadsdeel-, wijk- en buurtniveau.

Het Beleidskader Veiligheid kent verschillende opgaven waarop we onze inzet hebben gebaseerd. De resultaten worden jaarlijks gedeeld met de Voortgangsrapportage Veiligheid en Handhaving. In het laatste jaar van het huidige beleidskader zetten we ons werk voort en zetten we in op de aanpak op een aantal specifieke opgaven, waaronder geweld in afhankelijkheidsrelaties (inclusief ex-partnergeweld), het verdubbelen van de controledagen van het Bestuurlijk Interventieteam Eindhoven (t.o.v. 2022) en het vergroten van de weerbaarheid van jongeren tegen online radicalisering en verleidingen van (georganiseerde) criminaliteit. Daarnaast is er ook een nieuwe aanvraag gedaan bij het Rijk voor de inzet van middelen vanaf medio 2026 voor het programma Preventie met Gezag.

We bewegen mee met de ontwikkelingen in de stad en passen daar onze inzet op aan. Zo vraagt de stad ook om inzet die niet of niet volledig in het Beleidskader Veiligheid is benoemd. In 2026 zetten we in op het voorkomen van overlast rondom opvanglocaties, werken we aan weerbaarheid tegen maatschappelijke ontwrichting en evalueren we de inzet van de straatstewards. Bovendien is een verdere uitbreiding en professionalisering van onze boa-capaciteit noodzakelijk om ook in de toekomst Eindhovense wijken leefbaar en veilig te houden.

Doelen

- Verbeteren objectieve en subjectieve veiligheid

Highlights 2026 uitvoeringsprogramma bestuursakkoord

1. We verhogen het aantal BOA's om buurten zichtbaar veilig en leefbaar te houden, ook na 23:00 uur.
2. We verdubbelen de controles van het Bestuurlijk Interventieteam Eindhoven (BITE).
3. We werken aan het voorkomen en bestrijden van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag en straatintimidatie.
4. Met de aanpak Preventie met Gezag signaleren, voorkomen en begrenzen wij de jonge aanwas in de ondermijnende criminaliteit.
5. In het kader van evenementen actualiseren we de locatieprofielen.

Financiële kerngegevens

Thema	Taakveld	Lasten	Baten	Mut.res.	Saldo
Veilige wijken	Crisisbeheersing en brandweer (tv 1.1)	20.497	-459	-17	20.021
	Openbare orde en veiligheid (tv 1.2)	27.298	-1.758	-1.020	24.520
Veilige wijken		47.795	-2.217	-1.037	44.541

BBV-indicatoren

Indicator	peiljaar	NL	100-300	> 300	Eindhoven
Verwijzingen Halt (per 1.000 jongeren)	2024	9	11	9	13
Winkeldiefstallen (per 1.000 inwoners)	2024	2,2	3,3	3,6	3,7
Geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners)	2024	4,3	5	7,6	6,5
Diefstallen uit woning (per 1.000 inwoners)	2024	1,2	1,3	1,5	1,5
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (per 1.000 inwoners)	2024	5,7	6,7	9	8,8

Verbonden partijen

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

Nederland is verdeeld in 25 veiligheidsregio's. Deze regio's zorgen ervoor dat inwoners beter beschermd zijn bij rampen en crisissituaties. In Zuidoost-Brabant doen we dat via de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO). Samen met 21 gemeenten werkt de VRBZO aan een veilige leefomgeving.

Op basis van een Gemeenschappelijke Regeling zijn taken op het gebied van brandweertzorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing daarbij ondergebracht bij de VRBZO.

Thema: Veilige wijken

Crisisbeheersing en brandweer (tv 1.1)

In 2026 richten we ons vooral op:

- Visie VRBZO 2026: Als onderdeel van de bestuursopdracht werkt VRBZO een beleidsplan uit dat de visie voor de toekomst moet bepalen. De samenleving voorbereiden op langdurigere en complexe situaties met dreigende maatschappelijke ontwrichting is hiervan een speerpunt.
- Opleiden Trainen en Oefenen (OTO): Nieuwe ontwikkelingen en risico's die op ons afkomen vragen om aanvullende opleiding en training om alle taken goed te kunnen blijven uitvoeren. Hier passen we ons vakbekwaamheidsprogramma op aan.
- Uitdaging VRBZO: Met het opgestelde beleidsplan komt er mogelijk een vraag om extra financiële bijdragen van de gemeenten.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	18.334	19.291	20.497	21.382	21.844	21.875
Baten	-370	-443	-459	-459	-459	-459
Mutatie reserves	-139	-17	-17	-17	-17	-17
Saldo	17.825	18.831	20.021	20.906	21.368	21.399

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Gemeentelijke bijdrage VRBZO:	20.160	0	0 *
Overig: met name brandweerkazernes (0,2 miljoen lasten en 0,4 miljoen baten), personeelslasten (0,1 miljoen) en gemeentelijke rampen- en crisisorganisatie (0,1 miljoen).	337	-459	-17
Totaal	20.497	-459	-17

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Begroting VRBZO: structureel 1,4 miljoen olopend naar 2,8 miljoen (conform raadsvoorstel).

Thema: Veilige wijken

Openbare orde en veiligheid (tv 1.2)

Wat willen we bereiken

1 Verbeteren objectieve en subjectieve veiligheid

Met onze inzet zorgen we ervoor dat het veiligheidsniveau in Eindhoven ieder jaar verbetert (ten opzichte van de laatste realisatie). Als basis voor onze inzet hanteren we de uitgangspunten van het beleidskader veiligheid 2023-2026.

Effectindicatoren	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Index veiligheidsbeleving (1)	100,3	> 100,6	> 100,3	> 100,3	> 100,3	> 100,3
Index objectieve veiligheid (1)	105,0	> 105,1	> 105,0	> 105,0	> 105,0	> 105,0

In 2026 richten we ons vooral op:

- **Veilige Wijken:** We trainen professionals om in te kunnen grijpen bij straatintimidatie. Ook geven we voorlichting aan inwoners, waaronder ouderen, om weerbaarder te worden tegen gedigitaliseerde criminaliteit, inbraak en babbeltrucs.
- **Levendig & Veilig:** We actualiseren het coffeeshopbeleid. Met 'Skip die Trip' gaan we drugsgebruik bij evenementen en in horecagebieden tegen. We gaan wapenbezit bij horecabezoekers tegen. Ook zetten we een groepsgerichte aanpak op risicosupporters in.
- **Jeugd & Veiligheid:** Met het inloopspreekuur halen we signalen op en delen we handelingskaders met basis- en middelbare scholen. We actualiseren het convenant jeugdgroepaanpak en met de inzet van de re-integratieofficiers bieden we perspectief en voorkomen we recidive.
- **Preventie met Gezag:** Met de inzet van o.a. online jongerenwerk, straatcoaches, jeugdboa's, intensieve trajectbegeleiding en de veelplegeraanpak vergroten we het toekomstperspectief voor jongeren en verminderen we de voedingsbodem van ondermijnende criminaliteit.
- **Zorg & Veiligheid:** We pakken complexe problematiek integraal aan, o.a. rondom sociale overlast, geweld in afhankelijkheidsrelaties en onbegrepen gedrag. In de aanpak van huiselijk geweld leggen we tijdelijke huisverboden op in combinatie met herstelgerichte zorg.
- **Ondermijnende criminaliteit:** We verdubbelen de inzet van het BITE en actualiseren het sekswerkbeleid. We pakken woonfraude aan, mede dankzij een nieuw convenant. En we vergroten de bewustwording en meldingsbereidheid onder inwoners en ondernemers, o.a. met Knock & Talks.
- **Polarisatie & Radicalisering:** We voorkomen (online) radicalisering door middel van een integrale aanpak en versterken onze polarisatie-aanpak in de buurten. Met diverse projecten en trainingen vergroten we de weerbaarheid van o.a. jongeren en professionals.
- **Weerbare overheid:** Met de incidenteel en structureel beschikbaar gestelde middelen bevorderen we de weerbaarheid van de lokale overheid. In 2026 realiseren we bureau EVI, herijken we de bestuurlijke en ambtelijke gedragsregels en hernieuwen we de meldregeling.
- **Toezicht & Handhaving:** We breiden het aantal boa's structureel verder uit. We versterken het informatiegestuurd werken met een nieuwe applicatie. Met incidenteel voor 2026 en 2027 beschikbaar gestelde middelen voor handhaving jaarwisseling zetten we in op overlastpreventie
- **Gebiedsgerichte aanpak:** We werken in alle stadsdelen gebiedsgericht, zoals bij delicten met veel impact en sociale overlast. We continueren en evalueren de inzet van straatstewards en intensiveren in specifieke gebieden onze gebiedsgerichte aanpak op ondermijning.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	35.304	25.845	27.298	25.594	25.463	25.505
Baten	-10.590	-3.853	-1.758	-1.391	-1.391	-1.391
Mutatie reserves	-248	-1.020	-1.020	0	0	0
Saldo	24.466	20.972	24.520	24.203	24.072	24.114

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Personeelslasten:	19.204	0	0 *
Toezicht en handhaving: voor veiligheid en leefbaarheid. Onttrekking uit reserve opvang ontheemden Oekraïne (1,0 miljoen).	2.773	-167	-1.020 *
Gemeentelijke bijdragen externe samenwerkingsverbanden:	1.802	-385	0
Dierenbescherming:	1.357	-272	0
Veiligheid Regulier:	1.400	-198	0
Veiligheid Incidenteel:	427	-415	0 *
Overig: o.a. kapitaallasten (0,2 miljoen) en begeleiding ex-gedetineerden (0,1 miljoen).	335	-321	0
Baten voor o.a. leges (0,3 miljoen).			
Totaal	27.298	-1.758	-1.020

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Team EVI: incidenteel 0,1 miljoen en structureel 0,3 miljoen.
- Handhaving jaarwisseling: incidenteel 0,2 miljoen per jaar in 2026 en 2027.

Begroting 2026:

- Handhaving: uitrusting, opleidingen en ondersteuning 0,3 miljoen structureel.
- Dierenwelzijn: 0,5 miljoen incidenteel voor de herijking van het beleid.
- Bezetting en uitbreiding van BOA's: structureel 0,4 miljoen oplopend naar 0,7 miljoen, waarvan 0,3 miljoen oplopend tot 0,5 miljoen in dit taakveld.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Personeelslasten: stijging van 2,8 miljoen in 2026 door hogere doorbelastingen o.a. door intensiveringen personeel.
- Toezicht en handhaving: daling van 1 miljoen in lasten in 2027 met daarbij ook een lagere onttrekking in 2027 aan de reserve door incidentele dekking inzet straatstewards.
- Veiligheid incidenteel: daling van 2 miljoen in lasten en baten in 2026 door vervallen incidentele rijksbijdrage Preventie met Gezag vanaf 2026. Vanaf 2026 worden rijksmiddelen Preventie met Gezag beschikbaar gesteld op basis van een specifieke uitkering (SPUK).

5. Levendige stad

Sport en cultuur leveren in samenhang met andere programma's uit de begroting een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de stad. Wij werken in dit programma aan een levendige stad waarbij er sterke verbanden zijn met doelstellingen in lijn met de Omgevingsvisie Eindhoven en Koers Sociaal (2)040 . Het draagt bij aan de eigen kracht van inwoners, verbinding en ontmoeting, én het imago en vestigingsklimaat van de stad. Met de Regio Deal Brainport middelen en met onze strategische investeringen versterken we in de komende jaren het voorzieningenniveau van onze stad en regio via projecten die bijdragen aan (urban) sport en cultuur.

Sport

In 2021 heeft de gemeenteraad de sport en beweegvisie 2021-2025 "Heel Eindhoven beweegt" vastgesteld. Deze visie is nog onverminderd actueel en ook in 2026 continueren we de ambities uit deze sportvisie (collegebrief 11 maart 2025, 25.11.103). Besluitvorming over de manier waarop we een vervolg geven aan de sportvisie vindt plaats in de volgende bestuursperiode (2027-2031)

De ambitie is dat zoveel mogelijk inwoners aan de beweegrichtlijnen voldoen. Hiervoor zet de gemeente verschillende middelen in. Dit varieert van ondersteuning van sportaanbieders en samenwerking met scholen, activering van inwoners in de wijken, het aanbieden van subsidieregelingen, het exploiteren en ontwikkelen van sportaccommodaties tot het organiseren van sportevenementen.

We gaan aan de slag met de drie korte termijn prioriteiten die in het programma Voorzieningen op sportgebied zijn vastgesteld. Het betreft uitbreiding van commerciële sportvoorzieningen, uitbreiding van laagdrempelige en toegankelijke sport- en speelvoorzieningen en het zoeken naar oplossingen voor extra locaties voor zwemlessen waarbij onder andere gekeken wordt naar mogelijkheden bij het Ir. Ottenbad. In 2026 verwachten we uw raad hierover voorstellen te doen die gedekt worden met de middelen voor sport in de stelpost strategische kapitaallasten onderdeel levendige stad (1 mln structureel).

Cultuur

Kunst en cultuur, erfgoed, evenementen en design dragen bij aan een levendige stad die prikkelt, uitdaagt en verbindt. Cultuur biedt ontspanning en sociale cohesie en zet aan tot reflectie en ontwikkeling. Cultuur draagt bij aan de aantrekkingskracht van Eindhoven voor alle inwoners, bezoekers, bedrijven en (internationaal) talent, om hier te wonen, te verblijven of te vestigen. We bieden zoveel mogelijk verschillende mensen de gelegenheid om culturele activiteiten te bezoeken en waarderen, voor alle portemonnees, leeftijden en achtergronden. Stichting Cultuur Eindhoven (SCE) is hierbij essentieel. Zij geeft uitvoering aan het tweede jaar van de Cultuurbrief 2025-2028, het beleidskader voor kunst en cultuur voor de nieuwe periode. Met extra geld voor programma's en Snelgeld.

We zorgen voor een breed en divers cultureel aanbod, van, voor en door inwoners. We faciliteren het beoefenen van amateurkunst en brengen kinderen en jongeren in contact met kunst en cultuur. We koesteren de rauwe rafelranden in de stad inclusief het verkennen voor een nieuwe plek van het Stroomhuisje en leveren twee ateliergebouwen op voor makers. We versterken het design ecosysteem met een meerjarenprogramma samen

met de stakeholders en het designveld. De opening van Museumpark VONK versterkt het cultureel en maatschappelijk voorzieningenniveau in de Brainport regio

Met het Actieplan Cultuur in de Wijk werken we gebiedsgericht om het cultuuraanbod dichtbij inwoners te brengen en zo de cultuurparticipatie en sociale cohesie te verhogen.

Daarnaast ontwikkelen we een IHP-Cultuur voor een passend voorzieningenniveau bij de groei van de stad.

2026 is het eerste jaar voor de nieuwe meerjarige begrotingssubsidie 2026-2028 voor de Bibliotheek Eindhoven.

We sturen daarbij op de thema's: kansengelijkheid, verbinding, meedoen en de toekomstbestendige Bibliotheek Eindhoven in een groeiende stad.

Met "Sharing the Vibes: Samen naar een bruisend Eindhoven" geven we ruimte aan de Nachtcultuur, waarbij mogelijkheden worden benut om dit aan te jagen in de stad. We zetten in herontwikkelingsgebieden concreet in op mogelijkheden voor bruisende Nachtcultuur, zowel in placemaking als in een permanente hoedanigheid.

2026 wordt een bijzonder jaar voor het Van Abbemuseum. We vieren dat het museum al 90 jaar dé plek in Eindhoven is om kunst te ervaren. Dit jaar openen we de nieuwe collectiepresentatie over de 5 verdiepingen van het museumgebouw. Met de kunstwerken en designobjecten in de tentoonstelling vertellen we 90 persoonlijke verhalen uit de samenleving om ons heen.

Het Van Abbemuseum is een plek voor alle mensen om elkaar te ontmoeten en van elkaar te leren. In 2026 breiden we het museum uit met een open toegankelijke buitenruimte waar ecologie, natuur, design, kunst en mensen bij elkaar komen. Bewoners van de stad hebben een kunstwerk gekozen voor in de stadstuinen van het museum, dit zal in 2026 worden geplaatst.

We luiden ook een volgende periode van het museum in met de komst van de nieuwe artistiek directeur. Haar eerste tentoonstelling presenteert het museum eind 2026.

Erfgoed

Als levendige en dynamische stad, die in het nu staat en naar de toekomst kijkt, heeft Eindhoven ook oog voor eigenheid en de rijke gelaagde geschiedenis. Meerdere tijdspannen uit de ontwikkeling van de stad, zijn in de leefomgeving als sporen van het verleden (zowel gebouwd, landschappelijk als archeologisch erfgoed) aanwezig. De Uitvoeringsagenda Erfgoed (2023-2026) stimuleert zowel het in stand houden van het erfgoed als het versterken van het maatschappelijk draagvlak voor erfgoed. Zo dragen we bij aan de identiteit en de kwaliteit van de leefomgeving en ondersteunen we de actuele opgaven uit de Omgevingsvisie. We zetten in op het behouden (door onder andere het beschermen en verduurzamen), benutten (door onder andere het hergebruiken en zichtbaar maken) en beleven (door onder andere publieksbereik) van erfgoed.

Doelen

- Sport- en beweegaccommodaties die aansluiten bij de behoefte in de stad
- CO2-reductie sportaccommodaties
- Zoveel mogelijk Eindhovenaren in beweging
- Sport- en beweegaanbod dat aansluit bij de behoefte in de stad
- Sportverenigingen die vitaal(-plus) zijn
- Kinderen die motorisch vaardig zijn
- (Top)sportevenementen die een impuls geven aan het imago van de stad

- Behouden van erfgoed
- Benutten van erfgoed
- Beleven van erfgoed
- Het culturele aanbod in de stad is van hoog artistiek niveau, divers en heeft 'voor elk wat wils'
- Bijdragen aan creatieve industrie, waaronder de design community van Eindhoven
- Cultuur van en voor iedereen
- CO2-reductie cultuuraccommodaties
- Eindhovenaren dagelijks informeren
- Bibliotheekvoorziening die aansluit bij de behoefte in de stad
- Impact van kunst op mensen door midden in de samenleving op een positieve manier een sociaal en maatschappelijke bijdrage te leveren

Highlights 2026 uitvoeringsprogramma bestuursakkoord

Sport en erfgoed

1. Verbeteren sportaccommodaties (verbouwing Tongelreep, aanleggen kunstgrasvelden en verder uitvoering geven aan IHP Sport).
2. Sparen voor investeringen sport om het voorzieningenniveau aan te laten sluiten bij de groei van de stad.
3. Inzetten op het nog beter behouden, benutten, beleven en borgen van ons erfgoed conform de uitvoeringsagenda erfgoed.

Cultuur

4. Uitvoering cultuurbrief 25-28: Cultuur biedt ontspanning, verbindt en zet aan tot reflectie. De nieuwe Cultuurbrief, waar we in 2025 uitvoering aan geven, draagt bij aan de uitgangspunten verwoord in het bestuursakkoord zoals het stimuleren van nieuwe initiatieven/makers, verbreden van doelgroepen en samenwerking binnen en buiten de sector.
5. Versterking design ecosysteem: Eindhoven is de stad van technologie én design. Ter versterking van het design ecosysteem zetten we in op de ontwikkeling en uitvoering van een meerjarig actieprogramma in nauwe samenwerking met de stakeholders in het designveld gericht op onder meer missiegedreven ontwerp, ondernemerschap en ruimte.
6. Cultuur in wijken: Cultuur is van en voor iedereen. Met het plan van aanpak cultuur in wijken wordt bijgedragen aan de zichtbaarheid en het aanbod van cultuur dichtbij inwoners. Het doel is om de cultuurparticipatie en verbinding met de omgeving te verhogen.

Financiële kerngegevens

Thema	Taakveld	Lasten	Baten	Mut.res.	Saldo
Sport	Sportbeleid en activering (tv 5.1)	10.024	-1.305	-169	8.550
	Sportaccommodaties (tv 5.2)	33.401	-12.264	73	21.210
Cultuur	Cultuurpresentatie,-prod. en particip. (tv 5.3)	42.122	-4.993	329	37.458
	Musea (tv 5.4)	6.954	-1.073	0	5.881
	Cultureel erfgoed (tv 5.5)	2.830	-98	-655	2.077
	Media (tv 5.6)	6.507	0	0	6.507
Levendige stad		101.838	-19.733	-422	81.683

BBV-indicatoren

Indicator	peiljaar	NL	100-300	> 300	Eindhoven
Niet-sporters (%)	2024	42,5	39,9	37,7	39

Verbonden partijen

Muziekgebouw Eindhoven N.V.

De exploitatie, zowel artistiek als commercieel, van het Muziekgebouw en het verzorgen van een pluriform muziekaanbod voor alle geledingen van de bevolking en met een hoge mate van toegankelijkheid voor alle geledingen van de bevolking.

Parktheater Eindhoven N.V.

De exploitatie, zowel artistiek als commercieel, van het Parktheater te Eindhoven. Het verzorgen van een pluriform theateraanbod voor alle geledingen van de bevolking en met een hoge mate van toegankelijkheid voor alle geledingen van de bevolking.

Sportbeleid en activering (tv 5.1)

Wat willen we bereiken

1 Zoveel mogelijk Eindhovenaren in beweging

Sporten en bewegen is gezond, geeft plezier en heeft een positieve uitwerking op de omgeving. We stimuleren inwoners van Eindhoven om te gaan sporten en zorgen voor schone, veilige en toegankelijke sportaccommodaties.

2 Sport- en beweegaanbod dat aansluit bij de behoefte in de stad

We ondersteunen sportverenigingen en werken samen met ondernemende sportaanbieders.

3 Sportverenigingen die vitaal(-plus) zijn

De sportregisseurs ondersteunen sportaanbieders om vitaal(-plus) te worden en blijven. Dat doen we met het vitaliteitsonderzoek en een programma op maat, samen met sportbonden en (lokale) instellingen.

4 Kinderen die motorisch vaardig zijn

We willen dat ieder kind in Eindhoven zijn of haar motorische vaardigheden breed kan ontwikkelen.

5 (Top)sportevenementen die een impuls geven aan het imago van de stad

Evenementen dragen bij aan de dynamiek, economische groei en uitstraling van Eindhoven en/of stimuleren inwoners om te gaan bewegen.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
% Eindhovense volwassenen dat voldoet aan de beweegrichtlijnen (1)	83%	74%	55%	55%	55%	55%
% Eindhovense kinderen/jongeren dat voldoet aan de beweegrichtlijnen (1)	71%	85%	85%	85%	85%	85%
% inwoners (volwassenen) dat tevreden is over de diversiteit van het sport- en beweegaanbod (2)	70%	80%	80%	80%	80%	75%
% kinderen/jongeren dat lid is van een sportvereniging (3)	69%	70%	71%	71%	71%	
% sportverenigingen dat vitaal is (3)	62%	64%	65%	66%	67%	67%
% sportverenigingen dat vitaal-plus is (3)	48%	48%	50%	50%	50%	50%
% kinderen dat motorisch voldoende vaardig is (4)	78%	78%	79%	79%	79%	79%
% kinderen met een zwemdiploma aan het einde van de basisschool (4)	96%	99%	97%	97%	97%	97%
Aantal (top)sportevenementen van strategische sporten en/of die aansluiten bij TDK-profiel (5)	3	3	3	3	3	3

Wat gaan we daar voor doen

2.1 Faciliteren van een aantrekkelijk, passend en toegankelijk sport- en beweegaanbod voor iedereen

We stimuleren inwoners om te sporten en te bewegen door gebiedsgericht vraag en aanbod te koppelen, door inwoners te inspireren en door financiële drempels weg te halen.

3.1 Ondersteunen van sportverenigingen om vitaal(-plus) te zijn

We zijn een betrouwbare partner van ondernemende sportaanbieders: waar nodig stimuleren en reguleren we.

4.1 Stimuleren dat kinderen de kans krijgen om hun motorische vaardigheden breed te ontwikkelen

We zorgen dat Eindhovenaren van jongs af aan (<12) vaardig zijn. We stimuleren jongeren (12-18) om te blijven bewegen. Dit doen we d.m.v. subsidieregeling BRC voor scholen, jongerenwerk en maatschappelijke organisaties die een sportprogramma aanbieden.

5.1 Stimuleren van side-events bij (top)sportevenementen (maatschappelijke impact)

Door evenementen willen we inwoners inspireren om te (blijven) sporten. We streven ernaar dat de topsport de breedtesport versterkt.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Wijkgerichte activering: In 2024 en 2025 zijn we de pilot Wijkgerichte activering gestart. In 2026 geven we een structureel vervolg aan deze werkwijze waarmee we op basis van data onze inzet richten.
- Ondersteunen en versterken van sportverenigingen: In 2024 is de subsidieregeling 'versterken sportverenigingen' gestart. In 2026 kunnen meer sportaanbieders gebruik maken van deze regeling.
- Veilig sportklimaat bij sportaanbieders: Vanaf 1 augustus 2026 nemen we in gebruiksvoorwaarden van sportaccommodaties op dat gebruikers moeten voldoen aan de richtlijnen voor een veilig sportklimaat. We ondersteunen sportaanbieders om hieraan te voldoen.
- Street Sports: In 2026 versterken we onze structurele samenwerking met street sport communities

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	6.998	8.575	10.024	9.193	9.198	9.029
Baten	-1.427	-1.522	-1.305	-720	-720	-720
Mutatie reserves	132	-390	-169	0	0	0
Saldo	5.703	6.663	8.550	8.473	8.478	8.309

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Personeelslasten:	7.838	0	0 *
Sportactivering:	1.371	-1.170	0
Sportbeleid:	815	-135	-169
Totaal	10.024	-1.305	-169

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Personeelslasten: stijging van 1,7 miljoen in 2026 door met name effect kostenverdeling.

Thema: Sport

Sportaccommodaties (tv 5.2)

Wat willen we bereiken

1 Sport- en beweegaccommodaties die aansluiten bij de behoefte in de stad

Door het realiseren, toekomstbestendig aanpassen en in stand houden van sport- en beweegvoorzieningen houden we sport toegankelijk voor alle Eindhovenaren. We verhuren sportaccommodaties aan verenigingen tegen een maatschappelijk tarief.

2 CO2-reductie sportaccommodaties

Doelstelling klimaatverordening 2016: Klimaatneutraal in 2050 en 55% CO2-reductie in 2030 ten opzichte van 1990. Circulaire samenleving in 2050 en 50% minder primaire grondstoffen in 2030.

Effectindicatoren	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
% inwoners (volwassenen) dat tevreden is over voldoende sport- en beweegaccommodaties (1)	67%	75%	75%	75%	75%	75%
% inwoners (volwassenen) dat tevreden is over voldoende sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte (1)	47%	52%	53%	54%	55%	56%
Directe CO2-uitstoot sport- en cultuuraccommodaties cf Klimaatverordening (Kton) (2)	7,1 (2023)	11,4	7,6	6,8	6,2	5,6

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Faciliteren van voldoende sport- en beweegaccommodaties

We exploiteren de accommodaties en zorgen dat deze functioneel, toegankelijk, duurzaam en betaalbaar blijven. We ontwikkelen nieuwe accommodaties, renoveren verouderde accommodaties en passen verduurzamingsmogelijkheden toe.

1.2 Faciliteren van voldoende sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte

We zorgen dat er voldoende ruimte blijft om te bewegen en te sporten: bijvoorbeeld creëren van mogelijkheden in de openbare ruimte en de (semi) commerciële sport.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Bouwproject Nationaal Zwemcentrum de Tongelreep: Volgens de geplande oplevering is de bouw in het eerste deel van 2026 gereed. We gaan de opening groots vieren.
- Exploitatie Nationaal Zwemcentrum de Tongelreep: Na opening krijgen we een goed beeld van hoe de exploitatiebegroting zich verhoudt tot de praktijk. We zorgen ervoor dat de exploitatiebegroting aansluit op de door de raad gestelde kaders.
- Uitvoering IHP Sport: Op basis van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sport geven we in 2026 een vervolg aan de uitvoering met o.a. de aanleg van nieuwe kunstgrasvelden, het opwaarderen van kleedlokalen en het ontsluiten van sporthallen voor avond- en weekendsport. Om onze uitvoeringskracht te verhogen zullen we overprogrammeren en inspringen op actuele kansen.
- Sportvoorzieningen in de openbare ruimte: Op basis van het IHP Sport investeren we in het opwaarderen en aanleg van sportfaciliteiten in de openbare ruimte zoals een skatepark.
- Voorbereiden toekomstige investeringen sportinfrastructuur: We brengen in kaart welke varianten (met betrekking tot renovatie/nieuwbouw) we hebben ten aanzien van grote sportaccommodaties (I.r. Ottenbad, IJssportcentrum, buitenbad) en hoe de financiering tot stand kan komen.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	31.392	30.758	33.401	34.116	33.726	33.611
Baten	-15.954	-11.865	-12.264	-12.264	-12.210	-12.210
Mutatie reserves	117	73	73	73	73	73
Saldo	15.555	18.966	21.210	21.925	21.589	21.474

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Zwembaden:	5.305	-4.488	0 *
Personeelslasten:	9.280	0	0
Sportzalen:	3.659	-3.665	0 *
Kapitaallasten:	7.317	0	0 *
Sportparken:	5.094	-1.879	0 *
Bedrijfsvoering en SPUK Sport :	677	-1.534	0 *
IJssportcentrum:	1.086	-698	0 *
IHP sport:	983	0	0 *
Overig: storting reserve CO2-reductie vastgoed.	0	0	73
Totaal	33.401	-12.264	73

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Verlengen serieel incidenteel vanaf 2029 sport: 0,16 miljoen.

Begroting 2026:

- Energieprijzen: structureel 2,5 miljoen en incidenteel 2 x 1,4 miljoen t/m 2029. In dit taakveld 1,4 miljoen t/m 2027 en 1,0 miljoen t/m 2029.

- Nieuwbouw Tongelreep: autonome ontwikkelingen op de exploitatiekosten: 0,75 miljoen structureel voor onder meer de aangepaste gemeentebrede overhead systematiek en kostenstijgingen boven reguliere inflatie.
- Ondergrondse infrastructuur sportparken: ontvlechten en afkoppelen 0,5 miljoen incidenteel.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- IHP sport: daling van 1,0 miljoen na 2026 doordat de incidentele IHP middelen voor twee jaar zijn toegekend (2025 en 2026).
- Kapitaallasten: stijging van 1,4 miljoen in 2026 oplopend tot 3,5 miljoen door investeringen. Zie paragraaf investeringen voor een specificatie.

Thema: Cultuur

Cultuurpresentatie, -productie en participatie (tv 5.3)

Wat willen we bereiken

1 Het culturele aanbod in de stad is van hoog artistiek niveau, divers en heeft 'voor elk wat wils'

In de stad is een breed spectrum van makers en culturele organisaties die een divers en veelzijdig aanbod creëren.

2 Bijdragen aan creatieve industrie, waaronder de design community van Eindhoven

We subsidiëren de Dutch Design Foundation voor een succesvolle DDW. Met Eindhoven Design District maken we design en technologie zichtbaar in de stad, met focus op openbare ruimte in 2026. We versterken het design ecosysteem.

3 Cultuur van en voor iedereen

We stimuleren dat inwoners zelf aan kunstbeoefening doen. Instellingen en makers ontwikkelen initiatieven voor wijken en doelgroepen die we anders minder bereiken. Kinderen en jongeren brengen we in contact met kunst en cultuur.

4 CO2-reductie cultuuraccommodaties

Doelstelling klimaatverordening 2016: Klimaatneutraal in 2050 en 55% CO2-reductie in 2030 ten opzichte van 1990. Circulaire samenleving in 2050 en 50% minder primaire grondstoffen in 2030.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Aantal bezoeken aan gesubsidieerde culturele instellingen (1)	n.n.b.	1.300.000	1.800.000	1.800.000	1.800.000	1.800.000
Tevredenheid over Kunst en Cultuur infrastructuur (1)	7,2	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Aantal bezoekers DDW (2)	300.000	310.000	310.000	310.000	310.000	310.000
% Eindhovenaren dat zelf cultureel actief is (3)	47%	≥47%	≥47%	≥47%	≥47%	≥47%
Directe CO2-uitstoot Sport- en cultuuraccommodaties of Klimaatverordening (Kton) (4)	7,1 (2023)	11,4	7,6	6,8	6,2	5,6

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Stimuleren van cultureel aanbod

Met verschillende subsidieregelingen stimuleren we producties, tentoonstellingen, voorstellingen en overige activiteiten. Makers stimuleren we door middel van Snelgeld en investeringen in makerspaces die makers ruimte en faciliteiten bieden.

2.1 Bedrijfsleven, overheid en maatschappelijke partners in contact brengen met design

We versterken het design ecosysteem met een meerjarenagenda en Triple Helix organisatie.

3.1 Kinderen en jongeren in contact brengen met kunst en cultuur

Met Cultuureducatie met Kwaliteit maken we cultuuronderwijs voor PO en VO mogelijk. We zetten in op Jong Cultuur met activiteiten van en door jongeren.

In 2026 richten we ons vooral op:

- We versterken samen met het designveld het designecosysteem en starten met de uitvoering van de meerjarenagenda daarvan. De twee atelierpanden op de Ruysdaelbaan en Heezerweg worden gerealiseerd.:
- We ontwikkelen een IHP Cultuur wat inzicht biedt in onze huidige huisvesting van culturele voorzieningen en wat aanvullend nodig is in een groeiende stad.:
- De opening van Museumpark VONK versterkt het cultureel en maatschappelijk voorzieningenniveau in de Brainport regio op het vlak van geschiedenis en erfgoed.:
- We willen ook de rafelranden in onze stad borgen en onderzoeken hoe we culturele voorzieningen als het Stroomhuisje terug kunnen brengen in onze stad.:
- Door het Actieplan Cultuur in de Wijk werken cultuurmakers gebiedsgericht in verschillende buurten zoals Doornakkers en Limbeek om cultuurparticipatie en sociale cohesie te vergroten.:

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	41.561	42.878	42.122	39.737	39.413	41.209
Baten	-5.244	-4.693	-4.993	-4.993	-4.993	-4.701
Mutatie reserves	1.008	-476	329	1.104	1.104	1.104
Saldo	37.324	37.709	37.458	35.848	35.524	37.612

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Stichting Cultuur Eindhoven:	24.728	0	0 *
Maatschappelijk Vastgoed:	5.216	-4.993	1.104
Kapitaallasten:	4.402	0	0 *
Personeelslasten:	2.143	0	0
Stelpost strategische kapitaallasten (SSKL): voor programma 'levendige stad', o.a. moderne stadsbib (0,5 miljoen) en sparen voor voorzieningen (1,0 miljoen).	1.986	0	0 *
Design (subsidies):	1.148	0	0 *
Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE):	582	0	0
Overig: o.a. try-outs cultuur (0,4 miljoen), SPUK impuls jongeren cultuur (0,3 miljoen) en uitvoeringsagenda cultuur in de wijk (0,2 miljoen), onttrekking reserves uit RSI (0,4 miljoen) en RSMML (0,2 miljoen).	1.917	0	-775 *
Totaal	42.122	-4.993	329

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- SSKL voor 'levendige stad': o.a. overheveling vanuit programma 'ondernemende stad' (structureel 0.6 miljoen) en onttrekking moderne stadsbib (structureel 0.5 miljoen, aanvullend op beschikbare middelen in taakveld 5.6 van structureel 0.5 miljoen). Daarnaast is vanaf 2029 structureel 1,1 miljoen beschikbaar (totaal vanaf 2029 bedraagt 1,7 miljoen).
- Extra indexatie cultuur: incidenteel 0,3 miljoen en structureel 0,3 miljoen.
- Jong cultuur: incidenteel 0,25 miljoen in zowel 2026 als 2027.

Begroting 2026:

- Onderhoudsvoorzieningen vastgoed storting van 1,2 miljoen structureel.
- SSKL voor voorzieningen: structureel 1,0 miljoen in 2026, oplopend naar 2,7 miljoen in 2029; hiermee bedraagt het totaal incl. kadernota 4,4 miljoen (1,7 + 2,7). In hoofdstuk 4.3 onder 'levendige stad' staat een nadere toelichting.
- Hornemann Huis: incidenteel 0,8 miljoen voor onderzoek waarvan 0,7 miljoen in dit taakveld.
- Culturele activiteiten met een landelijke uitstraling: 0,4 miljoen incidenteel.
- Herstelfonds cultuur: 0,4 miljoen incidenteel voor een mogelijke bijdrage aan De Effenaar.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Versterken designklimaat: In 2025 zijn de lasten incidenteel € 4,0 miljoen hoger in verband met een éénmalige bijdrage aan de huisvesting van DAE.
- Design (subsidies): In 2025 is incidenteel budget voor de versterking van het designecosysteem (€ 1,5 miljoen fonds en structureel € 0,2 miljoen werkorganisatie). Het incidentele bedrag wordt gereserveerd om de komende jaren beschikbaar te hebben.
- Kapitaallasten: daling van € 1,2 miljoen in 2027 betreft activa cultuur (met name (bouwkundige) installaties waarop in 2027 niet meer hoeft te worden afgeschreven).

Thema: Cultuur

Musea (tv 5.4)

Wat willen we bereiken

1 Impact van kunst op mensen door midden in de samenleving op een positieve manier een sociaal en maatschappelijke bijdrage te leveren

In 2026 bestaat het museum 90 jaar en opent een nieuwe collectietentoonstelling. Doel blijft om met alles wat het museum doet, zowel nieuwe als ervaren bezoekers, toegankelijke en verrassende perspectieven op Eindhoven en de wereld te geven.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Aantal bezoeken in het Van Abbemuseum (1)	97.396	100.000	100.000	110.000	110.000	110.000
Aantal bezoeken buiten de muren van het Van Abbemuseum (1)	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Aantal bezoeken online website (1)	396.880	320.000	325.000	325.000	325.000	325.000
Aantal bezoeken social media (1)	100.400	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Activeren en verder opbouwen van de collectie

In 2026 vernieuwt de collectiepresentatie, wordt ruimte voor lokale projecten vergroot en staat de designcollectie centraal. Het museum werkt door aan het zorgvuldig behouden, beheren en opbouwen van de kunst- en bibliotheekcollectie en de archieven.

1.2 Het organiseren van tentoonstellingen, binnen en buiten de muren van het museum lokaal, nationaal en internationaal

De voortrekkersrol van het museum uit zich in 2026 in verrassende grote tentoonstellingen zoals Positions9 en de Designtentoonstelling. Ook zal de nieuwe directeur van het museum haar eerste tentoonstelling presenteren.

1.3 Verspreiding via educatieve activiteiten, bemiddeling en communicatie

Inzet op stijging van het aantal bezoekers door extra regionale inzet, naast de bestaande nationale en internationale aandacht. Het educatieteam werkt aan verdere groei van schoolbezoeken door uitbreiding van het aanbod voor praktijkleerlingen.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Jubileum: Het museum viert in 2026 het 90-jarig bestaan met een uitgebreid programma in het museum en haar stadstuinen voor de inwoners van de stad en alle bezoekers.
- In en met de stad: Het museum wordt ingezet voor diverse sociaal maatschappelijke projecten in en met de stad. Extra aandacht krijgt het kunstwerk in de buitenruimte gekozen door inwoners van Eindhoven.
- Internationale positie: Samenwerking met internationale partner musea en kennisinstellingen. Extra inzet op internationale pers om bekendheid en waardering van het museum hoog te houden met de nieuwe collectiepresentatie en komst van de nieuwe directeur.

In 2026 richten we ons vooral op:

- De basis op orde: Het museum toont ondernemerschap en werkt aan publieksbereik, fondsenwerving, eigen inkomsten. Belangrijke partners in 2026: de Vriendenloterij, het Mondriaanfonds, Ammodo, de promotors van het Van Abbemuseum en de Vrienden van het Van Abbemuseum.
- In en rond het gebouw: In 2026 wordt de complete verduurzaming van het museumgebouw gerealiseerd en wordt gewerkt aan de open nieuwe buitenruimte en entree in verbinding met het stadscentrum.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	7.868	6.731	6.954	7.129	7.121	7.212
Baten	-2.101	-1.054	-1.073	-1.143	-1.143	-1.143
Mutatie reserves	-336	0	0	0	0	0
Saldo	5.432	5.677	5.881	5.986	5.978	6.069

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Personeelslasten:	4.213	0	0
Exploitatiekosten museum:	1.889	0	0
Exploitatiebaten museum:	0	-1.073	0
Subsidies, fondsen en sponsoring:	711	0	0
Overig: kapitaallasten.	141	0	0
Totaal	6.954	-1.073	0

Cultureel erfgoed (tv 5.5)

Wat willen we bereiken

1 Behouden van erfgoed

Beschermen, onderhouden, beheren van erfgoed en het respecteren ervan bij ruimtelijke ontwikkelingen.

2 Benutten van erfgoed

Versterken kwaliteit leefomgeving door erfgoed als factor van betekenis en drager van identiteit in te zetten bij ruimtelijke ontwikkelingen.

3 Beleven van erfgoed

Bekend en beleefbaar maken van erfgoed bij een breed en divers publiek zodat mensen geïnspireerd en geactiveerd worden om mee te doen.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Rapportcijfer voor de waardering van het aanwezige erfgoed (monumenten) in de stad (1)	6,4	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Stimuleren instandhouding gemeentelijke en rijksmonumenten

We ondersteunen eigenaren van gemeentelijke monumenten met de subsidieregeling onderhoud gemeentelijke monumenten. Ook zetten we in op het proactief informeren van monumenteigenaren.

2.1 Adviseren op ruimtelijke ontwikkelingen

We adviseren vanuit erfgoed (zowel gebouwd, landschappelijk als archeologisch erfgoed) over bijvoorbeeld herbestemming en ruimtelijke projecten. En zetten we ons in om archeologie zichtbaar te maken in de openbare ruimte.

3.1 Vergroten toegankelijkheid en beleefbaarheid van Eindhoven's erfgoed

We zetten ons in om inwoners bewust te maken van het Eindhovense erfgoed, zodat zij zich betrokken voelen en de bij erfgoed behorende verhalen willen doorgeven.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Omgevingsplanproof maken erfgoedbeleid: Afronden in gang gezette aanwijsprogramma's, up-to-date houden cultuurhistorische waardekaart en deelname Erfgoedstandaard (landelijk erfgoedregistratiesysteem)
- Ontsluiten en toegankelijk maken archeologische vondsten: In lijn met verkenning van nieuw depot verder werken aan professionalisering archeologisch depot in combinatie met doorontwikkeling Erfgoedhuis
- Duurzame instandhouding monumenten: Uitwerken plan van aanpak verduurzaming erfgoed en informeren van monumenteigenaren
- Erfgoedparticipatie: Ondersteunen activiteiten die bijdragen aan begrip en enthousiasme voor erfgoed, zoals zichtbaar maken archeologische vondsten, Open Monumentendag en erfgoedbordjes
- Immaterieel erfgoed: Verkennen immaterieel erfgoed, ophalen behoeften/uitdagingen/kans immaterieel erfgoed en bijbehorende gemeenschappen

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	2.541	2.028	2.830	2.202	2.195	2.212
Baten	-113	-138	-98	-98	-98	-98
Mutatie reserves	-488	3	-655	-38	-38	-38
Saldo	1.940	1.893	2.077	2.066	2.059	2.076

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Cultureel erfgoed: onttrekking reserve uit reserve SMMM (0,6 miljoen).	1.132	-38	-617
Maatschappelijk Vastgoed:	918	-60	-38
Personeelslasten:	733	0	0
Overig: kapitaallasten.	47	0	0
Totaal	2.830	-98	-655

Media (tv 5.6)

Wat willen we bereiken

1 Eindhovenaren dagelijks informeren

Studio040 is een lokaal journalistiek platform en volgt de politieke agenda in onze stad. Zij attenderen Eindhovenaren op betrouwbare wijze op vraagstukken die van lokaal belang zijn.

2 Bibliotheekvoorziening die aansluit bij de behoefte in de stad

Een voor iedereen toegankelijke Bibliotheek die bijdraagt aan de persoonlijke ontwikkeling en kansengelijkheid van onze inwoners.

Effectindicatoren	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Studio040 mediagebruik (wekelijks) (1)	-	17%	17%	17%	17%	

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Faciliteren van Studio040 als lokale publieke omroep voor Eindhoven en omgeving

Studio040 maakt jaarlijks minimaal 1300 nieuws-/videominuten, die zij via tv-uitzendingen, radio, online en sociale media gratis beschikbaar stelt aan de inwoners van Eindhoven.

2.1 Faciliteren van een volwaardige bibliotheek

Met daarin in ieder geval: ter beschikking stellen van kennis en informatie; bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie; bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur, kunst en cultuur; organiseren van ontmoeting en debat.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Versterken van de rol van de bibliotheek: de stad groeit en de bevolkingssamenstelling wordt steeds diverser. De leesvaardigheid neemt af en taal is belangrijk om mee te kunnen doen om jezelf te ontwikkelen: de bibliotheek speelt hier een belangrijke rol in, we concretiseren deze rol.
- Realiseren van Bibliotopen: middels een iteratief proces werken we aan de realisatie van Bibliotopen. De bibliotheekfunctie wordt doorontwikkeld voor activiteiten gericht op eenzaamheid, laaggeletterdheid, taal, digivaardigheid en mediawijsheid voor alle inwoners.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	485	6.430	6.507	5.233	5.233	5.233
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	485	6.430	6.507	5.233	5.233	5.233

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Bibliotheek - begrotingssubsidie:	4.439	0	0 *
Moderne stadsbieb:	1.562	0	0 *
Lokale omroep:	506	0	0
Totaal	6.507	0	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

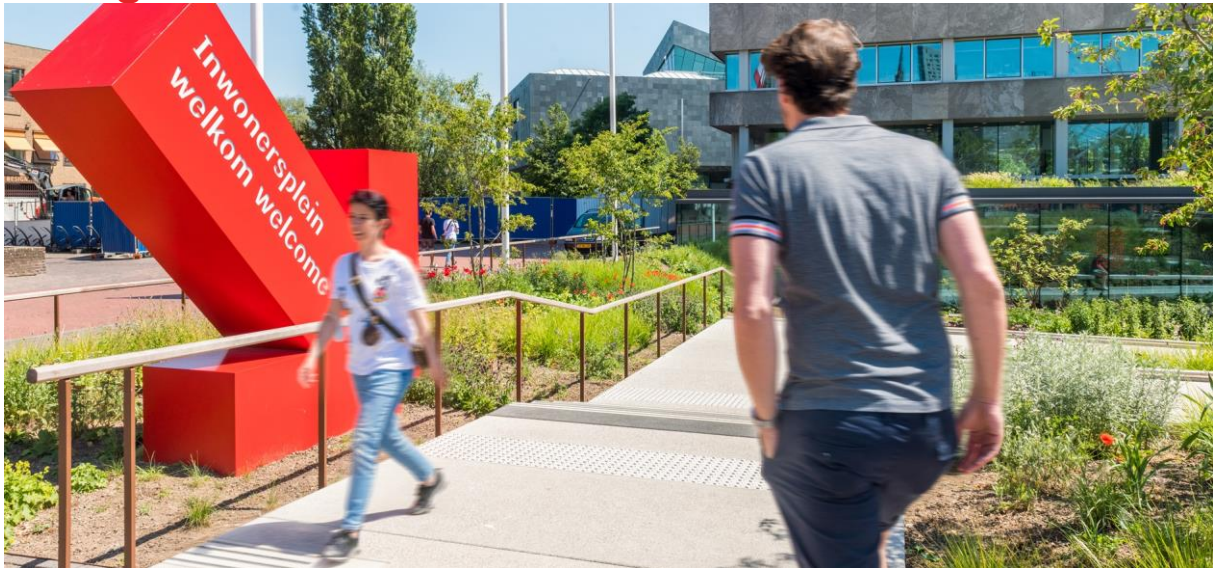
Kadernota 2026:

- Maatschappelijke infrastructuur extra indexatie: structureel 1,8 miljoen (verdeeld over meerdere taakvelden). In dit taakveld: 0,1 miljoen.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Moderne stadsbieb: daling van 1 miljoen in 2027. In 2025 en 2026 zijn er incidenteel extra middelen vrijgemaakt; vanaf 2027 is er structureel 0,5 miljoen beschikbaar. Aanvullend: zie taakveld 5.3.

6. Organisatie

Bestuur en Dienstverlening

We opereren op veel schaalniveaus om te bouwen aan Eindhoven en de belangen van de stad te behartigen. In de regio doen we dat met onze bureaus in het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) en steeds meer in de Metropoolregio Eindhoven (MRE). Met de triple-helix partners werken we samen in (de stichting) Brainport. De afspraken met het Rijk in het kader van 'Beethoven' betekenen een sterke impuls. Samen met de provincie en de grote Brabantse steden realiseren we gericht opgaven in BrabantStad-verband. Met de provincie hebben we daarnaast een warme samenwerkingsrelatie voor het realiseren van de Strategische Agenda Brainport en de ontwikkeling van Fellenoord (KnoopXL). Vanuit onze kantoren in Den Haag en Brussel behartigen we de (inter)nationale belangen van stad en regio.

De gemeente Eindhoven ontwikkelt een moderne en toegankelijke dienstverlening die optimaal aansluit op de behoeften van inwoners en ondernemers. Hierbij wordt gewerkt aan een omnichannel-aanpak, waarbij alle contactkanalen – balie, telefoon, website, apps en sociale media – als één samenhangend geheel functioneren. Zo kunnen inwoners en ondernemers zelf hun voorkeurskanaal kiezen en zonder hun vraag te herhalen eenvoudig schakelen tussen kanalen. Door middel van klantreizen en een structurele feedback-loop wordt continu geleerd van ervaringen en worden verbeteringen doorgevoerd. In 2026 krijgt dit een extra impuls met de lancering van de *MijnEindhoven*-omgeving, waarmee inwoners en ondernemers meer regie krijgen over hun interacties met de gemeente en de dienstverlening transparanter wordt. Digitalisering speelt hierbij een belangrijke rol. Waar mogelijk worden processen online ingericht om efficiënter te werken en ruimte te creëren voor persoonlijke ondersteuning van inwoners die minder digitaal vaardig zijn of liever persoonlijk contact hebben. Het uitgangspunt blijft: digitaal waar het kan, maatwerk waar het nodig is.

In 2026 staat voor de sector Personeel en Organisatie in het teken van het verder continueren van de ingezette koers om in de dienstverlening naar de organisatie aan te sluiten bij de groei en ontwikkeling van de stad. We bouwen voort aan de inrichting van de organisatie, die wendbaar is, transparant en waarin collega's goed kunnen samenwerken en ontwikkelen. Naast het slimmer inrichten van de structuur van de organisatie zetten we in 2026 ook stevig in op: gedrag en cultuur, continu verbeteren en (persoonlijk) leiderschap. Met verschillende initiatieven werken we aan gedrag dat past bij onze kernwaarden vertrouwen, eigenaarschap en samenwerking. We maken onze processen en werkwijzen eenvoudiger en effectiever en ondersteunen de organisatie in de groei naar modern (Eindhovens) leiderschap. Onderdeel van dit leiderschap is verder investeren in een gezonde span-of-attention en de uitvoering van management opvolgprogramma's. Vanuit de arbeidsmarktstrategie en doelstellingen in ons uitvoeringsprogramma diversiteit en inclusie werken we verder aan het invullen van het groeiend aantal vacatures.

Daarnaast zetten we in op talentmanagement en verbinding. We hebben in het uitvoeringsplan Arbeidsmarktstrategie 2024 opgenomen dat we impact willen maken door externe inhuur om te zetten in vaste medewerkers. Op die manier zorgen we voor kennisopbouw en -behoud binnen onze organisatie, vergroten we de continuïteit van onze werkzaamheden en binden we talent aan onze organisatie. Dit alles doen we – in co-creatie – voor én met onze collega's in de organisatie.

Bedrijfsvoering

In de [paragraaf 3e Bedrijfsvoering](#) zijn de ontwikkelingen rondom onze organisatie toegelicht.

Belastingen

Zie hiervoor de [paragraaf 3a Lokale heffingen](#).

Doelen

- Realiseren van ambities door bestuurlijke en ambtelijke samenwerking
- Professionele en persoonlijke dienstverlening
- Digitalisering dienstverlening
- CO2-reductie eigen vastgoedportefeuille
- Een efficiënt ingerichte bedrijfsvoering

Highlights 2026 uitvoeringsprogramma bestuursakkoord

1. Versnelling in de uitvoering van de i-strategie en dienstverleningsvisie. Hierdoor wordt de digitale dienstverlening doorontwikkeld, verbetert de samenwerking en grip op de informatie, is er betere stuurinformatie beschikbaar en kunnen we verantwoord toepassingen met AI inzetten.
2. Aantoonbaar vorderingen maken met de uitvoering van het Verbeterplan AVG, waardoor Eindhoven duurzaam aan de AVG voldoet op het met de Autoriteit Persoonsgegevens afgestemde volwassenheidsniveau.
3. Vergroten van de kennis over diversiteit en inclusie binnen onze organisatie. Dit doen we bijvoorbeeld door ieder kwartaal over een thema op het gebied van diversiteit en inclusie te communiceren via het intranet en door lezingen, deelname aan activiteiten (bijvoorbeeld Eindhoven Pride) en voortzetting van de training 'Selecteren zonder vooroordelen' voor leidinggevenden.

Financiële kerngegevens

Thema	Taakveld	Lasten	Baten	Mut.res.	Saldo
Bestuur en dienstverlening	Bestuur (tv 0.1)	21.058	-513	-1.219	19.326
	Burgerzaken (tv 0.2)	15.474	-8.010	-375	7.089
Bedrijfsvoering	Beheer overige gebouwen en gronden (tv 0.3)	1.712	-95	0	1.617
	Overhead (tv 0.4)	121.467	-2.455	-25.318	93.694
	Treasury (tv 0.5)	535	-9.547	0	-9.012
	Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds (tv 0.7)	95	-741.413	0	-741.318
	Overige baten en lasten (tv 0.8)	-2.827	-35	35	-2.827
Belastingen	OZB woningen (tv 0.61)	2.356	-45.619	0	-43.263
	OZB niet-woningen (tv 0.62)	977	-54.045	0	-53.068
	Parkeerbelasting (tv 0.63)	368	-23.712	103	-23.241
	Belastingen overig (tv 0.64)	948	-3.201	0	-2.253
Organisatie		162.163	-888.645	-26.774	-753.256

BBV-indicatoren

Indicator	Eindhoven 2026
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	9,8
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	9,7
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	€ 1.286
Externe inhuur (% van de totale loonsom)	9,1%
Overhead (% van totale lasten)	9,0%

Verbonden partijen

BNG Bank N.V.

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Enexis Holding N.V.

Zorgt voor distribueren en transporteren van energie, en voor in stand houden, beheren, exploiteren en uitbreiden van distributie en transportnetwerken. Het is wettelijk geregeld dat het netwerk in overheidshanden moet blijven en dat energielevering bij private partijen weggelegd kan worden.

GR Metropoolregio Eindhoven

Bestuurlijk samenwerkingsverband tussen Eindhoven en de twintig andere Zuidoost Brabantse gemeenten dat bijdraagt aan een excellent vestigingsklimaat voor bedrijven en inwoners in de Brainportregio op de thema's: Economie, Mobiliteit, Energietransitie, Wonen & Ruimte en Vitaal Landelijk Gebied. De Metropoolregio Eindhoven (MRE) organisatie draagt tevens de verantwoordelijkheid voor de organisatie en proces van de basisfinanciering Brainport Development. Het financieel management van de Regiodeal en het Bereikbaarheidsfonds (vanuit Brainportdeal 2022) ligt bij de MRE. Tot slot maakt ook het Regionaal Historisch Centrum (RHCE) onderdeel uit van de GR-MRE.

Bestuur (tv 0.1)

Wat willen we bereiken

1 Realiseren van ambities door bestuurlijke en ambtelijke samenwerking

We focussen op het realiseren van onze opgaven door samenwerking in coalities. Belangrijke opgaven zijn o.a. klimaatadaptatie en energietransitie, Brainport-agenda, arbeid/participatie, asiel/migratie, woningbouw, mobiliteitstransitie, voorzieningen.

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Blijven inzetten op de verbinding en samenwerking met de omliggende gemeenten

Binnen de MRE werken we samen op de thema's economie, mobiliteit, energietransitie, wonen en ruimte, transitie landelijk gebied. In het SGE geven we uitvoering aan de agenda voor wonen, economie, voorzieningen en ruimte.

1.2 BrabantStad samenwerking

De grootstedelijke problematiek staat centraal. De steden en provincie ontmoeten elkaar, werken samen en delen kennis en ervaringen op onderwerpen waar het loont om op Brabantse schaal samen te werken.

1.3 Versterking van triple helix-samenwerking economische agenda

Met regionale triple helix-partners in Stichting Brainport voeren we de strategische Brainport Agenda uit met het Rijk. Zo versterken we o.a. het innovatiecluster en de (inter)nationale positie en versterken we samenwerking via het campussenoverleg.

1.4 Multi-helix samenwerking voor sociale Brainport agenda

Met Brainport voor Elkaar zorgen we dat iedereen mee kan doen en profiteert van de groei. Overheid, bedrijfsleven, onderwijs en maatschappelijke organisaties werken samen aan uitvoering van de Sociale Brainport Agenda via o.a. sociaal werkgeverschap.

1.5 Bestuurlijke netwerken en samenwerkingsverbanden

Netwerken zoals G40, VNG en Netwerk Kennisstedes NL (NKN) zijn belangrijk voor het realiseren van Eindhovense ambities. Daarom blijven we hierin zowel bestuurlijk als ambtelijk actief om onze positie te versterken en kennis/ervaring te delen.

1.6 Samenwerking op Europese schaal

In Europa zetten we in op zichtbaarheid & belangenbehartiging van stad/regio bij EU-instanties: EC, EP, Raad & PV. We verbinden onze opgaven met subsidie en -investeringsmogelijkheden en ondersteunen het ecosysteem met het aanvragen van middelen.

1.7 Inwoners en overheidsparticipatie

We vergroten de zeggenschap van inwoners en gebruiken innovatieve methodes om diverse groepen te betrekken. We stellen heldere kaders, managen verwachtingen en delen goede voorbeelden met de stad.

In 2026 richten we ons vooral op:

- MRE & SGE: We leveren inzet aan de medio 2026 nieuw vast te stellen MRE en SGE samenwerkingsagenda's.
- BrabantStad: we nemen deel aan het bestuurlijk netwerk over actuele en terugkerende onderwerpen rond grootstedelijke problematiek.
- Samenwerking triple-helix: realisatie van de Brainport Agenda, in het bijzonder de uitvoering van het Rijk-Regio-Beethovenconvenant. Focus komt in 2026 te liggen op uitvoering van de afspraken en het maken van nieuwe afspraken over voorzieningen.
- Versterking sociale Brainport Agenda: we sturen op de sociale Brainport Agenda als bestuurslid van de vereniging. We zetten in op opschaling van programma's om zoveel mogelijk inwoners te bereiken en maximale impact te realiseren.
- Intensivering samenwerking: op de lobbyagenda Den Haag en Europa op de onderwerpen gemeentelijke financiën, convenant Beethoven en de sociaal maatschappelijke schaaalsprong.
- Nationaal: met het (nieuw) kabinet blijft het zaak om de Eindhovense belangen goed voor het voetlicht te brengen. Dit doen we via de verschillende netwerken waarin wij actief zijn.
- Samenwerking op Europese schaal: we werken aan Europese samenwerking voor de kennisuitwisseling en

In 2026 richten we ons vooral op:

realisatie van stedelijke opgaven op het gebied van energietransitie & klimaatopgave, digitale transitie, leefbaarheid & mobiliteit.

- Inwoners- en overheidsparticipatie: We verankeren participatie binnen de sector Gebieden & Wijken en breiden het team uit. We zetten in op het bereiken van meerdere doelgroepen en verbreden de pilot LVB. We implementeren het wettelijke uitdaagrecht.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	17.242	18.701	21.058	21.971	21.875	21.893
Baten	-988	-408	-513	-513	-513	-513
Mutatie reserves	-280	-903	-1.219	-54	15	15
Saldo	15.974	17.390	19.326	21.404	21.377	21.395

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Personeelslasten:	11.106	0	0 *
Bestuurlijke samenwerkingen:	3.669	-186	0
Facilitering, loonkosten en vergoedingen:	2.847	-297	-145
Strategische opgaven (excl. personeelslasten):	1.343	0	-961
Groei van de stad:	1.700	0	0 *
Overig: overige kosten bestuur (0,2 miljoen), griffie (0,2 miljoen) en onttrekking uit RSI (0,1 miljoen).	393	-30	-113
Totaal	21.058	-513	-1.219

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Groei stad / groei organisatie (incl. WIJeindhoven): structureel 1,7 miljoen in 2026, oplopend naar 3,4 miljoen vanaf 2027.
- IOP en BvE: structureel 0,3 miljoen en incidenteel 0,1 miljoen.
- Fractieondersteuning: structureel 0,1 miljoen vanaf 2027.
- Fractieondersteuning (incl. coalitievorming): incidenteel 2,0 miljoen (ca. 0,5 miljoen per jaar).

Begroting 2026:

- Verhogen budget voor representatie met 30k.
- Brainport voor Elkaar: incidenteel is 0,6 miljoen beschikbaar, hiervan zetten we 0,1 miljoen in voor sociaal werkgeverschap (projectleider, bedrijfsvrijwilligers en financieel fit) en 0,3 miljoen voor Huis van de Wijk (buurtontmoetingen). Het restant van 0,2 miljoen valt vrij.

Thema: Bestuur en dienstverlening

Burgerzaken (tv 0.2)

Wat willen we bereiken

1 Professionele en persoonlijke dienstverlening

We bieden wendbare, toekomstgerichte dienstverlening die aansluit bij de behoeften van inwoners en ondernemers. Met een omnichannelbenadering streven we naar consistente, integrale service zonder herhaald contact of onnodige doorverwijzing.

2 Digitalisering dienstverlening

We zetten sterk in op digitale transformatie om onze dienstverlening toegankelijker, efficiënter en gebruiksvriendelijker te maken voor inwoners, ondernemers en bezoekers met behulp van technologische innovaties.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Score waardering balieklanten inwonersplein (1)	8,6	≥ 8	≥ 8	≥ 8	≥ 8	≥ 8
Score waardering klanten digitaal loket (1)	8	≥ 8	≥ 8	≥ 8	≥ 8	≥ 8
Score waardering KCC (1)	8,6	≥ 8	≥ 8	≥ 8	≥ 8	≥ 8

Wat gaan we daar voor doen

1.1 Nakomen van de servicenormen t.a.v. wachttijd

We streven ernaar helder te zijn over wat inwoners van onze dienstverlening mogen verwachten. Daarnaast communiceren we transparant over hoe goed wij voldoen aan de afgesproken servicenormen.

1.2 Zoveel mogelijk een antwoord in het eerste klantcontact

We streven naar een first contact fix: inwoners en ondernemers krijgen zoveel mogelijk direct een volledig en correct antwoord bij het eerste contactmoment.

1.3 Correcte basisregistraties (BRP, BAG)

De BRP en BAG zijn belangrijke onderdelen van het stelsel van basisregistraties. Deze registraties zijn essentieel voor een goede dienstverlening van de gemeente.

2.1 Aanbieden en uitbreiden digitale dienstverlening

We verbeteren continu onze digitale dienstverlening, zodat iedereen steeds meer zaken veilig en zelfstandig online kan regelen. We zoeken actief naar nieuwe digitale kansen.

In 2026 richten we ons vooral op:

- Binnen Burgerzaken is intern opleiden cruciaal: het tekort aan ervaren vakmensen vraagt om gerichte investeringen in opleidingen en structurele kennisborging.
- Klantreizen: we verbeteren onze dienstverlening via klantreizen, samen met inwoners, ondernemers en collega's. Binnen de diverse domeinen bouwen we aan een ecosysteem waarin ervaringen en inzichten structureel worden gedeeld en benut.
- Omnichannel: in het kader van omnichannel starten we met een gapanalyse van kanalen en registratie. Door ook livechat op te nemen in het multichannel-platform bieden we snellere, consistente en beter afgestemde dienstverlening

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	14.664	14.629	15.474	15.195	14.754	13.498
Baten	-7.480	-7.487	-8.010	-8.709	-8.172	-6.667
Mutatie reserves	279	1.679	-375	479	479	479
Saldo	7.463	8.821	7.089	6.965	7.061	7.310

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Personeelslasten:	10.223	-104	0
Reisdocumenten: legesopbrengsten en afdrachten aan het Rijk voor paspoorten en identiteitskaarten. Deze worden jaarlijks geactualiseerd aan de hand van de vervangingsvraag (bijv. door de verlenging geldigheidsduur van 5 naar 10 jaar in 2014).	2.206	-4.028	0 *
Naturalisaties: legesopbrengsten en afdrachten aan het Rijk.	968	-1.296	0
Rijbewijzen: legesopbrengsten en afdrachten aan het Rijk.	322	-1.193	0
Verkiezingen: de kosten voor de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen in 2026. De kosten worden verrekend met de reserve Verkiezingen.	943	0	-375 *
Registratie Niet-Ingezetenen:	74	-521	0
Overig: docudistri, persoonsinformatiesysteem PIV4U, klantgeleidingssysteem,	738	-868	0

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
landelijke aanpak adreskwaliteit en klantcontactcentrum.			
Totaal	15.474	-8.010	-375

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Verkiezingen: mutatie van 2,0 miljoen in reserve in 2026 door storting in reserve in 2025 van 1,2 miljoen.
- Reisdocumenten: daling van 1,4 miljoen in baten in 2029 door afloop paspoortenpiek.

Thema: Bedrijfsvoering

Beheer overige gebouwen en gronden (tv 0.3)

Wat willen we bereiken

1 CO2-reductie eigen vastgoedportefeuille

Klimaatneutraal in 2050 en 55% CO2-reductie in 2030 ten opzichte van 1990. Circulaire samenleving in 2050 en 50% minder primaire grondstoffen in 2030.

Effectindicatoren	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Directe CO2-uitstoot Eigen vastgoedportefeuille of Klimaatverordening (Kton) (1)	11,9	15,4	10,6	9,8	9,1	8,6

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.613	1.877	1.712	1.733	1.735	1.709
Baten	109	-95	-95	-95	-95	-95
Mutatie reserves	6	0	0	0	0	0
Saldo	1.727	1.782	1.617	1.638	1.640	1.614

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Personeelslasten:	1.491	0	0
Overig: beheer overige gebouwen (0,2 miljoen).	221	-95	0
Totaal	1.712	-95	0

Thema: Bedrijfsvoering

Overhead (tv 0.4)

Wat willen we bereiken

1 Een efficiënt ingerichte bedrijfsvoering

De opgaven vragen om een excellente bedrijfsvoering. Ontwikkelingen in informatietechnologie en wetgeving vereisen dat onze organisatie wendbaar en van een kwalitatief hoog niveau is. Organisatiebelang en het eindresultaat staan voorop.

Effectindicatoren	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Overheadskosten per inwoner (in euro's) (1)	432	424				

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	111.350	109.446	121.467	118.297	115.401	117.349
Baten	-3.339	-1.900	-2.455	-1.967	-1.967	-1.967
Mutatie reserves	-18.948	-9.555	-25.318	-4.493	-4.188	-8.265
Saldo	89.064	97.991	93.694	111.837	109.246	107.117

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
Personeelslasten: inclusief overhead van diverse sectoren en onttrekking uit RSI.	86.772	0	-1.879 *
Reserve Eigen Kapitaal:	0	0	-26.220 *
Informatievoorziening en automatisering:	13.394	-848	0 *
Storting RSI (KN26):	0	0	11.000 *
Doorbelasting ICT kosten:	-8.345	0	0
Kapitaallasten:	7.551	0	0
Personeel en Organisatie:	6.702	-302	0
Facilitaire zaken en huisvesting:	5.938	-513	0
Slim verduurzamen gemeentelijke gebouwen:	3.961	-68	-212 *
Saldireserve specifiek:	0	0	-2.949 *
Reserve doorontwikkeling bedrijfsvoering:	0	0	-2.500 *
Documentaire informatievoorziening en wet open overheid:	1.519	0	0
Organisatieontwikkeling:	1.500	0	0 *
Management en management ondersteuning:	1.063	-300	0
Verbeteren Span of attention:	874	0	0 *
Gemeentebrede taakstelling:	-697	0	0
Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie:	548	0	0
Overig: met name overige personeelslasten/apparaatskosten (0,7 miljoen), opbrengst uitlenen personeel (0,4 miljoen) en onttrekking uit reserve lokaal overleg (0,7 miljoen).	687	-424	-2.558
Totaal	121.467	-2.455	-25.318

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Storting in RSI: in 2026 11 miljoen.
- Formatie Woensel Centrum: 1,3 miljoen (verdeeld over meerdere taakvelden), met dekking uit RSI.
- Microchip talent: dekking uit RSI 1,2 miljoen (verdeeld over meerdere taakvelden).
- Sociaal maatschappelijke schaa sprong: onttrekking uit RSI vanaf 2027: 0,9 miljoen per jaar.
- Contributie BvE: structureel 0,05 miljoen.
- Verlengen serieel incidenteel vanaf 2029 o.a. CIO+IB: (1,1 miljoen), financiële administratie (0,7 miljoen), KnoopXL (0,7 miljoen, gedekt uit RSI), inkoop (0,4 miljoen), vestigingsklimaat (0,1 miljoen), noodzakelijk onderhoud programma's (0,2 miljoen), verzuim en integratie (0,1 miljoen), ontwikkelprogramma P&O (0,1 miljoen) en overige overheadkosten 0,8 miljoen.

Begroting 2026:

- Energieprijzen: structureel 2,5 miljoen en incidenteel 2 x 1,4 miljoen t/m 2029. In dit taakveld 0,8 miljoen t/m 2027 en 0,6 miljoen t/m 2029.
- Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt: kansen bieden op een baan binnen onze organisatie: 0,3 miljoen structureel.
- Europese programma Digital Decade (o.a. cybersecurity, digitale publieke dienstverlening): incidenteel 2 miljoen per jaar in 2026 en 2027.

- Bezetting en uitbreiding van BOA's: structureel 0,4 miljoen oplopend tot 0,7 miljoen, waarvan 0,1 miljoen oplopend tot 0,2 miljoen in dit taakveld.
- Wonen: 2,4 miljoen incidenteel voor tijdelijke formatie voor de uitvoeringscapaciteit voor 4 jaar, waarvan 0,4 miljoen in dit taakveld.
- Reserve O&O: incidentele aanvulling van 0,4 miljoen.
- Vrijval reserve SMMM: -2,0 miljoen.
- Auditor inkomende geldstromen: verlengen met 1 jaar (0,1 miljoen incidenteel).

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Personeelslasten: vanaf 2026 stijging door met name effect kostenverdeling/CAO (+ 5,6 miljoen), overhead-/werkplekkosten (+ 2,2 miljoen oplopend naar 3,8 miljoen) en minder inhuur (- € 0,9 miljoen).
- Reserve doorontwikkeling bedrijfsvoering en saldireserve specifiek zie hoofdstuk 4.3 onder 'mutatie reserves'.
- Reserve Eigen Kapitaal: zie paragraaf 3b onder 'Weerstandsvermogen'.

Thema: Bedrijfsvoering

Treasury (tv 0.5)

Wat mag het kosten						
x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	1.766	219	535	868	533	-406
Baten	-11.908	-7.761	-9.547	-9.149	-8.996	-9.009
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-10.142	-7.542	-9.012	-8.281	-8.463	-9.415
1. Toelichting taken				Lasten	Baten	Reserve
Toegerekende rente en opbrengsten:				-4.719	-5.036	0 *
Kapitaallasten:				4.789	-3.283	0 *
Dividenduitkeringen:				0	-1.228	0
Overig: financieringskosten (0,3 miljoen) en personeelslasten (0,2 miljoen).				465	0	0
Totaal				535	-9.547	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Dividend BIC1: structureel 3,3 miljoen.

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Toegerekende rente en opbrengsten (- 2,2 miljoen): zie paragraaf 3d Financiering.

Thema: Belastingen

OZB woningen (tv 0.61)

In 2026 richten we ons vooral op:

- Beoordeling: Behouden oordeel 'goed/4 sterren' conform normatiek Waarderingskamer
- Dienstverlening: Verbeteren onze dienstverlening via klantreizen, samen met ondernemers en inwoners. Op basis van deze input ontvangen o.a. alle belastingplichtigen in 2026 een volledig nieuw en klantvriendelijk aanslagbiljet gemeentelijke belastingen.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.813	2.233	2.356	2.416	2.377	2.273
Baten	-41.216	-42.841	-45.619	-45.619	-45.619	-45.619
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-39.404	-40.608	-43.263	-43.203	-43.242	-43.346

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
OZB Woningen: heffing en waardering voor de onroerend zaakbelasting van eigendom woningen; ook het bezwaar en beroep op deze belasting.	0	-45.619	0 *
Personeelslasten:	2.356	0	0
Totaal	2.356	-45.619	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- OZB Woningen: stijging van 2,8 miljoen in baten in 2026: zie paragraaf 3a Lokale heffingen.

Thema: Belastingen

OZB niet-woningen (tv 0.62)

In 2026 richten we ons vooral op:

- Beoordeling: Behouden oordeel 'goed/4 sterren' conform normatiek Waarderingskamer
- Dienstverlening: Verbeteren onze dienstverlening via klantreizen, samen met ondernemers en inwoners. Op basis van deze input ontvangen o.a. alle belastingplichtigen in 2026 een volledig nieuw en klantvriendelijk aanslagbiljet gemeentelijke belastingen.

Wat mag het kosten

x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.098	904	977	1.000	984	944
Baten	-47.977	-49.796	-54.045	-54.045	-54.045	-55.045
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-46.879	-48.892	-53.068	-53.045	-53.061	-54.101

1. Toelichting taken

	Lasten	Baten	Reserve
OZB niet-woningen: heffing en waardering voor de onroerend zaakbelasting van eigendom en gebruik niet-woningen; ook het bezwaar en beroep op deze belasting.	0	-54.045	0 *
Personeelslasten:	977	0	0
Totaal	977	-54.045	0

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- OZB niet-woningen: stijging van 4,2 miljoen in baten in 2026: zie paragraaf 3a Lokale heffingen.

Thema: Belastingen

Parkeerbelasting (tv 0.63)

Wat mag het kosten						
x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.458	346	368	377	371	356
Baten	-20.630	-21.431	-23.712	-25.022	-27.434	-29.634
Mutatie reserves	14	0	103	106	106	106
Saldo	-19.158	-21.085	-23.241	-24.539	-26.957	-29.172
1. Toelichting taken				Lasten	Baten	Reserve
Inkomsten betaald parkeren: Op straat, parkeervergunningen en naheffingsaanslagen.				0	-23.712	0 *
Overig: personeelslasten (0,4 miljoen) en storting reserve parkeerbelasting (0,1 miljoen).				368	0	103
Totaal				368	-23.712	103

2. Intensivering (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

Kadernota 2026:

- Parkeerinkomsten: structureel 1,8 miljoen oplopend naar 7,1 miljoen in 2029.

Thema: Belastingen

Belastingen overig (tv 0.64)

In 2026 richten we ons vooral op:

- Dienstverlening: Verbeteren onze dienstverlening via klantreizen, samen met ondernemers en inwoners. Op basis van deze input ontvangen o.a. alle belastingplichtigen in 2026 een volledig nieuw en klantvriendelijk aanslagbiljet gemeentelijke belastingen.

Wat mag het kosten						
x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.563	937	948	958	951	937
Baten	-4.115	-3.111	-3.201	-3.201	-3.201	-3.201
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-2.552	-2.174	-2.253	-2.243	-2.250	-2.264
1. Toelichting taken				Lasten	Baten	Reserve
Hondenbelasting: algemene belasting voor hondenbezit.				0	-1.376	0
Precariobelasting: vergoeding voor gebruik openbare grond.				0	-1.264	0
Invorderingsopbrengsten: aanmaningen, dwangbevelen en wettelijke rente.				0	-549	0
Personeelslasten:				504	0	0
Overig: o.a. belastingssysteem VGS4U (0,3 miljoen) en oninbaar verklaarde gemeentelijke belastingen (0,1 miljoen).				444	-12	0
Totaal				948	-3.201	0

Thema: Bedrijfsvoering

Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds (tv 0.7)

Wat mag het kosten						
x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	120	84	95	95	95	95
Baten	-689.875	-706.159	-741.413	-760.457	-774.292	-798.809
Mutatie reserves	2.861	330	0	0	0	0
Saldo	-686.893	-705.745	-741.318	-760.362	-774.197	-798.714

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Algemene uitkering: de gemeentefondsuitkeringen worden jaarlijks geactualiseerd bij de meicirculaire en de septembercirculaire. De begroting 2026 is gebaseerd op de cijfers uit de meicirculaire 2025. Zie hoofdstuk 4.3 Baten en lasten en toelichting voor meer informatie.	0	-741.413	0 *
Overig: personeelslasten.	95	0	0
Totaal	95	-741.413	0

Thema: Bedrijfsvoering

Overige baten en lasten (tv 0.8)

Wat mag het kosten						
x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	-2.972	-3.094	-2.827	24.213	47.783	70.909
Baten	216	-35	-35	-35	-35	-35
Mutatie reserves	631	35	35	35	35	35
Saldo	-2.125	-3.094	-2.827	24.213	47.783	70.909

1. Toelichting taken	Lasten	Baten	Reserve
Interne verrekening i.v.m. afdracht BTW-compensatiefonds:	-4.874	0	0
Versterken dienstverlening:	1.386	0	0
Overig: o.a. personeelslasten (0,4 miljoen).	661	-35	35
Totaal	-2.827	-35	35

2. Intensiveringen (Kadernota 2026 en Begroting 2026)

--

3. Mutaties in meerjarenbeeld > € 1 miljoen (aanvullend op intensiveringen)

- Stelposten na 2026: in verband met loon- en prijsontwikkeling: 27,0 miljoen in 2027 oplopend tot 73,7 miljoen in 2029.

Vennootschapsbelasting VPB (tv 0.9)

Wat mag het kosten						
x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	499	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	-124	0	0	0	0	0
Saldo	376	0	0	0	0	0

Resultaat rekening van baten en lasten (tv 0.11)

Wat mag het kosten						
x € 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	20.582	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	20.582	0	0	0	0	0

3. Paragrafen

3a. Lokale heffingen

Binnen de lokale heffingen onderscheiden we algemene belastingen, bestemmingsbelastingen en rechten / retributies. In onderstaand overzicht geven we aan of sprake is van maximaal kostendekkende tarieven. Dit betekent dat de begrote opbrengsten de begrote kosten niet mogen overstijgen. Voor bestemmingsbelastingen en rechten geldt dat zoveel mogelijk kostendekkende tarieven worden gehanteerd, rekening houdend met maatschappelijke effecten.

Type heffing	Voorbeelden	Maximaal kostendekkend tarief?
Algemene belastingen	OZB, parkeerbelasting, precariobelasting	Nee (valt toe aan algemene middelen)
Bestemmingsbelasting	Afvalstoffen- en rioolheffing	Ja
Rechten / retributies	Leges en begraafplaatsrechten	Ja (vergoeding voor verleende dienst)

Hierna wordt per lokale heffing een overzicht gegeven van de begrote inkomsten ten opzichte van de herziene begroting van het jaar ervoor. Vervolgens geven we een toelichting op een aantal heffingen (o.a. woonlasten, OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing). Tot slot volgt een overzicht van de kostendekkendheid per heffing (op begrotingsbasis).

Financieel

Belastingsoort	Begroting 2025	Begroting 2026	Kosten-dekkendheid
Onroerendezaakbelastingen	92.637	99.664	
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten*	34.026	34.964	100%
Rioolheffing*	26.671	29.172	100%
Parkeerbelastingen**	21.431	23.712	
Leges vergunningen en burgerzaken*	17.408	18.366	
Toeristenbelasting	5.400	6.300	
BIZ-heffing	1.743	1.852	
Hondenbelasting	1.329	1.376	
Precariobelasting	1.221	1.264	
Begraafplaatsrechten*	648	648	61%
Marktgeden*	577	257	70%
Kanaalrechten*	119	119	43%
Standplaatsgeld autobussen*	13	13	
Totaal	203.223	217.707	

* Voor deze heffingen is hieronder een kostenonderbouwing opgesteld waaruit blijkt dat de geraamde baten niet hoger zijn dan de geraamde lasten: dus hoogstens kostendekkend.

** De naheffingsaanslagen zijn opgenomen onder parkeerbelastingen. De kostendekkendheid daarvan bedraagt 100% (zie specificatie hieronder).

Toelichting op belastingen

Woonlasten

In de tabel hierna worden de gevolgen van de indexering van de tarieven weergegeven voor de begrote baten ten aanzien van de onroerende-zaakbelastingen (hierna: OZB), rioolheffing-eigendom en de afvalstoffenheffing. Tevens wordt de stijging van de baten als gevolg van de groei van de stad genoemd; het accres. De baten van de rioolheffing-gebruik en de reinigingsrechten zijn hierin niet meegenomen omdat dit heffingen zijn die niet voor elke eigenaar of gebruiker van een woning of niet-woning relevant zijn. Dit betreft een overzicht op begrotingsniveau; de percentages op het niveau van de individuele belastingplichtige kunnen hiervan afwijken. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de WOZ-waarde en de gezinssamenstelling. De ontwikkeling van de WOZ-waarde kan leiden tot een, in verhouding, lagere of hogere relatieve lastenontwikkeling. Verder is voor de afvalstoffenheffing de grootte van het huishouden van belang, waardoor het aandeel van de afvalstoffenheffing in de totale woonlastenaanslag kan afwijken van het totale aandeel van de afvalstoffenheffing op begrotingsniveau.

Conform de Kadernota 2026 bedraagt de reguliere indexering voor de OZB woningen in 2026 3,5% en voor de OZB niet-woningen 6%. Deze indexering wordt berekend met als basis de bijgestelde begroting van 2025. Dit leidt op begrotingsniveau tot een stijging van de woonlasten voor woningen met 3,2%. De begrote opbrengst in verband met de stijging van het tarief van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing stijgt met respectievelijk 3,3% en 2,5%. Voor niet-woningen (bedrijven) stijgen de lasten in verband met de tariefstijging op begrotingsniveau met 5,9%.

<i>Bedragen x 1 mln euro</i>	<i>Baten</i>		<i>Stijging 2026 in mln euro</i>		<i>Baten</i>		<i>Stijging in %</i>	
	<i>2025</i>	<i>i.v.m. tarief</i>	<i>i.v.m. accres</i>	<i>2026</i>	<i>i.v.m. tarief</i>			
OZB woningen	43,4	1,5	0,7	45,6	3,5%			
Rioolheffing eigendom woningen	23,8	0,6	0,3	24,7	2,5%			
Afvalstoffenheffing	32,9	1,1	1,5	35,5	3,3%			
Woonlasten	100,1	3,2	2,5	105,8	3,2%			
OZB eigendom niet-woningen	31,2	1,9	0,2	33,2	6,0%			
OZB gebruik niet-woningen	19,5	1,2	0,1	20,8	6,0%			
Rioolheffing eigendom niet-woningen	1,5	0,0	0,0	1,6	2,5%			
Lasten niet-woningen	52,2	3,1	0,3	55,6	5,9%			

Onroerende-zaakbelasting (OZB)

De opbrengst van de onroerende-zaakbelastingen is begroot op € 99,7 miljoen. Voor de tarieven van de onroerende-zaakbelastingen is de jaarlijkse herwaardering als gevolg van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) van belang. De uitkomsten hiervan zijn mede bepalend voor de tarieven onroerende-zaakbelastingen voor 2026. De nu voorgestelde tarieven zijn berekend op basis van de huidige beschikbare gegevens. De definitieve tarieven worden in december 2025 door de raad vastgesteld. De tarieven van december hebben geen invloed op de begrote opbrengst van de onroerende-zaakbelastingen.

Afvalstoffenheffing

Na stabilisering van de (verwerkings)markt na de coronapandemie in 2022, is nu sprake van sterk fluctuerende (mondiale) marktontwikkelingen. Dit resulteert in, op onderdelen, hogere verwerkingskosten of lagere opbrengsten (textiel). Ook zien we voor 2026 een stijging van personeelskosten als gevolg van inflatie en CAO-ontwikkelingen. Verder zijn de werkzaamheden van Cure uitgebreid met onder andere handhavingstaken bij afvalovertredingen, hetgeen voorheen door de gemeente werd uitgevoerd. In combinatie met enkele kostenbesparende maatregelen heeft dit per saldo geleid tot een kostenstijging in de begroting van Cure. In combinatie met de gemeentelijke kosten, heeft dit geresulteerd in een gewogen gemiddelde tariefstijging van de afvalstoffenheffing van 3,3%. De verwachting is dat de tarieven de komende jaren verder zullen stijgen om de afvalinzameling kostendekkend te houden.

Rioolheffing

Ten aanzien van de rioolheffing geldt dat het beleid voor de zorgplichten en de onderbouwing hiervan, zijn vastgelegd in de Water- en Klimaatadaptatie Aanpak (WKA). Eind 2022 is de WKA (2023 – 2026) vastgesteld door de raad. Aspecten die in de WKA 2023-2026 aan bod komen zijn de reguliere taken voor het op peil houden van de afval-, hemelwater-, grondwater- en oppervlaktewatervoorzieningen, die samenhangen met de wettelijke watertaken, de aanscherping van (Europese) wetgeving, en de samenhang met (her)inrichtingen en ruimtelijke ontwikkelingen in de stad uitgewerkt.

Kwijtschelding

De voorwaarden voor het verlenen van kwijtschelding van belastingen en heffingen zijn geregeld in de Invorderingswet 1990. De beleidsmatige regeling is beschreven in de Leidraad Invordering.

Kostendekkendheid

Onderstaande tabellen geven een specificatie van de berekeningen kostendekkendheid van de leges. Overhead kosten zijn over de verschillende legestarieven verdeeld (kruissubsidiëring), zodat er geen sprake is van overschrijding van de opbrengstlimiet van 100%.

Bedragen x € 1.000

Rioolheffing	x € 1.000
0.8 BTW/BCF	1.544
7.2 Riolering	10.654
Reserves en voorzieningen	10.876
Personeelskosten	2.837
Overhead	2.144
Totaal kosten	28.056
Eigenarendeel	26.279
Gebruikersdeel	1.740
Overige opbrengsten	35
Totaal opbrengsten	28.054
Kostendekkingspercentage	100%

Afvalstoffenheffing	x € 1.000
0.8 Overige baten en lasten	-590
0.9 BTW/BCF	2.986
2.1 verkeer en vervoer	1.681
5.7 Openbaar groen en (open lucht) recreatie	457
6.3 Inkomensregelingen (kwijtschelding)	1.597
7.3 Afval	28.804
Personeelskosten	726
Overhead	425
Totaal kosten	36.086
Eenpersoonshuishoudens	11.599
Tweepersoonshuishoudens	10.575
Driepersoonshuishoudens	4.830
Meerpersoonshuishoudens	7.940

Bedrijven	1.142
Totaal opbrengsten	36.086
Kostendekkingspercentage	100%

Bedragen x € 1.000

Begraafplaatsrechten	x € 1.000
7.5 Begraafplaatsen	924
Personeelskosten	75
Overhead	55
Totaal kosten	1.054
Begraafrecht	286
Grafrecht	307
Aula	24
Reserveren	31
Totaal opbrengsten	648
Kostendekkingspercentage	61%

Kanaalrechten	x € 1.000
2.4 Economische havens	139.000
Personeelskosten	-
Overhead	-
Totaal kosten	139.000
Kanaalrechten	60.000
Totaal opbrengsten	60.000
Kostendekkingspercentage	43%

Marktgelden	x € 1.000
3.3 Bedrijfsloket	168

Personeelskosten	392
Overhead	268
Totaal kosten	829
Marktgeden	577
Totaal opbrengsten	577
Kostendeckingspercentage	70%

Raming naheffingsaanslagen	4.147
Totaal opbrengsten	4.147
Kostendeckingspercentage	100%

Naheffingsaanslagen parkeren	x € 1.000
Vaste informatieverwerkingskosten	1.346
Variabele informatieverwerkingskosten	1.232
Kosten van afschrijving	321
Kosten van interest	35
Personeelskosten	812
Overhead	406
Totaal kosten	4.152

Legesverordening vergunningen 2026

Kostendeckendheid in de begroting wordt op verordeningsniveau beoordeeld. De legesverordening vergunningen bestaat uit drie hoofdstukken: algemene dienstverlening (hoofdstuk 1), dienstverlening Omgevingswet (hoofdstuk 2) en dienstverlening Europese Dienstenrichtlijn of Telecomcode (hoofdstuk 3). De kostendeckendheid wordt per hoofdstuk aangetoond waarbij rekening is gehouden met de toegestane kruissubsidiëring. De kostendeckening in de begroting van de Legesverordening vergunningen 2026 is 90%.

bedragen x € 1.000

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening vergunningen en ontheffingen	Taakveld (A)	Overhead (B)	Totale Kosten (A+B)	Totale opbrengsten	Kosten-dekking
paragraaf 1 Vervallen	-	-	-	-	-
paragraaf 2 Taxivergunning	7	5	12	10	83%
paragraaf 3 Verkeer en vervoer	216	69	285	139	49%
paragraaf 4 Gebruik openbare grond	274	199	473	437	92%
paragraaf 5 Bouwhinder	19	15	34	31	91%
paragraaf 6 Kansspelen	28	21	49	6	12%
paragraaf 7 Leegstand en huisvesting	1	1	2	1	46%
paragraaf 8 Collectievergunning	7	5	12	3	22%
paragraaf 9 In dit hoofdstuk niet benoemd besluit op aanvraag	-	-	-	-	-
Kostendeckening Hoofdstuk 1	553	316	868	627	72%

bedragen x € 1.000

Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet	Taakveld (A)	Overhead (B)	Totale Kosten (A+B)	Totale opbrengsten	Kosten-dekking
paragraaf 1 Algemene bepalingen	-	-	-	-	-
paragraaf 2 Conceptverzoek	1.338	1.051	2.389	453	19%
paragraaf 3 Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	4.010	2.636	6.646	8.609	130%
paragraaf 4 Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	105	84	189	32	17%
paragraaf 5 Milieubelastende activiteiten	15	-	15	45	294%
paragraaf 6 Milieu overig	-	-	-	-	-
paragraaf 7 Aanlegactiviteiten	48	37	85	41	48%
paragraaf 8 Andere activiteiten	111	84	195	176	90%
paragraaf 9 Maatwerkvoorschriften	4	0	4	8	183%
paragraaf 10 Gelijkwaardigheid	0	0	1	1	101%
paragraaf 11 Overige tarieven	15	12	27	17	63%
paragraaf 12 Modaliteiten	-	-	-	-	-
paragraaf 13 Vermindering	-	-	-	-	-
paragraaf 14 Teruggaaf	-	-	-	-	-
paragraaf 15 In dit hoofdstuk niet benoemd besluit op aanvraag	-	-	-	-	-
Kostendekking Hoofdstuk 2	5.647	3.905	9.552	9.382	98%

bedragen x € 1.000

Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn of Telecomcode	Taakveld (A)	Overhead (B)	Totale Kosten (A+B)	Totale opbrengsten	Kosten-dekking
paragraaf 1 Horeca- of slijtersbedrijf	160	105	264	262	99%
paragraaf 2 Organiseren evenementen	522	381	903	198	22%
paragraaf 3 Prostitutiebedrijven	33	22	54	53	98%
paragraaf 4 Vermindering en teruggaaf	-	-	-	-	-
paragraaf 5 Huisvesting	32	18	50	42	86%
paragraaf 6 Telecommunicatie, kabels en leidingen	235	146	381	364	95%
paragraaf 7 Standplaats	115	61	176	101	57%
paragraaf 8 Winkeltijdenwet	3	-	3	-	0%
paragraaf 9 Inzamelen afvalstoffen	1	1	2	1	38%
paragraaf 10 In dit hoofdstuk niet benoemd besluit op aanvraag	-	-	-	-	-
Kostendekking Hoofdstuk 3	1.100	733	1.834	1.022	56%

* Opgetelde bedragen kunnen afwijken i.v.m. afrondingsverschillen.

Legesverordening burgerzaken 2026

De laatste tabel betreft de Legesverordening burgerzaken. De Legesverordening burgerzaken is een afzonderlijke belastingverordening en staat daarmee los van de (drie hoofdstukken van de) Legesverordening vergunningen.

bedragen x € 1.000

Legesverordening bugerzaken	Taakveld (A)	Overhead (B)	Totale Kosten (A+B)	Totale opbrengsten	Kosten-dekking
hoofdstuk 1 Algemene Verstrekkingen	-	-	-	-	-
hoofdstuk 2 Huwelijken / partnerschap	148	45	193	255	132%
hoofdstuk 3 Reisdocumenten en (vervangende) Nederlandse identiteitskaart	3.438	1.042	4.480	3.890	87%
hoofdstuk 4 Rijbewijzen	839	424	1.263	1.034	82%
hoofdstuk 5 Verstrekkingen in het kader van de Basisregistratie personen	165	133	297	198	67%
hoofdstuk 6 Wet op de lijkbezorging	4	3	7	3	47%
hoofdstuk 7 Vervallen	-	-	-	-	-
hoofdstuk 8 Overige producten burgerzaken	749	89	839	237	28%
Kostendekking Legesverordening burgerzaken	5.343	1.735	7.078	5.617	79%

3b. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is de belangrijkste buffer voor risico's waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen. Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin we substantiële tegenvallers op kunnen vangen. Onderstaande figuur maakt duidelijk voor welk gedeelte van de risico's we weerstandsvermogen aanhouden:

Bruto risico	Beheersmaatregelen			
	Netto risico	Kwantificeerbaar	Voorziening/ bestemmingsreserve	
		Niet goed kwantificeerbaar	Van materiele omvang	Weerstandsvermogen
			Van geringe betekenis	

We onderscheiden daarbij 2 soorten risico's:

Soort risico	Omvang 2026	Toelichting
Externe risico's en kwetsbaarheden waar je als organisatie geen invloed op hebt	€ 53 mln	(Humanitaire) rampen, pandemie, extreem weer, bedreiging van de veiligheid, vluchtelingenstromen,
		Rijk: financiële verhoudingen (ravijnjaar), decentralisaties, wet- en regelgeving, BUIG
		Marktontwikkelingen: economische omstandigheden, rente, loonbouw, prijsstijgingen, economie, bestaanszekerheid
Strategische risico's die inherent zijn aan de aard van de organisatie	€ 54 mln	Claims, bezwaren, rechtszaken, onderhandelingen, subsidies
		Exploitatierisico's (o.a. sociaal domein open-einde regelingen)
		Grondexploitaties Samenwerkingsverbanden
Totaal	€ 107 mln	

De raad heeft in 2014 de norm voor het weerstandsvermogen vastgesteld op 10% van het begrotingstotaal (exclusief mutaties reserves). Voor de Begroting 2025 is deze norm vergeleken met de G10. Die vergelijking zegt niet alles omdat het risicoprofiel en de specifieke beheersmaatregelen per stad verschillen. Maar op hoofdlijnen bleek dat de norm in Eindhoven boven het gemiddelde van de G10 ligt. Daarom hebben we de 10% regel in de Begroting 2025 voorzien van een maximum van €110 mln. Jaarlijks beoordelen we dit opnieuw. Uit onderstaand overzicht blijkt dat het weerstandsvermogen ook in de komende jaren dekkend is voor de risico's. Voor de Begroting 2026 handhaven we daarom de norm op 110 mln.

Weerstandsvermogen (x € 1 mln)	2026	2027	2028	2029
Weerstandsvermogen 1 januari	154	123	120	118
Inzet eerdere begrotingen	-3	-6	-7	
Inzet Kadernota/Begroting 2026	-28	4	5	-6
Stand reserve eigen kapitaal 31-12	123	120	118	113
<i>Norm</i>	<i>110</i>	<i>110</i>	<i>110</i>	<i>110</i>
<i>Verschil</i>	<i>13</i>	<i>10</i>	<i>8</i>	<i>3</i>

Toegezegd is de norm nogmaals te bespreken in de auditcommissie. Aanleiding was de zorg in de raad dat de risicodekking met het oog op de toekomstige ontwikkelingen door het ingestelde maximum mogelijk te laag is. Voor risicodekking gelden in de praktijk onderstaande richtlijnen. De hierbij gehanteerde ratio wordt berekend door het totaal aan risico's te delen door het totaal aan weerstandsvermogen. Bij een ratio van 1,0 zijn de risico's dus gelijk aan het weerstandsvermogen. Algemeen wordt aanbevolen om voor de risicodekking niet onder 1,0 te zakken.

<i>Kwalificatie</i>	<i>Ratio</i>
Uitstekend	> 2,0
Ruim voldoende	1,4 – 2,0
Voldoende	1,0 – 1,4
Matig	0,8 – 1,0
Onvoldoende	0,6 – 0,8
Ruim onvoldoende	< 0,6

Voor de komende jaren voorzien we een algemene tendens dat een stijging van het investeringsvolume leidt tot een stijging van de risico's. Als de risico's in de komende jaren daadwerkelijk toenemen kan overwogen worden om een ratio van minimaal 1,0 als criterium toe te voegen aan de jaarlijkse beoordeling van het risicoprofiel in de begroting en de jaarrekening. Als de ratio onder 1,0 komt (of dreigt te komen) dan vervalt het ingestelde maximum en is aanvulling van het weerstandsvermogen (bv uit het rekeningresultaat) de eerste prioriteit.

Kengetallen

De kengetallen geven nadere informatie over de financiële positie van de gemeente. Hiervoor worden de volgende referentiewaarden gehanteerd:

	Minst risicovol	Gemiddeld	Risicovol
Netto schuldquote	<85	85-130	>130
Netto schuldquote (excl. doorleningen)	<85	85-130	>130
Solvabiliteit	>50	20-50	<20
Grondexploitatie	<18	18-35	>35
Structurele exploitatieruimte	>0	0	<0
Belastingcapaciteit	<98	98-105	>105

We berekenen de kengetallen op basis van een prognose van het balansbeeld (zie 4. Balans en toelichting).

Ten opzichte van de referentiewaarden scoren we gemiddeld (geel) of minst risicovol (groen). De netto-schuldquote gaat als gevolg van de investeringen naar verwachting vanaf 2028 van groen naar geel. De overige kengetallen blijven vanaf 2026 naar verwachting in dezelfde categorieën en geven in relatie tot de financiële positie geen aanleiding tot extra bijsturing.

	R2024	GB2025	B2026	B2027	B2028	B2029
Netto schuldquote	38%	67%	76%	81%	89%	96%
Netto schuldquote (excl. doorleningen)	37%	66%	74%	80%	88%	95%
Solvabiliteit	44%	34%	30%	30%	28%	27%
Grondexploitatie	2%	3%	1%	1%	0%	1%
Structurele exploitatieruimte	5%	0%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	95%	95%	95%	95%	95%	95%

Raming plafond BTW Compensatiefonds (BCF)

Het Rijk houdt in de berekening van de algemene uitkering middelen apart voor de BTW declaraties van gemeenten. Als gemeenten minder declareren dan komt de ruimte tot dit BCF-plafond achteraf alsnog tot uitkering. Gemeenten mogen hier in de raming van de algemene uitkering rekening mee houden als het bedrag wordt vermeld in deze paragraaf. Op basis van de realisatiecijfers van 2024 nemen we een bedrag van 5,2 mln mee in de raming voor 2026.

Overzicht risico's

Onderwerp	Pr	Status	Bedrag min	Bedrag max	
Externe risico's					
1	Schade als gevolg van extreem weer	P1	Bestaand	0,0	5,0
2	Rijksbezuinigingen: ontwikkeling rijksbeleid sociaal domein	P2C	Bestaand	0,4	17,8
3	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	P4	Bestaand	0,0	0,0
4	(Humanitaire) rampen	P6	Bestaand	0,0	10,0
5	Landelijke ontwikkelingen overheid	P6	Bestaand	0,0	5,0
6	Marktontwikkelingen	P6	Bestaand	0,0	15,0
Totaal			0,4	52,8	
Strategische risico's					
7	Programma Aanpak Stikstof	P1	Bestaand	0,0	0,0
8	Decentralisatie uitkering Vrouwenopvang	P2C	Vervallen	0,0	0,0
9	Openeinderegelingen	P2C	Bestaand	5,0	5,0
10	Toename van de zorgzwaarte	P2C	Bestaand	6,0	6,0
11	Grondbedrijf – weerstandscapaciteit	P3A	Bestaand	23,5	23,5
12	Staat bruggen/viaducten	P3B	Bestaand	2,5	2,5
13	Sportbesluit BTW / Specifieke uitkering sport	P5	Vervallen	0,0	4,0
14	Stroomhuis	P5	Nieuw	0,0	1,5
15	Afhandeling bezwaar- en beroepschriften	P6	Bestaand	0,5	0,5
16	Exploitatierisico's	P6	Bestaand	0,0	10,0
17	Gevolgen vennootschapsbelastingplicht	P6	Bestaand	0,2	0,2
18	Inspecties wet- en regelgeving	P6	Bestaand	0,6	0,6
19	OZB	P6	Bestaand	0,4	0,4
20	Privacy (AVG)	P6	Bestaand	0,0	0,0
21	Weerbare overheid	P6	Bestaand	0,0	0,0
Totaal			38,7	54,2	
Totaal			39,1	107,0	

1 Schade als gevolg van extreem weer

In de afgelopen jaren is er regelmatig sprake geweest van schade als gevolg van extreem weer zoals droogte, extreme regenval en stormen. Dit is niet meer incidenteel, maar lijkt elk jaar (meerdere keren) voor te komen. Schade door extreem weer vindt plaats aan bomen, beplanting, meubilair én aan bestrating en riolering door bijvoorbeeld sinkholes. Door extreem weer ontstaan extra kosten voor preventie van schade, vervanging, opruimen en herstellen. Uitsstel is vaak niet mogelijk. Naar verwachting zal extreem weer vaker voorkomen.

2 Rijksbezuinigingen: ontwikkeling rijksbeleid sociaal domein

Uit de benchmarks maken we op dat het aantal bijstandsuitkeringen in Nederland licht aan het stijgen is sinds begin dit jaar; vooral het aantal jongeren in de bijstand stijgt. In Eindhoven is het aantal bijstandsuitkeringen daarentegen redelijk constant. In het kader van Vereenvoudiging Werk en Geld treffen we samen met partners in de stad momenteel voorbereidingen voor een nieuw bijstandsproces. Gericht op het verminderen van het aantal bijstandsgerechtigden.

Daarnaast bestaat er een risico aan de inkomstenkant ten aanzien van de onvoorspelbaarheid van het macrobudget en de verdeelsystematiek BUIG.

Bij beschermd wonen is onzekerheid over de toekomstige cliëntaantallen. De voorgenomen doordecentralisatie naar alle gemeenten vindt plaats met een ingroeipad van waarschijnlijk 7 jaar. Het is nog

niet bekend wanneer de decentralisatie wordt doorgevoerd. Het is onzeker of de doordecentralisatie van de middelen aansluit bij de werkelijke kosten per gemeente. In de nieuwe situatie blijven bestaande cliënten voor rekening komen van de gemeente Eindhoven en nieuwe cliënten voor de herkomstgemeente. Met de regiogemeenten zijn afspraken gemaakt over onderlinge solidariteit en gewenste innovatie.

Daarnaast had het Rijk eerder al besloten om de Rijksfinanciering voor het programma Migratie, activiteit LVV m.i.v. het jaar 2026 te beëindigen. Daarvoor worden nog wel gemeentelijke Bed, Bad, Brood-middelen ingezet.

3 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

In 2025 heeft de VRBZO een nieuw beleidsplan opgesteld. Dit deden ze op basis van een risicoanalyse en een omgevingsanalyse. In 2026 legt de VRBZO dit beleidsplan, inclusief financiële vertaling, voor via een zienswijze. De mogelijkheid bestaat dat intensiveringen niet kunnen worden gedekt binnen de bestaande begroting VRBZO (exploitatie en stand van de reserve) en dat als gevolg hiervan hogere gemeentelijke bijdragen worden voorgesteld (PM post).

4 (Humanitaire) rampen

De inval van Rusland in Oekraïne vormt een wezenlijke bedreiging van de veiligheid en met grote gevolgen voor iedereen. We vangen ontheemden op en bieden humanitaire hulp. Onduidelijk is hoe lang de oorlog in Oekraïne aanhoudt, wat de langjarige gevolgen zijn, hoe lang de opvang van ontheemden nodig is en hoe energieprijzen zich zullen ontwikkelen.

5 Landelijke ontwikkelingen overheid

De (gedeeltelijke) demping van het ravijnjaar door het Rijk brengt alleen een tijdelijke verlichting. Trend blijft dat veel rijksmiddelen incidenteel beschikbaar worden gesteld. De nieuwe indexeringsystematiek – op basis van bbp-cijfers – is mogelijk niet toereikend om de kosten van loon- en prijsstijging en autonome volumegroei te kunnen opvangen. Dit alles is een risico voor het opstellen van een structureel sluitende meerjarenbegroting.

6 Marktontwikkelingen

We zien kwetsbaarheden bij de uitvoering van onze programma's, projecten en (strategische) investeringen. Er is sprake van opwaartse druk op het loongebouw, krapte op de arbeidsmarkt, prijsstijgingen van aanbestedingen op (middel)langere termijn. Meer specifiek spelen energieprijzen, rentestijgingen en ontwikkelingen op de vastgoedmarkt.

7 Programma Aanpak Stikstof

Eindhoven werkt, in navolging van het provinciale besluit om een stop te zetten op het verlenen van Wet natuurbeschermingsvergunningen, mee aan de herijking van de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof om "Brabant van het slot" te halen. In december 2024 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State twee uitspraken gedaan over de toepassing van stikstofregels bij de aanvraag van een vergunning van een project (bijvoorbeeld vergunning voor bouwen of milieu). Deze uitspraken kunnen gevolgen hebben voor ontwikkelingen in de stad, omdat nu sneller sprake kan zijn van een natuurvergunning (waarvoor de provincie bevoegd gezag is) als er sprake is van een stikstofdepositie. Dit kan zowel consequenties hebben voor lopende vergunningprocedures als voor vergunningen die vanaf 1 januari 2020 zijn verleend waarbij intern salderen is toegepast. De exacte consequenties van deze uitspraken zijn op dit moment nog niet duidelijk.

8 Decentralisatie uitkering Vrouwenopvang

In een bestuurlijk overleg met gemeente 's-Hertogenbosch is afgesproken dat wij de helft van het teveel ontvangen bedrag terug betalen. Dit is in 2025 afgewikkeld, daarmee is het risico vervallen.

9 Openeinderegelingen

Betreft regelingen voor Wmo en Jeugd waarvan de uitgaven en het aantal gebruikers niet gelimiteerd zijn. De vergrijzing en groei van de stad zorgt voor een stijgende vraag naar ondersteuning voor Wmo. Daarnaast lopen de incidentele middelen, verkregen in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd, meerjarig sterk af. Het risico hierbij is dat de middelen niet effectief genoeg worden ingezet om de tekorten structureel te verminderen.

10 Toename van de zorgwaarte

Het toekennen van zwaardere en/of duurdere indicaties bij Wmo en Jeugd (o.m. via medische verwijzroute).

11 Grondbedrijf – weerstandscapaciteit

Dit is de benodigde weerstandscapaciteit voor de risico's van de projecten van het Grondbedrijf. Een toelichting hierover is terug te vinden in paragraaf 3g - Grondbeleid.

12 Staat bruggen/viaducten

Bij bruggen en viaducten die ouder zijn dan 20 jaar bestaat het risico dat de constructie niet meer voldoet aan de huidige verkeersbelasting en -intensiteit. Met visuele inspecties kan niet in beeld worden gebracht of de constructie voldoende veilig is. Door middel van risicoanalyses onderzoeken we of maatregelen noodzakelijk zijn. Hierbij toetsen we aan regelgeving zoals het bouwbesluit en Eurocodes. Indien er niet wordt voldaan, onderzoeken we op welke wijze we wel weer aan regelgeving en veiligheid kunnen voldoen. Dit kan door het kunstwerk te vervangen of te versterken, maar een aslastbeperking of rijstrookafsluiting horen ook tot de mogelijkheden. In 2024 zijn de risico's van de bruggen, tunnels en viaducten voor gemotoriseerd verkeer, gebouwd voor 2000, inzichtelijk gemaakt en is duidelijk welke maatregelen getroffen moeten worden. Op dit moment lopen we geen acuut risico.

13 Sportbesluit BTW / Specifieke uitkering sport

Risico dat we niet alle BTW op onder andere investeringen in sportaccommodaties (inclusief onderhoud en exploitatie) terugkrijgen, omdat het landelijk plafond bereikt is.

14 Stroomhuis

We doen onderzoek naar plannen voor de culturele functie en plek van het afgebrande Stroomhuis. Dit doen we bij voorkeur met een beroep op het verzekeringsgeld van maximaal 2 mln. Aan de uitkering van verzekeringsgelden zijn voorwaarden verbonden. Als er geen herbouw komt of de termijn van oktober 2027 wordt niet gehaald, dan ontvangt de gemeente ongeveer 5 ton. Momenteel bestaat nog onzekerheid of de plannen voldoen aan de voorwaarden.

15 Afhandeling bezwaar- en beroepschriften

De afgelopen jaren is geïnvesteerd in het stabiliseren van het aantal binnenkomende bezwaar- en beroepsprocedures en klachten. Als er nieuw beleid wordt vastgesteld met een grote impact op de inwoners zien we een toename van het aantal bezwaar- en beroepszaken, wat van invloed is op de doorlooptijden. We handhaven voornamelijk het risico op toenemende dwangsommen.

16 Exploitatierisico's

Externe risico's leiden ook tot effecten in de exploitatie en extra druk op budgetten. Hierbij kan worden gedacht aan de gevolgen voor de beheerbudgetten door strategische investeringen, wegvallende parkeerinkomsten door beleidskeuzes en herontwikkeling, druk op de veiligheidsbudgetten door groei van de stad.

17 Gevolgen vennootschapsbelastingplicht

Op het punt van reclame-inkomsten is er een verschil van inzicht tussen belastingdienst en gemeenten. Voornamelijk nemen we een risico mee van afgerond € 175.000 per belastingjaar 2016-2019. De reclame-inkomsten bedragen per jaar ongeveer € 700.000, de toerekenbare kosten zijn minimaal. Er worden (landelijk) juridische procedures over gevoerd en die zijn nog niet afgerond.

18 Inspecties wet- en regelgeving

Het uitvoeren van wet- en regelgevingsinspecties (W&R) wat betreft asbest, legionella, brandveiligheid en elektrotechnische veiligheid in ons gemeentelijk vastgoed, is een reguliere taak van de gemeente. Sinds 2020 hebben we de prioriteit hiervan verhoogd. Alle wet- en regelgeving inspecties zijn inmiddels afgerond. De maatregelen voortkomend uit de inspecties asbest, legionella en elektronische veiligheid zijn inmiddels uitgevoerd. Er zijn geen urgente maatregelen vanuit de inspecties brandveiligheid geconstateerd. Wel zijn er maatregelen noodzakelijk die niet urgent zijn maar wel moeten worden opgepakt. De uitvoering hiervan is inmiddels opgestart en deze zal doorlopen tot en met 2026.

19 OZB

Bezwaren leveren een risico op voor de OZB-opbrengst, hier is geen voorziening voor. Of het risico zich voordoet is afhankelijk van hertaxaties en kan leiden tot een correctie van circa € 400.000 (voor de jaren 2024 en 2025).

20 Privacy (AVG)

Indien niet wordt voldaan aan de AVG bestaat de kans op het onverantwoordelijk gebruik en uitwisseling van persoonsgegevens en privacygevoelige informatie. Daarnaast zou vertrouwelijke / gevoelige informatie beschikbaar kunnen komen bij niet-geautoriseerden (binnen en buiten de organisatie). Wij proberen dit te minimaliseren door o.a. Data Protection Impact Assessments (DPIA's) met risico mitigerende maatregelen uit te voeren. Het niet voldoen aan de AVG heeft als risico's onder meer: datalekken, een boete, een verwerkingsverantwoordelijke corrigerende maatregel, een schadevergoeding voor een inwoner of bedrijf en reputatieschade.

21 Weerbare overheid

De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid en integriteit van de medewerkers, bestuurders en organisatie als geheel. Op basis van de vastgestelde meerjarenkoers 2024-2030 'Weerbaarheid in het DNA van de gemeente Eindhoven' wordt er gewerkt aan de transitie om kennis en expertise op het gebied van ethiek, veilige publieke taak en integriteit op een centrale plek in de organisatie te positioneren. Van hieruit wordt de organisatie toegerust, ondersteund en beschermd bij het veilig en integer uitvoeren van haar publieke taak. Met het beschikbaar komen van middelen via de Kadernota bij deze Begroting 2026 kan hier een belangrijke eerste stap op worden gezet waardoor een basisfunctie kan worden ingericht, maar de opgave is groter. We zullen in de komende tijd dit thema verder uitwerken voor de verschillende taakgebieden waarbij de opgave scherper zal worden.

3c. Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de openbare ruimte en het gemeentelijk vastgoed (kapitaalgoederen). Deze paragraaf beschrijft de verschillende onderdelen en activiteiten. Per soort kapitaalgoed is beschreven:

- de beleidskaders waarop het onderhoud van de kapitaalgoederen is gebaseerd;
- door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau van onderhoud;
- arealen;
- de actuele staat van onderhoud.

In onderstaand overzicht is dit samengevat:

Categorie	Kapitaalgoederen	Beleidskaders	Taakveld	Arealen	aantal	eenheid
Openbare ruimte	Wegen (incl. fietspaden)	Wegenbeheerplan 2025-2028	2.1	Elementverharding	8.750.000	m2
				Asfaltverharding	4.030.000	m2
				Halfverharding	3.900.00	m2
	Bruggen, tunnels en viaducten	Beheerplan bruggen, tunnels en viaducten 2022		Bruggen/tunnels/viaducten	318	stuks
	Openbare verlichting	Programma stedelijke verlichting		Armaturen	55.913	stuks
				Lichtmasten	53.615	stuks
	Groen	Groenbeleidsplan 2017	5.7	Individueel geregistreerde bomen in beheer	111.000	stuks
				Oppervlakte groen in beheer in stedelijk gebied	840	ha
				Oppervlakte groen in beheer in buitengebied	1.082	ha
				Kinderboerderij	1	stuks
				Bokkentuinen	4	stuks
				Speelplekken	518	stuks
				Omheinde speeltuinen	5	stuks
	Water (inclusief riolering en oevers)	WKA 2023-2026	7.2	Lengte rioolstelsel	1.370	km
				Kolken	88.500	stuks
Gemalen				160	stuks	
Oppervlaktewatersysteem				59	km	
Overkoepelend	Visie openbare ruimte (2006), Handboek Openbare ruimte, Basisboek Openbare ruimte en Omgevingsvisie 1.0 Handboek toegankelijkheid openbare ruimte.					
Vastgoed	Gebouwen en sportcomplexen	Vastgoedbeleid	div.	Gebouwenportefeuille totaal	460	gebouwen
				Waarvan gemeentelijk eigendom	304	gebouwen

	Beleid			Beheer			Voortgang onderhoud
Kapitaal goed	Nota	Looptijd	Kwaliteitsniveau:	Nota	Looptijd	financieel verwerkt in begroting	Achterstallig/uitgesteld
Wegen Bruggen, tunnels, viaducten	Leidraad openbare ruimte (9 januari 2024), Handboek Openbare ruimte (2025), Omgevingsvisie 2.0 (26 november 2024)	vanaf 2023 vanaf 2025 2024-2024	C, met 9,6% D	Beheerplan wegen (10 september 2024)	2025-2028	ja	Inspecties vinden 1 x per twee jaar plaats. Inspectie 2025 is nog niet bekend.
	Leidraad openbare ruimte (9 januari 2024), Handboek Openbare ruimte (2025), Omgevingsvisie 2.0 (26 november 2024)	vanaf 2023 vanaf 2025 2024-2040	B	Beheerplan bruggen, tunnels, viaducten (2025)	2026-2029 (wordt opgesteld in 2025)	ja	93% voldoet aan de basiskwaliteit B
Verlichting	Programma stedelijke verlichting (11 november 2021)	2022-2032	Op basis van technische levensduur	-			9,8% van de masten is ouder dan 40 jaar 34% van de armaturen is ouder dan 20 jaar
Riolering	WKA (20-12-2022)	2023-2026		WKA	2023-2026	ja	geen achterstanden
Water	WKA (20-12-2022)	2023-2026		WKA	2023-2026	ja	
Groen	Groenbeleidsplan 2017 (31 januari 2017)	Vanaf 2017	ambitie is A, B of C en minimaal 90% voldoet aan ambitie	Beheerplan Groen (7 november 2023)	2024-2027	ja	Uitgesteld onderhoud waardoor 87% van de beplanting voldoet aan de ambitie
Gebouwen	Nota Vastgoedbeleid 2020, vastgesteld op 6 oktober 2020	Looptijd 2020-2025	basis	Meerjarenprognose Vastgoed, vastgesteld op 28 november 2023	2023-2042 (met jaarlijkse actualisatie)	nee, zie toelichting bij gemeentelijk vastgoed.	geen achterstanden

De in de begroting opgenomen budgetten zijn per kapitaalgoed in onderstaande paragrafen opgenomen.

Wegen

Kwaliteitsniveau

In 2025 is het kwaliteitsniveau voor wegen opnieuw vastgesteld: kwaliteitsniveau C, waarbij kwaliteitsniveau D geaccepteerd wordt als dit niet leidt tot onveilige situaties en kapitaalvernietiging (in totaal maximaal 9,6% van het totale areaal). Eens per 2 jaar worden weginspecties gehouden. Eind 2025 wordt een nieuwe inspectie uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn nog niet meegenomen in deze begroting. Op basis van de meest recente inspectie blijkt dat de hoofdinfrastructuur op orde is. Er is geen sprake van kapitaalvernietiging of onveilige situaties. Er zijn voldoende middelen beschikbaar om het benodigde onderhoud uit te voeren. Wel hebben we te maken met complexiteit in de afstemming met andere werkzaamheden, het werk met werk maken en de afstemming met stakeholder, zoals werkzaamheden als gevolg van woningbouwontwikkelingen, mobiliteitsprojecten, energietransitie en vervanging/onderhoud van kabels en leidingen.

Middelen

Eindhoven heeft op basis van het wegenbeheerplan 2025-2028 in de begroting een structureel bedrag begroot ten behoeve van het volledige geplande onderhoud en de geplande vervanging van wegen. Daarnaast beschikken we over een reserve groot onderhoud openbare ruimte van waaruit eventueel onvoorzien en niet gepland incidenteel groot onderhoud, waar geen dekking voor is, aan wegen (bijvoorbeeld ten behoeve van meeliften/werk met werk maken) uitgevoerd kan worden. De groot onderhoudsprojecten die in 2026 in uitvoering worden genomen, met daarbij geplande uitvoeringskosten, worden ten laste van de daartoe beschikbare structurele exploitatiemiddelen gebracht. Beschikbare budgetten (exploitatie) voor groot onderhoud en klein onderhoud zijn opgenomen in onderstaande tabel. De investeringen in de wegen worden niet meegenomen in deze paragraaf onderhoud kapitaalgoederen, omdat hier geen sprake is van onderhoud. In het wegenbeheerplan 2025-2028 is rekening gehouden met een jaarlijkse investering in wegen en hiervoor zijn de middelen in de begroting beschikbaar gesteld.

Onderhoudslasten wegen (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Groot onderhoud	5.308	4.958	4.609	4.260
Klein onderhoud	4.588	4.588	4.588	4.588
Totaal onderhoudslasten wegen	9.896	9.546	9.197	8.848

Openbare verlichting

Kwaliteitsniveau

De openbare verlichting van de gemeente wordt onderhouden op basis van de uitgangspunten veiligheid (er is voldoende goed werkende openbare verlichting) en betrouwbaarheid. Op basis van levensduur bepalen we (theoretisch) of de lichtpunten en armaturen voldoen. Als we kijken naar de theoretische levensduur dan is 9,8% van de masten ouder dan 40 jaar en 34% van de armaturen ouder dan 20 jaar. Dat betekent niet dat er sprake is van een onveilige en onbetrouwbare situatie. Voor de masten worden stabiliteitstesten uitgevoerd om te kunnen beoordelen of de mast nog langer dan 40 jaar kan blijven staan. Ook armaturen worden frequent gecontroleerd en zo nodig worden lampen vervangen, om een betrouwbaar en veilig lichtbeeld te kunnen garanderen.

Middelen

Uitgangspunt bij vervanging is dat armaturen vervangen worden door (duurzame) led-verlichting. Daarnaast is in 2024 incidenteel geld vrij gemaakt om de openbare verlichting te verleden. Met deze middelen kunnen we in 2030 alle openbare verlichting voorzien hebben van led, conform onze klimaatdoelstelling. Inmiddels is met deze beschikbare middelen een start gemaakt met het vervangen van extra lampen door ledlampen. Deze vervanging wordt in 2026 en verder voortgezet. Als gevolg van de verledingsopgave is er op dit moment geen opgave voor groot onderhoud. Jaarlijks is investeringsbudget beschikbaar om de traditionele verlichting te vervangen door led.

Onderhoudslasten openbare verlichting (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Onderhoudskosten	1.946	1.946	1.946	1.946
Totaal onderhoudslasten openbare verlichting	1.946	1.946	1.946	1.946

Bruggen, tunnels en viaducten

Kwaliteitsniveau

Voor bruggen, tunnels en viaducten geldt dat 90% moet voldoen aan de basiskwaliteit. De bruggen, tunnels en viaducten schouwen we elk jaar (schoon en heel) en iedere drie tot vijf jaar vindt een technische inspectie (schoon, heel en veilig) plaats door een extern bureau (meest recente inspectie 2021). Uit de visuele inspectie van 2024 blijkt dat 93% voldoet aan de basiskwaliteit.

Bij bruggen en viaducten die aangelegd zijn vóór 2000 bestaat het risico dat de constructie niet meer voldoet, omdat de verkeersbelasting en -intensiteit sterk zijn toegenomen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie en omdat wet- en regelgeving inmiddels aangescherpt zijn. Met technische inspecties kan niet in beeld worden gebracht of de constructie nog veilig is. Door middel van specialistisch onderzoek, risicoanalyses en herberekeningen wordt nader onderzocht of maatregelen op korte of langere termijn noodzakelijk zijn. Indien een brug niet tijdig wordt versterkt of vervangen moeten maatregelen getroffen worden om de veiligheid te waarborgen. Dat kan bijvoorbeeld door een gewichtsbepanking in te stellen of de rijstroken/rijbanen af te sluiten voor zwaar verkeer. Kunstwerken die niet voldoen worden middels periodieke veiligheidsmonitoring gecontroleerd. Uit de huidige risicoanalyses blijkt dat 78 kunstwerken (van voor 2000) voldoen aan de huidige verkeersintensiteit en -belasting. 13 Kunstwerken voldoen met een ingestelde gewichtsbepanking van 30 of 45 ton. Met deze beperking voldoen deze kunstwerken aan de eisen. Los van de resultaten van technische inspecties en de genoemde herbeschouwingen zijn de risico's van de kunstwerken voor gemotoriseerd verkeer gebouwd voor 2000 inzichtelijk en is duidelijk welke maatregelen getroffen moeten worden. Op dit moment lopen we geen acuut risico en heeft de berichtgeving over bruggen, tunnels en viaducten vooralsnog geen betrekking op Eindhoven.

Middelen

Uit de inspectieresultaten blijkt dat er voor de komende beheerperiode voldoende dekkingsmiddelen zijn om het onderhoud uit te kunnen voeren. Voor groot en klein onderhoud zijn middelen beschikbaar via het structurele exploitatiebudget. Beschikbare budgetten zijn in de onderstaande tabel weergegeven.

Onderhoudslasten civiele kunstwerken (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Groot onderhoud	770	770	770	770
Klein onderhoud	834	834	834	834
Totaal onderhoudslasten civiele kunstwerken	1.604	1.604	1.604	1.604

Groen

Kwaliteitsniveau

Voor verschillende gebieden hanteren we verschillende ambities voor het kwaliteitsniveau van groen. Voor de binnenstad van Eindhoven en de directe omgeving van het winkelcentrum Woensel hanteren we onderhoudsniveau Hoog (A). Voor de parken, natuur- en recreatiegebieden en de landbouwgebieden hanteren we onderhoudsniveau Laag (C). Voor zwerfafvalbeheersing in het groen hanteren we in alle functionele gebieden onderhoudsniveau Basis (B). Voor alle overige functionele gebieden hanteren we het onderhoudsniveau Basis (B). Van het groen dient 90% te voldoen aan deze kwaliteit. In 2024 blijkt dat 87% van het groen voldoet.

Middelen

In de begroting 2026 is (op basis van het Groenbeheerplan 2024-2027) budget begroot voor het uitvoeren van het geplande onderhoud en vervangingen van groen en bomen. Daarnaast zijn er in de periode 2026-2029 extra incidentele en structurele middelen (totaal over de periode 2026-2029: € 6,1 miljoen, bij Kadernota 2026) beschikbaar gesteld voor het deels inlopen van vervangingen. Hiermee is er naar verwachting tot en met 2029 voldoende dekking voor de onderhoudslasten van de kapitaalgoederen binnen het taakveld groen. In 2025 is het Beheerkader Groen ontwikkeld dat inzicht geeft in het 'opgavegericht beheren en onderhouden' en inzet van de incidentele en structurelere middelen voor inlopen van vervangingen. Vanuit de uitgangspunten voor spelen (en sporten) in de openbare ruimte en een uitvoeringsprogramma geven we een impuls aan de speelvoorzieningen onze stad (uitbreiding en onderhoud). De resultaten van de pilot uit 2025 met betrekking tot inclusief spelen worden hierin meegenomen.

Beschikbare budgetten (exploitatie): € 19,2 miljoen, aflopend naar € 17,9 miljoen in 2029. De daling wordt veroorzaakt door enkele budgetten zoals bijvoorbeeld het soorten management plan dat tot en met 2026 loopt.

De investeringen in groen worden niet meegenomen in deze paragraaf onderhoud kapitaalgoederen, omdat hier geen sprake is van onderhoud. Investerings hebben, in tegenstelling tot kosten van onderhoud, wel invloed op de gebruiksduur van het actief. In het Beheerplan Groen is rekening gehouden met een jaarlijkse investering in groen en hiervoor zijn de middelen in de begroting beschikbaar gesteld.

Onderhoudslasten kapitaalgoed (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Groot onderhoud exploitatielasten	0	0	0	0
Klein onderhoud exploitatielasten	19.168	18.310	17.750	17.871
Totaal onderhoudslasten kapitaalgoed	19.168	18.310	17.750	17.871

Water (inclusief riolering en oeverbescherming)

Kwaliteitsniveau

Er zijn geen onderhoudsachterstanden of specifieke ontwikkelingen. In de winter 2023 en voorjaar 2024 waren de grondwaterstanden uitzonderlijk hoog wat o.a. schades aan riolering heeft veroorzaakt. Die schades zijn in 2024 opgelost. In 2025 vindt reiniging en inspectie plaats in specifieke aandachtsgebieden, droogweer-afvoerstelsels en gebieden met een korte levensverwachting van de riolen. De gevolgen van deze inspecties worden in 2026 duidelijk en zullen verwerkt worden in het nieuwe WKA 2027-2030

Middelen

Om te voldoen aan onze zorgplichten, de gemeentelijke taken voor het stedelijke oppervlaktewater en de water gerelateerde klimaatadaptatie opgaven, werkt de gemeente met een Water en Klimaatadaptatie Aanpak (WKA) 2023-2026, voorheen Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)). Voor het WKA is de voorziening 'riolering' gevormd. Deze voorziening is er speciaal voor vervangings- en uitbreidingsinvesteringen met betrekking tot riolering. Beschikbare budgetten (exploitatie) zijn voor de komende jaren geraamd op € 7,9 miljoen.

Onderhoudslasten kapitaalgoed (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Groot onderhoud exploitatielasten	0	0	0	0
Klein onderhoud exploitatielasten	7.936	7.936	7.936	7.936
Totaal onderhoudslasten kapitaalgoed	7.936	7.936	7.936	7.936

Voor inzicht in de tariefontwikkeling van de rioolheffing, moet jaarlijks het kostendekkingsplan worden geactualiseerd. Hiermee kunnen we schoksgewijze aanpassingen van het tarief voorkomen. In het WKA 2023 – 2026 is een strategische langjarige prognose voor vervangingsinvesteringen en verbetermaatregelen opgenomen. De langjarige prognose bevat een zo reëel mogelijke planning, maar we weten op voorhand niet exact hoe het realisatietraject verloopt. We verwachten dat het saldo van de voorziening vervanging riolen eind 2026 daalt naar € 1,4 miljoen. Op basis van het WKA 2023 - 2026 worden vervangings- en verbeteringsinvesteringen uitgevoerd. Hiervoor is het dekkingsplan geactualiseerd: de begrote investeringen voor 2026 bedragen € 13,5 miljoen.

Gemeentelijk vastgoed

Beleidskader

Vanuit de verantwoordelijkheid als eigenaar verzorgt de gemeente het technisch, administratief en juridisch beheer van de in eigendom zijnde gebouwen, niet zijnde de panden waarvoor deze rol is ondergebracht bij derden, zoals o.a. de gemeentelijke parkeergarages en de onderwijspanden waarvan het eigendom bij de scholen ligt. De kantoorpanden voor eigen huisvesting worden structureel beheerd en gerenoveerd vanuit een contract met IMPULS! en vallen ook buiten dit beleidskader. Conform het vastgestelde beleid "Spelregels vastgoedbeleid 2020" hanteren wij in de gebouwenexploitatie Conditie Afhankelijk Onderhoud (NEN 2767) voor de permanente gemeentelijke gebouwen. Hierbij is tevens het minimaal onderhoudsniveau vastgesteld op conditie 3 "redelijk", dat betekent dat de gebouwen dienen te voldoen aan de gestelde veiligheidseisen ten aanzien van het (beoogde) gebruik.

Kwaliteitsniveau

De actuele staat van onderhoud van de gemeentelijke gebouwen die permanent bij ons in beheer zijn voldoet, conform het uitgangspunt aan conditieniveau 3. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Enkel bij de panden die op de verkooplijst worden vermeld of gepland staan voor sloop, is er sprake van een lagere onderhoudsconditie, waarbij geldt dat verloedering niet acceptabel is.

Middelen:

Vanaf 2026 zal het planmatig onderhoud weer middels een voorziening gaan. Voor het daadwerkelijk instellen van de bijbehorende onderhoudsvoorzieningen wordt een separaat raadsvoorstel voorgelegd o.b.v de geactualiseerde onderhoudsplannen. De storting in onderhoudsreserve is met de extra toegekende middelen voldoende (structureel € 1.2 miljoen). Maar er is nog een structureel tekort in de exploitatiebudgetten voor het dagelijks onderhoud. Gevaarlijke situaties en kapitaalvernietiging worden voorkomen.

Onderhoudslasten kapitaalgoed (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Exploitatie onderhoud	4.108	4.832	4.831	4.837	4.774
Planmatig onderhoud	2.393	2.709	2.605	2.610	2.612
Totaal onderhoudslasten kapitaalgoed	6.501	7.541	7.436	7.447	7.386

De vervangingsinvesteringen in vastgoed worden niet meegenomen in deze paragraaf onderhoud kapitaalgoederen, deze staan in paragrafen 3i. Investerings. Er zijn voldoende middelen in de begroting om de investeringen te dekken.

3d. Financiering

In deze paragraaf staan het treasurybeleid en het risicobeheer van de financieringsportefeuille centraal. De komende jaren is als gevolg van investeringen een liquiditeitsuitstroom te verwachten. Voor 2026 blijven we binnen de gestelde wettelijke normen op het gebied van de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en het schatkistbankieren.

De kaders hiervoor zijn vastgelegd in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). De belangrijkste doelstelling is het beheersen van de (mogelijk) uit de treasuryfunctie voortvloeiende risico's, zoals grote fluctuaties in de rentelasten van gemeenten. Dit is uitgewerkt in het treasurystatuut van de gemeente Eindhoven.

Wettelijke normen (x € 1 miljoen)	Norm 2025	Prognose 2026	Norm 2026
Schatkistbankieren	<11,5	1	<11,7
Kasgeldlimiet	<107	100	<116
Renterisiconorm	<251	16	<273

Liquiditeiten en norm schatkistbankieren

De gemeente Eindhoven werkt vanuit totaalfinanciering. Alle gemeentelijke inkomsten en uitgaven worden hierbij gesaldeerd voordat we ons op de geld- of kapitaalmarkt begeven. De verwachte uitstroom in 2026 bedraagt € 139 miljoen. Bij de investeringen is rekening gehouden met 35% extra temporisering.

Liquideitsprognose (x € 1 miljoen)	2026
Inkomsten exploitatie	+1.321
Uitgaven exploitatie	-1.257
Subtotaal: kasstroom exploitatie	63
Inkomsten financiële kasstroom	+0
Aflossingen financiële kasstroom	-56
Subtotaal: financiële kasstroom	-56
Netto-investeringen economisch en maatschappelijk nut	-146
Subtotaal: investeringskasstroom	-146
Totaal netto kasstroom (-/- betekent lenen)	-139

We hebben geen structurele liquiditeitsoverschotten. Sinds begin 2025 heeft de gemeente ook geen groot tijdelijk overschot vanwege de aankoop van BIC1. Gedurende het jaar schommelt het banksaldo door wisselende inkomsten en uitgaven. Wettelijk mag het gemiddelde saldo op de gemeentelijke bankrekeningen per kwartaal niet boven € 11,7 miljoen uitkomen; het meerdere moet verplicht worden afgestort bij de schatkist van het ministerie van financiën (schatkistbankieren). Door middel van een liquiditeitsplanning op dagbasis wordt bewaakt dat het gemiddelde saldo onder de norm blijft.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De kasgeldlimiet stelt dat gemeenten maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mogen lenen via kortlopende leningen (korter dan 1 jaar). Als de kasgeldlimiet in drie achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden, moet de gemeente maatregelen nemen (zoals het aantrekken van langlopende leningen). Voor 2026 bedraagt de kasgeldlimiet € 116 miljoen. Sinds maart 2025 heeft de gemeente na 4 jaar weer structureel behoefte aan kasgeld. Uit oogpunt van flexibiliteit zullen gedurende het jaar continu kasgeldleningen worden aangetrokken tot richting het maximale bedrag van de kasgeldlimiet.

Door de renterisiconorm komen gemeenten tot een dusdanige opbouw van de langlopende leningenportefeuille dat tegenvallers als gevolg van renteaanpassing en herfinanciering in voldoende mate worden beperkt. Het totaal aan aflossing en herfinanciering mag jaarlijks maximaal 20% zijn van het begrotingstotaal. De renterisiconorm wordt voor

2026 begroot op € 273 miljoen. In 2026 blijven we binnen de norm. De te betalen aflossingen in 2026 bedragen € 56,1 miljoen en er zijn geen renteherzieningen. Op basis van de liquiditeitsprognose zal in 2026 circa € 140 miljoen aan nieuwe langlopende leningen en kasgeldleningen afgesloten worden. De hiermee gepaard gaande rentekosten zijn structureel begroot. De vervaldatum van de nieuwe aan te trekken leningen zal zo worden gekozen dat er een goede spreiding ontstaat over toekomstige jaren. Daardoor wordt flexibiliteit in de toekomst behouden tegen zo laag mogelijke rentekosten. Het streven is om per jaar maximaal € 50 miljoen aflossing van leningen te hebben. Het jaarlijkse renterisico is daardoor beperkt.

BBV en interne rentetoerekening

De rentekosten van het eigen vermogen en de leningenportefeuille worden doorberekend via de interne rekenrente. De commissie BBV heeft in 2023 de verplicht voorgeschreven berekening van de interne rente aangepast. Vanaf begroting 2025 dient voor de voorraad gronden hetzelfde interne rentepercentage gehanteerd te worden als voor de vaste activa. De rentekosten worden omgeslagen over de activa die integraal zijn gefinancierd inclusief de grondexploitaties. Het percentage voor 2026 bedraagt 1,0% en is ongewijzigd ten opzichte van 2025. Het rentepercentage op reserves en voorzieningen is gelijkgesteld aan de interne rekenrente voor de activa. Over facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) dient verplicht een afwijkende berekening van het rentepercentage te worden toegepast. Voor 2026 rekenen we begrotingstechnisch eveneens met 1,0%. Onderstaand schema geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en het taakveld treasury wordt toegerekend.

Schema rentetoerekening begroting 2026 (bedragen x € 1 miljoen)	
Saldo externe rente lasten en baten	-13,1
Rente over eigen vermogen en voorzieningen	-4,8
Totale netto rentekosten op taakveld treasury	-17,9
Doorbelaste rente naar facilitaire gronden en projectfinanciering	5,5
Doorbelaste rente naar activa en grondexploitaties via renteomslag	12,3
Renteresultaat op taakveld treasury	-0,1

Verstreckte leningen en garanties aan derden

Het verstrekken van leningen en garanties aan derden is alleen toegestaan voor de publieke taak. Gezien de risico's zijn we hierin terughoudend. Begin 2026 heeft de gemeente voor € 15,9 miljoen aan leningen verstrekt aan derden. Dit bedrag zal in de loop van 2026 dalen als gevolg van reguliere aflossingen. Er resteert nog slechts één lening aan een Eindhovense woningbouwcorporatie van € 1,1 miljoen. Deze lening is afgesloten voor het jaar 2000. Sinds die tijd lenen woningbouwcorporaties rechtstreeks bij banken met borging van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Rijk en gemeenten staan samen garant voor het WSW via de achtervangpositie. Indien het garantievermogen van het WSW te laag is (bijvoorbeeld doordat corporaties in andere steden een beroep op het WSW doen) moeten alle deelnemende gemeenten en het rijk aan het WSW renteloze leningen verstrekken. Eindhoven neemt eind 2024 voor een bedrag van € 1,86 miljard de achtervangpositie in. Momenteel zijn er geen signalen dat deze achtervangpositie wordt aangesproken.

Begin 2026 is voor een bedrag van € 6,5 miljoen aan leningen rechtstreeks gegarandeerd aan instellingen die actief zijn op het gebied van gezondheidszorg, welzijn, sport en cultuur. De garanties zijn deels verstrekt met hypothecaire zekerheid. Op de uitstaande leningen en garanties loopt de gemeente risico. Daarom brengen we over (een deel van) de lopende leningen en garanties jaarlijks een risicopremie in rekening bij de geldnemers. Met deze premies voeden we de reserve algemene risico's garanties en geldleningen. Als de gemeente wordt aangesproken op haar garantie, of een lening niet wordt afgelost, komt dit verlies ten laste van deze reserve. Jaarlijks bepalen we de minimale hoogte van de reserve aan de hand van de financiële positie van de geldnemers (solvabiliteit) en de (hypothecaire) zekerheden. De huidige stand van € 2,8 miljoen wordt voldoende geacht voor het afdekken van de risico's.

Opgenomen en verstrekte langlopende geldleningen en overige vaste schulden (x € 1.000)

Omschrijving	Restant per 1-1-2026	Vermeerdering in 2026	Aflossing in 2026	Restant per 31-12-2026
Opgenomen geldleningen				
Opgenomen leningen (voor gemeentelijke financiering en doorgeleend aan derden)	445.248	126.000	56.052	515.196
Waarborgsommen van derden	800	-	-	800
Totaal vaste schuld	446.048	126.000	56.052	515.996
Verstrekte geldleningen				
Leningen aan woningbouwcorporaties	1.210	-	80	1.130
Leningen aan deelnemingen	7.077	-	-	7.077
Overige verstrekte leningen	7.546	720	846	7.415
Ontvangen waarborgsommen van derden	25	-	-	25
Totaal verstrekte leningen	15.858	720	926	15.652

Gewaarborgde geldleningen

Leningen in het kader van:	Oorspronkelijk bedrag lening	Borgstelling per 01-01-2026	Aflossing 2026	Borgstelling per 31-12-2026
Gezondheidszorg	7.949	2.475	-297	2.178
Cultuur	5.603	2.146	-233	1.913
Sport	3.226	813	-121	692
Welzijn	1.400	1.091	-37	1.054
Woningbouw	0	0	0	0
Overig	0	0	0	0
Totaal	18.179	6.524	-688	5.837

Per 31 december 2024 verleent de gemeente Eindhoven voor ca. € 1,86 miljard euro achtervang aan het waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW).

3e. Bedrijfsvoering

Informatievoorziening en ICT-dienstverlening

De digitalisering van onze samenleving vereist een goede informatievoorziening en huishouding, waarmee de organisatie in staat gesteld wordt de doelen en opgaven voor de stad te realiseren.

Moderne, betrouwbare en (be)veilig(d)e informatievoorziening

In 2026 zet Eindhoven haar IT-strategie voort, in lijn met afspraken in landelijk verband over gezamenlijke IT. Met het uitvoeringsprogramma voor onze I-strategie (GIVE) werken we aan een moderne, betrouwbare en toekomstbestendige informatievoorziening. We houden rekening met Europese ontwikkelingen en als we AI gebruiken doen we dat op een verantwoorde manier. Onze cloudstrategie (b.v. wanneer besteed je zaken uit aan externen of maak je gebruik van eigen servers) zorgt ervoor dat we zelf de controle houden over onze data. Samen met het Rijk en de VNG denken we na over goede maatregelen om de grip te behouden. In 2025 hebben we onze aanpak om IT-diensten in te kopen en de samenwerking met leveranciers vernieuwd. In 2026 gaan we deze nieuwe aanpak in de praktijk brengen. We zetten ons maximaal in voor veilige en betrouwbare ICT, waarmee we voldoen aan nieuwe wetten en regels op gebied van informatiebeveiliging.

Duurzame informatiehuishouding

Informatie moet vindbaar, toegankelijk en betrouwbaar zijn voor zowel inwoners als medewerkers, in lijn met de wettelijke kaders zoals de Wet open overheid (Woo) en Archiefwet. Met de gestandaardiseerde implementatie van de generieke voorzieningen voor digitaal samenwerken zetten we deze meerjarige transitie in 2026 verder door.

Privacy (AVG)

Het in 2025 herijkte privacybeleid geeft richting aan de doorontwikkeling van de privacy compliance, waarmee we ook in 2026 focus houden op het voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg). We ontwikkelen daartoe de privacyorganisatie en -governance verder door.

Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI) vertaald van manifest naar uitvoering.

We bouwen in 2026 voort op het Manifest MVOI 2021–2025, dat naar verwachting met vijf jaar wordt verlengd. De helft van de sectoren heeft inmiddels een MVOI-workshop gevolgd en een sectoraal actieplan opgesteld. Voor de overige sectoren onderzoeken we wat nodig is om tot een actieplan te komen. Deze plannen vormen samen de basis voor een gemeentebreed MVOI-actieplan. Het Expertise Team MVOI ondersteunt sectoren bij de uitvoering en identificeert MVOI-kansen bij aankomende aanbestedingen.

Organisatieontwikkeling

In 2026 zetten we binnen Personeel & Organisatie de lijn voort die we zijn ingeslagen op het gebied van organisatieontwikkeling. We investeren gericht in onze organisatie, met als doel een wendbare en toekomstbestendige organisatie te creëren. Daarbij ligt de nadruk op drie pijlers: continu verbeteren, gedrag & cultuur en leiderschapsontwikkeling.

Om in te spelen op het groeiend aantal vacatures blijven we actief werken met onze arbeidsmarktstrategie en de bijbehorende wervingscampagne. We zetten in op het aantrekken van nieuw talent én op het versterken van onze positie als aantrekkelijke werkgever. Tegelijkertijd vinden we het minstens zo belangrijk om goed te zorgen voor onze huidige medewerkers. Dat doen we door te blijven investeren in een gezonde werkomgeving.

Strategische ambtelijke huisvesting

In 2026 werken we verder aan de doorontwikkeling van onze werkplekhuisvesting waarmee we ruimte en flexibiliteit bieden voor de groei van de organisatie en waarbij samenwerking en efficiënter ruimtegebruik worden gestimuleerd. Zo maken we onze werkomgeving wendbaar, aantrekkelijk en toekomstbestendig.

Doorontwikkeling Algemene Dienstverlening (ADV), Financiën & Control (F&C) en Concernstaf

In 2025 heeft het college besloten hoe de hoofdstructuur van Algemene Dienstverlening (ADV), Financiën & Control (F&C) en Concernstaf eruit gaat zien. ADV bestaat straks uit vier sectoren: Mens & Organisatie, Publiek & Communicatie, Informatievoorzieningen & ICT-diensten, en Recht & Regie. Aan F&C wordt één nieuwe sector toegevoegd: Financiële Administratie & Belastingen. Onder de Gemeentesecretaris/Algemeen Directeur komt een stafafdeling, de Concernstaf.

De fijnstructuur van deze sectoren en de Concernstaf die we in 2025 hebben uitgewerkt voeren we in 2026 in. We zorgen dat de taken en verantwoordelijkheden zo worden verdeeld dat er een sterke, goed samenwerkende organisatie ontstaat. Zo kunnen de sectoren de hele organisatie actief en gericht ondersteunen en dragen ze zowel buiten als binnen de organisatie bij aan de ambitieuze doelen en verwachtingen van de stad.

We zorgen er ook voor dat medewerkers een duidelijke plek krijgen waar ze zich thuis voelen. Leidinggevenden krijgen de ruimte en ondersteuning die ze nodig hebben om hun werk goed te doen.

Verder bouwen aan ons nieuw financieel systeem

In 2025 is het gemeentelijk nieuw financieel systeem ERPx in gebruik genomen. In 2026 ligt de focus op het verder ontwikkelen en optimaliseren van het systeem. Dit gebeurt tegelijk met de veranderingen rondom datagedreven werken, zoals het aanpassen van regels. Ook zorgen we ervoor dat het systeem beter aansluit op alle andere systemen en data binnen de gemeente. Door processen te verbeteren en de mogelijkheden van dit moderne systeem goed te gebruiken, zorgen we voor een stabiele en betrouwbare financiële administratie. Zo geven we de organisatie stap voor stap beter inzicht en steeds betere stuurinformatie.

Organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026

In maart 2026 vinden in Nederland de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Elke gemeente is verantwoordelijk voor het goed laten verlopen van het verkiezingsproces binnen haar grondgebied. Dit betekent onder meer het aanwijzen en inrichten van stemlokalen, het aanstellen en trainen van stembureauleden, het verspreiden van stempassen, en het waarborgen van toegankelijkheid en veiligheid tijdens het stemmen. Daarnaast zorgen we voor goede voorlichting aan kiezers over het stemproces, de stemlocaties en de openingstijden. Ook zorgen we ervoor dat we de uitgebrachte stemmen tellen en de uitslag op een zorgvuldige en transparante manier vaststellen en communiceren. We werken hierbij volgens de geldende regels van de Kieswet en in nauwe samenwerking met de Kiesraad en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

3f. Verbonden partijen

Naam verbonden partij (bedragen x € 1.000)	Taak veld	Resultaat 2024	Vreemd vermogen 31-12 2024	Eigen vermogen 31-12 2024	Financieel belang 2026	Vestigings- plaats	Bestuurlijk belang
Gemeenschappelijke regelingen							
BIC partner 1 bv	8.1	nmb	nmb	nmb	nmb	Eindhoven	100% aandelenbelang en daaraan gekoppeld stemrecht in AvA
BIC partner 2 bv	8.1	nmb	nmb	nmb	nmb	Eindhoven	100% aandelenbelang en daaraan gekoppeld stemrecht in AvA
BIC GP	8.1	nmb	nmb	nmb	nmb	Eindhoven	Stemrecht in AVA
BIC CV	8.1	nmb	nmb	nmb	nmb	Eindhoven	Stemrecht in AVA (BIC GP is beherend vennoot)
GR Centrum Uitvoering Reinigingstaken Eindhoven en omgeving (CURE)	7.3	158	41.519	158	27.719	Eindhoven	Lid AB, lid DB
GR GGD Brabant Zuidoost	7.1	1.464	29.551	7.746	11.042	Eindhoven	Lid AB, lid DB
GR Metropoolregio Eindhoven	0.1	629	22.150	20.597	4.169	Eindhoven	Lid AB, Lid DB
GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	7.4	522	5.295	4.183	2.138	Eindhoven	Lid AB, lid DB
GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	1.1	-1.154	34.714	2.108	20.160	Eindhoven	Lid AB, lid DB
GR Werkvoorziening Regio Eindhoven (GRWRE)	6.4	10	20.593	10.415	58.123	Eindhoven	Lid AB, lid DB
Vennootschappen en coöperaties							
BNG Bank N.V.	0.5	294.000	123.164.000	4.777.000	0	Den Haag	Stemrecht in AvA
BrabantRing B.V.	3.1	-747	534	4		Eindhoven	Gemeente Eindhoven is op 8 augustus 2023 toegetreden tot de BrabantRing met 26 aandelen (5,2%) in BrabantRing B.V. Ook heeft de gemeente als grootste aandeelhouder van Breedband Regio Eindhoven een indirect belang in BrabantRing.
Brainport Development N.V.	3.1	60	8.479	3.399	7	Eindhoven	Stemrecht in AvA
Breedband Regio Eindhoven B.V.	3.1	720	2.827	5.902	0	Eindhoven	Stemrecht in AvA + bindende voordracht 1 v/d 5 commissarissen
Eindhoven Airport N.V.	2.1	23.308	36.713	148.866	556	Eindhoven	Stemrecht in AvA +

Naam verbonden partij (bedragen x € 1.000)	Taak veld	Resultaat 2024	Vreemd vermogen 31-12 2024	Eigen vermogen 31-12 2024	Financieel belang 2026	Vestigings- plaats	Bestuurlijk belang
							bindende voordracht 1 v/d 4 commissarissen
Enexis Holding N.V.	0.5	254	5.949	5.538	11	Groningen	Stemrecht AvA
Flight Forum Beheer B.V.	3.2	nmb	nmb	nmb		Eindhoven	Stemrecht in AvA
Flight Forum C.V.	3.2	-	-	-	4.669	Eindhoven	Stemrecht in AvA (Flight Forum BV is beherend venoot)
Muziekgebouw Eindhoven N.V.	5.3	1.509	5.071	1.824	0	Eindhoven	100% aandelenbelang en daaraan gekoppeld stemrecht in AvA.
Ontwikkelingsmaatschappij gebiedsontwikkeling Fellenoord B.V.	8.1	0	2.411	0		Eindhoven	Stemrecht in AvA
Park Strijp C.V.	8.3	21	11.908	1.852	1.000	Eindhoven	Stemrecht in AvA
Park Strijp Beheer B.V.	8.3	527	430	2.774	10	Eindhoven	Stemrecht in AvA + bindende voordracht 1 v/d 3 commissarissen
Parktheater Eindhoven N.V.	5.3	1.523	6.349	5.658	45	Eindhoven	Stemrecht in AvA
Twice Eindhoven B.V.	3.1	-	-	-	113	Eindhoven	Stemrecht in AvA + recht tot benoemen, schorsen en ontslag

Gemeenschappelijke regelingen

BIC partner 1 bv (taakveld 8.1)

In 2025 heeft de gemeente BIC 1 aangekocht, in 2026 zal de definitieve structurering verder vorm krijgen

BIC partner 2 bv (taakveld 8.1)

In 2025 heeft de gemeente BIC 1 aangekocht, in 2026 zal de definitieve structurering verder vorm krijgen

BIC GP (taakveld 8.1)

In 2025 heeft de gemeente BIC 1 aangekocht, in 2026 zal de definitieve structurering verder vorm krijgen

BIC CV (taakveld 8.1)

In 2025 heeft de gemeente BIC 1 aangekocht, in 2026 zal de definitieve structurering verder vorm krijgen

GR Centrum Uitvoering Reinigingsstaken Eindhoven en omgeving (CURE) (taakveld 7.3)

Sinds 2020 werkt Cure als afvalbeheerder samen met enkele Noord-Brabantse gemeenten, de provincie en Midwaste aan een nascheidingsinitiatief. Doel is om vanaf februari 2028 restafval verder te verminderen. In Q2 2025 hebben de betrokken gemeenten hierover een principeakkoord vastgesteld. De implementatie wordt nu samen met Midwaste verder uitgewerkt. Per 1 januari 2024 is al gestart met nascheiding van PBD, wat positieve resultaten opleverde. Eind 2024 is besloten de handhaving van bijplaatsingen vanaf 2025 over te dragen aan de GR Cure. Deze taak is momenteel in uitvoering en zal in 2026 volledig operationeel zijn. Ook is in 2024 de nieuwe GR Cure vastgesteld, conform de herziene Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR).

GR GGD Brabant Zuidoost (taakveld 7.1)

De GGD richt zich in 2026 op de volgende belangrijkste ontwikkelingen:

- heroriëntatie van de GGD-taken met het oog op de schaalprong, financieel meerjarenperspectief van gemeenten en arbeidsmarktcrapte
- versterken van pandemische paraatheid en verhogen van de vaccinatiegraad
- komen tot een sluitende aanpak in de openbare geestelijke gezondheid
- versterken van de ambulancezorg als onderdeel van de acute zorgketen
- meer maatschappelijke impact maken door vernieuwingen in de jeugdgezondheidszorg

- uitvoering geven aan het Regioplan IZA (Integraal Zorg Akkoord) en GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord).

GR Metropoolregio Eindhoven (taakveld 0.1)

De Beethovendeal is een regionale gemeenschappelijke opgave, waar naast de inhoudelijke aspecten ook een uitbreiding van te beheren fondsen zal plaatsvinden. Het financieel management van de Regiodeal en het Bereikbaarheidsfonds (vanuit Brainportdeal 2022) ligt bij de MRE.

Gulbergen: In 2026 wordt gewerkt aan een budgettaire neutrale ontwikkeling van het landgoed op basis van de ontwikkelvisie 2024.

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) (taakveld 7.4)

De belangrijkste ontwikkelingen en risico's zijn:

- Een omzetsijging vanwege wettelijk verplichte taken, vrijwillig door deelnemers belegde taken, extra verkregen Spuk subsidies voor toezicht op energie en verbeteren van de robuustheid van de omgevingsdiensten (naar aanleiding van het rijksprogramma IBP-VTH).
- Met inwerkingtreding van de Omgevingswet is het aantal wettelijke taken van ODZOB toegenomen, de lijn vanuit het Rijk is dat deze wettelijke taken voor omgevingsdiensten toe blijven nemen.
- Uitwerking Rekenkameronderzoek ODZOB en fitte organisatie: het AB ODZOB heeft in de vergadering van 19 december 2024 ingestemd met de meerjaren-ontwikkelaanpak waarin alle inhoudelijke verbeterpunten en -acties voor de komende jaren zijn verwerkt.

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) (taakveld 1.1)

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) ontwikkelt zich verder op basis van de visie 2025. In een wereld die voortdurend verandert en waarin nieuwe crises en uitdagingen zich aandienen, is het cruciaal dat de VRBZO voorbereid is om adequaat te reageren op noodsituaties en de behoeften van onze samenleving. De VRBZO ziet een veranderend risicobeeld. Dit heeft te maken met demografische en technologische ontwikkelingen, maar ook met risico's van maatschappelijk ontwrichting vanwege mogelijke crises als langdurige stroomuitval, cyberaanvallen en hybride oorlogsdreiging. Verder leidt de klimaatverandering tot meer verstoringen in het maatschappelijk leven. De schaa sprong van de stad vraagt bovendien aandacht op het gebied van capaciteit en middelen van de hulpdiensten. Denk, bijvoorbeeld, aan de complexere bereikbaarheid van hoogbouw in noodsituaties, strengere eisen aan voertuigen en de noodzaak om te verduurzamen. Afhankelijk van het nog aan te leveren beleidsplan vanuit de VRBZO heeft dit wellicht gevolgen voor de gemeentelijke bijdragen.

GR Werkvoorziening Regio Eindhoven (GRWRE) (taakveld 6.4)

Er is sprake van een landelijk risico op het gebied van de gesubsidieerde arbeid vanwege toenemende kosten in verband met de nieuwe cao's en verhoging van het wettelijk minimumloon. Daarnaast zijn de budgetten vanuit het Rijk voor loonkostensubsidie en beschut werk zijn lager dan voor de Wsw. De financiële druk neemt daardoor ieder jaar toe. Verder is de afbouw van de Wsw groter dan verwacht waardoor regulier personeel ingezet moet worden om de opdracht uit te voeren. De directie van Ergon heeft begin 2017 het risicoprofiel van de GRWRE opgesteld en deze extern laten toetsen. In 2018 is in opdracht van het bestuur een her-evaluatie van het reservebeleid uitgevoerd en in 2019 opnieuw bevestigd. Op basis van deze her-evaluatie heeft het bestuur vastgesteld dat een reëel weerstandsvermogen van Ergon tussen de € 13,8 en € 16,3 miljoen ligt. Per 31-12-2023 bedraagt de reserve € 9,4 miljoen voor resultaatbestemming.

Het advies om dit risicoprofiel te actualiseren is in het AB (maart 2024) overgenomen. Begin 2025 wordt een nieuw rapport over dit weerstandsvermogen opgeleverd. Het bestuur is van mening dat bijstorten op dit moment niet noodzakelijk is.

Vennootschappen en coöperaties

BNG Bank N.V. (taakveld 0.5)

De naar risico's afgewogen solvabiliteitsratio's van de BNG bank blijven op een hoog niveau. Het leverage ratio van de bank is 12%. De sterke kapitaal en liquiditeitspositie zorgen voor een solide fundament. Ratingbureaus Fitch, Moody's en S&P waarderen BNG Bank op het hoogste ratingniveau. BNG behoort tot de veiligste banken ter wereld.

BrabantRing B.V. (taakveld 3.1)

BrabantRing heeft een lange voorbereiding en opstartfase gekend. Daarmee is ook ingeteerd op een deel van de beoogde investeringsruimte, naast de reeds geprognosticeerde aanloopverliezen. In 2026 zal helder moeten worden of BrabantRing aan de verwachting zal kunnen voldoen.

Brainport Development N.V. (taakveld 3.1)

De risico's voor de financiële positie van de gemeente zijn over het algemeen beperkt. Voor financiële risico's die voort zouden kunnen komen uit de door de vennootschap ontwikkelde en uitgevoerde projecten wordt binnen de onderneming een weerstandvermogen opgebouwd. Op basis van het risicoprofiel heeft de AvA in 2023 de na te streven hoogte van het weerstandsvermogen bepaald op maximaal € 3,6 mln. Ultimo 2024 bedroeg het weerstandsvermogen ruim € 2,7 mln. Positieve resultaten zullen toekomstig dan ook aan het eigen vermogen worden toegevoegd.

Belangrijke ontwikkeling in 2024 is de oprichting van 100% dochteronderneming 'Brainport Partnerfonds BV'. Deze dochteronderneming zal gedurende 12 jaar de private bijdragen vanuit Brainportpartners doorgeleiden naar de vier fondsdoelen. Het risico op deze ontwikkeling is beperkt.

Breedband Regio Eindhoven B.V. (taakveld 3.1)

BRE is met 49% aandeelhouder in de BrabantRing. BRE brengt hiervoor een deel van de dienstverlening van de EFX in en BRE zal de exploitatie van de BrabantRing verzorgen. Verder zal BRE ook gevolgen ondervinden van de bouwactiviteiten in de stad (o.a. verleggen van netwerkdelen). Ook verwachten we dat de strategie voor het leveren van (maatschappelijke) maatwerkoplossing (met name connectiviteit in de zorg, campus connect) in 2026 hun vruchten verder gaan afwerpen. Binnen de GVE-activiteiten op een aantal bedrijventerreinen wordt rekening gehouden met prijserosie waardoor de omzet van die activiteiten naar verwachting onder druk komt te staan.

Eindhoven Airport N.V. (taakveld 2.1)

Over het boekjaar 2024 is ruim €1,7 miljoen aan dividend (voor belasting) uitgekeerd aan de gemeente Eindhoven. Dit bedrag is hoger dan verwacht doordat het aantal passagiers hoger was dan voorzien (hogere bezettingsgraad per vlucht).

In 2025 is de evaluatie van het LEO uitgevoerd en in 2026 worden de aanbevelingen uit de evaluatie opgepakt en uitgewerkt. Daarnaast wordt verder uitvoering gegeven aan de acties uit de proefcasus. De bouw van de terminaluitbreiding loopt. De voorbereidingen voor de verwachte aansluiting in 2027 worden getroffen. Daarbij wordt ook met de partnerbedrijven gekeken hoe personeel op cruciale posities (o.a. beveiliging, afhandeling) behouden kan blijven, zodat medio 2027 de operatie weer zonder problemen kan starten.

Enexis Holding N.V. (taakveld 0.5)

Door de groeiende vraag naar elektriciteit is de focus bij Enexis gericht op het terugdringen van transportschaarste voor teruglevering van elektriciteit en op afnameschaarste in 2026. Om transportschaarste te beperken, zet Enexis samen met TenneT alles in het werk om de capaciteit van het net zo snel mogelijk uit te breiden en worden ook in 2026 hoge investeringen voorzien. Daarnaast wordt ingezet op een zo efficiënt mogelijk gebruik van het bestaande net door maximaal gebruik te maken van de technische capaciteit van het net en optimalisatie via flexcontracten. De schaarse ruimte voor netuitbreiding, complexe vergunningstrajecten en het structurele tekort aan vakmensen bij Enexis en haar partners belemmeren Enexis om meer vaart te maken in de uitbreiding van het netwerk.

Flight Forum Beheer B.V. (taakveld 3.2)

Zie Flight Forum C.V.

Flight Forum C.V. (taakveld 3.2)

Flight Forum trekt samen met de andere stakeholders op (gemeente Eindhoven, Provincie Noord-Brabant, Defensie en Eindhoven Airport) om de eigen ontwikkelstrategie, maar ook de gebiedsvisie voor het gehele Eindhoven Airport District, tot uitvoer te brengen. Doel is om een levendiger en daarmee aantrekkelijker gebied te realiseren. Afgelopen periode zijn de voorbereidingen getroffen om meerdere short stay-voorzieningen op het kantorencluster te realiseren, bestaande uit enkele honderden eenheden. Het blijkt in de praktijk lastig om financiers c.q. beleggers te vinden die voor de afgesproken maximale pilotperiode van 15 jaar willen investeren. Daardoor zijn er nog geen projecten van de grond gekomen. Daarnaast is een bouwteam bezig om de realisatie van een parkeergarage (ca. 900 plaatsen) voor te bereiden. Deze garage zorgt voor een vermindering van de parkeerdruk en moet het daarnaast mogelijk maken om parkeerplaatsen op maaiveld te verwijderen ten gunste van een verdere vergroening van het kantorencluster.

Muziekgebouw Eindhoven N.V. (taakveld 5.3)

Het Muziekgebouw heeft in 2026 subsidie (tweede jaar van de periode 2025-2028) ontvangen in het kader van de Verordening Cultuur Eindhoven 2025-2028/Meerjarige subsidie – Eindhovense basis via de stichting Cultuur Eindhoven (SCE). Met de oprichting van stichting SCE heeft de gemeente de uitvoering van haar kunst- en

cultuurbeleid verzelfstandigd. Hiermee is een van de rollen die de gemeente zelf had, namelijk subsidieverstrekker, verdwenen. Nu is er nog sprake van twee rollen, te weten verhuurder en eigenaar/aandeelhouder in de vennootschap. Voor het laatste geldt dat indertijd bij de oprichting van de NV vanwege het publieke belang gekozen is voor de deelneming. Heroverweging op dit punt zou kunnen plaatsvinden.

Ontwikkelingsmaatschappij gebiedsontwikkeling Fellenoord B.V. (taakveld 8.1)

De belangrijkste risico's hebben te maken met factoren die kunnen zorgen voor (gedeeltelijke) uitstel dan wel inhoudelijke wijzigingen van de gebiedsontwikkeling bijvoorbeeld als gevolg van de veranderende marktsituatie, vanwege de impact van de stikstofproblematiek en/of stijgende bouw- en rentekosten, respectievelijk besluitvorming ten aanzien van de MMK.

Park Strijp C.V. (taakveld 8.3)

Natuurlijk heeft de ontwikkeling van Strijp-S ook te maken met de momenten van economische recessie. Dit had m.n. effect op het tempo waarin bouwplannen gerealiseerd werden en worden. Maar, hoe vreemd het wellicht ook moge klinken, leverde dit juist ook positieve effecten op; de creatieve kansen, de events, de tijdelijke verhuur etc., accentueerden juist de inhoudelijke meerwaarde voor identiteit en klankkleur van het gebied. Daarnaast had/heeft Strijp-S het voordeel dat mogelijke renteverliezen/vertragingsschade voor een belangrijk deel gecompenseerd werd/wordt door de opbrengsten van de langere tijdelijke verhuur. In zijn algemeenheid kan worden geconcludeerd dat de ontwikkeling van Strijp-S opereert binnen gezonde financiële kaders en verwachtingswaarden.

Park Strijp Beheer B.V. (taakveld 8.3)

Zie Park Strijp C.V.

Parktheater Eindhoven N.V. (taakveld 5.3)

Het Parktheater ontvangt in 2026 subsidie (tweede jaar van de periode 2025-2028) in het kader van de Verordening Cultuur Eindhoven 2025-2028/Meerjarige subsidie – Eindhovense basis via de stichting Cultuur Eindhoven (SCE). Met de oprichting van stichting SCE heeft de gemeente de uitvoering van haar kunst- en cultuurbeleid verzelfstandigd. Hiermee is een van de rollen die de gemeente zelf had, namelijk subsidieverstrekker, verdwenen. Nu is er sprake van 2 rollen te weten verhuurder en eigenaar/aandeelhouder in de vennootschap. Voor het laatste geldt dat indertijd bij de oprichting van de NV vanwege het publieke belang gekozen is voor de deelneming. Heroverweging op dit punt zou kunnen plaatsvinden.

Twice Eindhoven B.V. (taakveld 3.1)

Met de start van bedrijventrum Alpha op de TU/e-campus in 2021 heeft Twice succesvol een nieuwe doelgroep aangeboord: bedrijfjes die (met name) door TU/e-studenten worden opgezet en daarbij worden geholpen door hen goedkopere huisvesting aan te bieden. Het succes van Alpha heeft zich in 2025 verder doorgezet. Omdat veel jonge ondernemers er tegenaan lopen dat in de Brainportregio onvoldoende betaalbare lab-ruimten beschikbaar zijn, is Twice met meerdere marktpartijen in gesprek om te bezien of zij gezamenlijk in deze behoefte kunnen voorzien.

3g. Grondbeleid

Geactualiseerd grondbeleid en inzet van haar instrumenten

De gemeente Eindhoven is eigenaar van een omvangrijke grondportefeuille en blijft haar visie op grondpolitiek doorontwikkelen om in te spelen op een dynamische en steeds complexer wordende omgeving. Het bestuursakkoord "Samen Morgen Mooier Maken" benadrukt het belang van een actueel handelingskader om de schaa sprong van Eindhoven en de bijbehorende gebiedsontwikkelingen te faciliteren. In 2024 is daarom de (strategische) Nota Grondbeleid herijkt en aangevuld met het tactisch Spelregelboek Grondbeleid 2024, waarmee het handelingskader in lijn is gebracht met de eisen van de Omgevingswet. Het motto "Grip door regie" blijft hierbij leidend. Eerder zijn ook de spelregels voor het Investeringsbudget voor anticiperende en strategische verwerving geactualiseerd en vastgesteld door de raad, waardoor de gemeente effectiever en flexibeler kan opereren op de vastgoedmarkt ten gunste van toekomstige herontwikkelingen.

In 2025 is middels een actieve grondpolitiek uitvoering gegeven aan het vastgestelde beleid. Er zijn anticiperende en strategische verwervingen gedaan ten behoeve van toekomstige herontwikkelingen, voorkeursrechten zijn gevestigd, en waar noodzakelijk zijn onteigeningsprocedures voorbereid. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de aanpak van illegaal groengebruik, waarmee het eigendomsrecht en het publieke belang beter worden geborgd. Tegelijkertijd is beoordeeld of de beschikbare voorbereidingskredieten en de dekking van voorbereidingskosten nog aansluiten bij de actuele projectbehoefte en financiële ruimte. Vooruitkijkend naar 2026 blijft het uitgangspunt dat deze instrumenten doeltreffend en doelmatig worden ingezet binnen het beleidsmotto 'Grip door regie'. Organisatorisch ontwikkelt het grondbedrijf zich verder richting een Ontwikkelbedrijf, waarbij de aandacht voor strategische grondportefeuillesturing toeneemt en integraal wordt verbonden met gebiedsprogrammering, marktontwikkelingen en financiële kaders, zoals verwoord in de MPG 2025.

Ontwikkelingen

Eindhoven bouwt door (EBD)

In reactie op de uitdagingen in de woningbouw, zoals onzekerheden in wet- en regelgeving, stijgende bouw- en ontwikkelkosten, en financieringsvraagstukken, heeft Eindhoven in 2023 het programma 'Eindhoven Bouwt Door' (EDB) gelanceerd. Dit programma biedt tijdelijke oplossingen voor acute problemen en zorgt ervoor dat geplande woningbouwplannen doorgang vinden die essentieel zijn voor de groei van de stad.

In 2025 is het programma EBD tussentijds geëvalueerd. De evaluatie bevestigde dat het programma op korte termijn effectief is gebleken in het doorbreken van impasses bij woningbouwprojecten. Tegelijkertijd onderstreept de evaluatie dat de achterliggende problematiek structureel van aard is en vraagt om een langdurige inzet op samenwerking, sturing en integraliteit.

Programma Nationale Omgevingsvisie Executiekraacht (NOVEX-gebied Eindhoven)

Daarnaast zit een gedeelte van de gebiedsontwikkelingen in het NOVEX gebied Eindhoven, waar grootschalige inframaatregelen gekoppeld zijn aan complexe, binnenstedelijke gebiedsontwikkelingen. Het gaat hier om de ontwikkelgebieden Internationale KnoopXL & de Zuidwest-as, die onderling met elkaar zijn verbonden en waarvan de inframaatregelen (HOV-4) doorlopen tot De Run in Veldhoven. Internationale Knoop XL kent de drie deelopgaven Gebiedsontwikkeling Fellenoord, OV-Knoop en Stationsgebied Zuid.

Het vastgestelde gemeentelijk Grondbeleid 2024 is uiteraard ook op deze beide zaken (NOVEX en EBD) van toepassing. Gezien de complexiteit van de verschillende (deel)projecten in deze gebiedsontwikkelingen is het van essentieel belang dat er (vroegtijdig) bijgestuurd wordt op herontwikkelingsprojecten die landen in de Meerjarenprognose Grondexploitaties en Private Ontwikkelingen (MPG).

Convenant Beethoven

Onder de noemer 'Convenant Beethoven' hebben Rijk en regio in 2024 gewerkt aan een omvangrijk pakket maatregelen met een totaal volume van € 2,51 miljard. Dit pakket valt uiteen in de pijlers Talentontwikkeling, Mobiliteit, Woningbouw en Netcongestie. Met het maatregelenpakket zijn in 2025 aanvullende afspraken gemaakt over de bekostiging en uitvoering van een ruimtelijke schaa sprong voor een goede bereikbaarheid van de economische toplocaties en voldoende betaalbare woningen. Het grootste gedeelte van de middelen aan Mobiliteit en Woningbouw en de afstemming met regionale partners voor de regionale bijdrage is gekoppeld aan maatregelen in het genoemde NOVEX-gebied Eindhoven, de Brainportlijn (een nieuwe tangentiële ontsluiting aan de westzijde

van Eindhoven), regionale mobiliteitsmaatregelen en de versnelling van woningbouw. Waar relevant is ook hier de aansluiting met de MPG geborgd.

Stijgende kosten & binnenstedelijke opgave

In 2026 blijft Eindhoven geconfronteerd worden met uitdagingen in de vastgoedmarkt, voortkomend uit economische onzekerheden, doorwerkende rente-effecten en structureel stijgende loonkosten. De inflatie is verder gedaald ten opzichte van voorgaande jaren, mede door stabilisatie van energie- en voedselprijzen. Tegelijkertijd blijven de loonkosten oplopen door krapte op de arbeidsmarkt en structurele loonstijgingen. Dit leidt tot aanhoudend hoge bouw- en apparaatskosten, waardoor de financiële haalbaarheid van gebiedsontwikkelingen onder druk blijft staan. De rentestanden stabiliseren op een hoger niveau dan voorheen, wat de betaalbaarheid voor eindgebruikers beperkt en investeringsbesluiten vertraagt. In de koopwoningmarkt is, ondanks structurele schaarste, sprake van een gematigde prijsontwikkeling. De situatie is meer voorspelbaar dan in voorgaande jaren, maar blijft kwetsbaar voor externe schokken. Grond- en vastgoedwaarden vertonen lichte fluctuaties. De gemeente past haar grondprijnsbeleid hierop aan en volgt regionale benchmarks om marktconform te blijven opereren.

Ook voor 2026 wordt verwacht dat de complexiteit van binnenstedelijke gebiedsontwikkeling verder toeneemt. Veel projecten kennen onrendabele toppen en vergen aanvullende publieke bijdragen of maatwerk in contractvorming. De doorlooptijden blijven lang als gevolg van juridische procedures, ruimtelijke inpassing, milieu-eisen en bestuurlijke besluitvorming. De druk op bestaande infrastructuur, netcongestie en het beperkte aantal ontwikkellocaties vragen om extra afstemming en flexibiliteit. Deze factoren leiden tot hogere ontwikkelkosten en risico's, waarvoor het Ontwikkelbedrijf passende beheersmaatregelen blijft treffen, zoals sturen op fasering, risicoserveringen en programmatische afstemming met partners zoals Rijk en regio.

Portefeuille grondexploitaties en private ontwikkelingen

Voor monitoring wordt aangesloten bij de reguliere planning- en controlcyclus. Onderdeel hiervan is het jaarlijks herijken van de grondexploitaties en exploitaties voor private ontwikkelingen in de Meerjarenprognose

Grondexploitaties en Private Ontwikkelingen (MPG). De resultaten van het MPG verwerken we in de jaarrekening en in de daarop volgende (meerjaren) begroting.

Lasten en Baten per taakveld

Om inzicht te geven in de jaarlijkse schommelingen in de grondexploitaties, wordt hieronder een totaaloverzicht gepresenteerd van de lasten en baten per taakveld (x € 1.000).

3.2 Grondexploitaties bedrijventerreinen	2025	2026	2027	2028	2029
- Lasten	9.905	7.588	549	404	249
- Baten	-7.602	-23.931	-3.656	0	0
Saldo (naar balans)	2.303	-16.343	-3.107	404	249

8.1 Projecten faciliterend GB	2025	2026	2027	2028	2029
- Lasten	1.841	3.719	3.705	5.288	779
- Baten	-4.676	-8.902	-3.421	-8.288	-1.527
Saldo (naar balans)	-2.835	-5.183	309	-2.975	-723

8.2 Grondexploitaties niet bedrijventerreinen	2025	2026	2027	2028	2029
- Lasten	24.355	45.502	34.112	30.640	29.010
- Baten	-46.596	-72.768	-36.971	-31.436	-20.978
Saldo (naar balans)	-22.241	-27.266	-2.859	-796	8.032

Resultaten

Te verwachten resultaten totaal

In onderstaande tabel staan de te verwachten resultaten over de gehele looptijd van de grondexploitaties en private ontwikkelingen. Deze zijn gebaseerd op de herijkingen in het MPG 2025 en betreffen derhalve een momentopname. Echter, ontwikkelingen en/of besluiten kunnen in 2025 nog van invloed zijn op de verwachte resultaten voor 2026. Zo worden er in 2025 verschillende nieuwe projecten vastgesteld, lopende projecten afgesloten en vinden er wijzigingen in projecten plaats.

Begroting 2026 (x € 1.000)	Verwacht resterend resultaat	Reeds genomen winsten t/m 2024
Grondexploitaties	25.600	39.000
Private ontwikkelingen	18.500	300
Totaal	41.100	39.300

Financiële voorzieningen

Naast projecten met een verwacht positief resultaat zijn er ook projecten met een verwacht negatief resultaat. Ter dekking van dit verwacht negatieve resultaat is een voorziening gevormd. Deze voorziening zal vrijvallen zodra het project wordt afgesloten.

Verdeling resultaatbestemmingen

Jaarlijks levert de portefeuille grondexploitaties en private ontwikkelingen een resultaat op voor de gemeente. Via diverse besluiten is dit resultaat bestemd in de reserve Bovenplanse Investerings, Beleidsprogramma Vastgoed, reserve Huisvesting Onderwijs, de reserve Strategische Investerings en de kapitaallastenreserve gebiedsontwikkeling Fellenoord.

Risico's en weerstandsvermogen

De benodigde weerstandscapaciteit voor grondexploitaties en kostenverhaalprojecten bedraagt € 23,5 miljoen. Dit is gebaseerd op de MPG 2025 en majeure ontwikkelingen in 2025.

Lopende projecten:	(x € 1.000)
- Marktrisico's	15.300
- Kostenrisico's	4.200
- Projectrisico's	7.900
- Winstneming	3.800
- Correctie projecten met positief saldo	-7.700
Totaal lopende projecten	23.500
Projecten in voorbereiding	0
Benodigd weerstandsvermogen	23.500

De ontwikkeling van de nog te realiseren opbrengsten in de grondexploitaties zijn ingeschat op basis van huidige inzichten welke sterk afhankelijk zijn van (markt)ontwikkelingen waar wij geen invloed op hebben. We hanteren bij de berekening 5-15% opbrengstendaling, 2-6 jaar vertraging en 0,5-1% rentestijging. Voor marktrisico's hebben we circa **€ 15,3 miljoen** weerstandscapaciteit nodig om eventuele effecten van tegenvallende markteffecten op te kunnen vangen.

Het afgelopen jaar zijn we geconfronteerd met sterke kostenstijgingen en is nog onzeker hoe de kosten zich de komende jaren zullen ontwikkelen. Bij bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit wordt derhalve rekening gehouden met een kostenrisico (5-8% kostenstijging voor de jaren tot en met 2025) wat resulteert in een benodigde capaciteit van circa **€ 4,2 miljoen**. Daarnaast worden project specifieke risicoanalyses uitgevoerd om risico's te identificeren, kwantificeren en beheersen. Deze bestaan hoofdzakelijk uit het risico op tegenvallende kosten (als gevolg van sanering, archeologie en/of explosieven, contractuele risico's, etc.). Dit resulteert in een benodigde weerstandscapaciteit van circa **€ 7,9 miljoen**.

Conform BBV-regelgeving moet jaarlijks winst uit grondexploitaties worden genomen naar rato van de realisatie van kosten en opbrengsten. Dit kan betekenen dat wanneer risico's optreden of kosten en/of opbrengsten tegenvallen, een correctie moet worden gedaan op de eerder teveel genomen winst. Om een deel van dit risico af te dekken, is een reserve onzekere winsten ingesteld. De hoogte van deze reserve bedraagt € 1,6 miljoen, wat in mindering wordt gebracht op de benodigde weerstandscapaciteit van circa € 5,4 miljoen. Dit resulteert in een benodigd weerstandscapaciteit van **€ 3,8 miljoen**.

Bij de bepaling van de totaal benodigde weerstandscapaciteit wordt rekening gehouden met de mogelijkheid om de financiële effecten van het optreden van risico's gedeeltelijk op te vangen binnen de verwachte resultaten van de projecten zelf voordat het weerstandsvermogen moet worden aangesproken. Dit betreft een bedrag van circa **€ 7,7 miljoen**.

3h. Openbaarheidsparagraaf

De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op informatie over hoe de gemeente handelt en hoe zij besluiten neemt. In deze paragraaf beschrijven wij de ambities met de Woo.

Passieve openbaarmaking (documenten op verzoek verstrekken)

Iedereen kan met een Woo-verzoek informatie opvragen bij de gemeente. Voor verzoeken gelden wettelijke behandeltermijnen. We werken er naartoe om, in lijn met het VNG Woo-Meerjarenplan, alle Woo-verzoeken binnen termijnen te behandelen. Hiervoor hanteren we een stapsgewijze aanpak. Het doel voor 2026 is om tenminste 90% van de verzoeken binnen termijnen te behandelen. Om dit te bereiken zetten we in op verdere verbetering van processen en slim gebruik van technologie.

Actieve openbaarmaking (documenten op eigen initiatief publiceren)

De Woo vraagt ook om documenten gefaseerd actief openbaar te maken. De planning van de Rijksoverheid is vertraagd omdat er meer tijd nodig is vanwege de (door)ontwikkeling van de benodigde technische voorzieningen. Deze technische voorzieningen zijn nodig om de openbaar gemaakte informatie vindbaar te maken via de generieke Woo-voorziening (open.overheid.nl) en zo te voldoen aan artikel 3.3b van de Woo.

De VNG heeft haar zorgen geuit over de kosten voor de aansluiting op de generieke Woo-voorziening. Zolang deze onduidelijkheid duurt, adviseert VNG gemeenten om het eigen platform te gebruiken voor publicatie. We leggen als organisatie daarom de nadruk op de openbaarmaking van de wettelijk verplichte informatiecategorieën op ons kanaal eindhoven.nl/transparant. In 2026 willen we zorgen voor openbaarmaking van alle verplichte Woo-categorieën. De openbaarmaking van Beschikkingen loopt waarschijnlijk door tot en met 2026.

Duurzame informatiehuishouding

Steeds meer informatie wordt actief openbaar gemaakt. Informatie moet goed vindbaar zijn om te kunnen publiceren. Het verzamelen van documenten bij een Woo-verzoek kost relatief veel tijd, met name bij omvangrijke of complexe onderwerpen. Het verder op orde brengen van de informatiehuishouding is dan ook van groot belang voor de uitvoering van de Woo. De ambities op dit gebied staan in de paragraaf Bedrijfsvoering.

3i. Investerings

We onderscheiden twee type investeringen: strategische investeringen en vervangingsinvesteringen (plus). De strategische investeringen zijn nodig om de schaa sprong en grootstedelijke opgaven in goede banen te leiden. Met de vervangingsinvesteringen (plus) houden we de bestaande investeringen op peil. Onderstaande tabel toont de investeringsplanning voor de komende vier jaar. Met bruto investeringen bedoelen we het totaalbedrag aan investeringen (inclusief de bijdrage van partners). Als gemeente staan wij voor het nettobedrag aan de lat.

Totale investeringsplanning x €1 mln	2026	2027	2028	2029
Bruto strategische investeringen	59.286	69.361	70.425	68.158
Externe dekking	14.757	25.304	27.087	27.087
Netto strategische investeringen	44.529	44.057	43.338	41.071
Bruto vervangingsinvesteringen (plus)	191.588	75.700	147.181	90.538
Externe dekking	12.339	1.635	874	0
Netto vervangingsinvesteringen (plus)	179.249	74.065	146.307	90.538
Totaal bruto investeringsopgave	250.874	145.061	217.606	158.696
Externe dekking	27.096	26.939	27.961	27.087
Totaal netto investeringen	223.778	118.122	189.645	131.609

Bovenstaande planning betekent niet dat op voorhand alle investeringen worden gerealiseerd in de beoogde jaarschijf. Dit blijft afhankelijk van (deels externe) factoren die niet allemaal beïnvloedbaar zijn, zoals afhankelijkheden van derden, gebrek aan personele capaciteit (in- en extern), materiaal schaarste, vertraagde of niet gelukte aanbestedingen en bezwaar en beroep in ruimtelijke procedures. De laatste jaren zien we een stijgende lijn in de realisatie van investeringen. De komende jaren verwachten we dat de stijgende lijn doorzet, mede door de versnelling nodig voor de groei van de stad.

In de tabel hierboven is de totale investeringsplanning voor de komende vier jaar opgenomen, waarbij alleen investeringen zijn opgenomen die ook daadwerkelijk in uitvoering gaan. Voor deze investeringen is het investeringsbudget al vastgesteld. Geplande investeringen, waarvoor nog geen investeringsbudget is aangevraagd, zien we niet terug in bovenstaand overzicht. Daardoor is er een verschil tussen het overzicht van de totale investeringsplanning en de prognose tot 2040.

Strategische investeringen

De strategische investeringen betreffen de grote opgaven ten behoeve van de schaa sprong tot en met 2040. We verwachten dat de bruto opgave € 8,7 miljard euro is, waarvan de gemeente naar verwachting voor zo'n € 3,9 miljard aan de lat staat. De resterende middelen komen van Rijk, Provincie en andere partners. Inzoomend op onze strategische investeringsagenda (ook in de tabel hieronder) zien we dat 90% van de bruto investeringsopgave ligt bij drie programmalijnen.

Bruto strategische investeringen t/m 2040	
Thema bestuursakkoord	Miljard €
1. Klimaat en weer	3,1
2. Ondernemende en sociale stad	0,1
3a. Woningbouw	0,5
3b. Bereikbaarheid	4,0
4. Fijne en veilige wijken	0,1
5. Levendige stad	0,9
Totaal	8,7

Grootste onderdeel is bereikbaarheid (4 miljard), waar de uitvoering van het masterplan mobiliteit (verkeerscirculatieplan en ring) en de Brainport & Beethoven deals onder vallen. Daarnaast volgt Klimaat en Weer (3,1 miljard) waar stevige investeringen nodig zijn voor het realiseren van onze klimaatdoelstellingen: onder andere met Energie Eindhoven (aanleg warmtenet) en het klimaatadaptief maken van de stad. Derde programma qua omvang is de Levendige stad (900 miljoen), dat nog verder zal groeien o.b.v. het programma Voorzieningen. De resterende programma's zijn gecombineerd ongeveer 750 miljoen. Gegeven deze forse investeringsopgave verwachten we in ieder geval een substantieel deel van de nog te ontvangen middelen uit de herijking gemeentefonds hiervoor nodig te hebben. Logischerwijs worden deze middelen dan naar rato van de omvang van de programma's ingezet. Vanzelfsprekend wordt het inzetten van deze middelen integraal afgewogen i.r.t. de totale opgave waar we als gemeente voor aan de lat staan.

Onderstaande tabel toont de grootste strategische investeringen (in financiële termen) en, voor zover bekend, de verwachte realisatiedatum, de totale investeringsbijdrage (globale raming, exclusief BTW) en een selectie van mijlpalen in 2026.

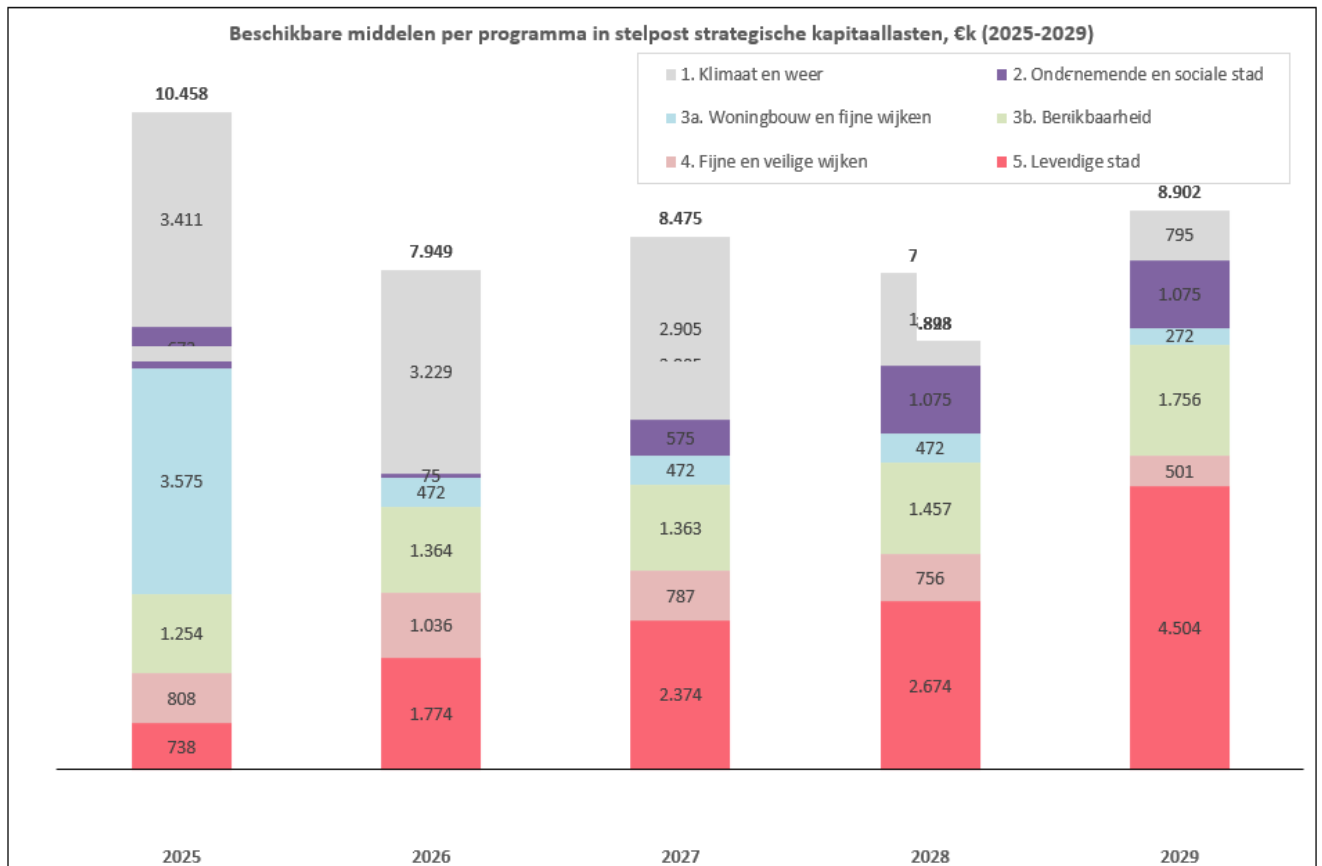
Naam	Realisatie	€ mln	Beschrijving	Mijlpalen 2026
Multimodale Knoop	2030	819	Realisatie busstation, P&R, fietsenstalling en toe-ritten	Start MIRT-planuitwerking: hierin wordt het voorkeursalternatief uitgewerkt tot een concreet ontwerp (Neckerspoel en station)
		104	Spoor: Emplacement West (stap 1)	
		PM	Spoor: vrije kruising Tongelre (stap 2)	
		PM	Spoor: perrons/ stationshal (stap 3)	
		115	Realiseren Dommelpassage	
Gebiedsontwikkeling Fellenoord	2028	139	Ontwikkeling binnenplanse projecten (ca. 6.800 woningen tot 2040)	Toewerken naar de uitvoering van clusters, met focus op clusters 1, 2 en 9.
Hoofd- en onderliggend wegennet (HWN-OWN)	2034	309	Ontwikkeling regio – deel randweg	De samenhangende keuzes voor de realisatie van de Brainportlijn aan de westzijde van Eindhoven, tussen Best, Veldhoven en de HTCE worden verder uitgewerkt met betrokken partijen, met prioriteit voor het tracé rondom de ontwikkeling van BIC-Noord.
		175	A2/N2,	
		500	Noordzijde randweg (A50-A58),	
		200	Noordoostzijde (JF Kennedylaan – Ring A270)	
			Verbetering Ring en radialen	
Schaalsprong OV (excl. HOV-4)	2030	129	Realisatie Brainportlijn	De samenhangende keuzes voor de realisatie van de Brainportlijn aan de westzijde van Eindhoven, tussen Best, Veldhoven en de HTCE worden verder uitgewerkt met betrokken partijen, met prioriteit voor het tracé rondom de ontwikkeling van BIC-Noord.
Ontwikkelas Zuid-West (HOV4)	2028	298	Ontwikkeling snelle (bus) verbinding van centrum naar Veldhoven De Run, inclusief 11.400 woningen tot 2040	We werken het ontwerp van HOV4 verder uit, brengen het omgevingsplan in procedure en besteden de eerste tracédelen aan, waarbij we de focus leggen op de delen in en rond het centrum. Twee gebiedskaders worden in 2026 afgerond en voor ontwikkeling INCK (400 woningen) is start bouw voorzien. Voor Kastelenplein werken we het stedenbouwkundig ontwerp uit naar een omgevingsplan en wordt de grondexploitatie vastgesteld.
Nationaal programma Leefbaarheid en Veiligheid (vm Volks-	2028		Uitvoering van de projecten uit het Nationaal programma Leefbaarheid en Veiligheid in Woensel-Zuid,	Effectueren uitvoeringsprogramma Pact Woensel Zuid. Uitwerken projecten voor SPUK Kansrijke

Naam	Realisatie	€ mln	Beschrijving	Mijlpalen 2026
huisvestingsfonds)			bestaande uit de wijken Oud Woensel, Erp en Begijnbroek.	Wijk 1 en SPUK kansrijke wijk 2 (looptijd 2026-2028)
Stationsgebied Zuid	2028	51	Ontwikkeling District-E, Edge en Lightyards (totaal ca 1150 woningen), incl. fietsenstalling, bovengronds halen Gender en herontwikkeling openbare ruimte Stationsweg en -plein.	Voor ontwikkeling District-E is start bouw voorzien, daarmee zijn alle toe te voegen woningen in het gebied in uitvoering. Voor de start van de aanbesteding van Fietsenstalling Zuid is een positieve uitspraak van de RvS gewenst.
Binnenstad	2030	180	Vastgoed – en gebiedsontwikkelingen; o.a. Stadhuisplein, Schellenskwartier, VDMA, Krabbedampad, Kanaalzone Zuid en herinrichting openbare ruimte van o.a. de binnenstad en het Wilhelminaplein. Toevoegen woningen, voorzieningen en realiseren klimaat adaptief aantrekkelijk openbaar gebied. De gebiedsontwikkeling Kanaalzone Zuid is toegevoegd aan het programma Binnenstad	Uitwerken masterplan openbare ruimte Stadhuisplein. Afronden ontwerpfase herinrichting binnenstad fase 3 en opstellen visie voor de herinrichting van De Markt (fase 4). Vaststellen gebiedskaders Moleneind en Krabbedampad. Doorlopen van de ruimtelijke procedures projecten o.a. aan het Stadhuisplein, Kanaalzone Zuid en Schellenkwartier. Oplevering van een heringericht Wilhelminaplein.
Mobiliteitstransitie: Masterplan Mobiliteit	2026-2040	626 76 23 366 28 90 43	Pakket II en III Verkeerscirculatieplan (VCP) Kleinschalige maatregelen Ring Grootschalige maatregelen Ring Fietsparkeervoorzieningen Fietspaden en fietsbruggen Uitvoering motie 30, straten inrichten op 30 km snelheid	Uitvoeringsplan mobiliteit in balans (VCP en verbeterplan Ring). Voortzetten Uitvoering actiepakket I en voorbereiding actiepakket II
Eindhoven Noordwest	2030	PM	Ontwikkeling BIC 2 Ontwikkeling BIC Noord inclusief wegenstructuur Uitvoeren ontwikkelvisie Lichtbos ontwikkeling groene raamwerk, versterking van de groene wiggen en de uitvoering visie Eindhoven Airport District.	Omgevingsvergunning fase 1 BIC 2. Afronding ruimtelijke procedure BIC Noord inclusief wegenstructuur. Lichtbos; Opening natuurcentrum en opening Landhuis. Uitvoeren laatste fase Groene Corridor
Energie infrastructuur	2026-2030	3,2	Aanleg van energie infrastructuur, zoals warmtenetten ten behoeve van een duurzame energietransitie in de stad. Voor de eerste investeringen vanuit Eindhoven Energie BV is dekking. Vanaf 2027 wordt opnieuw gekeken naar dekking voor nieuwe ontwikkelingen.	Vaststellen warmtekavels volgens het warmteprogramma Investeringen conform startportefeuille en aanvullend ontwikkelportfolio van Eindhoven Energie BV
Warmte- en energietransitie			Aanleg van warmtenetten en andere energie-infrastructuur ten behoeve van een duurzame energietransitie in de stad.	Focus ligt op de startwijken als aangewezen in het warmteprogramma (verwacht november 2025) en het startportfolio van Eindhoven Energie BV.
Vestigingsklimaat en voorzieningen	doorlopend	PM	Realisatie van een voorzieningenniveau passend bij schaa sprong stad	Uitvoering programma stedelijke en maatschappelijke voorzieningen

Middelen voor strategische investeringen

We sparen voor het structurele deel van strategische investeringen via de structurele stelpost strategische kapitaallasten (SSKL). Onderstaande grafiek laat de ruimte per thema uit het bestuursakkoord zien na aftrek van de in onderstaande tabel opgenomen toewijzingen. Hierbij is rekening gehouden met de intensiveringen voor klimaatopgave (oplopend naar 1,3 miljoen), BIC Noord (1,0 miljoen), masterplan mobiliteit (0,7 miljoen), convenant Beethoven (1,0 miljoen) en voorzieningen (2,7 miljoen); in hoofdstuk 4.3 is een nadere toelichting opgenomen hoe de gespaarde middelen zijn verdeeld over onderliggende onderwerpen.

SSKL: ruimte per thema bestuursakkoord

SSKL – toewijzingen (x € 1.000)

Programma	Cluster	Omschrijving	Cyclus	2025	2026	2027	2028	2029
1. Klimaat en weer	Warmte- en energietransitie	Totaal toegewezen:	Totaal	-129	-398	-1.222	-2.912	-4.112
1. Klimaat en weer	Warmte- en energietransitie	Verduurzaming sport	2024 B	-100	-100	-100	-100	-100
1. Klimaat en weer	Warmte- en energietransitie	Bundeling kleine posten	2024 B	-29	-95	-95	-95	-95
1. Klimaat en weer	Warmte- en energietransitie	Deelneming EBE	2025 B	-	-180	-180	-180	-180
1. Klimaat en weer	Warmte- en energietransitie	Inzet EBE	2026 (KN26)	-	-	-700	-2.000	-3.200
1. Klimaat en weer	Warmte- en energietransitie	Inzet lokaal waterstofnetwerk	2026 (KN26)	-	-	-	-390	-390
1. Klimaat en weer	Warmte- en energietransitie	Inzet aftakking DRC	2026 (KN26)	-	-	-124	-124	-124
1. Klimaat en weer	Warmte- en energietransitie	Grondaankoop EHV N-W	2026 (KN26)	-	-23	-23	-23	-23
2. Ondernemende stad	Eindhoven Noordwest	Totaal toegewezen:	Totaal	-	-600	-600	-600	-600
2. Ondernemende stad	Eindhoven Noordwest	Overheveling naar levendige stad	2026 (KN26)	-	-600	-600	-600	-600
3a. Woningbouw en fijne wijken	Knoop XL	Totaal toegewezen:	Totaal	-	-3.200	-3.200	-3.200	-3.400
3a. Woningbouw en fijne wijken	Knoop XL	Beethovendeal cofinanciering	2025 B	-	-3.200	-3.200	-3.200	-3.200
3a. Woningbouw en fijne wijken	Knoop XL	OR stationsgebied Zuid - Raiffeisenstraat	2026 (KN26)	-	-	-	-	-200
3a. Woningbouw en fijne wijken	Beethoven	Totaal toegewezen:	Totaal	-	-5.135	-5.135	-5.135	-5.135
3a. Woningbouw en fijne wijken	Beethoven	Beethovendeal cofinanciering	2025 B	-	-5.135	-5.135	-5.135	-5.135
3a. Woningbouw en fijne wijken	Beethoven	BIC Noord	2026	-	-	-500	-1.000	-1.000
3b. Bereikbaarheid	Versterking OV	Totaal toegewezen:	Totaal	-	-700	-700	-700	-700
3b. Bereikbaarheid	Versterking OV	Beethovendeal cofinanciering	2025 B	-	-693	-680	-461	-409
3b. Bereikbaarheid	Versterking OV	HOV4	2025 B	-	-7	-20	-239	-291
3b. Bereikbaarheid	Ontvlechting bereikbaarheid	Totaal toegewezen:	Totaal	-	-524	-524	-524	-524
3b. Bereikbaarheid	Ontvlechting bereikbaarheid	Masterplan Mobiliteit	2026 (KN26)	-	-524	-524	-524	-524
4. Woningbouw en fijne wijken	Nat. Progr. Leefbaarh. en Veiligh. (NPLV)	Totaal toegewezen:	Totaal	-12	-61	-310	-341	-596
4. Woningbouw en fijne wijken	Nat. Progr. Leefbaarh. en Veiligh. (NPLV)	Inzet	2025 B	-3	-17	-17	-17	-17
4. Woningbouw en fijne wijken	Nat. Progr. Leefbaarh. en Veiligh. (NPLV)	Verhulstplein en Echemnachlaan	Dossier	-9	-44	-43	-43	-43
4. Woningbouw en fijne wijken	Nat. Progr. Leefbaarh. en Veiligh. (NPLV)	Stadsdeelbibliotheek 6	2026 (KN26)	-	-	-	-31	-286
4. Woningbouw en fijne wijken	Nat. Progr. Leefbaarh. en Veiligh. (NPLV)	Maatschappelijke functies	2026 (KN26)	-	-	-250	-250	-250
5. Levendige stad	Voorzieningen	Totaal toegewezen:	Totaal	-140	-740	-840	-840	-840
5. Levendige stad	Voorzieningen	Licentiefee DDW	2024 BGW	-140	-140	-140	-140	-140
5. Levendige stad	Voorzieningen	Moderne stadsbieb	2026 (KN26)	-	-500	-500	-500	-500
5. Levendige stad	Voorzieningen	IHP sport	2026 (KN26)	-	-	-100	-100	-100
5. Levendige stad	Voorzieningen	Erfgoed (monumenten)	2026 (KN26)	-	-100	-100	-100	-100
Totaal toegewezen				-281	-11.358	-12.531	-14.252	-15.907

In bovenstaande opzet is de dekking voor de Raiffeisenstraat (€ 50.000) als claim opgenomen in Woningbouw en fijne wijken; in de volgende P&C-cyclus wordt dit gecorrigeerd.

Reserve Strategische Investerings (RSI)

In RSI zijn incidentele middelen gereserveerd voor strategische investeringen. Via RSI kunnen alleen incidentele investeringen worden gedekt. Dat kan zijn een bijdrage aan een investering van derden of voorbereidingskosten voor toekomstige investeringen. In 2026 worden onderstaande onttrekkingen gedaan.

Onttrekkingen RSI 2025 – 2029 (x € 1 miljoen)

Programma	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
1. Klimaat en weer	Netcongestie		-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
1. Klimaat en weer	Aardgasvrije bedrijventerreinen en wijken	-0,6	-3,6	-3,4	-1,7	-1,3
2a. Ondernemende stad	Toekomstfonds bedrijventerreinen	-0,9	-0,9			
2a. Ondernemende stad	Regionaal Bedrijventerrein Brainport-Oost		-0,5			
2c. Sociale stad	SMO opgaven			-0,9	-0,9	-0,9
2c. Sociale stad	Microchip Talent en Klimaatbanen		-0,4	-0,3	-0,3	-0,3
3a. Woningbouw	Knoop XL					-1,6
3a. Woningbouw	Uitvoering Brainportdeal en Beethoven		-7,9	-7,9	-3,0	-3,0
3a. Woningbouw	Versnelling Sectie-C en Stadshart Woensel			-0,3	-0,3	-0,3
3a. Woningbouw	Stadhuisplein fase 1 & 2		-0,5	-0,4		
3a. Woningbouw	Stadhuisplein fase 3 & 4	-0,3	-0,3			
3a. Woningbouw	Gebiedskaders	-0,2	-0,4	-0,3		
3a. Woningbouw	Programmakosten 3 gebiedsontwikkelingen	-0,5	-0,8	-0,4		
3b. Bereikbaarheid	Brainportlijn		-0,4	-0,6		
6. Organisatie	Digitale stadsontwikkeling	-0,5	-0,5	-0,5		
6. Organisatie	Verhogen overhead	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Totaal	Totaal	-3,1	-17,0	-15,9	-7,1	-8,3

Onderstaand overzicht laat de stand van de reserve strategische investeringen zien. Naast bovenstaande onttrekkingen zijn ook de eerder goedgekeurde mutaties opgenomen.

Prognose RSI 2025 – 2029 (x € 1 miljoen)

Onderdeel	2025	2026	2027	2028	2029
Stand reserve begin jaar	27,0	11,8	18,8	10,4	18,7
Mutaties (per saldo onttrekkingen, zie hieronder)	-25,7	-11,4	-26,3	-9,4	-9,2
Storting niet ingezette middelen SSKL	10,5	18,3	17,9	17,7	18,6
Stand reserve einde jaar	11,8	18,8	10,4	18,7	28,1

Mutaties RSI 2025 – 2029 (x € 1 miljoen; - = onttrekking)

Programma	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
1. Klimaat en weer	Energiebedrijf Eindhoven	-2,6	-3,0	-3,0		
1. Klimaat en weer	Netcongestie	-0,8	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
1. Klimaat en weer	Aardgasvrije bedrijventerreinen en wijken	-0,6	-3,6	-3,4	-1,7	-1,3
1. Klimaat en weer	Herinrichting binnenstad (incl. rente)	-6,8				
2a. Ondernemende stad	Aankoop BIC-1	-1,4				
2a. Ondernemende stad	Toekomstfonds bedrijventerreinen	-0,9	-0,9			
2a. Ondernemende stad	Regionaal Bedrijventerrein Brainport-Oost		-0,5			
2c. Sociale stad	SMO opgaven	-0,5	-1,1	-0,9	-0,9	-0,9
2c. Sociale stad	Microchip Talent en Klimaatbanen	-0,2	-0,4	-0,3	-0,3	-0,3
3a. Woningbouw	Knoop XL	-0,4	-0,2	-1,2	-1,3	-1,6
3a. Woningbouw	Terugstorting voorfinanciering Fellenoord bv			1,3		
3a. Woningbouw	Uitvoering Brainportdeal en Beethoven	-6,9	-7,9	-7,9	-3,0	-3,0
3a. Woningbouw	Versnelling Sectie-C en Stadshart Woensel	-0,5	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
3a. Woningbouw	Stadhuisplein fase 1 & 2	0,0	-0,5	-0,4		
3a. Woningbouw	Stadhuisplein fase 3 & 4	-0,3	-0,3			
3a. Woningbouw	Gebiedskaders	-0,2	-0,4	-0,3		
3a. Woningbouw	Programmakosten 3 gebiedsontwikkelingen	-0,5	-0,8	-0,4		
3a. Woningbouw	Open Eindhoven	-0,3	-0,3	-0,3		
3b. Bereikbaarheid	BO MIRT afspraken Brainport City (2022)	-1,7				
3b. Bereikbaarheid	Station Strijp-S (co-financiering ProRail)			-6,7		
3b. Bereikbaarheid	Fietsenstalling Zuidzijde station		-3,3			
3b. Bereikbaarheid	Brainportlijn		-0,4	-0,6		
5. Levendige stad	Try-outs cultuur	-0,4	-0,4			
5. Levendige stad	Bijdrage Vonk	-2,8				
5. Levendige stad	Moderne stadsbieb	-2,2				
6. Organisatie	Dotatie uit algemene middelen		11,0			
6. Organisatie	Dotatie voor Beethoven	5,0				
6. Organisatie	Onderuitputting RSI	0,0	0,9	0,7	-1,0	-1,0
6. Organisatie	Aanvulling rente reserve bovenplans	-1,0				
6. Organisatie	Digitale stadsontwikkeling	-0,5	-0,5	-0,5		
6. Organisatie	Correctie overhead	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
6. Organisatie	RSMMM	1,0	1,0			
Totaal	Totaal	-25,7	-11,4	-26,3	-9,4	-9,2

De totale mutatie 2026 bestaat uit mutaties vanuit eerdere besluitvorming waaronder Kadernota 2026 (per saldo +5,6 mln) en de nieuwe onttrekkingen in deze begroting (-17 mln).

Staat van investeringen

In deze staat is het totaal door de raad gevoteerde weergegeven per raadsthema. Het investeringssaldo per 1 januari 2025 betreft de totale investeringsopgave (krediet) minus de t/m 2024 geïnvesteerde bedragen.

Bedragen x €1.000	Totale investeringsopgave (krediet)		Investeringsaldo per 1 januari 2025		Planning 2025		Planning 2026		Planning 2027 en verder	
	Uitgaven	Bijdr. derden	Uitgaven	Bijdr. derden	Uitgaven	Bijdr. derden	Uitgaven	Bijdr. derden	Uitgaven	Bijdr. derden
Wegenstructuur Eindhoven Noordwest	104.634	83.678	25.550	15.142	25.443	15.052	107	90	0	0
Strategische verwerking	38.324	0	38.324	0	27.978	0	5.600	0	4.746	0
HOV3	32.133	21.153	31.048	8.332	8.220	3.701	6.247	4.631	16.581	0
HOV4	224.573	186.900	224.573	186.900	4.320	3.611	7.594	6.319	212.659	176.970
- Versneld invoeren 30 km zones	2.600	0	2.600	0	2.600	0	0	0	0	0
- Masterplan mobiliteit overig	235.922	4.975	235.922	4.975	13.054	1.258	39.738	3.717	183.130	0
Masterplan mobiliteit	238.522	4.975	238.522	4.975	15.654	1.258	39.738	3.717	183.130	0
Slim verduurzamen gemeentelijke gebouwen	2.365	1.101	2.365	1.101	2.211	1.101	0	0	154	0
Subtotaal strategische investeringen	640.551	297.807	560.383	216.450	83.826	24.723	59.286	14.757	417.271	176.970
- Snelfietsroute Helmond	5.082	2.785	1.562	1.237	639	641	775	501	148	95
- Centrumgebied	6.956	3	2.127	0	2.127	0	0	0	0	0
- Herinrichting binnenstad	34.180	2.489	20.922	915	12.034	128	5.704	504	3.184	283
- Maatregelenpakket de Run	19.219	10.685	13.404	6.632	2.633	489	10.771	6.863	0	0
- Mathildelaan	4.101	-601	549	24	549	24	0	0	0	0
- Openbare ruimte overig	347.224	26.811	209.362	6.618	100.442	5.387	96.030	1.224	12.890	2
Openbare ruimte	416.762	42.172	247.926	15.421	118.424	6.649	113.280	8.392	16.222	380
- Van Maerlant lyceum	25.602	0	2.565	0	2.565	0	0	0	0	0
- Huygens lyceum	18.852	0	854	0	854	0	0	0	0	0
- Onderwijshuisvesting overig	446.852	1.784	382.776	1.784	51.195	1.142	63.148	642	268.433	0
Onderwijshuisvesting	491.306	1.784	386.195	1.784	54.614	1.142	63.148	642	268.433	0
- Omvorming Tongelreep II	57.606	18.716	23.733	9.608	20.768	8.668	2.965	940	0	0
- Vastgoed overig	63.239	4.364	39.324	2.560	26.383	1.566	2.349	282	10.592	712
Vastgoed	120.845	23.080	63.057	12.168	47.151	10.234	5.314	1.222	10.592	712
Sport	56.147	4.242	51.869	3.578	37.564	1.723	3.853	612	10.452	1.243
Slim verduurzamen gemeentelijke gebouwen	14.375	1.599	9.936	1.139	9.823	1.139	113	0	0	0
Hard- en software	22.733	95	22.733	95	9.128	95	2.315	0	11.290	0
Slim verduurzamen vastgoed	27.250	6.164	25.702	6.469	25.457	6.469	0	0	245	0
Vorbereidingskosten grond	5.000	0	5.000	0	1.000	0	1.000	0	3.000	0
Stationsgebied	7.906	7.606	7.481	7.181	5.050	4.818	0	0	2.431	2.363
Aardgasvrije wijken	3.488	3.360	3.488	3.089	1.688	1.632	1.496	1.456	304	1
Facilitaire zaken van Abbe museum	3.168	0	3.168	0	362	0	414	0	2.392	0
Facilitaire zaken	1.653	22	1.653	22	725	22	569	0	359	0
Dienstauto's	453	52	453	52	274	37	86	15	93	0
Veiligheid	1.058	0	1.001	0	917	0	0	0	84	0
Subtotaal vervangingsinvesteringen	1.172.144	90.176	829.661	50.997	312.177	33.960	191.588	12.339	325.896	4.698
Totaal investeringsplanning	1.812.695	387.983	1.390.044	267.447	396.003	58.683	250.874	27.096	743.167	181.668

4. Financiële toelichting begroting

4.1. Gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd

De Begroting 2026 is opgesteld volgens de eisen die de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) daar aan stellen. De algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt geraamd op basis van reële uitgangspunten en op basis van de meicirculaire met de daarin opgenomen uitkeringsfactoren. In het kader van reëel ramen is rekening gehouden met de budgettaire effecten van de loon- en prijsstijgingen. In de paragrafen 4.2 Balans en toelichting en 4.3 Baten en lasten en toelichting zijn de uitgangspunten en keuzes nader uitgewerkt.

4.2. Balans en toelichting

Een balans bestaat enerzijds uit bezittingen (activa) en anderzijds uit eigen vermogen en schulden (passiva). Anders gezegd: de balans geeft aan waarin is geïnvesteerd en hoe deze investeringen zijn gefinancierd. Bij de begroting moet ook een prognose van de balansposities van de begrotingsjaren per 31 december worden opgenomen. Uit deze informatie kan de verwachte ontwikkeling van (de kengetallen voor) het eigen vermogen, schulden, de solvabiliteit, investeringen en omvang van de voorraad bouwgronden worden afgeleid. Deze kengetallen zijn opgenomen in paragraaf 3b. Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De balans in deze begroting is gebaseerd op de realisatie in de jaarrekening 2024 en de prognose voor 2025. Voor de investeringen in de periode 2026-2029 wordt (conform paragraaf 3d. Financiering) rekening gehouden met 35% extra temporisering. In 2025 zien we de aankoop van BIC in het balansbeeld verschijnen. De activa nemen de komende jaren verder toe door de geplande investeringen. Om dit te financieren neemt de schuldspositie toe. Het eigen vermogen daalt door de geplande inzet op incidentele intensiveringen.

Balans (x 1 mln)	R2024	GB*2025	B2026	B2027	B2028	B2029
Materiële + immateriële vaste activa	1.023	1.129	1.234	1.315	1.433	1.520
IVA	260	261	262	263	264	265
MVA	763	868	972	1.052	1.169	1.255
Financiële vaste activa (deelnemingen) **	9	227	227	227	227	227
Financiële vaste activa (doorleningen)	15	16	16	16	16	16
Voorraden (grondexploitaties)	20	37	13	7	6	15
Voorraden (overig)	1	1	1	1	1	1
Vlottende activa overig	180	155	144	134	124	114
Uitzettingen	126	111	100	90	80	70
Liquide middelen	10	0	0	0	0	0
Overlopende activa	44	44	44	44	44	44
Balanstotaal activa	1.249	1.564	1.635	1.700	1.808	1.892
Balans (x 1 mln)	R2024	GB*2025	B2026	B2027	B2028	B2029
Eigen vermogen	548	530	497	504	512	517
Algemene reserve	149	154	122	120	118	113
Bestemmingsreserves	379	356	354	364	374	384
Rekeningresultaat/ reserveringen	21	20	20	20	20	20
Voorzieningen	39	28	26	26	26	26
Vaste schulden	307	446	516	524	572	590
Kasgeldleningen	0	87	100	100	100	100
Vlottende passiva overig	354	474	496	546	598	659
Vlottende schulden	58	58	58	58	58	58
Overlopende passiva	296	415	438	488	540	601
Balanstotaal passiva	1.249	1.564	1.635	1.700	1.807	1.892

* GB = gewijzigde begroting

** De waarde van de deelneming BIC kan nog enigszins wijzigen na afronding van de controle op de closing accounts.

4.3. Baten en lasten en toelichting

Algemeen

De begroting is een vervolg op de kadernota. Het verschil tussen kadernota en begroting is dit jaar groot. Dit is een landelijk beeld, met een meevaller in het gemeentefonds als grootste oorzaak. Naast het effect uit de meicirculaire nemen we in deze begroting ook de reguliere technische actualisaties mee, gevolgd door de inzet van de beschikbare middelen. Zoals beschreven in de bestuurlijke hoofdlijn van deze begroting investeren we extra aan de hand van de genoemde prioriteiten in de kadernota, het oplossen van knelpunten, het verlagen van risico's en het sparen voor de strategische investeringen. De keuzes in de kadernota komen samen met de aanvullende keuzes in de begroting in onderstaande tabel terug. In deze paragraaf lichten we vervolgens de aanvullende keuzes ten opzichte van de kadernota toe. In totaal worden de middelen als volgt over de programma's verdeeld:

Programma	Kadernota 2026		Begroting 2026		Totaal	
	Inc.	Str.	Inc.	Str.	Inc.	Str.
1. Klimaat en weer	1,2	1,6	2,1	2,2	3,3	3,8
2a. Ondernemende stad	0,6	-0,4	1,5	1,3	2,1	0,9
2b. Onderwijs	0,0	0,0	2,4	0,0	2,4	0,0
2c. Sociale stad	-0,1	2,9	1,0	2,8	0,9	5,7
3a. Woningbouw en fijne wijken	0,9	0,4	22,2	0,7	23,1	1,1
3b. Bereikbaarheid	0,0	6,0	0,0	2,1	0,0	8,1
4. Veilige wijken	1,0	2,1	0,0	1,0	1,0	3,1
5. Levendige stad	1,1	2,0	1,2	2,8	2,3	4,8
6. Organisatie	5,1	2,7	4,7	4,8	9,8	7,5
Overig	6,9	0,1	1,5	2,0	8,4	2,1
Totaal	16,8	17,3	36,6	19,6	53,4	37,0

Uitgangspositie

Na de kadernota is de meicirculaire gemeentefonds verschenen en hebben we reguliere technische actualisaties doorgevoerd. Via egalisatie verdelen we de beschikbare middelen vervolgens (budgettair neutraal) beter over de jaren. Dat leidt tot het volgende beeld:

x 1 mln	inc.	2026	2027	2028	2029
Gemeentefonds	2,6	16,2	21,2	18,0	13,8
Technische actualisaties	0,5	11,5	4,6	3,1	5,8
Egalisatie	33,5	-15,7	-12,0	-5,7	
Beschikbare middelen	36,6	12,0	13,8	15,4	19,6

Gemeentefonds

De grote ontwikkeling in de financiële ruimte a.g.v. het gemeentefonds is nader toegelicht in de raadsinformatiebrief over de [meicirculaire](#). Voor indexatie wordt (conform de kadernota) 2,7% gehanteerd, dit geven we in basis door aan de lastenkant. Het Rijk kondigde in de Voorjaarsnota al de demping van het ravijnjaar en de extra middelen Jeugd aan. Extra ruimte ontstaat ook door de structurele bijstelling van het accres 2025 en de actualisering van de verdeelmaatstaven. In het licht van de meevallende meicirculaire van het Rijk en de Begrotingscirculaire van de provincie verwerken we in deze begroting geen nieuwe stappen in de herijking van het gemeentefonds vanaf 2027. Daarmee corrigeren we de geraamde groei uit de kadernota. Deze groei is wel noodzakelijk om de strategische investeringen de komende jaren te kunnen realiseren (zie ook paragraaf Investerings).

Technische actualisaties

De financiële ruimte neemt ook toe door reguliere technische actualisaties m.b.t. tot de investeringsplanning, de kostenverdeelsleutels, de projecturensystematiek en de structurele gevolgen van recente begrotingswijzigingen. Op de kapitaallasten ontstaat een voordeel, omdat de jaarschijven van de investeringsplanning zijn herijkt; specifiek zijn grote investeringsvolumes beoordeeld op de juiste verdeling over de jaren. De verschuivingen ontstaan met name bij projecten openbare ruimte, sport en mobiliteit. Daarnaast laten ook de geactualiseerde personeelskosten een voordeel zien. Tenslotte nemen we een structurele meeropbrengst OZB uit 2025 mee (dit heeft geen effect op tarieven). Met de ontwikkeling van BIC Noord voorzien we ook extra areaalgroei OZB (en ook dit heeft geen effect op de tarieven). Hiervan ramen we 1 mln vanaf 2029 om de kapitaallasten die voortkomen uit de ontwikkeling van BIC Noord te kunnen dekken (zie onderstaand bij intensiveringen Ondernemende stad).

Intensiveringen

Onderstaande tabel laat de verdeling van de middelen over de jaren en de programma's zien. In de kadernota is opgenomen dat we bij aanvullende middelen van het Rijk op voorhand een prioritering toekennen aan onze opgave in het kader van mobiliteit, onderhoudsniveau van het groen, de brede opgave in het sociaal domein en voorzieningen (waaronder cultuur). Daarnaast nemen we de bij de kadernota gedane toezeggingen en aangenomen moties van de raad mee. Tenslotte is er in het verlengde van de kadernota aandacht voor het verlagen van risico's (waaronder serieel incidenteel gedekte fte's) en de strategische investeringen. Ten aanzien van voorzieningen sparen we daarbij in lijn met het in uw raad behandelde [conceptprogramma Stedelijke en maatschappelijke voorzieningen](#).

Programma	inc.	2026	2027	2028	2029
1. Klimaat en weer	2,1	0,5	1,2	1,6	2,2
2a. Ondernemende stad	1,5	0,5	0,5	0,4	0,3
2b. Onderwijs	2,4	-	-	-	-
2c. Sociale stad	1,0	2,1	2,1	2,5	2,8
3a. Woningbouw en fijne wijken	22,2	0,5	0,5	0,5	0,7
3b. Bereikbaarheid	-	1,7	2,2	2,8	3,1
4. Veilige wijken	-	0,7	0,7	0,7	1,0
5. Levendige stad	1,2	1,1	1,8	2,1	2,8
6. Organisatie	4,7	2,8	2,8	2,8	4,8
Overig	1,5	2,0	2,0	2,0	2,0
Totaal inzet Begroting 2026	36,6	12,0	13,8	15,4	19,6

Klimaat en weer

- Voor de structurele klimaatopgave sparen we olopend naar 1,3 mln structureel extra op de stelpost strategische kapitaallasten. In juni 2025 is het Klimaatplan 2026-2030 vastgesteld door uw raad, waarmee er een route is uitgezet naar het behalen van de klimaatdoelstelling van 55% CO₂-reductie in 2030. Onderdeel van het plan is dat er flinke stappen richting een aardgasvrije verwarming van de gebouwde omgeving worden gezet. Daartoe is het afgelopen jaar ook Eindhoven Energie BV opgericht, een volledig publiek energiebedrijf die als doel heeft om aan te sturen op een duurzame, betaalbare, inclusieve en eerlijke energietransitie in Eindhoven. In dit Klimaatplan is inzichtelijk gemaakt dat de ambities groter zijn dan de beschikbare middelen en dat er vanaf 2028 al een tekort ontstaat. Aanvullende kosten betreffen o.a. het ontwikkelportfolio van Eindhoven Energie, de uitfasering van biomassa en aanleg waterstofcorridor. Daarom wordt in deze begroting additioneel extra gespaard voor deze opgave. Wij stellen voor om deze middelen thematisch met een bandbreedte te labelen voor investerings- en voorbereidingskosten voor de benodigde infrastructuur voor een toekomstbestendig energiesysteem. Per project worden de komende jaren projectvoorstellen uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd. Voorafgaand aan de realisatie van projecten vallen niet bestede kapitaallasten vrij uit de stelpost en worden toegevoegd aan de reserve strategische investeringen. Hiermee kunnen vervolgens voorbereidingskosten voor deze opgave worden gedekt. Met het sparen van deze middelen zetten we een eerste stap, in de wetenschap dat er voor deze opgave nog vele nodig zullen zijn. We verwachten van onze partners daarom eenzelfde stap naar voren.

- Bij beheer en onderhoud groen kiezen we voor het 'plus' scenario (structureel - oplopend naar 0,8 mln - extra ten opzichte van de kadernota). Naast het voorkomen van achterstanden borgen we de vervanging en slim onderhoud van het groen, net als het functieversterkend onderhoud en reguliere areaalgroei van groen. Daarnaast vinden controles aan monumentale particuliere bomen en het versnellen van de herplant van bomen plaats. In dit scenario werken we aan klimaatadaptatie en biodiversiteit en versterken we de eigenheid van stad, wijken en buurten in het stedelijk gebied en de groene landschappen in het buitengebied.
- Voor groenarme wijken stellen we 1 mln incidenteel en 0,16 mln structureel beschikbaar. Via het Pleintjesplan kunnen we in samenwerking met omwonenden meer bestaande pleintjes en speelplaatsen in de stad vergroenen.
- Voor dierenwelzijn reserveren we 0,5 mln incidenteel waardoor extra inzet mogelijk is op diverse thema's van het dierenwelzijnsbeleid die bij de herijking in 2026 ingevuld kunnen worden.

Ondernemende stad

- Voor BIC Noord is een aantal maatregelen nodig om de bereikbaarheid van de campus en de regio te waarborgen. Deze maatregelen zijn met name de verbreding A58 (uit de Brainportdeal 2022) en het Beethoven-project verbreding A2/N2/Brainportlijn/Noordwest. Daarnaast zijn er aanvullende investeringsmaatregelen noodzakelijk voor de wegen rondom het gebied BIC-Noord (Spottersweg, Dirk Noordhoflaan en Anthony Fokkerweg). Deze kunnen voor een deel worden gedekt uit de grondexploitatie. Sommige kosten kunnen hier niet aan toe berekend worden; hier moet voor worden gespaard. Wij verwachten vooralsnog dat een aanvullende investering van circa 30 tot 45 mln nodig is. Dit leidt tot een kapitaalslast die we gefaseerd opbouwen tot 1 mln structureel - in de stelpost strategische investeringen.
- Voor de uitbreiding van miva-toiletten trekken we 1,5 mln incidenteel uit voor het maken van een nulmeting en de realisatie van indicatief 250 aanpassingen.
- Voor het aantrekkelijker maken van onze wijkwinkelcentra stellen we 0,2 mln structureel beschikbaar. Voor de wijkcentra Nederlandplein, Vaartbroek, Haagdijk en Trudoplein is globaal in beeld gebracht welke investering vanuit ruimtelijke kwaliteit wenselijk is. Het bepalen van de feitelijke investeringen vraagt komend jaar maatwerk.
- De leges voor de weekmarkten zijn niet kostendekkend. Dit lopen we via een gefaseerde verhoging in (tekort in deze periode aflopend van 0,3 mln naar 0,1 mln).

Onderwijs

- Met de inzet van 2,4 mln incidenteel borgen we dat de scholen met rijke schooldagactiviteiten deze activiteiten ook voor de schooljaren 26/27 en 27/28 kunnen voortzetten.

Sociale stad

- Het financieel plaatje uit de bestuursopdracht sociaal domein is opnieuw geactualiseerd. Vanuit de meicirculaire zijn extra middelen beschikbaar gekomen: Jeugd (14 mln in 2026/2027 en 7 mln in 2028/2029), loon en prijsontwikkeling Beschermd Wonen (1,2 mln structureel) en de middelen voor het uitstellen van het abonnementstarief van de WMO (3,7 mln incidenteel, waarmee de 1,5 mln van de kadernota komt te vervallen). Deze bedragen zijn een-op-een verwerkt in de beschikbare middelen. Echter, de inzet op Jeugd stijgt nog steeds waardoor aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Daarom nemen we nu een bedrag - oplopend van 2 naar 2,3 mln structureel - extra mee om dit risico te dempen.
- We willen de komende jaren blijvend aandacht geven aan de mentale gezondheid van jongeren. In aanvulling op landelijke middelen (zoals via GALA, SPUK en een mogelijke toekomstige Wet Suïcidepreventie) reserveren we hiervoor vanaf 2028 een bedrag van 0,4 mln structureel. Dit biedt bestuurlijke ruimte om samen met partners te investeren in effectieve interventies, zoals bijvoorbeeld het STORM-programma. Tegelijkertijd onderkennen we dat verdere onderbouwing en effectevaluatie nodig zijn voordat sprake is van een definitieve structurele opname in ons beleid. De komende periode werken we dit samen met het veld verder uit.
- Jong040 is een groep jongerenambassadeurs die wensen en behoeften van jongeren vertaalt naar de politiek en andere organisaties. Voortzetting kost 0,1 mln structureel.
- Met een bedrag van 0,5 mln incidenteel geven we in 2026 en 2027 invulling aan de pilot gratis lidmaatschap bibliotheek Eindhoven. Hierbij gaan we uit van een verdubbeling van het huidige aantal volwassen leden.
- Voor het versterken van sociale cohesie ('Verbind oude en nieuwe Eindhovenaren') stellen we 0,5 mln incidenteel beschikbaar voor 2026 en 2027. We zetten daarmee de aanpak Samenleven in Verscheidenheid voort in de buurten Eckart, Vaartbroek en Woensel Noord (Dommelbeemd).

Woningbouw en fijne wijken

- De opgave op gebied van wonen is groot en vergt inzet vanuit de gemeente voor zowel structurele investeringen als incidentele bijdragen aan investeringen door anderen. De aanpak via Eindhoven Bouwt Door is geëvalueerd, waaruit blijkt dat de aanpak effectief is. Om de woningbouwversnelling voort te kunnen zetten stellen voor de jaren 2026 en 2027 8 mln per jaar beschikbaar, bestaande uit 7,5 mln voor Eindhoven Bouwt Door en 0,5 mln voor het ontwikkelen van volkshuisvestingsprogramma.
- Voor de opgave op het gebied van wonen stellen we voor de uitvoeringscapaciteit voor 4 jaar ook 2,4 mln incidenteel beschikbaar in de vorm van tijdelijke formatie wonen.
- Voor woonwagencentrales investeren we 1,3 mln incidenteel op het gebied van brandveiligheid en 2,2 mln incidenteel voor de volgende 3 nieuwe kansrijke locaties.
- Voor Buurtontmoeting en Bibliotopen komt er 0,65 mln structureel beschikbaar, waarvan 0,25 mln voor Buurtontmoeting en 0,4 mln voor Bibliotoop 7. Op dit moment worden voor de Bibliotopen zowel de locaties (voor 6 en 7) als de verbouwingswensen verder uitgewerkt. Met een tijdelijke projectleider jagen we dit aan.

Bereikbaarheid

- Op 28 maart 2024 is het convenant Beethoven ondertekend. De totale omvang van het pakket voor wonen en mobiliteit is 1,483 mld inclusief btw. Dit investeringspakket wordt gefinancierd door het Rijk, de provincie, de MRE-gemeenten en private partijen. Omdat Eindhoven ook bijdraagt aan het MRE-aandeel in dit pakket, is in de Begroting 2025 (als eerste inschatting voor onze cofinanciering) een bedrag van 5 mln per jaar (inclusief indexering) opgenomen als structurele stelpost kapitaallasten.
Dit gaat om onze Eindhovense bijdrage aan grote, complexe projecten zoals het ondergronds brengen van het busstation, de HOV4 lijn, de Brainportlijn, de verbreding van de A2/N2, de ontsluiting van BIC Noord op het wegen- en fietsnet, regionale fietspaden, de aanleg van Brainporthubs, de benodigde infrastructurele ingrepen om de OV bus op de vluchtstrook te kunnen laten rijden. Een aantal projecten is nog in de verkennende- of ontwerpfase, waarbij de (financiële) onzekerheid nog relatief hoog is.
Dit speelt bijvoorbeeld bij de Multimodale Knoop (MMK), voornamelijk veroorzaakt door indexeringsverschillen. We hebben ook de raming van de andere projecten geactualiseerd. Hier komen gedurende de looptijd plussen en minnen in voor omdat we steeds actueler kunnen raken. Bij deze begroting gaan we er voorsnog van uit circa 30 mln aanvullend investeringsbudget nodig te hebben. Daarvoor sparen we aanvullend 1 mln structureel die we gefaseerd opbouwen. We zorgen periodiek voor een actualisatie van ramingen, zodat we tijdig grip houden op de inzet van deze stelpost.
- In de afgelopen maanden heeft de gemeenteraad het programma Mobiliteit-in-balans vastgesteld. Dit gaat om een groot investeringspakket binnen en op de Ring van Eindhoven. Mobiliteit-in-balans bestaat uit een verkeerscirculatieplan voor de binnenstad, de aanleg van nieuwe pleinen in het centrum en de aanleg van enkele ongelijkvloerse kruisingen op de Ring. Om tegelijk ook fors te investeren in fietsvoorzieningen binnen Eindhoven en het herinrichten van woonstraten volgens de principes van 30 km per uur, is bij de Kadernota 6 mln aan structurele dekkingsmiddelen opgenomen. Bij de Kadernota is vermeld dat er nog extra financiële ruimte nodig is voor deze en andere mobiliteitsinvesteringen en het college stelt daarom bij deze Begroting voor 0,7 mln structureel extra op te nemen. Daarnaast is 0,4 ton structureel opgenomen voor het vaste onderhoud aan parkeergarages.
- Ondanks de ruime toename van de jaarlijkse dekkingsmiddelen voor investeringen in mobiliteit bij de Kadernota en begroting 2026, zijn nog niet alle voorgenomen investeringen financieel gedekt. In de komende tijd gaan en blijven we dan ook actief op zoek naar bijdragen van het Rijk, provincie en derden. Het college sluit niet uit dat bij de verdere uitwerking van de investeringsprojecten in de komende jaren bij de Kadernota een deel van de ruimte van de groei van het gemeentefonds a.g.v. de herijking nodig zal zijn voor het programma bereikbaarheid.

Veilige wijken

- We investeren - oplopend naar 1 mln - structureel in handhaving. Dit betreft enerzijds uitrusting, opleidingen en ondersteuning voor een bedrag van 0,3 mln structureel. Anderzijds investeren we - oplopend van 0,4 naar 0,7 mln - structureel in de bezetting en uitbreiding van BOA's.

Levendige stad

- Als onderdeel van het Beethoven convenant hebben we met onze partners in Rijk en Regio afgesproken om te verkennen wat de noodzakelijke investeringen zijn om onze sociaal-maatschappelijke voorzieningen op peil te houden. Na een doorwrochte analyse op het niveau van de MRE en de gemeente Eindhoven heeft uw raad haar wensen en bedenkingen vastgesteld over het lokale programma Stedelijke en Maatschappelijke voorzieningen. In deze begroting wordt bovenop de 1,7 mln structureel uit de kadernota, additioneel 2,7 mln structureel extra gespaard voor deze opgave (totaal 4,4 mln). Wij stellen voor deze middelen thematisch te labelen voor de korte en middellange termijn prioriteiten uit het programma. Hiermee geven we richting aan onze externe partners voor cofinanciering en aan onze eigen organisatie over haalbaarheid/ capaciteitsplanning. Per thema worden de komende jaren projectvoorstellen uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd, waarbij vanzelfsprekend de rol en (financiële) bijdrage van de gemeente met elkaar in evenwicht moeten zijn. Deze structurele middelen worden gespaard in de stelpost strategische kapitaallasten. Voorafgaand aan de realisatie van projecten vallen niet bestede kapitaallasten vrij uit de stelpost en worden toegevoegd aan de reserve strategische investeringen. Hiermee kunnen vervolgens voorbereidingskosten voor deze en andere belangrijke opgaves worden gedekt. Met het sparen van deze middelen zetten we een eerste stap, in de wetenschap dat er voor deze opgave nog vele nodig zullen zijn. We verwachten van onze partners daarom eenzelfde stap naar voren. We verdelen de middelen evenredig over de thema's zorg, sport, openbare ruimte en cultuur. De komende jaren bekijken we in balans hoe we verder kunnen sparen.

<i>Thema</i>	<i>Bedrag</i>
Zorg (o.a. toegankelijkheid 1 ^e lijn, GGZ aanbod, kinder- en buitenschoolse opvang)	1,0
Sport (o.a. extra locaties zwemlessen/sporthallen, laagdrempelige sportvoorzieningen)	1,0
Openbare ruimte (o.a. lokale parken, speelplekken)	1,0
Cultuur (o.a. multifunctionele accommodaties, IHP Cultuur bv voor opgaves rond het Stroomhuis, Effenaar, gemeentelijke kunstdepot, etc.)	1,0
Overig (o.a. topvoorzieningen op de hele breedte van de themalijnen)	0,4
Totaal	4,4

- Het Hornemann Huis heeft de potentie om uit te groeien tot een eigentijdse, educatieve voorziening die regionaal van betekenis is op thema's als oorlog, antisemitisme, ethiek, uitsluiting, menselijke waardigheid. Kosten voor onderzoek bedragen incidenteel 0,75 mln. Bij positieve ontvangst van een ontwikkelprogramma is de verwachting dat hier structureel aanvullende middelen voor nodig zullen zijn.
- We willen het designecosysteem versterken en het aantal ateliers/broedplaatsen in de stad laten toenemen. Voor de permanente inzet van twee atelierpanden (Ruysdaelbaan en Heezerweg, totaal 4.300 m²), zijn structureel middelen nodig voor de beheerlasten (0,1 mln structureel, waarbij het tijdelijke bedrag vrijvalt). Voor culturele activiteiten met een landelijke uitstraling nemen we 0,4 mln incidenteel op.
- We doen een aanvullende dotatie aan het herstelfonds cultuur van 0,4 mln incidenteel, voor een mogelijke bijdrage aan De Effenaar.

Organisatie

- In de afgelopen jaren zijn de energieprijzen fors gestegen, mede als gevolg van de oorlog in de Oekraïne. Tot en met 2025 was daar incidenteel extra geld voor vrijgemaakt in afwachting van een scherper structureel beeld. De energieprijzen zijn onder andere door stijging van de componenten netwerkkosten en energiebelasting op hetzelfde hogere niveau gebleven en dit kan niet worden gedekt vanuit de reguliere indexatie. In de kadernota was hiervoor - in afwachting van nader onderzoek - 4,3 mln incidenteel beschikbaar gesteld. Dit nader onderzoek heeft uitgewezen dat de stijging zeker voor 2,5 mln structureel is. Daarnaast is 2 x 1,2 mln en 2 x 0,2 mln incidenteel nodig t/m 2029. Het bedrag van de kadernota is daarom in de uitgangspositie (beschikbare middelen) bijgesteld.
- In de kadernota hebben we voor 2 mln aan serieel incidenteel gedekte fte's structureel gemaakt. Daarmee resteerde er nog een opgave van 6 mln om de problematiek van incidenteel gedekte structurele formatie op te lossen. In deze begroting zetten we in 2029 opnieuw een stap van 2 mln structureel (waarbij de incidentele dekking van 2 mln vrijvalt), waardoor we dit risico in onze begroting verkleinen.

- Bij Brainport voor Elkaar is nog incidenteel 0,6 mln beschikbaar, We zetten daarvan 0,1 mln in voor sociaal werkgeverschap (projectleider, bedrijfsvrijwilligers en financieel fit) en 0,3 mln voor Huis van de Wijk (buurtontmoetingen). Het restant van 0,2 mln valt vrij.
- In het uitvoeringsplan Diversiteit en Inclusie is opgenomen dat we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen bieden op een baan binnen onze organisatie. Ook op basis van wetgeving is hier een grotere inzet noodzakelijk. Kosten 0,3 mln structureel.
- Het Europese programma Digital Decade brengt ingrijpende extra verplichtingen met zich mee op het gebied van cybersecurity (NIS2), digitale infrastructuur en digitale publieke dienstverlening. Dit leidt de komende jaren tot een structureel hogere opgave voor de organisatie in termen van compliance, digitale weerbaarheid, en investering in systemen en menskracht. Die uitwerking wordt in de komende tijd nader verfijnd. We maken daar vooralsnog 4 mln incidenteel voor vrij.
- Er is in 2024 een auditor inkomende geldstromen voor 2 jaar aangesteld in de verwachting dat het aantal specifieke uitkeringen van het Rijk zou worden verminderd. Dit is nog niet het geval. Daarom verlengen we dit met 1 jaar (0,1 mln incidenteel).

Overige mutaties in de programma's

Onderstaand staan de overige mutaties op de programma's die niet leiden tot een inhoudelijke intensivering:

- Om de reserve O&O op peil te houden is een incidentele aanvulling van 0,4 mln nodig.
- Voor enkele onderwerpen waar we in deze begroting extra geld voor uitrekken zijn in de reserve SMMM nog bedragen gereserveerd; deze bedragen vallen nu vrij.
- We verhogen het budget voor representatie met 30k.
- De huidige werkwijze ten aanzien van onderhoudsvoorzieningen vastgoed (via reserves) wordt door de BBV alleen tijdelijk toegestaan tot de onderhoudsplanningen goed zijn geactualiseerd. Aan de actualisatie is lang gewerkt. Op basis van de actuele onderhoudsplannen kunnen we terug naar de systematiek waarbij we werken met onderhoudsvoorzieningen. De dotatie aan de voorziening wordt bepaald op basis van de actuele plannen. De forse prijsstijgingen (niet gedekt door de reguliere index) zorgen er voor dat de storting in de onderhoudsvoorzieningen in totaliteit 1,2 mln structureel hoger is dan de reeds beschikbare middelen.
- Conform het raadsvoorstel nieuwbouw Tongelreep (januari 2023) nemen we autonome ontwikkelingen op de exploitatiekosten mee in de P&C cyclus. Het gaat om ontwikkelingen die ten tijde van de besluitvorming nieuwbouw nog niet bekend waren. We begroten daarom 0,75 mln structureel voor onder meer de aangepaste gemeentebrede overhead systematiek en kostenstijgingen boven reguliere inflatie.
- De 11 Eindhovense sportparken hebben een eigen ondergrondse infrastructuur (gas, water, data en elektra) in eigendom van de gemeente. Dit eigendom willen we fasegewijs overdragen naar de netbeheerders, omdat zij het netwerkbeheer beter kunnen uitvoeren. Het ontvlechten en afkoppelen van de infra kost 0,5 mln incidenteel.
- Momenteel loopt een evaluatieonderzoek naar de samenwerking tussen de gemeente Eindhoven en de Stichting Uitvoering Opdrachten Gemeente (SUOG). Om in 2025 een besluit te kunnen nemen over de continuïteit van SUOG, is nu al zeker dat voor 2026 financiële middelen nodig zijn. Vooralsnog zetten we hier 2,5 mln incidenteel voor apart.

Baten en lasten naar categorieën

Lasten	2025	2026	2027	2028	2029
1 personeelslasten	281.191	290.848	286.895	283.491	282.628
2 kapitaallasten	50.646	78.877	86.474	91.262	96.993
3 goederen en diensten	295.212	341.542	334.895	354.476	368.779
4 subsidies en overdrachten	561.505	612.087	590.796	579.465	580.385
6 verrekening overhead en apparaatskosten	-	-	-	-	-
7 overig	13.441	-21.927	-22.331	-24.148	-27.119
8 toevoegingen voorzieningen	11.712	14.019	14.908	17.941	20.747
9 toevoeging reserves	42.995	49.392	7.328	6.769	9.463
	1.256.702	1.364.838	1.298.965	1.309.256	1.331.876

Baten	2025	2026	2027	2028	2029
1 uitkering uit gemeentefonds	-706.159	-741.413	-760.457	-774.292	-798.809
2 overige rijksbijdragen	-164.755	-199.801	-179.268	-186.435	-178.940
3 belastingen en heffingen	-203.332	-217.707	-226.984	-234.045	-240.246
4 overige (goederen en diensten)	-100.038	-147.117	-93.638	-84.428	-69.349
5 overige (overdrachten)	-15.060	-10.397	-11.267	-11.267	-11.267
7 overige verrekeningen	-5.053	34.563	-3.487	-8.711	-17.398
8 onttrekking reserves	-62.305	-82.966	-23.864	-10.078	-15.867
	-1.256.702	-1.364.838	-1.298.965	-1.309.256	-1.331.876

Saldo structurele baten en lasten

Saldo structurele baten en lasten	2026	2029
Eindstand begroting 2026	0	0
Incidentele baten en lasten	21,2	3,3
Saldo structurele baten en lasten	21,2	3,3

De incidentele lasten zijn in 2026 ruim 21 miljoen hoger dan de incidentele baten. Dit komt met name doordat we in de Kadernota 2026 (en ook nu bij deze begroting) de beschikbare incidentele middelen eenmalig alloceren. De Begroting 2026 is daarmee conform de richtlijnen reëel en structureel sluitend.

Personeelskosten

In 2026 bedragen de personeelslasten 290,8 miljoen. De stijging van 9,6 miljoen wordt met name veroorzaakt door de hogere CAO en premies en intensiveringen kadernota 2026. Van het totaal aan personeelskosten is een bedrag van 264,3 miljoen voor vast personeel en 26,5 miljoen voor tijdelijk personeel.

<i>Verloop personeelskosten</i>	<i>x € 1.000</i>
Personeelskosten 2025	281,2
CAO, premies etc.	5,4
Intensiveringen kadernota/begroting 2026	6,1
Overig	-1,9
Personeelskosten 2026	290,8

Uurtarieven

Van de personeelskosten worden de uurtarieven afgeleid; deze zijn als volgt per functieschaal:

Functieschaal	uurtarief	Functieschaal	uurtarief
3	28,31	11	54,49
4	30,98	12	61,97
5	32,59	13	68,91
6	34,19	14	74,25
7	35,79	15	81,20
8	39,00	16	88,14
9	43,80	17	95,62
10	49,15	18	103,10

Voor de verschillende doorbelastingen hanteren we de volgende uurtarieven voor overhead:

Sector	Overhead sectoren	Overhead concern	Tot. overhead in projecttarief
Ruimtelijk beleid (RBO), Stadsbedrijf (STB) Ruimtelijke Programma's en Projecten (RPP)	8,17	47,60	55,77
Economie & cultuur (EC)	8,83		
Publiekscontacten (PC)	4,25		
Juridische zaken en bestuur (JB)	47,46		
Sociaal maatschappelijk beleid (SMB), sociaal maatschappelijk uitvoering (SMU), sociaal maatschappelijke ondersteuning (SMOS)	7,03		
Veiligheid & Handhaving (VHA)	4,06		
Strategie & opgaven (S&O)	16,10		
Gebiedsgericht werken (GW)	11,22		
Programma-organisatie Stationsdistrict & MIRT (PSM)	26,46		

Kapitaallasten

Over gerealiseerde investeringen worden afschrijvingen berekend aan de hand van de verwachte levensduur. De afschrijvingen vertegenwoordigen de waardevermindering in een jaar. De kapitaallasten (afschrijvingen en rente) zijn verwerkt in de meerjarenbegroting op basis van de investeringsplanning. De kapitaallasten over de investeringen zijn in 2026 53,0 miljoen.

Naast kapitaallasten voor investeringen wordt ook rente berekend over het eigen vermogen en grondexploitaties (10,3 miljoen) en zijn er stelposten voor toekomstige strategische investeringen die oplopen naar 22,7 miljoen vanaf 2029 (zie paragraaf 3i Investeringsplanning).

Kapitaallasten (x € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029
Rentelasten investeringen	12,3	13,9	14,6	16,0
Afschrijvingslasten investeringen	40,7	46,6	47,0	51,7
Subtotaal: kapitaallasten investeringen	53,0	60,5	61,6	67,7
Rente over eigen vermogen en voorzieningen	4,8	4,4	4,2	4,2
Rente grondexploitaties en projectfinanciering	5,5	4,3	4,3	4,5
Stelpost strategische kapitaallasten	17,8	19,4	20,3	22,7
Totaal kapitaallasten	81,1	88,6	90,4	99,1

Mutatie reserves

De mutatie reserves maken integraal onderdeel uit van de begroting. De uitsplitsing per taakveld is terug te vinden in bijlage 3. In bijlage 6 is een verloopoverzicht per reserve opgenomen en zijn de doelen per reserves beschreven. Hieronder zijn de voornaamste mutaties in 2026 toegelicht (x € 1 miljoen).

De mutatie reserves maken integraal onderdeel uit van de begroting. De uitsplitsing per taakveld is terug te vinden in bijlage 3. In bijlage 6 is een verloopoverzicht per reserve opgenomen en zijn de doelen per reserves beschreven. Hieronder zijn de voornaamste mutaties in 2026 toegelicht (x € 1 miljoen).

Reserve	Toelichting	Storting	Onttrekking
Reserve eigen kapitaal	Zie paragraaf 3b. Weerstandsvermogen en risicobeheersing voor het meerjarig verloop. Mutaties 2026: inzet conform kadernota/begroting 2026 (34,3), egalisatie uit 2025 (-8,1) en overheveling naar saldireserve specifiek voor TGO-COA (5,0).		31,2
Saldireserve specifiek	Storting voor woningbouwversnelling (16,0) en TGO-COA (5,0). Onttrekking voor Knoop XL (1,0), Sierlijke Dames / Steenhandel Slegers (0,5) aanbestedingskalender IB (1,0), woonwagenebeleid (0,3), migratie (0,5), college/DR ondersteuning (0,4), Griffie (0,1) stadsgezant (0,1), burgerzaken (0,2).	21,0	4,1
Exploitatie projecten openbare ruimte meerjarig (eporm)	Diversen stortingen voor lopende projecten voor o.a. bidbook schone lucht akkoord (0,8), LED openbare verlichting (0,4), pact Woensel zuid (0,4), bodembescherming (0,3) en actualiseren van projecten (6,6). Uit andere reserves voor groenplan centrum (0,3), masterplan mobiliteit (0,8), gebiedskaders (0,4) brainportlijn (0,4). Onttrekking voor egalisatie meerjarig verloop van projecten.	10,0	14,6
Reserve vastgoed eigenaarsonderhoud	Storting Kadernota 2026 onderhoud vastgoed (voorziening) (1,2). Onttrekking MPV exclusief sport en onderwijs (0,2)	1,2	0,2
Reserve opvang ontheemden Oekraïne	Onttrekking voor maatschappelijke opvang (5,4), maatschappelijke opvang buffer (1,3), straatstewards (1,0) uitbreiding formatie op thema migratie (0,7), TGO & COA (1,2), welkom in Eindhoven (0,5), COA Novotel (0,2).		10,3
Reserve strategische investeringen	Kadernota 2026: Extra storting (11,0) vanwege oplopende voorbereidingskosten voor geplande investeringen. Onttrekkingen ten behoeve van schaa sprong (1,3), MMC TUE/campusontwikkeling (0,4), Brainportlijn (0,4), ontwikkeling binnenstad (0,4), stadhuis (0,5), microchip talent (0,4), Woensel C (0,3), try-outs cultuur (0,4) en overheveling naar de reserve Toekomstfonds Bedrijventerreinen (0,9),	11,0	5,0

Reserve	Toelichting	Storting	Onttrekking
Samen morgen mooier maken (SMMM)	Onttrekkingen voor klimaat en weersverandering (0,5), ondernemende en sociale stad (1,4), woningbouw, bereikbaarheid (1,1), fijne en veilige wijken (1,2), levendige stad (1,3) organisatie (0,1) en een vrijval (2,1).		7,7
Reserve huisvesting onderwijs	Storting Tijdelijke huisvesting St-Joriscollege & Helder Onttrekking voor IHP Gestel	0,3	1,5
Reserve masterplan mobiliteit (MM)	Storting pakket masterplan mobiliteit (2,2) verlagen van de storting voor VCB Mobiliteit in Balans (-0,9), aankoop Fellenoord (0,1), verlaging van storting n.a.v. verwerking kadernota voor de uitvoering van pakket II. (-0,4). Zie ook onder 'wat mag het kosten' in taakveld 2.1 en in paragraaf 3i Investerings.	1,0	
Reserve Toekomstfonds Bedrijventerreinen	Storting bij instelling van de reserve incidentele overheveling uit de reserve strategische investeringen ((0,9) en structureel uit de stelpost MKB (0,1)	1,0	
Reserve Innovatie beschermd wonen	Inzet ten behoeve van beschermd wonen voor de doelstellingen uit de Regiovisie.		1,0
Reserve doorontwikkeling bedrijfsvoering	Onttrekkingen voor organisatieontwikkeling (1,5) en voor de aanbestedingskalender (1,0)		2,5
Reserve verwerking Knoop XL	Storting voor de strategische verwerving KNOOPXL	1,0	
Diverse reserves	Stortingen < € 1,0 miljoen, onttrekkingen < € 1,0 miljoen	2,8	5,0
Totaal		49,3	82,9

Bijlagen

Bijlage 1. Samenstelling van bestuur

Gemeenteraad

Als hoogste bestuursorgaan in de gemeente stelt de gemeenteraad de begroting vast en controleert of het college van burgemeester en wethouders het beleid goed uitvoert. Onze gemeenteraad bestaat uit 45 leden die in maart 2022 zijn gekozen voor een periode van 4 jaar. De raad telt 13 fracties. GroenLinks, CDA, PvdA en D66 vormen samen de coalitie.

College van burgemeester en wethouders

Jeroen Dijsselbloem

Burgemeester

- Openbare orde en veiligheid
- Toezicht en handhaving (excl. milieu-, bouw- en woningtoezicht)
- Vergunningen evenementen
- Bestuurlijke coördinatie
- Juridische zaken (advies, bezwaar, beroep en klachten)
- Toezicht AVG
- Representatie, Public Affairs en externe betrekkingen
- Internationale aangelegenheden en acquisitie

Rik Thijs

Wethouder van klimaat, energie, grond en vergroening

- Klimaat en energietransitie
- Openbare ruimte: groen en water
- Milieu, externe veiligheid, bodem, geluid en luchtkwaliteit
- Grondzaken
- Vergroening binnenstad
- Verduurzaming vastgoed (inclusief duurzaamheidspact)
- Wielewaal, Genneper Parken en Dommeldal
- Gebiedsontwikkeling Stadhuisplein
- Dierenwelzijn

Stijn Steenbakkers

Wethouder van Brainport, economie, onderwijs, KnoopXL en Eindhoven-Noordwest

- Economie, vestigingsklimaat en internationalisering
- Bedrijventerreinen en campussen (inclusief Ruimtelijke Ontwikkeling)
- Brainport: Brainport Nationale Actieagenda en Regio Deal
- Innovatie en digitalisering (extern)
- Onderwijs VVE, PO-VO (incl. Integraal Huisvestingsplan)
- Gebiedsontwikkeling Spoorzone / KnoopXL
- Gebiedsontwikkeling Noordwest (excl. Wielewaal)

Mieke Verhees

Wethouder van wonen, wijken, ruimte en dienstverlening

- Wonen (excl. enkele gebiedsontwikkelingen)
- Ruimtelijke ordening (excl. enkele gebiedsontwikkelingen) en Omgevingswet
- Verstedelijkingsstrategie
- Maatschappelijk vastgoed
- Bouw- en woningtoezicht
- Vergunningen ruimtelijk
- Wijken en gebiedsgericht werken
- Programma leefbaarheid en veiligheid Woensel-Zuid (pact)
- Bedrijfsvoering inclusief P&O en ICT
- Dienstverlening

Robert Strijk

Wethouder van hoger- en beroepsonderwijs, mobiliteit, binnenstad en Design District

- Onderwijs MBO/HBO/WO
- Arbeidsmarkt
- Mobiliteit en bereikbaarheid (incl. Eindhoven Airport)
- Binnenstadseconomie en centrumontwikkeling
- Design District
- Toerisme en vrije tijd
- Citymarketing en evenementen
- Inwonersparticipatie
- Brede Welvaart / Brainport voor iedereen

Saskia Lammers

Wethouder van welzijn, werk, armoede, cultuur en design

- Werk, inkomen en participatie
- Armoede en schulden
- Welzijn (sociale basis en WIJ Eindhoven)
- Coördinatie 'Huis naar werk'
- Cultuur en design

Maes van Lanschot

Wethouder van financiën, sport, erfgoed en regionale samenwerking

- Financiën
- Sport
- Erfgoed
- Regionale samenwerking
- Deelnemingen

Samir Toub

Wethouder van diversiteit, zorg, jeugd en maatschappelijke ondersteuning

- Maatschappelijke zorg en ondersteuning (WMO)
- Gezondheid
- Jeugd en Jeugdzorg
- Opvang, statushouders en vluchtelingen
- Diversiteit, inclusie en verbinding
- Toegankelijkheid

Angelique Bellemakers

Stadsgezant

- Doorbraak wijkgericht werken

Janneke van Kessel

Stadsgezant

- Brainport voor iedereen en Inwonersparticipatie

Aline Zwierstra

Gemeentesecretaris

- Algemeen directeur

Bijlage 2. Kerngegevens

Kerngegevens per 1 januari	2024	2025	2026
Sociale structuur:			
Aantal inwoners	246.412	249.032	257.590
Inwoners < 20 jaar	47.214	47.736	47.865
Inwoners > 64 jaar	40.485	40.771	42.680
Inwoners 65 t/m 74 jaar	20.900	20.953	21.935
Inwoners 75-84 jaar	14.073	14.335	14.990
Inwoners 85 jaar e.o.	5.512	5.483	5.755
Aantal WW-uitkeringen	2.623	3.092	3.120
Aantal bijstandsgerechtigden WWB/Participatiewet	6.337	6.436	6.412
Fysieke structuur:			
Oppervlakte gemeente (in ha)	8.936	8.936	8.936
Lengte wegen (in km)	944	944	944
Aantal woningen	119.370	119.380	126.010
Aantal bewoners per woning	2,1	2,1	2,0
% huurwoning	57	56	56
% eigen woning	43	44	44
Algemene gegevens			
Algemene gegevens	2024	2025	2026
Personeel:			
Formatie in fte's	2.222	2.343	2.515
Prijspeil	1 jan. 2024	1 jan. 2025	1 jan. 2026
Totaal personeelskosten (x €1.000)	250.540	281.191	290.848
Rente:			
Omslagrente	1%	1%	1%
Rente grondexploitatie	1,3%	1%	1%
Rente facilitatie grondexploitaties (kostenverhaal)	---	1%	1%
Rente reserves / voorzieningen	1%	1%	1%
Prijsstijging voor:			
Goederen en diensten	5,2%	3,5%	2,7%
Subsidies oud (van voor de decentralisaties)	5,2%	3,5%	2,7%
Subsidies nieuw (WMO/Jeugd)	5,2%	3,5%	2,7%
Indexering inkomsten:			
OZB (woningen)	1,7%	4,6%	6,0%
Tarieven, belastingen, rechten	5,2%	3,5%	3,5%
Overige; huren maatschappelijk vastgoed	5,2%	3,5%	3,5%

Algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen (x 1.000)	2026	2027	2028	2029
Lokale heffingen waarvan besteding niet gebonden is				
OZB	99.664	99.664	99.664	100.664
Hondenbelasting	1.376	1.376	1.376	1.376
Precariorechten	1.264	1.264	1.264	1.264
Uitkeringen gemeentefonds				
Gemeentefonds	741.413	760.457	774.292	798.809
Dividend				
BNG	400	400	400	400
Eindhoven Airport	813	813	813	813
BIC1	3.283	3.283	3.283	3.283
Enexis	15	15	15	15
Saldo financieringsfunctie				
Financieringsfunctie	-94	-427	-92	847
Overige algemene dekkingsmiddelen				
Rente eigen kapitaal	1.537	1.232	1.208	1.189
Rente belegde reserves	3.242	3.149	3.020	3.052
Vennootschapsbelasting	Pm	Pm	Pm	Pm
Subtotaal	852.913	871.226	885.243	911.712
Onvoorzien	257	257	257	257
Totaal algemene dekkingsmiddelen	853.170	871.483	885.500	911.969

Bijlage 3. Financieel overzicht

Lasten

LASTEN	perso- neels lasten	kapitaal lasten	goederen en diensten	subsidies en over- drachten	overhead en apparaats- kosten	overig	toevoe- gingen voorzie- ningen	toevoe- ging reserves	totaal lasten
5.7 Openb. groen en (openlucht)recreatie	5.518	2.008	20.856	242	218	-287	0	450	29.005
Groen	5.518	2.008	20.856	242	218	-287	0	450	29.005
7.2 Riolering	2.832	2.259	8.258	250	0	1.588	10.876	0	26.063
Water	2.832	2.259	8.258	250	0	1.588	10.876	0	26.063
7.3 Afval	627	140	28.171	0	78	5.124	514	0	34.654
7.4 Milieubeheer	3.882	3.939	15.863	650	39	1.651	0	1.255	27.279
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	133	9	924	0	65	0	0	0	1.131
Milieu	4.642	4.088	44.958	650	182	6.775	514	1.255	63.064
1 Klimaat en weer	12.992	8.355	74.072	1.142	400	8.076	11.390	1.705	118.132
3.1 Economische ontwikkeling	563	17	1.373	2.191	0	50	0	0	4.194
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	555	-218	8.287	0	378	396	0	890	10.288
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.563	3	805	1.822	0	38	0	116	4.347
3.4 Economische promotie	1.675	220	2.178	2.683	298	0	2.500	121	9.675
2a Ondernemende stad	4.356	22	12.643	6.696	676	484	2.500	1.127	28.504
4.2 Onderwijshuisvesting	1.383	12.868	10.339	0	52	0	0	799	25.441
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.617	0	6.315	25.770	103	0	0	0	38.805
2b Onderwijs	8.000	12.868	16.654	25.770	155	0	0	799	64.246
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	10.820	785	8.799	37.477	777	446	0	5.025	64.129
6.2.3 Toegang en eerstelijnsvoorz. Integraal	0	0	372	44.838	0	0	0	0	45.210
7.1 Volksgezondheid	1.416	99	14.286	3.782	65	0	0	0	19.648
Sociale basis en wijkteams	12.236	884	23.457	86.097	842	446	0	5.025	128.987
6.3 Inkomensregelingen	17.850	0	2.095	164.173	1.407	0	0	0	185.525
6.4 WSW en beschut werk	762	0	2.434	35.452	104	0	0	0	38.752
6.5 Arbeidsparticipatie	3.461	0	5.068	13.734	117	0	0	-199	22.181
Werk en inkomen	22.073	0	9.597	213.359	1.628	0	0	-199	246.458
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	82	0	2	11.524	0	0	0	0	11.608
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	156	0	4	26.246	0	0	0	0	26.406
6.712 Begeleiding (Wmo)	0	0	2	15.939	0	0	0	0	15.941
6.713 Dagbesteding (Wmo)	0	0	0	2.674	117	0	0	0	2.791
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	159	0	384	244	0	0	0	0	787
6.791 PGB Wmo	1.361	0	51	5.643	117	0	0	0	7.172
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	0	0	0	36.571	26	0	0	0	36.597
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	189	0	3.379	23.424	0	0	0	0	26.992
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	727	0	0	0	0	0	0	727
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	9.437	0	92	0	0	0	0	0	9.529
Wmo	11.384	727	3.914	122.265	260	0	0	0	138.550
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	11	0	1	8.251	0	0	0	0	8.263
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	1.038	44.646	0	0	0	0	45.684
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	732	0	0	0	0	732
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	7.702	0	0	0	0	7.702
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	21.423	0	0	0	0	21.423
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	2.643	0	0	0	0	2.643
6.792 PGB Jeugd	0	0	0	2.115	-37	0	0	0	2.078
6.821 Jeugdbescherming	0	0	0	5.910	0	0	0	0	5.910
6.822 Jeugdreclassering	0	0	0	1.070	0	0	0	0	1.070
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	6.560	0	1.135	789	0	0	0	0	8.484
Jeugd	6.571	0	2.174	95.281	-37	0	0	0	103.989
2c Sociale stad	52.264	1.611	39.142	517.002	2.693	446	0	4.826	617.984
8.1 Ruimte en leefomgeving	9.272	11.896	7.974	77	0	956	0	592	30.767
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.617	7.145	42.729	0	77	4.499	0	1.436	57.503
8.3 Wonen en bouwen	30.940	2.580	12.070	0	9.255	-28.230	0	16.412	43.027
3a Woningbouw en fijne wijken	41.829	21.621	62.773	77	9.332	-22.775	0	18.440	131.297
2.1 Verkeer en vervoer	10.257	7.818	40.536	118	343	-968	0	8.241	66.345
2.2 Parkeren	1.111	1.162	7.418	0	31	115	0	388	10.225
2.4 Economische havens en waterwegen	0	132	155	0	0	0	0	0	287
2.5 Openbaar vervoer	0	871	853	0	432	0	0	0	2.156
3b Bereikbaarheid	11.368	9.983	48.962	118	806	-853	0	8.629	79.013
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	102	64	171	20.160	0	0	0	0	20.497
1.2 Openbare orde en veiligheid	20.171	442	5.624	905	107	49	0	0	27.298
4 Veilige wijken	20.273	506	5.795	21.065	107	49	0	0	47.795
5.1 Sportbeleid en activering	7.686	0	1.050	1.249	39	0	0	0	10.024
5.2 Sportaccommodaties	9.405	7.317	15.699	770	210	0	0	90	33.491
Sport	17.091	7.317	16.749	2.019	249	0	0	90	43.515
5.3 Cultuurpresentatie,-prod. en particip.	2.079	6.388	7.847	25.756	52	0	0	1.201	43.323
5.4 Musea	4.212	141	2.601	0	0	0	0	582	7.536
5.5 Cultureel erfgoed	728	47	1.860	195	0	0	0	29	2.859
5.6 Media	0	0	1.562	4.945	0	0	0	0	6.507
Cultuur	7.019	6.576	13.870	30.896	52	0	0	1.812	60.225
5 Levendige stad	24.110	13.893	30.619	32.915	301	0	0	1.902	103.740
0.1 Bestuur	10.792	107	6.000	3.353	806	0	0	15	21.073
0.2 Burgerzaken	9.383	15	2.100	3.576	400	0	0	486	15.960
Bestuur en dienstverlening	20.175	122	8.100	6.929	1.206	0	0	501	37.033
0.11 Resultaat rek. van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.217	21	220	0	254	0	0	0	1.712

LASTEN	perso- neels lasten	kapitaal lasten	goederen en diensten	subsidies en over- drachten	overhead en apparaats- kosten	overig	toevoe- ging voorzie- ningen	toevoe- ging reserves	totaal lasten
0.4 Overhead	90.541	7.551	39.880	373	-16.878	0	0	11.325	132.792
0.5 Treasury	0	2.550	291	0	174	-2.480	0	0	535
0.7 Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	95	0	0	0	95
0.8 Overige baten en lasten	0	11	1.643	0	393	-4.874	0	35	-2.792
Bedrijfsvoering	91.758	10.133	42.034	373	-15.962	-7.354	0	11.360	132.342
0.61 OZB woningen	2.158	0	113	0	85	0	0	0	2.356
0.62 OZB niet-woningen	847	0	45	0	85	0	0	0	977
0.63 Parkeerbelasting	320	0	17	0	31	0	0	103	471
0.64 Belastingen overig	398	5	331	0	85	0	129	0	948
Belastingen	3.723	5	506	0	286	0	129	103	4.752
6 Organisatie	115.656	10.260	50.640	7.302	-14.470	-7.354	129	11.964	174.127
Totaal LASTEN	290.848	79.119	341.300	612.087	0	-21.927	14.019	49.392	1.364.838

Baten

BATEN	uitkering uit gemeente- fonds	overige belastingen rijks- bijdragen	goederen en diensten heffingen	overige diensten overdrachten	overige overdrachten	overigonttrekking reserves	totaal baten
5.7 Openb. groen en (openlucht)recreatie	0	0	0	-644	0	-1.152	-1.796
Groen	0	0	0	-644	0	-1.152	-1.796
7.2 Riolering	0	0	-28.030	-176	0	-20	-28.226
Water	0	0	-28.030	-176	0	-20	-28.226
7.3 Afval	0	0	-36.106	-570	0	0	-36.676
7.4 Milieubeheer	0	-7.686	0	-3.726	-34	-72	-14.845
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	0	-648	0	0	0	-648
Milieu	0	-7.686	-36.754	-4.296	-34	-72	-52.169
1 Klimaat en weer	0	-7.686	-64.784	-5.116	-34	-72	-82.191
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	-225	-225
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	-23.998	0	16.343	-8.545
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	-44	-2.213	0	-324	0	-2.756
3.4 Economische promotie	0	0	-6.300	-260	0	0	-7.331
2a Ondernemende stad	0	-44	-8.513	-24.258	-324	16.343	-18.857
4.2 Onderwijshuisvesting	0	0	0	-3.242	-63	0	-5.409
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	-14.685	0	-11	-287	0	-14.983
2b Onderwijs	0	-14.685	0	-3.253	-350	0	-20.392
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	-11.245	0	-2.181	0	0	-22.026
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorz. Integraal	0	0	0	0	0	0	-372
7.1 Volksgezondheid	0	-5.370	0	-178	0	0	-5.548
Sociale basis en wijkteams	0	-16.615	0	-2.359	0	0	-27.946
6.3 Inkomensregelingen	0	-147.854	0	-80	-2.157	-50	-150.141
6.4 WSW en beschut werk	0	0	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	59	59
Werk en inkomen	0	-147.854	0	-80	-2.157	-50	-150.082
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	0	0	0	0	0	0
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	0	0	0	-5.539	0	-5.539
6.712 Begeleiding (Wmo)	0	-647	0	0	0	0	-647
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	0	0	0	0	-415	0	-1.481
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0	-874	0	0	-7.597
Wmo	0	-647	0	-874	-5.954	0	-15.264
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	0	-1.589	0	0	-1.589
Jeugd	0	0	0	-1.589	0	0	-1.589
2c Sociale stad	0	-165.116	0	-4.902	-8.111	-50	-194.881
8.1 Ruimte en leefomgeving	0	-1.730	0	-3.922	0	-19	-8.770
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	-4.735	0	-77.651	0	27.936	-54.680
8.3 Wonen en bouwen	0	0	-9.620	-2.695	-171	-13	-14.411
3a Woningbouw en fijne wijken	0	-6.465	-9.620	-84.268	-171	27.904	-77.861
2.1 Verkeer en vervoer	0	-250	-642	-1.927	-850	0	-13.360
2.2 Parkeren	0	-1.725	-140	-2.036	0	0	-4.470
2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	-119	0	0	0	-119
2.5 Openbaar vervoer	0	0	-13	0	0	0	-13
3b Bereikbaarheid	0	-1.975	-914	-3.963	-850	0	-17.962
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	-459	0	0	-476
1.2 Openbare orde en veiligheid	0	-415	-519	-824	0	0	-2.778
4 Veilige wijken	0	-415	-519	-1.283	0	0	-3.254
5.1 Sportbeleid en activering	0	-1.305	0	0	0	0	-1.474
5.2 Sportaccommodaties	0	-1.525	0	-10.688	-51	0	-12.281
Sport	0	-2.830	0	-10.688	-51	0	-13.755
5.3 Cultuurpresentatie,-prod. en particip.	0	0	0	-4.993	0	0	-5.865
5.4 Musea	0	0	0	-1.073	0	0	-1.655
5.5 Cultureel erfgoed	0	-29	0	-69	0	0	-782
5.6 Media	0	0	0	0	0	0	0
Cultuur	0	-29	0	-6.135	0	0	-8.302
5 Levendige stad	0	-2.859	0	-16.823	-51	0	-22.057
0.1 Bestuur	0	0	0	-327	-186	0	-1.747
0.2 Burgerzaken	0	-556	-7.341	-104	-9	0	-8.871
Bestuur en dienstverlening	0	-556	-7.341	-431	-195	0	-10.618

BATEN	uitkering uit gemeente- fonds	overige rijks- bijdragen	belastingen en heffingen	goederen en diensten overdrachten	overige	overigonttrekking reserves		totaal baten
0.11 Resultaat rek. van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	-95	0	0	0	-95
0.4 Overhead	0	0	0	-2.155	-300	0	-36.643	-39.098
0.5 Treasury	0	0	0	0	0	-9.547	0	-9.547
0.7 Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	-741.413	0	0	0	0	0	0	-741.413
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	-35	0	0	0	-35
Bedrijfsvoering	-741.413	0	0	-2.285	-300	-9.547	-36.643	-790.188
0.61 OZB woningen	0	0	-45.619	0	0	0	0	-45.619
0.62 OZB niet-woningen	0	0	-54.045	0	0	0	0	-54.045
0.63 Parkeerbelasting	0	0	-23.712	0	0	0	0	-23.712
0.64 Belastingen overig	0	0	-2.640	-535	-11	-15	0	-3.201
Belastingen	0	0	-126.016	-535	-11	-15	0	-126.577
6 Organisatie	-741.413	-556	-133.357	-3.251	-506	-9.562	-38.738	-927.383
Totaal BATEN	-741.413	-199.801	-217.707	-147.117	-10.397	34.563	-82.966	-1.364.838

Bijlage 4. Incidentele posten en structurele mutaties reserves

Incidentele posten

Een belangrijk uitgangspunt voor het provinciaal toezicht is een reëel en structureel sluitende begroting. Dit houdt in dat de jaarlijks terugkerende lasten zijn gedekt door jaarlijks terugkerende baten. Hiervoor isoleren we de incidentele lasten en baten in de begroting. Voor 2026 is het beeld:

Incidenteel 2026	x €1.000	lasten	baten	saldo
P1	Klimaat en weer	7.654	-5.020	2.634
P2a.	Ondernemende stad	13.096	-9.649	3.447
P2b.	Onderwijs	1.049	-1.989	-0.940
P2c.	Sociale stad	22.165	-22.350	-0.185
P3a.	Woningbouw en fijne wijken	76.936	-55.679	21.257
P3b.	Bereikbaarheid	19.460	-12.072	7.388
P4.	Veilige wijken	1.802	-1.291	0.511
P5.	Levendige stad	6.034	-2.324	3.710
P6.	Organisatie	22.145	-38.738	-16.593
Totaal		170.341	-149.112	21.229

De incidentele lasten zijn in 2026 ruim 21 miljoen hoger dan de incidentele baten. Dit komt met name doordat we in de Kadernota 2026 (en ook nu bij deze begroting) de beschikbare incidentele middelen eenmalig alloceren. De Begroting 2026 is daarmee conform de richtlijnen reëel en structureel sluitend.

Onderstaand volgt per programma een overzicht van de incidentele baten en lasten over het jaar 2026, waarbij de grote mutaties onder de tabel kort worden toegelicht. Projecten maatschappelijk nut lichten we in zijn algemeenheid toe. Op diverse beleidsterreinen voeren we activiteiten projectmatig uit (bijvoorbeeld groot onderhoud, revitalisering bomen, verbeteren luchtkwaliteit). Het betreft hier nadrukkelijk geen investeringen maar exploitatieactiviteiten. Bij de start van een project worden de beschikbare middelen samengebracht in de reserve Exploitatie projecten openbare ruimte meerjarig. De storting in en vervolgens de onttrekking aan de reserve merken we als incidenteel aan. Begrotingstechnisch zijn beide mutaties budgettair neutraal.

De mutaties m.b.t. grondexploitatie projecten merken we eveneens aan als incidenteel en ook deze zijn budgettair neutraal.

Programma 1 Klimaat en weer (saldo 2,6 miljoen)

Incidentele impuls Soorten Management Plan (vanuit 2025) en beheer en onderhoud groen (nieuw).

TV	Programma en omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
P1. Klimaat en weer									
57	Soorten Management Plan: voor het Soorten Management Plan is met de KN 2025 € 1,5 miljoen incidenteel beschikbaar gesteld. Dit is randvoorwaardelijk voor een stadsbrede verduurzaming en de bouwopgave van woningen en voorzieningen.	770							
57	Beheer en onderhoud groen: inlopen van onderhoud.	641		567					
57	Projecten maatschappelijk nut groen	700		40					
74	Projecten maatschappelijk nut milieu	3.838	-521	7.187	-907	404	-3.954	404	
Mutaties bestemmingsreserves									
57	Reserve eporm	450	-700	40	-40				
57	RSMMM		-280						
57	Reserve vastgoed eigenaarsonderhoud		-3		-3		-3		-3
57	Reserve bovenwijkse voorzieningen		-169		-263		-276		-276
72	Reserve bovenwijkse voorzieningen		-20		-53		-68		-68
74	Reserve eporm	1.187	-3.317	398	-6.280	394	3.550	329	-404
74	Reserve Gebiedsgericht grondwaterbeheer	2			-19		-38		-38
74	Reserve WKO's		-10		-9		-9		-9
74	Egalisatiereserve transitievisie warmte	66			-359	302		344	
Totaal P1 Klimaat en weer		7.654	-5.020	8.232	-7.933	1.100	-798	1.077	-798

Programma 2a Ondernemende stad (saldo 3,4 miljoen)

Incidentele impuls economische transformatieopgave binnenstad (vanuit 2025) en congresbureau (nieuw) en een dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren.

TV	Programma en omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
P2a. Ondernemende stad									
31	Projecten maatschappelijk nut economische ontwikkeling	50		50					
31	Projecten: Toekomstfonds bedrijventerreinen (dekking uit RSI)	890							
32	Grondexploitatie bedrijventerreinen	7.588	-7.588	549	-549	404	-404	249	-249
34	Impuls aanpak binnenstad: voor inzet op economische transformatieopgave binnenstad, wijkcentrumgebieden en radialen. Betreft een incidentele investering in wijkconomie en wijkwinkelcentra.	641							
34	Tijdelijke reclameborden: dotatie aan voorziening dubieuze debiteuren.	2.500							
34	Congresbureau: het congresbureau is opgezet vanuit Eindhoven365 met middelen vanuit de regiodeal. De congresmarketing is succesvol en willen we voortzetten in 2026 met een bedrag bij van 0,3 mln incidenteel. Daarna willen we evalueren of deze marketing zich terugverdient middels groei van het aantal overnachtingen.	300							
Mutaties bestemmingsreserves									
31	Reserve eporm		-50		-50				
31	RSMMM		-175						
32	Reserve Strategische investeringen		-890						
32	Reserve Toekomstfonds Bedrijventerreinen	890							
33	RSMMM		-175						
33	Reserve Toekomstfonds Bedrijventerreinen	116		116		116		116	
34	RSMMM		-398						
34	Reserve reserveringen 2024		-373						
34	Reserve Strategische sportevenementen	121		121		121		121	
Totaal P2a. Ondernemende stad		13.096	-9.649	836	-599	641	-404	486	-249

Programma 2b Onderwijs (saldo -0,9 miljoen)

Incidentele impuls pilot gratis abonnement bibliotheek (nieuw) en afwikkeling IHP.

TV	Programma en omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
P2b. Onderwijs									
43	Pilot gratis lidmaatschap Bibliotheek: tijdelijke actie gericht op van een verduubeling van het huidige aantal volwassen leden.	250		250					
Mutaties bestemmingsreserves									
42	Reserve Huisvesting onderwijs	361	-1.504	276	-1.048	276	-1.031	276	-681
42	Reserve Internationale school	436	-479	436	-479	436	-479	436	-479
42	Reserve CO2-reductie vastgoed	2	-6	2	-6	2	-6	2	-6
Totaal P2b. Onderwijs		1.049	-1.989	964	-1.533	714	-1.516	714	-1.166

Programma 2c Sociale stad (saldo -0,2 miljoen)

Incidentele impuls buurtontmoeting, diversiteit, vrijwilligers, verbinders (vanuit 2025) en de werkmethoediek Samenleven in verscheidenheid (nieuw). Tijdelijke rijksmiddelen zijn er voor Work in Nederland, IZA en GALA.

TV	Programma en omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
P2c. Sociale stad									
61	Gezond en Actief Leven Akkoord (Spuk GALA): deze regeling tot en met 2026 en is bedoeld om sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis te versterken.	916	-941						
61	Gemeenschapsvorming buurtontmoeting: innovatieve interventies en activiteiten gericht op gemeenschapsvorming en verbinding.	205							
61	Diversiteit: Eindhoven zal zich ontwikkelen tot nog een diversere gemeenschap met naar verwachting 300.000 inwoners, waarvan meer dan de helft een migratieachtergrond zal hebben. Mutatie betreft een aanvullende incidentele investering op de investering toegekend vanuit het bestuurakkoord op het onderdeel.	750							
61	Subsidieregeling vrijwilligers: subsidieregeling vrijwilligers en het nieuw te ontwikkelen vrijwilligersbeleid.	350							
61	Verbind oude en nieuwe Eindhovenaren: tijdelijke verlenging van werkmethoediek 'Samenleven in verscheidenheid' in buurten met oog op ontwikkelopgave.	250		250					

TV	Programma en omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
61	Opvang ontheemden Oekraïne: dekking uit reserve opvang ontheemden Oekraïne die wordt ingezet om tekorten maatschappelijke opvang op te vangen, zoals: het sociaal beheer op asiellocaties (2026-2030), het beleidsplan Welkom in Eindhoven (2025-2027), en de formalisering en financiering van Tijdelijke Gemeentelijke Opvang (TGO) & COA geleide locaties. Aanvullende dekking uit saldireserve specifiek.	3.071		2.034		1.778		1.778	
623	Extra verbinders Buurt en Bloei: om collectieve vormen van ondersteuning op te zetten, sociale netwerken/cohesie te versterken en inwonersinitiatieven die hieraan bijdragen te faciliteren.	150							
65	Projecten maatschappelijk nut arbeidsparticipatie	-199		1					
65	Work in Nederland: incidentele Rijksmiddelen.	290		290					
65	Impuls MBO: kadernota 2024.	266							
6812	Opvang ontheemden Oekraïne: dekking uit reserve opvang ontheemden Oekraïne die wordt ingezet om tekorten maatschappelijke opvang op te vangen, zoals: buffer voor mogelijke tekorten (2 jaar incidenteel), en preventie dakloosheid en aanpak dakloze arbeidsmigranten (2 jaar incidenteel).	6.702							
71	Gezond en Actief Leven Akkoord (Spuk GALA)	271	-271						
71	Specifieke uitkering IZA	4.317	-4.436						
Mutaties bestemmingsreserves									
61	Reserve Eigen Kapitaal		-5.000						
61	Saldireserve specifiek	5.000	-492		-528		-1.778		-1.778
61	RSMMM		-388						
61	Reserve Opvang ontheemden Oekraïne		-2.579		-1.506				
61	Reserve Transformatiefonds sociaal domein		-25		-25		-25		
61	Reserve vastgoed eigenaarsonderhoud	1		1		1		1	
61	Reserve CO2-reductie vastgoed	24	-116	24	-3	24	-3	24	-3
623	Reserve reserveringen 2024		-372						
65	Reserve eporm	-199	199	1	-1				
65	RSMMM		-40						
65	Reserve Transformatiefonds sociaal domein		-100						
6811	Reserve Innovatie beschermd wonen		-1.066		-1.066		-1.066		-1.066
6812	Reserve Opvang ontheemden Oekraïne		-6.702						
6812	Reserve vastgoed eigenaarsonderhoud		-21		-21		-21		-21
Totaal P2c. Sociale stad		22.165	-22.350	2.601	-3.150	1.803	-2.893	1.803	-2.868

Programma 3a Woningbouw en fijne wijken (saldo 21,3 miljoen)

Incidentele impuls miva-voorzieningen, woonwagenbeleid en woningbouwversnelling (nieuw).

TV	Programma en omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
P3a. Woningbouw en fijne wijken									
81	Projecten faciliterend grondbedrijf	3.719	-3.719	3.730	-3.730	5.313	-5.313	804	-804
81	Projecten maatschappelijk nut ruimtelijke ontwikkeling	2.981	-1.217	2.612	-1.218	5.463	-3.656		
81	Projecten: voorbereidingskosten: programmakosten Stadhuisplein ontwerp binnenstad, geb.kaders MMC TUE/campus 3 en Knoop XL (dekking uit RSI)	1.050		1.901		921		924	
82	Projecten grondexploitaties niet bedrijventerreinen	45.502	-45.502	34.112	-34.112	30.640	-30.640	29.010	-29.010
83	Projecten Integrale Wijkvoorziening	400		400		400		400	
83	Projecten maatschappelijk nut	250							
83	Ondersteuning EBD: tijdelijke aanpak versnelling woningbouw.	549							
83	Wonen: tijdelijke aanpak versnelling woningbouw.	175		100		100		100	
83	MIVA voorzieningen: nulmeting en eenmalige aanpassingen.	300		400		400		360	
83	Woonwagenbeleid: verbeteren brandveiligheid + onderzoek nieuwe locaties.	3.570							
Mutaties bestemmingsreserves									
81	Reserve eporm	592	-1.764	438	-1.394	130	-1.807		
81	Reserve Strategische investeringen		-1.050		-1.901		-921		-924
81	RSMMM		-285						
82	RSMMM		-230						
82	Reserve verwervingen Internationale Knoop XL	1.016		1.025		1.025		1.025	
82	Reserve bovenwijkse voorzieningen	91		112		112		112	
82	Risicoreserve PSV	329		329		329		329	
83	Saldireserve specifiek	16.000	-535						
83	Reserve eporm	400	-650	400	-400	400	-400	400	-400
83	RSMMM		-709		-63		-63		
83	Reserve vastgoed eigenaarsonderhoud	12		12		12		12	
83	Reserve CO2-reductie vastgoed		-18		-11		-11		-11
Totaal P3a. Woningbouw en fijne wijken		76.936	-55.679	45.571	-42.829	45.245	-42.811	33.476	-31.149

Programma 3b Bereikbaarheid (saldo 7,4 miljoen)

Een bedrag van 7,6 miljoen wordt gestort in reserve eporm.

TV	Programma en omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
P3b. Bereikbaarheid									
21	Projecten: voorbereidingskosten (dekking uit RSI): Stadhuisplein fase 3 en 4 en Brainportlijn.	671		594					
21	Projecten maatschappelijk nut openbare ruimte	7.779		1.795					
22	Projecten maatschappelijk nut parkeren	2.381	-1.812	10	-10				
Mutaties bestemmingsreserves									
21	Reserve eporm	7.629	-7.779	594	-1.795				
21	Reserve Strategische investeringen		-671		-594				
21	RSMMM		-841		-7				
21	Reserve Masterplan mobiliteit	612		140		226		3.073	
21	Reserve bovenwijkse voorzieningen		-364		-516		-573		-573
21	Reserve Groot onderhoud		-36		-29		-29		-29
22	Reserve eporm		-569						
22	Reserve Masterplan mobiliteit	370		370		370		370	
22	Reserve vastgoed eigenaarsonderhoud	18		18		18		18	
Totaal P3b. Bereikbaarheid		19.460	-12.072	3.521	-2.951	614	-602	3.461	-602

Programma 4 Veilige wijken (saldo 0,5 miljoen)

Incidentele impuls straatstewards (vanuit 2025) en dierenwelzijn (nieuw).

TV	Programma en omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
P4. Veilige wijken									
12	Toezicht en handhaving: inzet van straatstewards draagt bij aan het stabiliseren en verminderen van sociale overlast en het beperken van een waterbedeffect. Hun inzet dient bovendien bij te dragen aan het herstellen en vergroten van het veiligheidsgevoel van inwoners, ondernemers en bezoekers in gebieden waar overlast het grootst is.	1.048							
12	Doeluitkering: Streettriage (tijdelijke Rijksmiddelen).	254	-254						
12	Dierenbescherming: voor dierenwelzijn reserveren we in deze begroting aanvullende middelen waardoor extra inzet mogelijk is. Dit nemen we mee bij de herijking in 2026 door de nieuwe raad.	500							
Mutaties bestemmingsreserves									
11	Reserve vastgoed eigenaarsonderhoud		-17		-17		-17		-17
12	Reserve Opvang ontheemden Oekraïne		-1.020						
Totaal P4. Veilige wijken		1.802	-1.291	0	-17	0	-17	0	-17

Programma 5 Levendige stad (saldo 3,7 miljoen)

Incidentele impuls try-outs cultuur en IHP sport (vanuit 2025) en sport, cultuur en evenementen (nieuw).

TV	Programma en omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
P5. Levendige stad									
52	Ondergrondse infra sportparken: eenmalige overdracht naar netbeheerders.	250		250					
52	IHP Sport: opstellen/uitwerken van mogelijkheden om de basisvoorzieningen voor sport op orde te brengen, onder meer door een slimmere, multifunctionele benutting.	983		-74		-43			
53	Jong cultuur: het Rijk stopt na drie jaar met de Impuls Jongeren Cultuur. Gezien het mooie cultuuraanbod wat is ontstaan met cultuurweekenden, events en talloze cultuurparticipatieactiviteiten, gaan we op basis van de evaluatie en input van jongeren 2 tot 3 jaar verder met het programma JongCultuur.	250		250					
53	Try-outs cultuur: dekking uit RSI.	425							
53	Hornemann huis: onderzoek naar een eigentijdse, educatieve voorziening die regionaal van betekenis is op thema's als oorlog, antisemitisme, ethiek, uitsluiting, menselijke waardigheid.	397		280		30			
53	Effenaar: dotatie aan herstelfonds cultuur.	400							
53	Evenementen met landelijke uitstraling: eigen bijdrage aan eenmalig evenement.	400							
56	Moderne stadsbib en stadsdeelbibliotheken: het concretiseren van de plannen en het valideren van de businesscase voor de moderne stadsbib en stadsdeel-bibliotheken. Bij het realiseren van een moderne bibliotheek (inclusief expat center) staan taalontwikkeling, mediawijsheid, en ontmoeting en verbinding tussen culturen en leefstijlen centraal.	1.027							

TV	Programma en omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Mutaties bestemmingsreserves									
51	RSMMM		-169						
52	Reserve CO2-reductie vastgoed	90	-17	90	-17	90	-17	90	-17
53	Reserve Strategische investeringen		-400						
53	RSMMM		-375						
53	Reserve vastgoed eigenaarsonderhoud	1.180	-95	1.180	-95	1.180	-95	1.180	-95
53	Reserve CO2-reductie vastgoed	21	-2	21	-2	21	-2	21	-2
54	Reserve Aankoop kunstvoorwerpen	232	-232	232	-232	232	-232	232	-232
54	Reserve Tentoonstellingen Van Abbemuseum	350	-350	350	-350	350	-350	350	-350
55	RSMMM		-617						
55	Reserve vastgoed eigenaarsonderhoud	29	-67	29	-67	29	-67	29	-67
Totaal P5. Levendige stad		6.034	-2.324	2.608	-763	1.889	-763	1.902	-763

Programma 6 (saldo -16,6 miljoen)

Incidentele impuls aanbestedingskalender (vanuit 2025), informatiebeveiliging, organisatieontwikkeling (nieuw) en stortingen en onttrekkingen aan reserves. De serieel incidenteel gefinancierde fte's zijn voor een groot deel structureel gemaakt.

TV	Programma en omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
P6. Organisatie									
01	Inwonersparticipatie	183							
01	Projecten: voorbereidingskosten (dekking uit RSI).	113		69					
04	Projecten: voorbereidingskosten voor o.a. Woensel C, microchip-talent, sociaal maatschappelijke schaa sprong en Knoop XL (dekking uit RSI).	1.879		1.568		1.849		2.136	
04	Informatiebeveiliging: Het Europese programma Digital Decade brengt ingrijpende extra verplichtingen met zich mee op het gebied van cybersecurity (NIS2), digitale infrastructuur en digitale publieke dienstverlening. Dit leidt de komende jaren tot een hogere opgave voor de organisatie in termen van compliance, digitale weerbaarheid, en investering in systemen en menskracht.	2.000		2.000					
04	Aanbestedingskalender I&B: dekking uit reserve doorontwikkeling bedrijfsvoering.	1.000		200					
04	Organisatieontwikkeling: dekking uit reserve doorontwikkeling bedrijfsvoering. Voor 2026 is een tijdelijk budget van 1,5 miljoen nodig om het programma Organisatieontwikkeling uit te voeren. Dit programma ondersteunt de organisatievisie Richting Eindhoven! en richt zich op structuur, samenwerking, cultuur, leiderschap en verandervermogen. De middelen zijn tijdelijk en bedoeld om in 2026 extra stappen te zetten en de ontwikkeling duurzaam te borgen binnen de organisatie. Daarna wordt het programma afgerond en ingebed in de reguliere werkwijze.	1.500							
Mutaties bestemmingsreserves									
01	Saldireserve specifiek		-160						
01	Reserve Strategische investeringen		-113		-69				
01	RSMMM		-961						
01	Reserve Opkomst verkiezingen	15		15		15		15	
02	Reserve Verkiezingen	486	-861	486	-7	486	-7	486	-7
04	Reserve Eigen Kapitaal		-26.220		-2.314		-1.968		-5.558
04	Saldireserve specifiek		-2.949						-200
04	Reserve Duurzaamheidsfonds SVGG		-212	6	-210	6	-210	6	-210
04	Reserve Strategische investeringen	11.000	-1.879		-1.568		-1.849		-2.136
04	RSMMM		-2.140						
04	Reserve Opvang ontheemden Oekraïne		-21						
04	Reserve Masterplan mobiliteit	-75		-75		-75		-75	
04	Reserve doorontwikkeling bedrijfsvoering		-2.500		-200				
04	Reserve onderzoek en ontwikkeling	400							
04	Reserve Circulaires gemeentefonds		-48		-48		-48		-48
04	Reserve Lokaal Overleg (LO)		-674		-84		-44		-44
063	Reserve Masterplan mobiliteit	103		106		106		106	
08	Reserve Risico's garanties geldleningen	35		35		35		35	
Incidentele fte's									
Alle programma's		3.506		3.506		3.506		3.506	
Totaal P6. Organisatie		22.145	-38.738	7.916	-4.500	5.928	-4.126	6.215	-8.203

Structurele mutaties reserves

Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
	lasten	batens	lasten	batens	lasten	batens	lasten	batens
2b. Onderwijs								
Kapitaallastenreserve uitbreiding ISE		115		115		115		115
Totaal structurele mutaties reserves		115		115		115		115

Structureel begrotingssaldo

Programma / omschrijving	2026			2029		
	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo
1 Klimaat en weer	116,4	-77,7	38,7	130,0	-93,2	36,8
2a. Ondernemende stad	27,4	-16,8	10,6	15,6	-10,6	5,0
2b. Onderwijs	63,4	-18,3	45,1	67,4	-18,4	49,0
2c. Sociale stad	613,2	-178,2	435,0	577,6	-165,7	411,9
3a. Woningbouw en fijne wijken	112,9	-72,6	40,3	83,5	-51,8	31,7
3b. Bereikbaarheid	70,4	-7,7	62,7	72,8	-5,0	67,8
4. Veilige wijken	47,8	-2,2	45,6	47,4	-1,8	45,6
5 Levendige stad	101,8	-19,7	82,1	98,5	-18,9	79,6
6 Organisatie	40,4	-33,0	7,4	112,0	-36,6	75,4
Totaal van de programma's	1.193,7	-426,2	767,5	1.204,8	-402,0	802,8
Algemene dekkingsmiddelen		-853,2	-853,2	-	-912,0	-912,0
Overhead	121,5	-2,5	119,0	117,3	-2,0	115,3
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	0,3	-	0,3	0,3	-	0,3
Mutaties reserves	49,4	-83,0	-33,6	9,5	-15,9	-6,4
Geraamd resultaat	1.364,9	-1.364,9	0,0	1.331,9	-1.331,9	0,0
Incidentele batens en lasten			21,2			3,3
Structureel begrotingssaldo			21,2			3,3

Bijlage 5. Meerjarenraming 2026-2029

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
5.7 Openb. groen en (openlucht)recreatie	22.163	26.177	28.555	28.494	27.778	28.144
Groen	22.163	26.177	28.555	28.494	27.778	28.144
7.2 Riolering	28.109	25.402	26.063	29.727	32.780	35.476
Water	28.109	25.402	26.063	29.727	32.780	35.476
7.3 Afval	30.680	32.204	34.654	37.465	39.497	41.227
7.4 Milieubeheer	22.829	25.253	26.024	30.332	23.089	24.047
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1.085	1.023	1.131	1.132	1.131	1.130
Milieu	54.593	58.480	61.809	68.929	63.717	66.404
1 Klimaat en weer	104.865	110.059	116.427	127.150	124.275	130.024
3.1 Economische ontwikkeling	4.499	3.443	4.194	4.016	3.963	3.960
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.678	9.340	9.398	2.362	2.195	2.037
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3.591	4.026	4.231	4.062	4.016	4.012
3.4 Economische promotie	7.035	6.049	9.554	5.685	5.632	5.624
2a Ondernemende stad	19.803	22.858	27.377	16.125	15.806	15.633
4.2 Onderwijshuisvesting	26.809	23.184	24.642	27.269	29.546	30.134
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	34.984	33.633	38.805	38.375	36.980	37.272
2b Onderwijs	61.792	56.817	63.447	65.644	66.526	67.408
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	70.714	60.117	59.104	46.506	45.794	45.875
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	44.695	0	0	0	0	0
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	0	431	0	0	0	0
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorz. Jeugd	0	428	0	0	0	0
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorz. Integraal	0	46.206	45.210	44.184	44.186	44.186
7.1 Volksgezondheid	16.094	19.575	19.648	14.424	14.433	14.417
Sociale basis en wijkteams	131.503	126.757	123.962	105.114	104.413	104.478
6.3 Inkomensregelingen	163.968	163.320	185.525	188.469	188.499	188.494
6.4 WSW en beschut werk	37.784	37.059	38.752	37.461	36.183	35.987
6.5 Arbeidsparticipatie	17.598	19.105	22.380	22.295	22.127	20.588
Werk en inkomen	219.350	219.484	246.657	248.225	246.809	245.069
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	12.056	0	0	0	0	0
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	11.426	11.608	11.666	11.844	12.042
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	27.318	26.406	27.028	27.569	28.175
6.712 Begeleiding (Wmo)	0	15.658	15.941	15.394	15.719	16.082
6.713 Dagbesteding (Wmo)	0	3.270	2.791	2.823	2.879	2.942
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	795	787	781	781	781
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	25.128	0	0	0	0	0
6.71B Begeleiding (WMO)	16.682	0	0	0	0	0
6.71C Dagbesteding (WMO)	3.487	0	0	0	0	0
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	1.796	0	0	0	0	0
6.791 PGB Wmo	0	4.075	7.172	7.231	7.368	7.494
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	0	33.531	36.597	37.458	37.458	37.458
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	26.450	26.992	20.392	20.648	20.648
6.81A Beschermd wonen (WMO)	37.465	0	0	0	0	0
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	26.414	0	727	721	714	711
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	0	9.257	9.529	9.515	9.505	9.505
Wmo	123.027	131.780	138.550	133.009	134.485	135.838
6.72A Jeugdhulp begeleiding	19.906	0	0	0	0	0
6.72B Jeugdhulp behandeling	4.820	0	0	0	0	0
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	9.840	0	0	0	0	0
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	7.581	0	0	0	0	0
6.73A Pleegzorg	4.471	0	0	0	0	0
6.73B Gezinsgericht	3.633	0	0	0	0	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	18.307	0	0	0	0	0
6.74A Jeugdh. behandeling GGZ zonder verblijf	12.617	0	0	0	0	0
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	7.392	0	0	0	0	0
6.74C Gesloten plaatsing	7.151	0	0	0	0	0
6.751 Jeugdhulp ambuland lokaal	0	9.408	8.263	8.073	7.830	7.847
6.752 Jeugdhulp ambuland regionaal	0	29.559	45.684	41.084	35.899	36.298
6.753 Jeugdhulp ambuland landelijk	0	1.995	732	715	690	692
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	10.057	7.702	7.626	7.626	7.626
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	19.482	21.423	20.832	20.028	20.092
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	3.878	2.643	2.628	2.574	2.579
6.792 PGB Jeugd	0	2.514	2.078	1.916	1.660	1.678
6.821 Jeugdbescherming	0	5.335	5.910	5.924	5.938	5.938
6.822 Jeugdreclassering	0	900	1.070	1.073	1.075	1.075
6.82A Jeugdbescherming	6.425	0	0	0	0	0
6.82B Jeugdreclassering	1.229	0	0	0	0	0
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	8.389	8.484	8.408	8.361	8.365
Jeugd	103.372	91.517	103.989	98.279	91.681	92.190
2c Sociale stad	577.252	569.538	613.158	584.627	577.388	577.575
8.1 Ruimte en leefomgeving	21.882	15.528	30.175	29.926	34.515	24.127
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	50.067	54.650	56.067	44.491	41.059	39.388
8.3 Wonen en bouwen	28.766	24.115	26.615	21.195	21.141	20.040
3a Woningbouw en fijne wijken	100.716	94.293	112.857	95.612	96.715	83.555
2.1 Verkeer en vervoer	53.320	55.163	58.104	60.352	59.762	61.262
2.2 Parkeren	8.268	12.242	9.837	7.526	8.076	8.633
2.4 Economische havens en waterwegen	272	387	287	438	436	434
2.5 Openbaar vervoer	1.266	3.532	2.156	2.454	2.451	2.448
3b Bereikbaarheid	63.126	71.324	70.384	70.770	70.725	72.777

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	18.334	19.291	20.497	21.382	21.844	21.875
1.2 Openbare orde en veiligheid	35.304	25.845	27.298	25.594	25.463	25.505
4 Veilige wijken	53.638	45.136	47.795	46.976	47.307	47.380
5.1 Sportbeleid en activering	6.998	8.575	10.024	9.193	9.198	9.029
5.2 Sportaccommodaties	31.392	30.758	33.401	34.116	33.726	33.611
Sport	38.390	39.333	43.425	43.309	42.924	42.640
5.3 Cultuurpresentatie,-prod. en particip.	41.561	42.878	42.122	39.737	39.413	41.209
5.4 Musea	7.868	6.731	6.954	7.129	7.121	7.212
5.5 Cultureel erfgoed	2.541	2.028	2.830	2.202	2.195	2.212
5.6 Media	485	6.430	6.507	5.233	5.233	5.233
Cultuur	52.455	58.067	58.413	54.301	53.962	55.866
5 Levendige stad	90.845	97.400	101.838	97.610	96.886	98.506
0.1 Bestuur	17.242	18.701	21.058	21.971	21.875	21.893
0.2 Burgerzaken	14.664	14.629	15.474	15.195	14.754	13.498
Bestuur en dienstverlening	31.906	33.330	36.532	37.166	36.629	35.391
0.11 Resultaat rek. van baten en lasten	20.582	0	0	0	0	0
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.613	1.877	1.712	1.733	1.735	1.709
0.4 Overhead	111.350	109.446	121.467	118.297	115.401	117.349
0.5 Treasury	1.766	219	535	868	533	-406
0.7 Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	120	84	95	95	95	95
0.8 Overige baten en lasten	-2.972	-3.094	-2.827	24.213	47.783	70.909
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	499	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	132.959	108.532	120.982	145.206	165.547	189.656
0.61 OZB woningen	1.813	2.233	2.356	2.416	2.377	2.273
0.62 OZB niet-woningen	1.098	904	977	1.000	984	944
0.63 Parkeerbelasting	1.458	346	368	377	371	356
0.64 Belastingen overig	1.563	937	948	958	951	937
Belastingen	5.932	4.420	4.649	4.751	4.683	4.510
6 Organisatie	170.796	146.282	162.163	187.123	206.859	229.557
Mutatie reserves	168.168	42.995	49.392	7.328	6.769	9.463
Saldo	1.411.001	1.256.702	1.364.838	1.298.965	1.309.256	1.331.876
Baten						
5.7 Openb. groen en (openlucht)recreatie	-7	-640	-644	-644	-644	-644
Groen	-7	-640	-644	-644	-644	-644
7.2 Riolering	-25.862	-27.248	-28.206	-31.686	-34.760	-37.456
Water	-25.862	-27.248	-28.206	-31.686	-34.760	-37.456
7.3 Afval	-32.447	-34.106	-36.676	-39.487	-41.519	-43.249
7.4 Milieubeheer	-13.659	-7.718	-11.518	-11.744	-14.743	-11.241
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-600	-648	-648	-648	-648	-648
Milieu	-46.706	-42.472	-48.842	-51.879	-56.910	-55.138
1 Klimaat en weer	-72.574	-70.360	-77.692	-84.209	-92.314	-93.238
3.1 Economische ontwikkeling	-32	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-3.567	-7.669	-7.655	-616	-471	-316
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-2.373	-2.789	-2.581	-2.661	-2.741	-2.821
3.4 Economische promotie	-4.390	-5.660	-6.560	-7.460	-7.460	-7.460
2a Ondernemende stad	-10.362	-16.118	-16.796	-10.737	-10.672	-10.597
4.2 Onderwijshuisvesting	-3.320	-3.119	-3.305	-3.394	-3.394	-3.394
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-17.386	-13.544	-14.983	-14.983	-14.983	-14.983
2b Onderwijs	-20.707	-16.663	-18.288	-18.377	-18.377	-18.377
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-53.408	-15.273	-13.426	-4.659	-4.660	-4.660
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-774	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	-4.638	-5.940	-5.548	-178	-178	-178
Sociale basis en wijkteams	-58.820	-21.213	-18.974	-4.837	-4.838	-4.838
6.3 Inkomensregelingen	-133.215	-126.587	-150.141	-150.146	-150.150	-150.150
6.4 WSW en beschut werk	0	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	-2.716	0	0	0	0	0
Werk en inkomen	-135.931	-126.587	-150.141	-150.146	-150.150	-150.150
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-5.481	0	0	0	0	0
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	-3.000	-5.539	-6.855	-6.855	-6.855
6.712 Begeleiding (Wmo)	0	-537	-647	-647	-647	-647
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	-1.777	0	0	0	0	0
6.71B Begeleiding (WMO)	-678	0	0	0	0	0
6.71C Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	0
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-398	0	0	0	0	0
6.791 PGB Wmo	0	0	0	0	0	0
6.811 Beschermde wonen (Wmo)	0	-700	-415	-700	-700	-700
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	-847	-874	-874	-874	-874
6.81A Beschermde wonen (WMO)	-595	0	0	0	0	0
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-375	0	0	0	0	0
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	0	0	0	0	0	0
Wmo	-9.303	-5.084	-7.475	-9.076	-9.076	-9.076
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	-1.466	0	0	0	0	0
6.74A Jeugdh. behandeling GGZ zonder verblijf	-9	0	0	0	0	0
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	0	0
6.74C Gesloten plaatsing	-3.846	0	0	0	0	0
6.82A Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0
6.82B Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	-1.224	-1.589	-1.589	-1.589	-1.589
Jeugd	-5.321	-1.224	-1.589	-1.589	-1.589	-1.589
2c Sociale stad	-209.376	-154.108	-178.179	-165.648	-165.653	-165.653
8.1 Ruimte en leefomgeving	-18.962	-3.807	-5.671	-5.683	-9.704	-1.539
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-46.917	-51.853	-54.450	-43.060	-39.588	-37.958
8.3 Wonen en bouwen	-13.280	-11.741	-12.499	-12.491	-12.481	-12.325
3a Woningbouw en fijne wijken	-79.158	-67.401	-72.620	-61.234	-61.773	-51.822

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2.1 Verkeer en vervoer	-10.774	-2.926	-3.669	-2.719	-2.719	-2.719
2.2 Parkeren	-2.867	-2.097	-3.901	-2.165	-2.155	-2.155
2.4 Economische havens en waterwegen	-62	-119	-119	-119	-119	-119
2.5 Openbaar vervoer	-33	-13	-13	-13	-13	-13
3b Bereikbaarheid	-13.735	-5.155	-7.702	-5.016	-5.006	-5.006
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-370	-443	-459	-459	-459	-459
1.2 Openbare orde en veiligheid	-10.590	-3.853	-1.758	-1.391	-1.391	-1.391
4 Veilige wijken	-10.960	-4.296	-2.217	-1.850	-1.850	-1.850
5.1 Sportbeleid en activering	-1.427	-1.522	-1.305	-720	-720	-720
5.2 Sportaccommodaties	-15.954	-11.865	-12.264	-12.264	-12.210	-12.210
Sport	-17.381	-13.387	-13.569	-12.984	-12.930	-12.930
5.3 Cultuurpresentatie,-prod. en particip.	-5.244	-4.693	-4.993	-4.993	-4.993	-4.701
5.4 Musea	-2.101	-1.054	-1.073	-1.143	-1.143	-1.143
5.5 Cultureel erfgoed	-113	-138	-98	-98	-98	-98
5.6 Media	0	0	0	0	0	0
Cultuur	-7.459	-5.885	-6.164	-6.234	-6.234	-5.942
5 Levendige stad	-24.839	-19.272	-19.733	-19.218	-19.164	-18.872
0.1 Bestuur	-988	-408	-513	-513	-513	-513
0.2 Burgerzaken	-7.480	-7.487	-8.010	-8.709	-8.172	-6.667
Bestuur en dienstverlening	-8.468	-7.895	-8.523	-9.222	-8.685	-7.180
0.11 Resultaat rek. van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	109	-95	-95	-95	-95	-95
0.4 Overhead	-3.339	-1.900	-2.455	-1.967	-1.967	-1.967
0.5 Treasury	-11.908	-7.761	-9.547	-9.149	-8.996	-9.009
0.7 Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	-689.875	-706.159	-741.413	-760.457	-774.292	-798.809
0.8 Overige baten en lasten	216	-35	-35	-35	-35	-35
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	-704.796	-715.950	-753.545	-771.703	-785.385	-809.915
0.61 OZB woningen	-41.216	-42.841	-45.619	-45.619	-45.619	-45.619
0.62 OZB niet-woningen	-47.977	-49.796	-54.045	-54.045	-54.045	-55.045
0.63 Parkeerbelasting	-20.630	-21.431	-23.712	-25.022	-27.434	-29.634
0.64 Belastingen overig	-4.115	-3.111	-3.201	-3.201	-3.201	-3.201
Belastingen	-113.938	-117.179	-126.577	-127.887	-130.299	-133.499
6 Organisatie	-827.203	-841.024	-888.645	-908.812	-924.369	-950.594
Mutatie reserves	-142.087	-62.305	-82.966	-23.864	-10.078	-15.867
Saldo	-1.411.001	-1.256.702	-1.364.838	-1.298.965	-1.309.256	-1.331.876

Bijlage 6. Reserves en voorzieningen

Reserves

* B = bestedingsfunctie, E = egalisatiefunctie, R = risicodekking

	Type *	Doel van de reserve	1-1-2026	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2026
Algemene reserves						
Reserve Eigen Kapitaal		Het Eigen Kapitaal is een algemene reserve waaraan geen specifieke bestemming is gegeven. Het Eigen Kapitaal is het belangrijkste onderdeel van de weerstandscapaciteit en dient als buffer voor het kunnen opvangen van tegenvallers.	153.681	-	31.220	122.461
Bestemmingsreserves						
1. Klimaat en weer						
Reserve bodemsanering	E	Medefinanciering van uitvoeringstaken i.h.k.v. de Wet Bodembescherming en heeft tot doel stagnatie als gevolg van onverwachte verontreiniging te voorkomen en eventueel acuut optredende risico's van bodemverontreiniging te kunnen aanpakken.	2.473	-	-	2.473
Reserve WKO's	B	Opvangen aanloopverliezen en tariefegalitatie.	112	-	10	102
Reserve Duurzaamheidsfonds SVGG	E	Mogelijk maken van flexibiliteit (BVP-aanbesteding /systeemgerichte aanpak) om te schuiven in tijd budgetten t.b.v. verduurzaming en taakuitvoering en binnen het contract SVGG	2.688	-	212	2.476
CO2-reductie vastgoed	E	Egalisatie van kosten en revolving fund (bv bij subsidies) t.b.v. het programma SVV, verduurzamen kernportefeuille vastgoed.	7.189	137	159	7.167
Egalisatiereserve transitievisie warmte	E	Egaliseren van de resultaten van projecten en exploitatie, gerelateerd aan warmte en koude voorzieningen, vanuit de warmtevisie 2020 en transitievisie warmte	6.147	66	-	6.213
Reserve Bomencompensatie	E	Dekking voor kosten bomencompensatie voor Regeling Bomencompensatiefonds. Het egaliseren van uitgaven in de openbare ruimte voor het aanplanten van een boom inclusief realisatie standplaats, het revitaliseren van het bomenbestand en onderzoek voor regeling tegemoetkoming particuliere waardevolle bomen.	471	-	-	471
Reserve Groencompensatie	E	Dekking voor kosten groencompensatie voor Regeling Groencompensatiefonds.	6	-	-	6
Reserve Stimuleren energietransitie	E	Inzet op CO2 reductie door met name in te zetten op de warmtetransitie.	2.161	-	-	2.161
Reserve gebiedsgericht grondwaterbeheer	E	Het Gebiedsplan Gebiedsgericht Grondwaterbeheer Eindhoven-centrum (GGB-plan) biedt een kader voor de omgang met grondwater-verontreinigingen, waarmee de gewenste dynamische ontwikkeling in het centrumgebied van de stad meer ruimte krijgt en meer kosteneffectief uitgevoerd kan worden. De reserve heeft als doel om beheersmaatregelen en onderzoeken die samenhangen met het GGB-plan uit te kunnen voeren	1.153	2	-	1.155
2. Sociale stad (onderwijs)						
Reserve internationale school	B	De middelen dienen voor de bouw en exploitatie van de Internationale School.	440	436	479	397
Kapitaallastenreserve uitbreiding ISE	B	Dekking van de afschrijvingslasten uitbreiding ISE	5.531	-	115	5416
Reserve huisvesting onderwijs	E	Het doel is toekomstige tekorten in het budget onderwijshuisvesting op te vangen. De voeding van de reserve wordt gevormd door de jaarlijkse overschotten binnen de onderwijsbegroting in eerdere jaren en door verkoopwinsten van schoolpanden.	19.383	361	1.504	18.240
Reserve VVE (voor-vroegschoolse educatie)	E	Dekking van VVE begroting 2020 tot en met 2026	115	-	-	115
2. Sociale stad (sociaal domein)						
Reserve opvang ontheemden Oekraïne	E	Opvang en participatie van andere vluchtelingen, statushouders en (arbeids)migranten voor opvang in de brede zin van het woord (MO, asielzoekers, etc.)	18.585	-	10.322	8.263

	Type *	Doel van de reserve	1-1-2026	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2026
Reserve innovatie beschermd wonen	E	Het maximaal benutten van de middelen voor de Innovatie Beschermd wonen en het voldoen aan de regionaal gemaakte afspraken over de beschikbaarheid van middelen ten behoeve van de innovatie in de periode 2022-2026.	4.449	-	1.066	3.383
Res.transformatiefonds sociaal domein	B	Het investeren in de transformatie van het sociaal domein. Door incidentele middelen te bundelen kunnen structurele effectiviteitslagen worden gemaakt om verwachte toekomstige tekorten zo goed mogelijk op te vangen.	12.003	-	125	11.878
3. Woningbouw en bereikbaarheid						-
Reserve O&O	B	Het dekken van kosten van onderzoek en ontwikkeling voor nog te starten projecten en investeringen. Daarnaast het afboeken van kosten voor voorbereiding van investeringen die niet leiden tot een investering.	1.081	400	-	1.481
Reserve strategische investeringen	B	Adequaat kunnen inspelen op eigen plannen en die van andere overheden en private partijen om strategisch te investeren in de stad ('schaalsprong').	21.392	11.000	5.003	27.389
Reserve uitvoeringsplan fietsparkeren	B	Invulling geven aan het nog vast te stellen uitvoeringsplan fietsparkeren	-	-	-	-
Reserve eporm	E	Financiering van projecten met een maatschappelijk nut in ontwikkeling in de openbare ruimte.	66.924	10.059	14.630	62.353
Reserve bovenwijkse voorzieningen	E	Ter dekking voor lasten van bovenwijkse voorzieningen	30.209	91	553	29.747
Reserve Mobiliteitsfonds	E	Het reserveren van middelen voor de financiering van maatregelen die direct bijdragen aan het verminderen van de parkeerdruk in de openbare ruimte waardoor de kwaliteit van het parkeeraanbod gegarandeerd blijft en er een bijdrage wordt geleverd	497	-	-	497
Res.regiobrede proj.bereikbaarheids agenda ZOB	E	Het voldoen aan de cofinancieringsbijdrage van de gemeente Eindhoven ad €5.109.317,- voor financiering van de regiobrede projecten van de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant conform de Samenwerkingsovereenkomst	2.007	-	-	2.007
Reserve onzekere winsten grondexploitaties	B	Bij het optreden van tegenvallers in grondexploitaties moet 'tussentijds' genomen winst worden teruggestort in de betreffende grondexploitatie. Deze terugstorting wordt in dat geval onttrokken uit de reserve onzekere winsten grondexploitaties.	1.643	-	-	1.643
Reserve Masterplan mobiliteit	B	Realisatie van het Masterplan mobiliteit	2.588	1.010	-	3.598
Reserve Toekomstfonds Bedrijventerreinen	B	Ondersteunen van projecten en initiatieven die concreet bijdragen aan: - het wegnemen of verkleinen van de negatieve impact van bedrijven(terreinen) op de leefomgeving (bijv. bij verplaatsing of bij toepassing van BBT+ maatregelen); - het verduurzamen van de bedrijventerreinen;	1.006	1.006	-	2.012
4. Fijne en veilige wijken						-
Reserve Opkomst verkiezingen	B	Jaarlijks wordt geld gereserveerd om bij verkiezingen een opkomstcampagne te kunnen voeren.	252	15	-	267
5. Levendige stad						-
Reserve Citymarketing, toerisme, recreatie	B	Inzetten voor incidentele activiteiten en investeringen op het gebied van citymarketing, toerisme, recreatie en evenementen.	1.331	-	-	1.331
Reserve strategische sportevenementen	B	Investeren in en sparen voor grootschalige sportevenementen: zwemmen, hockey, voetbal en urban.	804	121	-	925
Reserve aankoop kunstvoorwerpen	E	T.b.v. aankoop kunst (incl. bijkomende kosten).	923	232	232	923
Reserve tentoonstellingen Van Abbemuseum	E	Egaliseren kosten voor langlopende voorbereidings- en ontwikkelingskosten voor presentaties in van Abbemuseum.	1.590	350	350	1.590
Reserve Revolving fund monumenten	E	Met de opbrengsten uit monumenten financiële ruimte bieden om aan de onderhoudsverplichting en overige kosten met betrekking tot de monumenten te kunnen voldoen.	791	-	-	791

	Type *	Doel van de reserve	1-1-2026	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2026
6. Organisatie (algemeen)						-
Reserve Verkiezingen	B	Egaliseren van de kosten van de verkiezingen over de jaren.	1.902	486	861	1.527
Reserve Lokaal Overleg (LO)	E	Gelden beschikbaar houden die vallen onder het overeenstemmingsvereiste met het Lokaal Overleg (LO)	2.017	-	674	1.343
6. Organisatie (onderhoud)						-
Reserve groot onderhoud	E	Dekking incidentele groot onderhoudskosten in de openbare ruimte (niet zijnde groen en water).	1.884	-	36	1.848
Res. vastgoed eigenaarsonderhoud	E	Het egaliseren van de onderhoudskosten vastgoed	9.445	1.240	203	10.482
Res. onderwijshuisv. eigenaars-onderhoud	E	Het egaliseren van de onderhoudskosten onderwijshuisvesting	376	-	-	376
res. sport gebruikersonderhoud	E	Het egaliseren van de kosten gebruikersonderhoud sport	1.933	-	-	1.933
Res. van Abbemuseum gebruikersonderhoud	E	Het egaliseren van onderhoudskosten gebruiker van Abbe	957	-	-	957
Res. Biomassacentr. planmatig onderhoud	E	Het egaliseren van onderhoudskosten Bio Energie Centrale Meerhoven	435	-	-	435
Res. SVGG planmatig onderhoud	E	Het egaliseren van het planmatige onderhoud in het kader van slim verduurzamen gemeentelijke gebouwen	1.815	-	-	1.815
Reserve onderhoud sportvelden stadsbeheer	E	Inzet ten behoeve van onderhoudskosten buitenruimten sportaccommodaties	742	-	-	742
6. Organisatie (technisch)						-
Reserve circulaires gemeentefonds	B	Het doel van deze reserve is administratief verwerken van bedragen die worden ontvangen in de uitkeringen gemeentefonds die in enig jaar worden ontvangen ten behoeve van komende jaren. Duidelijk laat in het jaar worden ontvangen dat besluitvorming en besteding niet meer in het lopend jaar mogelijk is	844	-	48	796
Saldireserve specifiek	B	De Saldireserve Specifiek is een reserve die middelen bevat die zijn bestemd voor verschillende specifiek benoemde doeleinden (bestedingsfunctie).	29.746	21.000	4.136	46.610
Saldireserve actuele ontwikkelingen	B	Adequaat inspelen op actuele ontwikkelingen	434	-	-	434
Reserve risico's garanties geldleningen	R	Dekking van eventuele aanspraken/claims in verband met verstrekte garanties en geldleningen	2.796	35	-	2.831
Risicoreserve PSV	R	Ter dekking van mogelijke optredende risico's in de financiering en waarde van de gronden PSV.	6.114	329	-	6.443
Reserve Samen morgen mooier maken (SMMM)	B	Incidentele middelen bestuursakkoord 2022-2026	19.319	-	7.783	11.536
Reserve reserveringen 2023	B	Monitoring van de in 2023 gereserveerde middelen Deze posten zijn allen specifiek benoemd.	34	-	-	34
Reserve reserveringen 2024	B	Monitoring van de in 2024 gereserveerde middelen Deze posten zijn allen specifiek benoemd.	745	-	745	-
Reserve doorontwikkeling bedrijfsvoering	E	Doorontwikkeling Bedrijfsvoering	18.635	-	2.500	16.135
Reserve verwervingen Internat. Knoop XL	E	Egaliseren van de exploitatieresultaten van de strategische verwervingen binnen internationale Knoop XL en om het verschil tussen boekwaarde van de verwervingen en de inbrengwaarde bij herontwikkeling kunnen op te vangen	463	1.016	-	1.479
Bestemmings-reserves			316.580	49.392	51.746	314.225
TOTAAL RESERVES			470.261	49.392	82.966	436.717

Reserves meerjarig

(x € 1.000)	jaarrekening					prognose	begroting	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Algemene reserve								
1 januari	55.458	100.031	128.031	139.540	151.326	137.388	148.772	153.681
toevoeging	2.930	8.462	11.950	4.858	2.000	-5.484	0	0
onttrekking	-29.952	-28.086	-39.505	-25.778	-60.858	-249	-13.991	-31.220
resultaat jaar x-1	71.595	47.624	39.064	32.707	44.920	17.118	18.900	0
31 december	100.031	128.031	139.540	151.326	137.388	148.772	153.681	122.461
Bestemmingsreserves met bestedingsfunctie								
1 januari	35.034	36.651	*49.854	77.013	*114.345	*138.174	126.226	80.855
toevoeging	22.777	81.087	81.617	99.379	126.099	80.588	21.809	24.474
onttrekking	-21.160	-54.844	-58.761	-56.847	-78.865	-96.998	-68.447	-14.302
resultaat jaar x-1	0	0	4.303	0	3.174	4.462	1.267	0
31 december	36.651	62.894	77.013	119.545	164.753	126.226	80.855	91.027
Bestemmingsreserves met egalisatiefunctie								
1 januari	78.293	105.062	*122.051	136.501	*152.814	*196.314	243.913	226.833
toevoeging	55.015	42.118	43.558	61.041	59.247	92.439	33.107	24.554
onttrekking	-28.246	-38.167	-29.108	-49.929	-42.326	-44.840	-50.606	-37.444
resultaat jaar x-1	0	0	0	0	0	0	419	0
31 december	105.062	109.013	136.501	147.613	169.735	243.913	226.833	213.943
Bestemmingsreserves tbv risicodekking								
1 januari	10.350	7.973	7.309	7.754	7.455	7.920	8.546	8.910
toevoeging	2.078	445	445	454	465	626	364	364
onttrekking	-4.455	-1.109	0	-753	0	0	0	0
resultaat jaar x-1	0	0	0	0	0	0	0	0
31 december	7.973	7.309	7.754	7.455	7.920	8.546	8.910	9.274
Reserves totaal								
1 januari	179.135	249.717	307.245	360.808	425.940	479.796	527.457	470.261
toevoeging	82.800	132.112	137.570	165.732	187.810	168.168	55.280	49.392
onttrekking	-83.813	-122.206	-127.374	-133.307	-182.048	-142.087	-133.062	-82.936
resultaat jaar x-1	71.595	47.624	43.367	32.707	48.094	21.580	20.586	0
31 december	249.717	307.247	360.808	425.940	479.796	527.457	470.261	436.717

* aangepaste categorie bestedingsfunctie - egalisatiefunctie

Voorzieningen

<i>bedragen x € 1.000</i>	<i>Stand 1-1-2026</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Aanwending</i>	<i>Stand 31-12- 2026</i>
Voorziening ter egalisering van kosten	2.248	-	-	2.248
Voorziening tariefsegalisatie riolering	2.248	-	-	2.248
Voorz. bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	3.894	10.876	13.378	1.392
Voorziening Riolen	3.894	10.876	13.378	1.392
Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	8.436	514	-	8.950
Voorziening afvalstoffen	911	514	0	1.425
Voorziening vooruitontvangen facilitaire grondexploitatie	7.525	-	-	7.525
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	13.254	-	-	13.254
Voorz. risico's schulddienstverlening	145	-	-	145
Voorziening voormalig personeel	308	-	-	308
Voorz. sociaal plan medewerkers ijsbaan	163	-	-	163
Voorz. overige WW-ers	132	-	-	132
Voorz. claims en juridische geschillen	451	-	-	451
Voorziening Pensioenen Wethouders	8.275	-	-	8.275
Voorziening verlofsparen	3.561	-	-	3.561
Voorziening RVU	219	-	-	219
Totaal voorzieningen	27.832	11.390	13.378	25.844

Bijlage 7. Subsidies

Begrotingssubsidies

Hieronder zijn de subsidies opgenomen die niet onder een specifieke subsidieverordening van de gemeente Eindhoven vallen. Deze worden daarom conform artikel 4:23 van de Algemene wet bestuursrecht expliciet in deze begroting vermeld.

Subsidieontvanger	Taak- veld	Subsidie 2025 (x €1.000)	Subsidie 2026 (x € 1.000)	
Economie				
Stichting Glow	3.4	917	977	
Federatie Eindhovense Carnaval	3.4	204	220	
Stichting Intocht Sint Nicolaas	3.4	21	22	
Stichting Lichtjesroute	3.4	106	108	
Stichting 18 September	3.4	74	86	
Stichting Fakkeltocht	3.4	23	23	
Koningsdag	3.4	226	232	
Onderwijs				
Bibliotheek VVE in Bieb	4.3	0	0	
RSV.VO (trajectbegeleiding 17-)	4.3	128	131	
Playing for success	4.3	82	84	
Bibliotheek Eindhoven (BE) (Basisfunctie, Bieb in Spil, Boekstartcoach)	4.3	5.390	5.874	*1
Bibliotheek Eindhoven (BE) - Bibliotopen	4.3	0	2.460	*2
Sport en cultuur				
Stichting Area51	5.2	166	170	
Stichting Cultuur Eindhoven (SCE)	5.3	22.778	24.311	
<i>Inclusief huur compensatie Natlab (360) en PopEi (86)</i>				
Dutch Design Foundation inzake DDW en Dutch Design Awards	5.3	488	533	
Design Academy Eindhoven inzake Graduation Show	5.3	122	125	
Designmuseum / Futurelab (onderdeel begrotingssubsidie SCE)	5.3	0	0	
Architectuurcentrum Eindhoven	8.1	75	77	
Media				
Stichting Omroep Eindhoven en omgeving	5.6	493	506	
Groen en Recreatie				
Trefpunt Groen Eindhoven	5.7	232	238	
Brabants Landschap	5.7	0	0	
Sociale basis				
Stichting Vluchtelingenwerk	6.1	1.955	1.982	
Stichting Vluchtelingen in de Knel (Bed Bad Brood)	6.1	836	859	
Stichting Vluchtelingen in de Knel (Project Toekomstperspectief)	6.1	703	723	
WIJeindhoven	6.23	36.364	37.705	
Stichting Leergeld/voorzieningen voor kinderen in armoede	6.3	983	998	
Stg Novadic Kentron/Medische heroïneverstrekking	6.7	700	675	
Stichting Lumens/Expertisecentrum mensenhandel en (jeugd)prostitutie	6.1	350	359	
St. Bomanshof/ exploitatie accommodaties voor maatsch. doeleinden	6.1	300	304	

*1: *Inclusief uitbreiding openingsuren Witte Dame en incidentele verhoging index.*

*2: *In 2025 niet als begrotingssubsidie aangemerkt.*

Niet-verrekenende gebouwgebonden kosten (x €1.000)

Naam instelling	Gebouw- gebonden kosten ¹	Waarvan verrekenend in huur ²	Bijdrage gemeente ³
Lumens Dynamo	577	223	354
Muziekgebouw Eindhoven N.V.	3.241	2.107	1.134
Stichting Popei	380	262	118
Stichting Cultuur Centrum de Effenaar	973	297	676
Parktheater Eindhoven N.V.	2.418	768	1.650
Coöperatieve vereniging Natlab	748	559	189
Stichting Vluchtelingenwerk	62	53	9
De Dommel	131	36	95
't Akkertje	30	22	8
Totaal	8.560	4.327	4.233

¹ Kosten die gemeente maakt met betrekking tot het gebouw.

² De huur die de gemeente in rekening brengt bij de instelling. De Raad heeft besloten de fiscale huur in rekening te brengen. Bij nieuwe contracten passen wij dit toe. Lopende contracten kunnen wij niet eenzijdig aanpassen.

³ De bijdrage van de gemeente bestaat uit de niet via huur verrekenende gebouwgebonden kosten.

Bijlage 8. EMU saldo

Omschrijving	2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029
+1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-19.310	-33.579	-16.536	-3.309	-6.404
+2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	35.206	40.729	46.634	49.996	51.740
+3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	11.583	11.390	14.779	17.812	20.618
-4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	236.087	223.778	118.122	189.645	131.609
+5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0
+6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
-7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijpmaken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0
+8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
-9 Lasten op de balanspost voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	17.900	13.378	13.378	13.378	13.378
-10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovengenoemde posten	0	0	0	0	0
11 Verkoop van effecten:					
a. Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
b. Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie ?	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	-226.508	-218.616	-86.623	-138.524	-79.033

Bijlage 9. Afkortingen

AB	Algemeen Bestuur	BRO	Besluit Ruimtelijke Ordening
ABV	Analyse Begroting en Verantwoording	BRO	Basisregistratie ondergrond
ACM	Autoriteit Consumenten & Markt	BrOS	Brabantse Omgevingsscan
AI	Artificial Intelligence	BRP	Basisregistratie Personen
AOKE	Adviescommissie Omgevingskwaliteit Eindhoven	BS	Basisschool
AP	Autoriteit persoonsgegevens	BSO	Buitenschoolse opvang
APV	Algemene Plaatselijke Verordening	BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
AU	Algemene Uitkering	BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
AVA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders	BvE	Brainport voor Elkaar
AVE	Aanpak ter voorkoming Escalatie	BVL	Brabants VerkeersveiligheidsLabel
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming	BVO	bruto vloeroppervlakte
AZ	Ambulance zorg	BVP	Best Value Procurement
B&W	Burgemeester en Wethouders	BW	Beschermd wonen
B.V.	Besloten Vennootschap	BWT	Bouw- en woningtoezicht
B25	Begroting 2025	BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Ministerie)
B5	De vijf Brabantse gemeenten Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg	C.V.	Commanditaire Vennootschap
BA	Bestuursakkoord	CAK	Centraal Administratie Kantoor
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen	CAO	Collectieve ArbeidsOvereenkomst
BAN	Bureau Agendering en Notulering	CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
BBB	Bed, Bad, Brood	CDOKE	Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid
BBT	Beste beschikbare technieken	CEO	Cliënt ervaringsonderzoek
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten	CEP	Centraal Economisch Plan
BCF	BTW CompensatieFonds	CIO	Chief Information Office
BE	Bibliotheek Eindhoven	CISO	Chief Information Security Officer
BIBOB	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur	CKE	Centrum voor de Kunsten Eindhoven
BIC	Brainport Industries Campus	CNV	Christelijke Nederlandse Vakbond
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten	CO ₂	Koolstofdioxide
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid	COA	Centraal orgaan opvang asielzoekers
BIS	Culturele basisinfrastructuur	COBIT	Control Objectives for Information and related Technology
BITE	Bestuurlijk Interventie Team Eindhoven	COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden
BIZ	BedrijvenInvesteringsZone	COO	Campusontwikkelingsorganisatie
BMPI	Brabants Migratie Informatiepunt	CPB	Centraal Planbureau
BNA	Brainport Nationale Actieagenda	CPO	Chief Procurement Officer
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten	CRK	Commissie Ruimtelijke Kwaliteit
BO	Basisonderwijs	CRM	Customer Relationship Management
BO	Bestuurlijk overleg	CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
BO MIRT	Bestuurlijk overleg Meerjaren programma Infrastructuur, Ruimte en Transport	CRSD	CliëntenRaad Sociaal domein
BOA	Buitengewoon OpsporingsAmbtenaar	CS	Centraal station
BOD-B5	Voorstel Natuurnetwerk B5-steden (Brabant)	CTO	Centrum voor Topsport en Onderwijs
BOM	Brabantse Ontwikkelings Maatschappij	CURE	Centrum Uitvoering Reinigingstaken Eindhoven en omgeving
BOTOC	Breed Offensief Tegen Ondernemende Criminaliteit	CVV	Collectief vraagafhankelijk vervoer
BRC	Brede Regeling Combinatiefuncties	DAE	Design Academy Eindhoven
BRE	Breedband Regio Eindhoven		

DB	Dagelijks bestuur		De vier grote gemeenten: Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht. Samen met Eindhoven en Groningen.
DDDW	Dutch Design Week	G6	
DDF	Dutch Design Foundation		
DDW	Dutch Design Week	Gala	Gezond en actief leven akkoord
DeDA	De etische Data Assistent	GB	Gewijzigde begroting
DGT	De Groene Toren	GOW	Gebiedsontsluitingsweg
DIV	Documentaire Informatie Voorziening	GDC	Goederendistributiecentrum Acht
DO	Definitief ontwerp	GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
DPIA	Data Protection Impact Analyse	GFT+E	Groente-, fruit-, tuinafval en etensresten
DPP	Dynamische Personeels Planning	GGB	Gebiedsgericht Grondwater Beheer
DR	Directieraad	GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
DU	Doel Uitkering	GGDBZO	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Brabant Zuid-Oost
DUVO	Decentralisatie Uitkering Vrouwen Opvang	GGI	Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur
DVO	Dienstverleningsovereenkomst	GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
EAD	Eindhoven Airport District		Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
EBA	European Banking Authority	GHOR	
EBD	Eindhoven bouwt door	GI	Gecertificeerde instelling
EBP	Energiebesparingsprogramma	GIDS	Gezond in de stad
EBS	Evangelische basisschool Eindhoven	GIVE	Generieke Informatie Voorzieningen Eindhoven
EC	Sector Economie & Cultuur	GR	Gemeenschappelijke Regeling
ECB	Europese Centrale Bank	GRC	Governance, Risk en Compliance
EFX	Eindhoven Fiber Exchange		Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven
EHV	Eindhoven	GR-MRE	
EHV-NW	Eindhoven NoordWest	GRP	Gemeentelijk RioleringsPlan
EJV	Eindhovense Jacht Vereniging	GRWRE	Gemeenschappelijk Regeling Werkvoorziening Regio Eindhoven
EKV	Eindhovense Kano Vereniging		
EMU	Economische en Monetaire Unie	GS	Gedeputeerde Staten
EN	Economisch Nut	GVE	Glasvezel Eindhoven
Enoll	European Network of Living Labs	GWT	Grootschalig Watertransport
Eporm	Exploitatie projecten openbare ruimte meerjarig (betreft naam van reserve)	HbH	Hulp bij Huishouden
		HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
ERPx	Enterprise Resource Planning (voor nieuw financieel system)	HCA	Human Capital Agenda
		HECS	Holland Expat Center South
ERRIN	European Regions Research and Innovation Network	HHT	Huishoudelijke Hulp Toelage
ESF	Europees Sociaal Fonds	HIC	High Impact Crimes
ESRB	Economic Systemic Risk Board	HO	Huishoudelijke ondersteuning
EU	Europese Unie	HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
EVI	Ethiek, Veilig werken & Integriteit	HOV-4	Hoogwaardig Openbaar Vervoer.
EZ	Economische zaken	HR	Human resource
FAO	Facilitaire en Administratie Ondersteuning	HTC	High Tech Campus Eindhoven
FAO-DIV	Facilitaire en Administratie Ondersteuning- Documentaire Informatie Voorziening	HTCE	High Tech Campus Eindhoven
FIDO	(wet) Financiering Decentrale Overheden	HTSM	High Tech Systems and Materials
FNV	Federatie Nederlandse Vakbeweging	HWN – OWN	Hoofd- en onderliggend wegennet
fte	fulltime-equivalent (personeel)	HWN-OWN	Hoofd- en onderliggend wegennet
G4	De vier grote gemeenten: Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht	I&B	Informatisering en Beheer (sector)
G40	Netwerk van 40 (middel)grote steden in Nederland	I&W	Ministerie van infrastructuur en waterstaat
G5	De vijf grote gemeenten: Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht en Eindhoven	i.o.	In oprichting
		IAM	Identity- en Access management
		IC	Interne controle
		ICLEI	International Council for Local Environmental Initiatives
		ICS	In Controle Statement

ICT	Informatie en Communicatie Technologie	MJOP	Meerjaren Onderhoudsprogramma
IHP	Integraal HuisvestingsPlan (onderwijs)	MJPS	Meerjarenprogramma Stedelijk
INCK	Stadsbuurt INCK in de wijk Blaarthem	MKB	Midden- en Kleinbedrijf
IOP	Inwoners- en overheidsparticipatie	MMC TUE	Maxima MC Technische Universiteit Eindhoven
IoT	Internet of Things	MMK	Multimodale Knoop
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change	MN	Maatschappelijk Nut
IPO	Interprovinciaal Overleg	MNIO	Maatschappelijk Nut In Ontwikkeling
ISE	Internationale School Eindhoven	MO	Maatschappelijke opvang
ISV	Internationale sociale voorwaarden	MoU	Memorandum of Understanding
IT	Informatie Technologie	MPG	Meerjaren Prognose Grondexploitatie
IV	Informatie Voorziening	MRE	Metropoolregio Eindhoven
IV-3	Informatie voor derden	MUA	Main Urban Authority
IVA	Immateriële vaste active	MVA	Materiële vaste activa
IWV	Integrale WijkVernieuwing	MVI	Maatschappelijk Verantwoord Inkopen
IZA	Integraal Zorgakkoord	MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
JGZ	Jeugdgezondheidszorg	MvO	Memorandum van overeenstemming
JOC	Jeugdoverlast en -criminaliteit	MVOI	Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen
JOGG	Jongeren op gezond gewicht	N.V.	Naamloze Vennootschap
KCC	Klant Contact Centrum	Natlab	Natuurkundig Laboratorium
KIA	Kennis- en innovatieagenda	NEN 2767	De norm voor conditiemeting van gebouwen, infrastructuur en andere beheerobjecten.
KN25	Kadernota 2025	NEV-RS	Nationale Energie Verkenning-Rekensysteem
KNMI	Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut	NFS	Nieuw Financieel Systeem
KPI	Kritieke prestatie-indicator	NGA	Netwerk gerichte aanpak
KPL	Kostenplaats	NGZ	Niet-gecontracteerde zorg
Kton	Kiloton	NIEGG	Niet in exploitatie genomen grond
LEA	Lokale Educatieve Agenda	NIS2	Network and Information Security Directive
LED	LED-verlichting (light-emitting diode)	NKN	Netwerk Kennissteden Nederland
LEO	Luchthaven Eindhoven Overleg	Nnb	Nog niet bekend
LKS	Loonkostensubsidie	NOVEX	Nationale Omgevingsvisie Executiekraft
LLO	Levens lang ontwikkelen	NRE	Nutsbedrijf Regio Eindhoven
LO	Lokaal Overleg	NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
lo	Leefomgeving	NSN	Netwerk Kennissteden Nederland
LSAE	Lokaal Sportakkoord Eindhoven	Ntb	Nader te bepalen
LTA	Landelijk Transitiearrangement	O&N	Oud en Nieuw
LVB	Licht verstandelijke beperking	ODZOB	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
LVV	Landelijke Vreemdelingen Voorziening	OK de Hurk	Ondernemerscontact de Hurk
MaaS	Mobility as a Service	OOO	Onontkoombaar, onvermijdelijk, onuitstelbaar
MAD	Multi-Art-Disc	OPC	Ontwikkelplan Centrum
MBO	Middelbaar BeroepsOnderwijs	OPE	Ontwikkelplan Eindhoven
MDT	Maatschappelijke diensttijd	OR	Openbare Ruimte
MEC	Milieu Educatie Centrum	OTO	Opleiden trainen oefenen
MER	Milieueffect rapportage	OV	Openbaar vervoer
MGE	Muziekgebouw Eindhoven	OVE	Ondernemingsvereniging Eindhoven
MGR	Milieu-gezondheidslast	OW	Ondersteuning Wonen
MGRi	Milieu-Gezondheid Risico-indicator	OZB	Onroerende Zaak Belasting
MIP	Meerjaren InvesteringsProgramma	OZL	Ondersteuning Zelfstandig Leven
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport	P&C	Planning & Control
miva	mindervaliden	P&O	Personeel & Organisatie
MJB	Meerjarenbegroting	P&R	Park and Ride

P4W	Project Passport for work	SD	Sociaal Domein
PAS	Programma aanpak stikstof	SDE	Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie
PBD	Plastic, blik en drinkpakken	SDG	Sustainable Development Goals
PBL	Planbureau voor de Leefomgeving	SER	Sociaal Economische Raad
PC	Sector PublieksContacten	SES-WOA	Sociaal-economische status
PG	Publieke gezondheid	SGE	Stedelijk Gebied Eindhoven
PGA	Persoonsgerichte aanpak	SGE/MRE	Stedelijk Gebied Eindhoven / Metropoolregio Eindhoven
PGB	PersoonsGebonden Budget	SIR	Startup in Residence Programma
PIP	Plan Inburgering en Participatie	SKIA	Strategische Kennis- en Innovatieagenda
PIV4U	Persoonsinformatiesysteem	SKPO	Stichting Katholiek-Protestants onderwijs
PM10	Fijnstof	SLA	Service Level Agreement
PM2,5	Partikels met een diameter van 2,5 micrometer of kleiner	SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Relevant, Tijdgebonden
PO	Primair Onderwijs	SMMM	Samen morgen mooier maken
POLIS	Netwerk rondom innovatieve mobiliteitsoplossingen	SMP	Soortenmanagementplan
PSM	Programmaorganisatie Stationsdistrict & MIRT	SO	Speciaal onderwijs
PwC	accountants PriceWaterhouseCoopers	SPIL	SPelen, Integreren en Leren
R&D	Research en development	SPUK	Specifieke uitkering
RAV	Regionale ambulance voorziening	SROI	Social Return On Investment
RBT	Regionale Mobiliteits-teams	SSKL	Stelpost Strategische Kapitaallasten
RD	Ruimtelijk Domein	STS	Stichting Twice Support
RDW	Rijksdienst voor het Wegverkeer	SUOG	Stichting Uitvoering Opdrachten Gemeente
REP	Regionaal Educatief Plan	SUVIS	Specifieke uitkering ventilatie in scholen
RES	Regionale EnergieStrategie	SVGG	Slim Verduurzamen Gemeentelijke Gebouwen
RHCe	Regionaal Historisch Centrum	SVV	Slim Verduurzamen Vastgoed
RIB	RaadsInformatieBrief	Szw	Sociale zaken en werkgelegenheid
RIEC	Regionale Informatie- en Expertise Centrum	TAC	Temporary Art Centre
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	TDK	Technologie, Design en Kennis
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	TFF	Toekomstvaste Financiële Functie
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (Schoolverlaters)	TF-RIEC BZ	Taskforce Regionale Inlichtingen en Expertise Centra Brabant-Zeeland
RMT	Regionale MobiliteitsTeams	TGO	Tijdelijke gemeentelijke opvang
RO	Ruimtelijke Ordening	ToC	Theory of Change
ROB	Raad voor Openbaar Bestuur	Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
ROK	Regionaal operationeel kader	TTC	Team Transformatie Centrumgebieden
ROW	Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties (bedrijven)	TU	Technische Universiteit
RSI	Reserve Strategische investeringen	TUe	Technische Universiteit Eindhoven
RSMMM	Reserve Samen Morgen Mooier Maken	Turap	Tussenrapportage
RSV.VO	Regionaal samenwerkingsverband voor Passend Voortgezet Onderwijs	TV	Taakveld
RvC	Raad van Commissarissen	TVW	Transitievisie warmte
RVMK	Regionale Verkeers-Milieu Kaart	TWh	Terawatt-hour (electriciteitsverbruik)
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	CBS UDC	Centraal Bureau van de Statistiek Urban Data Center
RVU	Regeling voor Vervroegde Uittreding	UIA-proeftuin	Urban Innovative Association
RWB	Regio West-Brabant	Upba	Uitvoeringsprogramma bestuursakkoord
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinrichting	UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
S&O	Strategie en Opgaven	VAM	Van Abbemuseum
SALTO	Schoolbestuur voor basisonderwijs in Eindhoven	VCP	Verkeerscirculatie plan
SBO	Speciaal basis onderwijs		
SCE	Stichting Cultuur Eindhoven		
SCP	Sociaal en Cultureel Planbureau		

VDMA	Van der Meulen-Ansems	WEP	Wet Elektronische Publicaties
VFS	Vernieuwing financieel systeem	WGR	Wet Gemeenschappelijke Regeling
VGS4U	Belastingstelsel	WGT	Werkgelegenheidsteam
VIC	Verbijzonderde interne controle	WHO	World Health Organization
VIK	VeiligheidsinformatieKNoppunt	WKA	Water en Klimaatadaptie Aanpak
VJB	sector Veiligheid, Juridische Zaken & Bestuur	WKO	Warmte-Koude Opslaginstallatie
VMBO	Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs	WLZ	Wet langdurige zorg
VN	Verenigde Naties	WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten	WMO CAK	WMO Centraal Administratie Kantoor
VNO-NCW	Werkgeversorganisatie VNO-NCW	Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
VO	Voortgezet onderwijs	WO	Wetenschappelijk Onderwijs
VONK	Museumpark Vonk	WOB	Wet openbaarheid van bestuur
VPB	Vennootschapsbelastingplicht	WOO	Wet open overheid
VRBZO	Veiligheidsregio Brabant ZuidOost	WOZ	Waardering Onroerende Zaken
VRI	Verkeerregelinstantie	WPG	Wet politiegegevens
VSB	Verenigde spaarbank (fonds)	WSD	Sociaal werkbedrijf
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs	WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
VSO	Vaststellingsovereenkomst	WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
VSV	Voortijdig SchoolVerlaten	WW	WerkloosheidsWet
VTH	Vergunningsverlening, Toezicht en Handhaving	WWB	Wet werk en bijstand
VvC	Vereniging van Contractanten	ZE	Zero Emission
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie	ZIN	Zorg in Natura
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	ZOB	Zuidoost Brabant
W&R	Wet- en regelinspecties	ZZP	Zelfstandige zonder personeel
WAB	Wet Arbeidsmarkt in Balans		
WEB	Wet Educatie Beroepsonderwijs		

EINDHOVEN